Éves jelentés 2018

Raiffeisen BANK

Éves jelentés 2018

Raiffeisen BANK

A Raiffeisen Bank konszolidált főbb mutatói euróban

Konszolidált főbb mutatók	2018.12.31	Változás	2017.12.31
Eredménykimutatás			
Nettó kamateredmény	131	-5%	138
Nettó díj és jutalékbevétel	137	1%	136
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	12	1479%	1
Általános igazgatási költségek	-160	-2%	-164
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége/vesztesége	86	-17%	104
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége	75	-24%	99
Kimutatás a pénzügyi helyzetről			
Hitelintézetekkel szembeni követelések	1,472	101%	733
Ügyfelekkel szembeni követelések	3,327	15%	2,904
Bankbetétek	843	-7%	909
Ügyfélbetétek	5,666	12%	5,065
Saját tőke (a kisebbségi részesedéssel és az éves eredménnyel együtt)	660	-1%	665
Mérlegfőösszeg	7,518	7%	7,032
Erőforrások			
Foglalkoztatottak átlagos statisztikai létszáma	2,552	4%	2,448
Bankfiókok száma a mérlegfordulónapon	70	0%	70

A fenti adatok tájékoztató jellegűek, és nem képezik az auditált pénzügyi kimutatások részét.
Az átváltás során alkalmazott átlagárfolyam 2018-ban 319,90 HUF/EUR, 2017-ben 309,34 HUF/EUR, illetve az év végi záró árfolyam 2018.12.31-én 321,51 HUF/EUR, 2017.12.31-én 310,14 HUF/EUR.

Tartalom

A Raiffeisen Bank konszolidált főbb mutatói euróban	***2***
Az Igazgatóság jelentése	***5***
A vezérigazgató előszava	***7***
Áttekintés a 2018-as üzleti évről	***8***
A Raiffeisen Bank Zrt. részvényese	***18***
Az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai	***18***
A Raiffeisen Bank Zrt. menedzsmentje	***19***
A Raiffeisen Bank International – dióhéjban	***20***
Konszolidált pénzügyi kimutatások, 2018	***21***
Független könyvvizsgálói jelentés	21
Eredménykimutatás	29
Kimutatás az egyéb átfogó jövedelemről	30
Kimutatás a pénzügyi helyzetről	31
Kimutatás a saját tőke változásáról	32
Cash-flow-k kimutatása	34
Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz	36
Konszolidált eredménykimutatás euróban	***160***
Konszolidált pénzügyihelyzet kimutatás euróban	***161***

Az Igazgatóság jelentése

Hölgyeim és Uraim!

Az Igazgatóság rendszeresen és átfogóan ellenőrizte a Raiffeisen Bank Zrt. üzleti teljesítményét és a kockázatok alakulását. A bank Managementjével rendszeresen megvitatták a tőke és a likviditási helyzet megfelelő voltát, valamint a bank üzleti és kockázati stratégiáinak irányát. Az Igazgatóság ezen kívül behatóan foglalkozott a vállalatirányítási területen történt további fejleményekkel, és nyomon követte a megfelelő szabályzatok gyakorlati végrehajtását. Felügyeleti és tanácsadói tevékenysége során az Igazgatóság közvetlen kapcsolatot tartott fenn a Management felelős tagjaival, a könyvvizsgálóval és a belső ellenőrzési területek vezetőivel. Folyamatos információ- és vélemény cserét folytatott a bankfelügyeleti hatóságok képviselőivel az aktuális kérdésekről.

Ezen túlmenően a Management rendszeres és részletes jelentéseket nyújtott be az Igazgatóságnak az adott üzleti területek teljesítményére vonatkozó releváns kérdésekről. Az ülések közötti időszakokban az Igazgatóság kapcsolatot tartott fenn a Vezérigazgatóval és a Management tagjaival. A Management szükség esetén rendelkezésére állt az Igazgatóság tagjaival folytatott két- vagy többoldalú megbeszélések során, adott esetben az Igazgatóság által felvetett kérdések kapcsán szakértők bevonásával segítette a munkát.

A Managementtel közösen végzett munka kölcsönös bizalmi kapcsolaton alapult, és a hatékony, konstruktív együttműködés szellemében zajlott. A viták nyíltak és kritikusak voltak, és az Igazgatóság minden szempontot figyelembe véve hozta meg a határozatokat. Ahol további információra volt szükség az egyes kérdések mélyrehatóbb vizsgálatához, ezeket az információkat haladéktalanul, és az Igazgatóság tagjainak az igényei szerint bocsátották rendelkezésre.

Szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a Raiffeisen Bank Zrt. összes dolgozójának tavalyi kemény és állhatatos munkájáért, illetve kérjem további elkötelezettségüket az előttünk álló kihívások leküzdésében.

Az Igazgatóság nevében,

Andreas Gschwenter
az Igazgatóság elnöke

A vezérigazgató előszava

Örömmel tájékoztatom Önöket, hogy a 2018-as üzleti évet a Raiffeisen Bank 23 milliárd forintos nyereséggel zárta.

Nagyon jó eredménynek számít, hogy a bank működési bevétele az alacsony kamatkörnyezet ellenére 6%-kal növekedett. A működési költség az előző évhez képest 2%-kal csökkent, a nem teljesítő hitelek aránya pedig 6% alatt zárt.

Az eltelt üzleti év során számos sikert könyvelhettünk el. Ezek közül az egyik legfontosabb az AEGON úgynevezett teljesítő jelzáloghiteles állományának akvizíciója, amelyre többhónapos előkészítés után 2018 októberében került sor. Ez a tranzakció a vállalati és intézményi hitelállomány 19%-os növekedésével együtt jelentősen hozzájárult a bank állománynövekedéséhez.

A lakáshitelek esetében a folyósított volumen a tavalyi 2,5-szeresére nőtt. Személyi kölcsönből 70%-kal többet folyósítottunk, mint az előző évben. A folyósított lakáshitelek jelentős része már Fogyasztóbarát Lakáshitel volt. Az 5, illetve a 10 évre fixált kamatozású hitelek aránya az utolsó negyedévben már meghaladta a 90%-ot. A CSOK igénylők száma folyamatosan nőtt, kétharmaduk hitelt is igényelt.

A vállalati és pénzügyi intézményi szektort tekintve, mely továbbra is kulcsfontosságú területe a Raiffeisen Banknak érdemes kiemelni a jelentős - 30%-os - portfólió növekedést a projektfinanszírozás és szindikálások területén. A nettó KKV hitelállomány növekedés tekintetében a Raiffeisen túlteljesítette a Magyar Nemzeti Bank Piaci Hitel Programjában tett vállalásait. A Raiffeisen Bank – az EXIM egyik legnagyobb partnereként – továbbra is piacvezető az exportfinanszírozásban.

A következő időszakban a Raiffeisen Bank Zrt. további jelentős erőforrásokat fordít a digitális szolgáltatások erősítésére, valamint a változó szabályozói környezetnek történő maximális megfelelésre. Komoly kihívás, de egyben örömteli feladat is a bank új székházba költözésének tervezése és előkészítése, melyre 2020 első hónapjaiban kerül majd sor.

A gazdaságot tekintve, a kiadvány készítésekor rendelkezésre álló előrejelzések alapján 3-4% körüli GDP-növekedési ütem várható Magyarországon 2019-ben. A belső kereslet egyre inkább meghatározó, a növekedés fő hajtóereje a fogyasztás és a beruházások bővülése lesz. Összességében stabil államháztartásra, a kedvező gazdasági környezet fennmaradására számítunk a következő évben.

Zolnai György

Áttekintés a 2018-as üzleti évről

1. Makrogazdasági környezet 2018-ban

Az euróövezetben a gazdasági növekedés a vártnál is nagyobb mértékben romlott 2018-ban. A reál GDP negyedéves növekedési üteme a 2018 első felében tapasztalt 0,4%-ról az év második felében 0,2%-ra mérséklődött. Az éves átlagos növekedési ütem 2018-ban 1,8% volt. A térség gazdasági növekedését leginkább továbbra is a gyenge külső kereslet fékezi, amelyhez a harmadik negyedévben a gépjárműgyártás átmeneti megtorpanása is hozzájárult. Németországban és Olaszországban jelentősen visszaesett a GDP-növekedés üteme (az előbbiben a 2018 első felében tapasztalt 0,4%-ról az év második felében holtpontra jutott, míg az utóbbiban, azonos időszakban 0,2%-ról negatív tartományba fordult). Franciaországban és Spanyolországban a GDP-növekedés negyedéves üteme némileg meghaladta az első félévit. Hozzájárulási oldalon tehát továbbra is a szűkös munkaerő-piaci kapacitáskorlátok, felhasználási oldalon pedig a világkereskedelem lassulása jelentik a legfőbb kockázatot. Ez utóbbit pedig még fokozzák is a kereskedelmi háború és az Egyesült Királyság EU-ból való kilépése körüli bizonytalanságok. Az infláció, amely júniusban 2%-ra emelkedett, majd októberig 2-2,2% között mozgott, decemberre az olajárak csökkenésével nyolc havi mélypontjára, azaz 1,6%-ra süllyedt vissza. A hosszabb távú piaci inflációs várakozások 2018 végére csökkentek némileg, de nem számottevő mértékben.

A kamatemelési várakozások ugyancsak csökkentek. Az Euribor kamatok várható értékei valamennyi pénzpiaci instrumentum árazása alapján csökkentek az év második felében. A határidős kamatlábmegállapodások alapján 11, a kamatswap ügyletek alapján 12 bázisponttal csökkent a három hónapos Euribor 2019 végére várható értéke. Az EKB eszközvásárlási programja az év végével lezárult, az államkötvényhozamok mégis alacsonyabban zárták az évet, mint ahol kezdték. Az euró árfolyama az amerikai dollárral szemben 2018-ban 4,5%-kal csökkent, ebből 1,2%-kal az utolsó negyedévben.

Az Egyesült Államokban 2018 végére lanyhult a 2017 decemberében elfogadott adócsökkentési csomag fűtötte gazdasági bővülés lendülete, amit a konjunktúra mutatók gyengülése is alátámaszt. Az évesített negyedéves növekedési ütem, amely a második negyedévben még 4,2% volt, a harmadik negyedévben 3,4%-ra, a negyedik negyedévben 2,6%-ra csökkent. Szerencsére a fél évszázados mélypont közelében lévő munkaerőpiac és a stabilan jegybanki célnál lévő infláció nem utal válságos időre. A tavalyi egész éves GDP-növekedés 2,9%-os volt. A Fed-nek mégis óvatosan kell eljárnia, hiszen a pénzügyi stressz, a bizonytalan külső környezet és a befektetők hamar új kihívásokat idézhetnek elő. A megváltozott jövőkép okán sok szempontból történelmileg példátlan csökkenéssel zárta az évet a részvénypiac.

1.1. Magyar gazdaság

A tavalyi évben az előrejelzésekkel szemben, nem lassult a növekedési ütem Magyarországon, hanem az adatok szerint még nagyobb sebességre kapcsolt. 2018 egészében átlagosan 5%-os lendületet mutatott a magyar gazdaság. Ez pedig annak ellenére következett be, hogy a hazai gazdaság korábbi zászlóshajója, a járműgyártás, éves szinten 0,1%-os visszaesést produkált. A GDP felhasználási oldalán azt találjuk, hogy a növekedést alapvetően a lakossági fogyasztás bővülése határozza meg. Annyi változott az év második felében 2018 első feléhez képest, hogy a beruházási dinamika még tovább gyorsult. A beruházási ráta az elmúlt évben a GDP 25,5%-át tette ki. Örvendetes fejlemény az is, hogy a beruházások szerkezetében a magánberuházások növekedése erősebbé vált, bár továbbra is az állami beruházások bővülése a jelentősebb. Részben ennek (valamint a lankadatlan fogyasztás-növekedésnek) tudható be a nettó export további romlása. A romlás egyébként többnyire

az áruforgalomból adódik, a szolgáltatások esetében bővülő egyenleget látunk a statisztikában. Nem egészen két év leforgása alatt a többlet a korábbi csúcsának kétharmadára apadt. A vészharangot azonban nem érdemes meghúzni egyelőre, hiszen még így is jelentős a többlet (2018-ban a termékkülkereskedelmi mérleg többlete 5,6 milliárd euró volt), ráadásul a korábbi óriási pozitívum inkább a magyar gazdaság gyengeségeiből (alacsony fogyasztás és beruházási szint) táplálkozott.

A munkanélküliségi ráta immáron tartósan 4% alatt mozog. Az álláskeresők száma szintén folyamatosan mérséklődik, 2018 decemberben 242 ezer főre csökkent, ez éves átlagban 27 ezer fős csökkenést jelentett. A maginfláció trendszerűen emelkedik, 2018 decemberben 2,8% volt, míg az év elején még csak 2,5% körüli. Ennek az átlagos értéke 2017-ben 2,3%, 2018-ban pedig már 2,5%. Összességében tehát a hazai gazdaságban továbbra is jelen van az inflációs nyomás. A teljes inflációs kosár mozgása roppant hektikusan tud alakulni, amit jelentős mértékben az üzemanyagok ára határoz meg (melyet pedig az olaj világpiaci ára). Azonban a különböző maginflációs mutatók egyértelműen jelzik az emelkedő inflációs folyamatokat. Az átlagos infláció 2018-ban 2,8% volt. A nyáron megfogalmazott EUR/HUF várakozás beteljesült: az akkori 330-as szintet követően, szeptemberre az általunk prognosztizált 325 körüli decemberre pedig 320 körüli lett végül a jegyzés. A monetáris keretrendszer az elmúlt évben változatlan maradt a bankszektornak a devizaswapok útján adott 2 billió forint likviditással együtt. A bankközi kamatlábak az év végén is közel voltak a történelmi mélyponthoz. Továbbra is erős maradt a piaci várakozás, hogy az MNB 2019-ben csökkenti a többlet likviditást.

1.2. A bankszektor

A bankszektor 2018 évben 535 milliárd forintos* adózás utáni eredményt könyvelt el az előzetes adatok szerint, ami 14%-kal marad el az előző évi eredménytől. A bevételek minden fő komponense magasabb az előző évinél, összességében 218mrd Ft többletet mutat. A kamateredmény 5%-os, a jutalékok 7%-os növekedést mutattak.

A működési költségek 21%-kal (180 mrd Ft) voltak magasabbak az előző év végénél. A nettó értékvesztés és a kockázati céltartalék képzés a korábbiaknál kisebb mértékben járult hozzá az eredményhez.

A szektor mérlegfőösszege 39.380 Mrd Ft, 8,4%-os növekedést mutat 2018 évben az előzetes adatok alapján. A nettó hitelállomány növekedést mutat az előző évekhez képest, 11%-kal magasabb, mint a tavalyi évben. A vállalatoknak nyújtott hitelek állománya 16%-kal, a háztartásoknak nyújtott hiteleké 9%-kal magasabb az előző évinél. Az ügyfélbetétek állománya 9 %-kal növekedett az elmúlt évben, a lakosság és a vállalkozások betétei 14% körüli növekedést értek el.

A jövedelmezőség nem nőtt jelentősen, a ROE 13,4%, a ROA 1,5%. 2018 évben 3 bank jelentett veszteséget.

A portfolióminőség jelentősen javult 2018 évben. A vállalatok esetében a 90 napon túl késedelmes hitelek 18%-os, a háztartások estében 36%-os csökkenést mutattak. A szektor likviditási helyzete és tőkemegfelelése megfelelő.

2. Az üzleti területek teljesítményének bemutatása

2.1. Vállalati és Befektetési Banki üzletág

A Csoport Vállalati és Befektetési Banki Üzletága 2018-ban is megőrizte meghatározó szerepét a kereskedelmi bankok piacán és 15%-kal növelte a hitelállományát. 10%-os piaci részesedésével a közép– és nagyvállalati szegmens egyik meghatározó banki szereplője, exportfinanszírozás terén és treasury szolgáltatásokban szintén a vezető bankok közé tartozik.

A Csoport projektfinanszírozás és szindikálások területén ebben az üzleti évben is kiemelkedő portfólió növekedést ért el. 2018-ban az eszközállomány bővülést elsősorban a nem ingatlan célú projekt- és szindikált finanszírozási tevékenység indukálta. Mindemellett, szelektíven több 'landmark' tranzakciónak minősülő kereskedelmi ingatlanfinanszírozási ügyletet is zárt a Csoport. A hitelportfólió bővülése konzervatív üzletpolitika és kockázatvállalás mellett valósult meg.

Okmányos területen sikerült növelni a garancia és akkreditív állományunkat is. Bár a fokozódó piaci verseny következtében az okmányos bevételeink ennél szerényebb mértékben nőttek, de a növekvő állományunknak, illetve a tartósan kedvező makrogazdasági környezetnek és az uniós források folyamatos kihelyezésének köszönhetően várhatóan 2019-ben is tovább fog növekedni az ipar kibocsátása és a külkereskedelem volumene, amely biztosíthatja az okmányos ügyletek stabil bevételi szintjét.

Az Önkormányzati területen a kiszolgálási modell középpontjában az önkormányzatok, illetve az önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek, non-profit cégek, társulások vannak, ahol a Csoport továbbra is teljes körű banki szolgáltatást nyújt, megtámogatva a folyamatosan fejlesztett digitális csatornákkal. Szolgáltatásaink hangsúlyos részét képezi a beruházási és projekt hitelek nyújtása önkormányzatoknak, társulatoknak, társulásoknak és társasházaknak.

A Pénzügyi Intézmények terület 2018-ban tovább növelte aktív ügyfelei számát, letétkezelt állománya és eszközállománya is növekedett.

A Csoport Pénz-, Deviza- és Tőkepiaci Főosztálya - a Magyar Nemzeti Bank statisztikái alapján – 2018-ban a 2 legnagyobb devizaforgalmat bonyolító bank között volt Magyarországon, míg a Budapesti Értéktőzsde derivatív szekciójának ismét a legnagyobb szereplője lett. Emellett 2018-ban a Csoport a harmadik legnagyobb magyar államkötvény-forgalmazó volt az elsődleges állampapír-piacon.

2.2. Lakossági ügyfelek

2018-ban a lakossági szegmensek kiemelt fókuszában az új ügyfélakvizíciós tevékenység valamint a hitelezés állt a Lakossági és Premium szegmensekben egyaránt. Mindkét tevékenységet sikeres marketing kampányokkal támogatta a Csoport.

Mindezeken felül a meglévő ügyfelek magas kiszolgálási színvonalának megtartására is kiemelt figyelem összpontosult, melynek eredményét jól tükrözik a kedvező ügyfélelégedettségi mutatók (Net Promoter Score).

Lakossági források terén a Csoport piaci részesedése 6,9% volt a jelzett időszakban. A lakossági ügyfelek a piaci trendeknek megfelelően a korábbi éveknél jóval magasabb állományt tartottak a folyószámláikon, melynek hatására 22%-kal nőtt a látra szóló állomány az előző évhez képest. Ez a folyamatosan növekvő elsődleges ügyfélkörnek, az új Lakossági és Premium ügyfelek sikeres akvizíciójának és a piaci kamatkörnyezetnek egyaránt köszönhető. A folyószámla-állomány növekedése mellett a lekötött betéti állomány növekedése is megindult, 1 év alatt egy alacsony bázisról 10%-os növekedést produkálva.

Az elmúlt időszakhoz és a piaci trendekhez hasonlóan a befektetési instrumentumok 2018-ban sem bírtak kellően jelentős vonzerővel ahhoz, hogy a lakossági ügyfeleink körében növekedni tudjon a befektetésekben kezelt vagyon összege.

2018 január 3-tól a Csoport sikeresen implementálta a MiFID 2. direktívát, mely jelentős mértékben átformálta a befektetési termékek értékesítésének folyamatát.

Összességében elmondható, hogy 2018-ban közel 10%-al nőttek a lakossági ügyfelek megtakarításai az előző évhez viszonyítva, elsősorban a folyószámlák állományi növekedésének köszönhetően.

Az üzletág 2018 során jelentős sikereket ért el a lakossági hitelezésben is. A lakossági jelzáloghitelek, illetve a személyi kölcsönök iránt egyaránt a korábbinál jóval magasabb volt a kereslet az ügyfelek részéről.

A jelzáloghitelezés terén számos új konstrukció került bevezetésre, azon ügyféligények kiszolgálása érdekében, akik fokozottan figyelnek a biztonságra és a kiszámíthatóságra. A teljes futamidőre kiterjedő fix kamatozású konstrukciók hetek alatt népszerűvé váltak és nagyban hozzájárultak a hitelezési volumen növekedéséhez. Az állami támogatások körének bővítésével, a kiemelt kamattámogatást nyújtó Otthonteremtési Kölcsön is elérhetővé vált, amely előrelépést jelent az új lakások vásárlásának finanszírozásában. Szintén jelentős siker, hogy a Csoport újraindította partneri együttműködését számos ingatlan és hitelközvetítő partnerével, amely tovább erősítette a jelzáloghitelezési erőfeszítéseket.

Az új termékvariációknak, a piaci lehetőségeknek és a nagyobb fókusznak köszönhetően az új jelzáloghitel kihelyezés volumene több, mint 2,5-szeresére emelkedett az előző évhez képest.

A fedezetlen hitelezés legjelentősebb emelkedése a személyi kölcsön esetében volt, ahol közel 70%-kal sikerült felülmúlni a korábbi esztendő teljesítményét.

A hitelezés fellendülése összességében már kompenzálni tudta a meglévő portfólió amortizációját, így a teljes hitelállomány emelkedésnek indult, amelyet tovább erősített az Aegon Magyarország Hitel Zrt. teljesítő jelzáloghitel állományának megvásárlása is.

Összességében a Csoport piaci részesedése enyhén emelkedett a lakossági hitelállomány vonatkozásában, ami 2018 decemberében 4,67 % volt.

2.3. Private Banking Ügyfelek

A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking célja: ügyfelei családi vagyonának megőrzése, gyarapítása és nemzedékről nemzedékre örökítése. A Csoport tapasztalt tanácsadóinak szakértő munkájával ügyfelei részére biztonságot, kényelmet, diszkréciót és személyre szabott egyedi megoldásokat biztosít.

A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking 2018 során sikeres évet zárt. Ügyfelei megtisztelő bizalmának köszönhetően a kezelésre bízott vagyon az év végére meghaladta az 529 milliárd forintot, ami 10%-os növekedést jelent egy év alatt. Ez a növekedés tovább erősíti a Csoport piaci pozícióját. A belépési limit 70 millió forint maradt, miközben az egy családra jutó átlag vagyon 216 millió forintra nőtt. A kiemelt magánügyfelek elégedettségének megteremtése és fenntartása elképzelhetetlen személyre szabott megoldások és a legmagasabb szolgáltatási színvonal nélkül. Ennek megfelelően a Friedrich Wilhelm Private Banking 2018-ban is jelentős összegeket invesztált új termékek és szolgáltatások bevezetése, valamint IT rendszerek és a banki tanácsadói tudásbázis fejlesztése érdekében. Az ügyfelek visszajelzései mellett nívós nemzetközi szervezetek is elismeréssel nyilatkoznak a szolgáltatások minőségéről. 2018 áprilisában az EMEA Finance magazin Friedrich Wilhelm Raiffeisen-t Magyarország legjobb private banking szolgáltatójának választotta.

A MiFID2 irányelvek sikeres implementálása tovább erősítette a befektetők védelmét. A jogszabályi változásokkal egyidejűleg a Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking megújította ügyfél kiszolgálási és befektetési tanácsadási modelljét.

Az új kiszolgálási modell négy alapvető pillérből áll: aktív befektetési tanácsadással összekötött hosszú távú pénzügyi megoldások kínálásából, dedikált, magasan képzett tanácsadók rendelkezésére állásából, a befektetési tanácsadók munkájának korszerű IT eszközökkel való támogatásából, illetve hozam- és kockázat optimalizáción alapuló eszközallokáció megvalósításából.

2.4. Pénzügyi intézmények

A pénzügyi intézményi ügyfélkör stratégiailag kiemelt fontosságú a Csoport számára. Az eszközállomány 2018-as jelentős bővülése ellenére a szegmenst továbbra is mérsékelt hitelezési kitettség és tőkeszükséglet valamint jutalék-túlsúlyos bevétel, biztos forrásállomány és stabil, hosszú távú ügyfélkapcsolatok jellemzik. A terület rizikóköltsége és költségszintje is alacsony.

Az üzletág kiemelt célcsoportja a hazai biztosítók, befektetési alapkezelők, pénztárak, illetve hazai és nemzetközi pénzintézetek és befektetési szolgáltatók. Az említettek mellet fókuszban állnak a Csoport stratégiájának figyelembe vételével a nemzetközi fizetési szolgáltatók, a magyar és nemzetközi bankkapcsolatok és a Raiffeisen Bank Zrt. szerződött pénzváltó közvetítői.

A kedvezőtlen piaci körülmények ellenére 2018-ban továbbra is eredményes az értékpapír- és befektetési szolgáltatások, valamint a letétkezelés terület. A bankcsoport bécsi központjában megerősített csoportszintű vezetés támogatásával egyedülálló letétkezelési piaci megoldást kínál az ügyfelek Közép-Kelet Európába irányuló befektetéseinek letétkezelésére és elszámolására. A Csoport megújított letétkezelési termékének piaci elismerését bizonyítja, hogy 2018-ban is több hazai és nemzetközi ügyfél választotta a Raiffeisen Csoport megoldását.

Az alacsony kamatkörnyezetben intézményi befektetői ügyfélkörben továbbra is erős igény mutatkozik az egyedileg strukturált befektetési eszközökre, valamint a pénz-, deviza- és tőkepiaci kereskedési főosztály által kínált befektetési termékekre. A befektetési termékek széles körének értékesítésével, valamint a portfoliókezeléssel kapcsolatos termékek értékesítésével az üzletág jutalékbevétele 2018-ban is tovább emelkedett.

A Csoport több belső és az egész magyar tőkepiacot érintő projektben vállal vezető szerepet. Mind az ügyfelek, mind pedig a szakma egyértelmű pozitív visszajelzései bizonyítják, hogy a Raiffeisen Bank a regionális pénz- és tőkepiacokon az egyik legerősebb márkanév.

3. Felelős Társaságirányítási Nyilatkozat

A felelős társaságirányítás a Csoport legfőbb céljainak alapvető eszköze, a hosszú távú értékteremtés előfeltétele. A társaságirányítás feladata a megfelelő egyensúly, működési rend kialakítása a tulajdonosok, az ügyfelek, a munkavállalók, az üzleti partnerek és a szélesebb közönség között. A Raiffeisen Csoport működése során maradéktalanul betartja a rá vonatkozó jogszabályokban és MNB rendelkezésekben, ajánlásokban foglaltakat. A Csoport felépítését és működési feltételeit az Egyedüli Részvényes által elfogadott Alapító Okirat, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. A Csoport a társaságirányítási gyakorlatát folyamatosan felülvizsgálja, fejleszti.

4. A pénzügyi instrumentumok hasznosítása

A Csoport 2016.01.01-jével beszámolóját az IFRS szerinti szabályok szerint készíti el. Jelen beszámoló összehasonlító adatai az IAS 39, míg a tárgyév adatai az IFRS 9 standard előírásain alapulnak.

Az IFRS és a Számviteli törvény előírásainak megfelelően a Csoportnak 2018-tól – az IFRS9-cel összhangban - a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként kell besorolnia:

- a Csoport által a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződésből eredő cash flow-jellemzői alapján.

A pénzügyi eszközt <u>amortizált bekerülési értéken</u> kell értékelni, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash flow-k beszedése érdekében történő tartása; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

A pénzügyi eszközt az <u>egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken</u> kell értékelni, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja, amely szerződéses cash flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

A pénzügyi eszközt az eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni, kivéve, ha azt a fentebbiek alapján amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelik.

A Csoport a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul dönthet amellett, hogy az egyébként az eredménnyel szemben valós értéken értékelt egyes tőkeinstrumentumokba történő befektetés valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be.

A Csoport a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek), amely ellenkező esetben előállt volna amiatt, hogy az eszközök vagy kötelezettségek értékelése, vagy az azokon képződött nyereség vagy veszteség megjelenítése eltérő alapokon történik.

A Csoportnak valamennyi pénzügyi kötelezettséget amortizált bekerülési értéken kell besorolnia, kivéve azokat a standardokban részletesen leírt eseteket, amikor azokat az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekként kell kezelni.

A Csoport számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

Valamennyi pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokat, ahol a tranzakciós költségek közvetlenül az eredményben kerülnek elszámolásra). A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Csoport, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Csoportnak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig az eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A Csoport a valós érték meghatározására az alábbi módszertant alakította ki:

a) derivatív ügyletek:

- A határidős deviza forward és futures ügyletek valós értéke az értékelés időpontjában fennálló – az ügylet lejárati időpontjára vonatkoztatott – határidős árfolyama és a kötési árfolyama különbözetének a lejárat időpontjától az értékelés időpontjáig diszkontált értéke.
- A devizaswap ügyletek valós értéke a határidős lábnak az értékelés időpontjában fennálló – az ügylet lejárati időpontjára vonatkoztatott – határidős árfolyama és a kötési árfolyama különbözetének a lejárat időpontjától az értékelés időpontjáig diszkontált értéke. Az értékelő hozamgörbénél figyelembe vesszük az aktuális piaci kamatfelárat.
- A kamat-swap ügyletek és határidős kamatláb megállapodások (FRA) valós értéke az ügyletek várható jövőbeni cash-flowjának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke.
- A plain vanilla és egzotikus deviza opciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódnak meg az értékek.
- A kétdevizás kamatswap ügyletek valós értéke az ügyletek várható jövőbeni cash-flowjának az

értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke, ahol az értékeléshez használt hozamgörbébe beépítjük az ezen ügyletek piacára jellemző (országkockázati felárat is megtestesítő) kamatfelárat (basis swap spread).

- A tőzsdei határidős részvény- és indexügyletek valós érétkét a tőzsdei ár és a kötési ár különbsége alapján határozzuk meg.

b) értékpapírok:
Az eredménnyel szemben vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok valós értékének megállapítása a Bloomberg információs rendszerben elérhető piaci árakon történik. Azon papírok esetében, amelyeknél ilyen rendelkezésre áll: a tőzsdei záróárfolyam. Amely értékpapírok esetében tőzsdei ár nem áll rendelkezésre, azoknál a valós érték az értékpapír várható jövőbeni cash-flow-jának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke.

c) hitelek
A hitelek alapvetően amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra, amely egyenlő a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értékével, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilvántartott összegével.
Egyes fix kamatozású hitelügyletek valós érték változásának fedezetére a Csoport kamatláb swap ügyleteket kötött. Az ilyen IRS ügyletekkel fedezett hitelek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek a kimutatásokban.

d) betétek
A Csoport a betéteit amortizált bekerülési értéken tartja nyilván. Egyes strukturált betétek beágyazott derivatívát tartalmaznak, melyet a Csoport a betétről leválaszt. A beágyazott származékos termékeket a Csoport valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.
A Csoport egyes fix kamatozású betéteket fedezeti elszámolásba von be. Ezen betétek valós érték a várható jövőbeni cash-flow-ok mérlegfordulónapra diszkonált nettó jelenértékének meghatározásával történik.

e) kibocsátott kötvények
A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértékelésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.
A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőben cash-flow jelenértéke adja, míg a strukturált instrumentumok esetében a Csoport a beágyazott derivatívát értékeli, melyet le is választ az alapszerződésről.

Fedezeti elszámolás

A Csoport bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Csoport formálisan dokumentálja a fedezeti ügylet(ek) és a fedezett ügylet(ek) közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Csoport a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait ellentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

5. Kockázatkezelési és fedezeti ügylet politika alapelvei

A Raiffeisen Csoportban az üzleti területektől teljesen elkülönített, független kockázatkezelés működik, a Kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes felügyelete alatt. Az ügyfelek hitelkockázat elemzése és kezelése a Hitelkockázati Főosztály ill. a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály; a piaci, működési és csalás kockázatok elemzése, valamint a Bázel III. szabályoknak való megfelelés, tőkeszámítás, portfólió szintű hitelkockázati kockázati modellek fejlesztése az Integrált Kockázatelemzési Főosztály feladata.

5.1 Hitelkockázatok kezelése (Credit Risk)

A nem lakossági ügyfelek kockázati értékelése, hitelbírálata egyedi elemzésen és minősítésen (rating) alapul, jellemzően negyedéves pénzügyi monitoring és éves limit-felülvizsgálat mellett. A lakossági illetve mikro-vállalati hitelezésben automatizált, scorecard-alapú bírálat történik.

A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak a bank tulajdonosa és vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúlya jelenti, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Csoport Hitelpolitikai Irányelveinek keretein belül.

Az ügyfelek a gazdasági válság okozta fizetési nehézségeire a Csoport hitelátstrukturálási megoldásokkal, késedelem előrejelző folyamatok bevezetésével, a behajtás és követeléskezelés megerősítésével reagált, és 2016-18. során szignifikánsan csökkentette a nemteljesítő ügyfelek állományát és darabszámát mind a Lakossági, mind a Vállalati hitelezésen.

A Csoportcsoport kockázatkezelési folyamatai a Bázel III. és IFRS 9 elvárásainak megfelelően működnek. A kockázatok szofisztikált méréséhez szükséges alapadatokat strukturált formában korszerű adattárház tartalmazza. 2012 májusától kezdve már a teljes banki portfolió (vállalati, lakossági és KKV) tőkekövetelményét a fejlett, belső minősítésen alapuló (IRB) módszer alapján számszerűsíti a Csoport. 2017. során az önkormányzati portfólió visszakerült sztenderd módszertan alá. Ugyanezt azt átalakítást kezdte el a Csoport 2018-ban a Magánszemélyek legfelső szegmensének hitelezése tekintetében.

A kockázatok mérése és riportolása havi és negyedéves szinten történik a csoport és a szabályozói elvárásoknak megfelelően. A Csoportcsoport a kockázati modellek eredményeit széleskörűen alkalmazza az árazás, a hitelezési döntések illetve a stratégiai irányok meghatározása során ezzel biztosítva a hosszú távú tőkemegfelelést, kockázatok tekintetében is stabil, eredményes portfólió kialakítását illetve a rendelkezésre álló tőke hatékony felhasználását.

5.2 Működési kockázatok kezelése (Operational Risk)

A működési kockázat kezelésében és szükség szerint a kockázati szint csökkentésében minden szervezeti egység tevékenyen részt vesz (főosztály, régió, leányvállalat). A Csoport komoly erőfeszítéseket tesz a működési kockázatkezelési szervezet fejlesztése és a kockázattudatosság növelése érdekében, ami magába foglalja a Csoport üzleti céljainak elérését fenyegető működési kockázatok azonosítását, gyűjtését, értékelését, riportolását, monitorozását és kezelését is. A kockázatok azonosításához használt fő eszközök a veszteség-adatgyűjtés, a kockázat indikátorok, a forgatókönyv elemzések, valamint a kockázati önértékelések. Ennek a munkának a keretében minden megismert működési kockázati esemény gyökérokai feltárásra-, és a folyamatjavítási döntésekben felhasználásra kerülnek.

A működési kockázatkezelési tevékenység további erősítése érdekében a Csoport implementálta azon standardokat, amelyek a fejlett mérési módszer által támasztott követelményeknek is megfelelnek.

A Csoportcsoport továbbra is hatékonyan működteti a 2016-ban bevezetett AMA (Advanced Measurement Approach) működési kockázati keretrendszert, annak érdekében, hogy középtávon biztosítsa az SMA-ra történő zökkenőmentes átállást.

5.3 Piaci és likviditási kockázatok kezelése (Market Risk)

A piaci és likviditási kockázatok kezelése a Csoportban több szinten, fejlett módszerek és infrastruktúra felhasználásával történik, a monitoring az üzleti területektől függetlenül zajlik. A kockázatok mérése és riportolása napi/heti/havi és negyedéves szinten történik – a csoport és a szabályozói elvárásoknak megfelelően. A kockázatok csoportosítása, mérése, kezelése és a gazdasági tőke képzése a Csoport ICAAP folyamatainak keretében történik.

A kockázatok mérése és kontrollja összetett pozíciós, kockázati, stop loss és VaR limitrendszereken keresztül valósul meg, melynek módszertana összhangban van az anyabanki és szabályozói elvárásokkal. A banki tevékenységhez kapcsolódó piaci és likviditási kockázatok kezelése az alábbi részterületekre terjed ki: kereskedési könyvi és banki könyvi kamatlábkockázat; a bank likviditásának kockázata going concern és stressz szemléletben is; a piaci pozíciók illikviditásából eredő kockázat; részvényárfolyam kockázat; devizaárfolyam kockázat; opciós kereskedés kockázata; az OTC derivatív ügyletek partnerkockázata. Mindemellett a Csoport ezen területe biztosítja a különféle pénzügyi instrumentumok független árazását is, összhangban az Anyabank és az IFRS 9 által megkövetelt szabályozással. Ezen túlmenően a Market Risk terület felelős a Tőke és Pénzpiaci üzletkötések piackonformitásának ellenőrzéséért is.

5.4 Csalási kockázatok kezelése (Fraud Risk)

A csaláskockázat meghatározó eleme a működési kockázatoknak. A csaláskockázat-kezelés hatékonyságának növelése érdekében a Csoport 2014 folyamán centralizálta a hitelezési csalás kezelést az Integrált kockázatelemzési főosztályon, a jelenlegi Csalás kockázat kontrolling csoportban. Az integráció folytatásaként 2015. Q3 – 2017. Q3 között a nem hitelezési csaláskezelést is az Integrált kockázatelemzési főosztály végezte, majd 2017. Q3-at követően a nem hitelezési csaláskezelés az újonnan megalakításra került Bankbiztonsági főosztály tevékenységi körébe került. 2018-ban a terület kapacitása tovább növekedett és a tapasztalatai minden esetben beépítésre kerültek a hitelezési tevékenység alapfolyamataiba.

6. Környezetvédelem

A Csoport és leányvállalatai nem rendelkeznek olyan eszközökkel, melyek környezetvédelmi szempontból kiemelkedő fontossággal bírnának. Ugyanakkor a megújuló energiaforrások kihasználására épülő tevékenység megjelenése az Euro Green Energy Kft. révén a Raiffeisen Csoport elkötelezettségét jelzi az új környezettudatos megoldások keresésének útján. Továbbá a Csoport közös használatú autópark 9%-a tisztán elektromos hajtású, a fővárosi és nagyvárosi lokális légszennyezés minimalizálása érdekében, valamint a folyamatos világítástechnikai és energiaellátási korszerűsítések 2018-ban a korábbi éveken felül további 26 tonna CO2 egyenértékű villamos-energia felhasználás csökkenést eredményeztek.

7. Foglalkoztatáspolitika

A Raiffeisen Csoport a pénzügyi szektor egyik meghatározó foglalkoztatója: 2018. év végén a foglalkoztatottak létszáma 2.552 fő volt. A Csoport számára kifejezetten fontos, hogy tisztességes és korrekt munkáltatóként végezze tevékenységét, egyrészt maximálisan figyelembe véve és betartva a magyar Munka Törvénykönyve előírásait, másrészt kedvező munka- és karrierfeltételeket biztosítva munkavállalóinak.

A toborzás-kiválasztás központilag, a HR tevékenységének keretein belül történik, ügyelve arra, hogy diszkrimináció ne jelenjen meg a kiválasztás napi gyakorlatában. A Raiffeisen Csoport kiválasztási gyakorlata a képzett és kvalifikált munkaerőt célozza meg, ugyanakkor a pályakezdő diplomások számára is lehetőséget biztosít az intenzív szakmai fejlődésre.

A Csoport figyelmet fordít és törekszik arra, hogy a magyar munkaerő-piachoz viszonyítva méltányos és versenyképes jövedelmet biztosítson dolgozói számára. A béren kívüli juttatások a Cafeteria rendszer keretein belül nyújtanak választási lehetőségét a munkatársak számára a személyes igényeiknek leginkább igazodó béren kívüli juttatások kiválasztásában.

Minden munkavállalóra kiterjed a Csoport által működtetett teljesítménymenedzsment folyamat, ami keretet biztosít az egyértelmű célkitűzések, építő visszajelzések és megalapozott teljesítmény értékelések megvalósulásához. A teljesítménytől függő, anyagi és erkölcsi elismerések a munkatársakat kimagasló teljesítmény elérésére ösztönzik.

A Raiffeisen Csoport komplex képzés-fejlesztési tevékenységet folytat, amelynek fókuszában a szakmai tudás és készségek fejlesztése mellett személyes, vezetői, nyelvi és számítástechnikai készségfejlesztési programok állnak. Éves szinten a Csoport munkavállalói átlagosan 3 napot töltenek képzés-fejlesztési eseményeken, programokon. A Csoport közösséget építő és munkavállalói jóllét programokkal támogatja a munkatársakat abban, hogy minél sikeresebben és eredményesebben tudjanak megbirkózni a mindennapok teljesítmény kihívásaival, stressz helyzeteivel.

A Csoport átfogó és tudatos utánpótlás tervezés gyakorlatot működtet, melynek célja egyfelől a vezetői és kulcs szakértői pozíciókban dolgozók megtartása és az utánpótlás tervezése és fejlesztése.

A Csoport szervezeti keretein belül végzi tevékenységét a Munkahelyi Tanács, biztosítva a dolgozói érdekek figyelembe vételét.

8. Compliance tevékenység

A jogszabályi előírásoknak és MNB elvárásoknak megfelelően a Csoport a compliance kockázatok feltárására és kezelésére - a belső védelmi vonalak részeként - önálló szervezeti egységet működtet, amely az alábbi funkciókat látja el:

- Az etikai szabályok betartásának ellenőrzése, az ezzel kapcsolatos kérdésekben iránymutatás kibocsátása, bejelentések vizsgálatainak lefolytatása.
- Érdekkonfliktusokra (összeférhetetlenségekre) vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása, kontrollja.
- A korrupció elleni intézkedések csoporton belüli megszervezése és működtetése.
- A pénzmosás - és a nemzetközi terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint a nemzetközi szankciós intézkedések betartásának csoporton belüli megszervezése, irányítása és koordinálása, az ehhez kapcsolódó monitoring rendszer működtetése; bejelentési és ellenőrzési rendszer működtetése, kapcsolattartás az illetékes hatósággal.
- A pénzügyi-, és befektetési szolgáltatások elkülönítésére, az információáramlás korlátozására, a bennfentes kereskedelem és piacbefolyásolás tilalmára, valamint a dolgozói ügyletkötésekre vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása, kontrollja, kapcsolattartás az illetékes hatósággal.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos jogszabályoknak (pl. Bszt.) való megfelelés biztosítása, kontrollja.

A szervezeti változások után a compliance funkció szervezeti elhelyezkedése és tevékenységi köre mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, a védelmi vonalak rendszerétől szóló MNB és a mögöttes EBA (GL44) ajánlásnak.

9. Kutatás és kísérleti fejlesztés

A Csoport 2018-ban nem folytatott kutatási és kísérleti fejlesztési projektet.

Részvényes

Raiffeisen-RBHU Holding GmbH 100%

Igazgatóság

Elnök

Andreas Gschwenter
Raiffeisen Bank International AG

További tagok

Klemens Haller
Raiffeisen Bank International AG

Nicolaus Hagleitner
(mandátuma megszűnt 2018.12.31-én)
Raiffeisen Bank International AG

Michael Höllerer
Raiffeisen Bank International AG

Peter Jacenko
Raiffeisen Bank International AG

Fabian Stenzel
Raiffeisen Bank International AG

Kementzey Ferenc
Raiffeisen Bank Zrt.

Zolnai György
Raiffeisen Bank Zrt.

Felügyelőbizottság/Audit Bizottság

Elnök

Georg Feldscher
Raiffeisen Bank International AG

További tagok

Igaz Katalin
dr. Tóthné dr. Szabó Mercedes
Raiffeisen Bank Zrt.

A Raiffeisen Bank Zrt. menedzsmentje

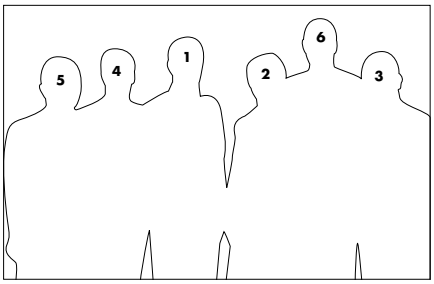

1 Zolnai György
vezérigazgató

2 Tölgyes Ágnes
vezérigazgató-helyettes

3 Kementzey Ferenc
vezérigazgató-helyettes

4 Ralf Cymanek
vezérigazgató-helyettes

5 Bányai Ervin
vezérigazgató-helyettes

6 Radovan Dunajsky
vezérigazgató-helyettes

A Raiffeisen Bank International – dióhéjban

Az RBI hazai piacának Közép-Kelet Európát (KKE) tekinti, valamint Ausztriát, ahol a legnagyobb vállalati és befektetési banknak számít. Leányvállalatai a térség 13 piacán működnek. Emellett a Csoporthoz tartozik még számos további pénzügyi szolgáltató, amelyek a lízing, a vagyonkezelés és a vállalatfúziók és akvizíciók területén tevékenykednek.

Az RBI összesen körülbelül 47.000 alkalmazottja szolgál ki 16,1 millió ügyfelet közel 2.100 fiókon és képviseleten keresztül, amelyek túlnyomó része a KKE-régióban működik. Az RBI AG részvényeit 2005 óta jegyzik a Bécsi Értéktőzsdén.

2018 végén az RBI mérlegfőösszege 140 milliárd eurót tett ki. A térségbeli Raiffeisen bankok tulajdonában van az RBI részvények mintegy 58,8%-a, a fennmaradó körülbelül 41,2%-a közkézhányad.

KPMG Hungária Kft.
Váci út 31.
H-1134 Budapest
Hungary

Tel.: +36 (1) 887 71 00
Fax: +36 (1) 887 71 01
E-mail: info@kpmg.hu
Internet: kpmg.hu

Független könyvvizsgálói jelentés

A Raiffeisen Bank Zrt. részvényesének

Vélemény

Elvégeztük a Raiffeisen Bank Zrt. (továbbiakban „a Bank") és leányvállalatai (továbbiakban „a Csoport") 2018. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2018. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált pénzügyihelyzet-kimutatásból – melyben az eszközök összesen értéke 2.417.257 M Ft –, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból – melyben az időszak eredménye 24.056 M Ft nyereség –, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált átfogó jövedelemkimutatásból, konszolidált sajáttőkeváltozás-kimutatásból és konszolidált cash flow-kimutatásból, valamint a jelentős számviteli politikák összefoglalását és egyéb magyarázó információt tartalmazó kiegészítő megjegyzésekből állnak.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Csoport 2018. december 31-én fennálló konszolidált pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált pénzügyi teljesítményéről és konszolidált cash-flow-iról az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban (továbbiakban: „EU IFRS-ek"), valamint azokat minden lényeges szempontból a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénynek (továbbiakban „számviteli törvény") az EU IFRS-ek szerint összevont (konszolidált) éves beszámolót készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban készítették el.

Vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségeink bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelősségei" szakasza tartalmazza. Függetlenek vagyunk a Csoporttól a konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata szempontjából a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzatá"-ban, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Könyvvizsgálók Etikai Kódexe"-ben (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és eleget tettünk egyéb etikai felelősségeinknek ezekkel a követelményekkel összhangban. Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő ahhoz, hogy megalapozza véleményünket.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

KPMG Hungária Kft., a Hungarian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. Company registration: Budapest, Fővárosi Törvényszék Cégbírósága, no: 01-09-063183

KPMG

1. IFRS 9 alkalmazása – A hitelállomány értékelése (kumulált értékvesztés állomány 52.436 millió forint, értékvesztés tárgyévi visszaírása 9.818 millió forint)

Lásd a kiegészítő megjegyzések 6.2 pontját

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdés	*Hogyan kezeltük a kérdést könyvvizsgálatunk során*
A hitelállomány értékvesztésének meghatározása kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdésnek minősül a hitelállomány jelentősége miatt, valamint az értékvesztés meghatározása során alkalmazott jelentős összetettség és megítélések miatt, beleértve a nem-teljesítés valószínűségének és a hitelek megtérülő összegének maghatározását. A korábbi IFRS követelmények óvatos alkalmazása következtében a felmerült veszteség modellről (IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* standard) a várható veszteség modellre (IFRS 9 *Pénzügyi instrumentumok* standard) történő átállás az értékvesztés visszaírásával járt 2018. január 1-jén. A vállalati stage3-as hitelek értékvesztésének alapja a vezetés megítélése annak becslése során, mikor történt értékvesztést kiváltó esemény, valamint az eredendően bizonytalan várható jövőbeli cash flow-k jelenértéke. Könyvvizsgálati szempontból ez kihívást jelent, mivel a biztosítékértékek és a jövőbeli várható cash flow-k becslése szakértelmet igényel, és feltevéseket tartalmaz. A portfolió alapon értékvesztett vállalati és lakossági hitelállomány értékvesztését ügyfelekre és/vagy kitettségekre jellemző minősítési részhalmazok alapján határozza meg a Csoport. Könyvvizsgálati szempontból ez kihívást jelent, mivel az értékvesztési szintek meghatározásához használt különböző összetett modellek és paraméterek jelentősen eltérő értékvesztést eredményezhetnek. A modellek több attribútumtól függnek, például a nem-teljesítés valószínűségétől, a nem-teljesítéskor várható veszteségtől, az előre tekintő információktól és a modell paraméterek meghatározásához alkalmazott szakértői megítélésektől. A lakossági jelzálog hitelportfolió esetében a Csoport 2018. folyamán megváltoztatta az értékvesztési modelljét, és lecserélte az IFRS 9-re való áttéréshez kezdetben bevezetett	Könyvvizsgálati eljárásaink magukban foglalták az alábbiakat: Megismertük a Csoport által a hitel értékvesztés teljességének és pontosságának biztosítása érdekében kialakított folyamatokat és alkalmazott kontrollokat. Az alkalmazás szintű, értékvesztéssel kapcsolatos kontrollokat informatikai szakértőink bevonásával teszteltük. Értékeltük a jelentős, kiválasztott vállalati stage 3-as hitelekhez kapcsolódó értékvesztés megfelelőségét. A korábban kivezetett és megjelenített, eredetileg devizában denominált és forintra átváltott lakossági jelzálog-portfóliónak a követelés értékesítés, leírás vagy javuló cash-flow várakozások miatti változásaihoz kapcsolódóan értékeltük az alkalmazott feltételezéseket és megvizsgáltuk a kapcsolódó dokumentációkat. Megvizsgáltunk bármely, a Magyar Nemzeti Banktól érkező, a becslésekre és a tartalékolási szintekre vonatkozó külső kommunikációt. Újraszámoltuk a portfólió alapon kalkulált értékvesztést a vállalati stage1 és 2, valamint lakossági stage 1,2 és 3 kitettségekre, és értékeltük annak érzékenységét az értékvesztés becsléséhez használt paraméterekre. Megvizsgáltuk a pénzügyi kimutatásokban a céltartalék-képzési és értékvesztési modellekre, valamint a kapcsolódó pénzügyi információkra vonatkozó közzétételek megfelelőségét.

Diszkontált Súlyozott Fedezetérték modellt a Várható Veszteség Legjobb Becslése modellre. Az értékvesztéssel kapcsolatos közzétételek várhatóan a minősítő intézmények és a szabályozók érdeklődésére is számot tartanak.	

2. IFRS 9-re való áttérés (nettó áttérési módosítás 2018. január 1-én 1.269 millió forint, mely a saját tőkét növelte)

Lásd a kiegészítő megjegyzések 44. pontját

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdés	*Hogyan kezeltük a kérdést könyvvizsgálatunk során*
Az IFRS 9 alkalmazása, illetve az arra történő áttérés kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdésnek minősül az áttérési módosítások meghatározására vonatkozó összetett áttérési elszámolási követelmények, a pénzügyi eszközök megfelelő kategóriába való besorolásának biztosítására a Csoport által tett szubjektív feltételezések és az értékvesztés meghatározáshoz alkalmazott jelentős megítélések miatt. Az IFRS 9-re történő áttérés megkövetelte, hogy a Csoport új számviteli politikákat vezessen be, és megfelelően megváltoztassa a számviteli rendszereket és a belső kontrollokat. A Csoport új rendszert vezetett be, hogy biztosítsa az IFRS 9-nek megfelelő pénzügyi beszámolási folyamatot. Az IFRS 9-re történő áttérés a Bank anyavállalata által vezetett központi projekt keretében valósult meg, annak helyi implementációja révén. A legfontosabb számviteli politikákat, valamint a kalkulációk egy részét, beleértve a stage 1 és 2 vállalati hitelek értékvesztését, és a jegyzett piaci árral nem rendelkező pénzügyi instrumentumok valós érték kalkulációját a Bank anyavállalata készíti el. Ugyanakkor a bemenő adatok pontosságának és teljességének biztosítása, továbbá a kapott eredmények ésszerűségének megítélése és megfelelő elszámolása a Bank felelőssége. Az áttérési módosítások és közzétételek várhatóan a minősítő intézmények és a szabályozók érdeklődésére is számot tartanak.	Könyvvizsgálati eljárásaink magukban foglalták az alábbiakat: Értékeltük a kiválasztott számviteli politikák megfelelőségét az IFRS 9 követelményei, a Csoport tevékenysége és az iparági ismeretek alapján. Megismertük és értékeltük a pénzügyi instrumentumok besorolásához és értékeléséhez kapcsolódóan kialakított új vagy módosított folyamatokat, rendszereket és kontrollokat. Értékeltük az áttéréssel kapcsolatos, az elszámolások teljességének és pontosságának biztosítása érdekében a Csoport által alkalmazott folyamatokat, döntéseket, megítéléseket és becsléseket. Értékeltük a Bank anyavállalata által kalkulált adatok megfelelőségét a Bank anyavállalata könyvvizsgálójának bevonásával. Értékeltük az áttérésre vonatkozó közzétételek teljességét, pontosságát és relevanciáját a pénzügyi kimutatásokban.

Ezen okok miatt az IFRS 9-re történő áttéréssel kapcsolatos megjelenítési, értékelési és közzétételi kérdések kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdésnek minősülnek.	

Egyéb információk

Az egyéb információk a Csoport 2018. évi összevont (konszolidált) üzleti jelentéséből állnak. A vezetés felelős az összevont (konszolidált) üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért.
A jelentésünk „Vélemény" szakaszában a konszolidált pénzügyi kimutatásokra adott véleményünk nem vonatkozik az összevont (konszolidált) üzleti jelentésre.

A konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk az összevont (konszolidált) üzleti jelentés átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy az összevont (konszolidált) üzleti jelentés lényegesen ellentmond-e a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak, vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz.

A számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá annak a megítélése, hogy az összevont (konszolidált) üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e és erről, valamint az összevont (konszolidált) üzleti jelentés és a konszolidált pénzügyi kimutatások összhangjáról vélemény nyilvánítása.

A számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá annak az ellenőrzése is, hogy az összevont (konszolidált) üzleti jelentés a számviteli törvény 95./C. § és a 134. § (5) bekezdésben meghatározott információkat rendelkezésre bocsátja-e.

Véleményünk szerint a Csoport 2018. évi összevont (konszolidált) üzleti jelentése minden lényeges szempontból összhangban van a Csoport 2018. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaival és a számviteli törvény vonatkozó előírásaival.

Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő további követelményeket az összevont (konszolidált) üzleti jelentésre, ezért e tekintetben nem mondunk véleményt.

Nyilatkozunk, hogy az összevont (konszolidált) üzleti jelentés rendelkezésre bocsátja a számviteli törvény 95./C. § és a 134.§ (5) bekezdésben meghatározott információkat.

A fentieken túl a Csoportról és annak környezetéről megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényeges hibás állítás az összevont (konszolidált) üzleti jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás állítás milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelősségei a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak az EU IFRS-ekkel összhangban történő elkészítéséért és valós bemutatásáért, továbbá a számviteli törvénynek az EU IFRS-ek szerint összevont (konszolidált) éves beszámolót készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős a Csoport vállalkozás folytatására való képességének felméréséért, a vállalkozás folytatásával kapcsolatos kérdéseknek az adott helyzetnek megfelelő közzétételéért, valamint – kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor nem áll előtte ezen kívül más reális lehetőség – a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazásáért.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelősségei

Célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint a véleményünket tartalmazó könyvvizsgálói jelentést bocsátani ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja a létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha önmagukban vagy együttesen ésszerű várakozások alapján befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat részeként szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

• Azonosítjuk és felbecsüljük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezekre a kockázatokra reagáló könyvvizsgálati eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint a véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.

• Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.

• Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politikák megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.

• Következtetést vonunk le arról, helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességével kapcsolatban. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy, amennyiben az ilyen közzétételek nem megfelelőek, minősítenünk kell véleményünket. Következtetéseink a könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.

• Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások, beleértve a közzétételeket is, átfogó prezentálását, felépítését és tartalmát, valamint azt, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások a valós bemutatást megvalósító módon mutatják-e be a mögöttes ügyleteket és eseményeket.

• A konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a csoportaudit irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk a könyvvizsgálói véleményünkért.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről ésszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó biztosítékokat.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennélfogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha - rendkívül ritka körülmények között - azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert ésszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

A Csoport 2018. évi konszolidált pénzügyi kimutatásoknak könyvvizsgálatára 2018. április 26-án választott meg a Bank közgyűlése. A könyvvizsgálói megbízásunk időtartama megszakítás nélkül összesen 25 év, a 1994. december 31-ével végződő üzleti évtől 2018. december 31-ével végződő üzleti évig tartó időszakot fedi le.

Megerősítjük, hogy

• könyvvizsgálói véleményünk összhangban van a Csoport Audit bizottsága részére készített 2019. április 10-i keltezésű kiegészítő jelentéssel.

• nem nyújtottunk a Csoport részére tiltott, nem könyvvizsgálati szolgáltatást, amely tiltott, nem könyvvizsgálati szolgáltatások körét az 537/2014 EU rendelet 5.cikk (1) bekezdése, valamint a tagországi derogáció tekintetében a Magyarországon hatályos, a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény határozza meg. Továbbá a könyvvizsgálat elvégzése során megőriztük függetlenségünket a Csoporttól.

A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálati megbízásért felelős partner a jelen független könyvvizsgálói jelentés aláírója.

Budapest, 2019. április 29.

KPMG Hungária Kft.

Nyilvántartási szám: 000202

Agócs Gábor
Partner, Kamarai tag könyvvizsgáló
Nyilvántartási szám: 005600

Raiffeisen Bank Zrt. - K30 - 2018.12.31.

6

I. Elsődleges pénzügyi kimutatások

A. Eredménykimutatás

(millió Ft)	Megjegyzés	2018.12.31	2017.12.31
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	(7, 11)	43.206	48.171
Egyéb kamatbevétel	(7, 11)	23.140	26.973
Kamatráfordítások	(7, 11)	-24.300	-32.482
Nettó kamateredmény	(7, 11)	**42.046**	**42.662**
Osztalékbevétel		44	3
Díj- és jutalékbevételek	(8)	63.261	61.585
Díj- és jutalékráfordítások	(8)	-19.305	-19.501
Nettó díj és jutalékbevétel	(8)	**43.956**	**42.084**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	(9, 11)	3.788	232
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	(10, 11)	33	223
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek	(11)	369	-158
Egyéb működési bevétel	(12)	2.858	3.485
Egyéb működési ráfordítás	(12)	-16.705	-15.983
Személyi jellegű ráfordítások	(15)	-25.435	-23.868
Egyéb adminisztratív költségek	(16, 26)	-19.332	-20.965
Értékcsökkenés és amortizáció	(24)	-6.362	-5.862
Egyéb eredmény	(13, 14)	-454	-79
Bankadó és egyéb speciális közterhek	(17)	-4.976	-4.658
Pénzügyi eszközök értékvesztése	(6, 11)	7.768	14.961
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége/vesztesége		27.598	32.077
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráfordítás vagy bevétel	(18)	-3.542	-1.569
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége		**24.056**	**30.508**
Megszűnt tevékenységek nyeresége/vesztesége, adóhatással nettósítva		0	0
Az üzleti év nyeresége/vesztesége		**24.056**	**30.508**

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

B. Kimutatás az egyéb átfogó jövedelemről

(millió Ft)	Megjegyzések	2018.12.31	2017.12.31
Az üzleti év nyeresége/vesztesége		**24.056**	**30.508**
Egyéb átfogó jövedelem	(38)	-1.961	1.054
Eredménybe nem átsorolható tételek	(38)	133	127
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok valós értékének változásai	(38)	143	140
Eredménybe nem átsorolandó tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	-10	-13
Eredménybe átsorolható tételek	(38)	-2.094	927
Külföldi pénznemek átváltása		-124	0
Cash-flow fedezeti ügyletek (hatékony rész)	(10, 38)	-405	-25
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(10, 38)	-511	67
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(10, 38)	106	-92
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	(38)	-1.760	1.297
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(38)	-1.842	1.234
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(38)	82	63
Eredménybe átsorolható tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	195	-345
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	**(38)**	**22.095**	**31.562**

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

C. Kimutatás a pénzügyi helyzetről

(millió Ft)	Megjegyzés	2018.12.31	2017.12.31
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	(6, 19, 46)	156.730	80.064
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	47.938	65.604
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	7.691	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	(6, 20, 42)	24.212	63.346
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 22, 23, 42, 46)	468.325	374.106
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 21, 42, 46)	1.672.094	1.560.405
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	2.657	2.608
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	0	0
Tényleges adókövetelések	(18)	542	613
Értékesítésre tartottá minősített befektetett eszközök	(35)	7.724	0
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	(44)	31	0
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések		0	0
Ingatlanok és berendezések	(24)	6.788	14.537
Immateriális javak	(24)	16.615	14.815
Halasztott adó követelések	(18)	1.972	1.293
Egyéb eszközök	(27)	3.938	3.467
Eszközök összesen		**2.417.257**	**2.180.858**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	(6, 28, 29, 42, 46)	28.424	32.855
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek	(6, 28, 29, 42, 46)	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(6, 25, 29, 30, 31, 32, 42, 46)	2.157.908	1.919.052
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	4.029	3.530
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	-522	84
Tényleges adókötelezettségek	(18)	4	6
Az értékesítésre tartottá minősített elidegenítési csoportba tartozó kötelezettségek	(35)	130	0
Céltartalékok	(6, 34)	7.994	9.033
Halasztott adókötelezettségek	(18)	2	361
Egyéb kötelezettségek	(33)	7.246	9.749
Kötelezettségek összesen		**2.205.215**	**1.974.670**
Jegyzett tőke	(6, 36)	50.000	50.000
Tőketartalék	(6, 37)	113.445	113.445
Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke		0	0
Egyéb tőke		0	0
Halmozott egyéb átfogó jövedelem	(6, 38)	1.688	3.649
Eredménytartalék	(6, 40)	15.030	3.064
Egyéb tartalékok	(6, 39)	7.823	5.522
(-) Saját részvények		0	0
Tárgyévi eredmény	(6)	24.056	30.508
Saját tőke összesen		**212.042**	**206.188**
Kötelezettségek és saját tőke összesen		**2.417.257**	**2.180.858**

* Átsorolásra került, lásd a Számviteli politika változásai kiegészítő pontban (41. oldal, 2. d))
A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

D. Kimutatás a saját tőke változásáról

A saját tőke változásának forrása	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménybe át nem sorolható egyéb átfogó jövedelem	Eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem			Eredmény-tartalék	Egyéb tartalék	Összesen
			Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok OCI**-ban elszámolt valós érték változásai	Cash flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok OCI-ban elszámolt valós érték változásai	Külföldi pénznemek átváltása			
Kiegészítő megjegyzések	(36)	(37)	(38)	(38)	(38)	(38)	(40)	(39)	
Nyitó egyenleg (újramegállapítás előtt)	**50.000**	**113.445**	**159**	**-701**	**4.191**	**0**	**33.572**	**5.522**	**206.188**
A számviteli politika változásának hatása	0	0	-1	0	-128	0	1.398	0	1.269
Nyitó egyenleg 2018.01.01-jén*	**50.000**	**113.445**	**158**	**-701**	**4.063**	**0**	**34.970**	**5.522**	**207.457**
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	24.056	0	24.056
Egyéb átfogó jövedelem	0	**0**	134	-369	-1.473	-124	0	**0**	-1.832
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	**0**	**0**	**134**	**-369**	**-1.473**	**-124**	**24.056**	**0**	**22.224**
Osztalék	0	0	0	0	0	0	-17.640	**0**	-17.640
Hozzájárulások és kiosztások összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-17.640**	**0**	**-17.640**
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	-2.301	2.301	0
Üzleti kombinációból eredő saját tőke egyéb növekedése vagy csökkenése	0	0	0	0	0	0	1	0	**1**
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-2.300**	**2.301**	**1**
Záró egyenleg 2018.12.31-én	**50.000**	**113.445**	**292**	**-1.070**	**2.590**	**-124**	**39.086**	**7.823**	**212.042**

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.
*A Csoport az IFRS 9-re való áttérés következtében nem állapítja meg az újra az összehasonlító időszaki adatait, hanem az IFRS 9 hatását 2018.01.01-jén a nyitó saját tőke megfelelő elemeiben rendezi.
**OCI (Other Comprehensive Income): Egyéb átfogó jövedelem

D. Kimutatás a saját tőke változásáról

A saját tőke változásának forrása	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménybe át nem sorolható egyéb átfogó jövedelem	Eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem			Eredmény-tartalék	Egyéb tartalék	Összesen
			Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentu-mok OCI**-ban elszámolt valós érték változásai	Cash flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok OCI-ban elszámolt valós érték változásai	Külföldi pén-znemek átváltása			
Kiegészítő megjegyzések	(36)	(37)	(38)	(38)	(38)	(38)	(40)	(39)	
Nyitó egyenleg (újramegállapítás előtt)	**50.000**	**113.445**	**159**	**-701**	**4.191**	**0**	**33.572**	**5.522**	**206.188**
A számviteli politika változásának hatása	0	0	-1	0	-128	0	1.398	0	1.269
Nyitó egyenleg 2017.01.01-jén	**50.000**	**113.445**	**158**	**-701**	**4.063**	**0**	**34.970**	**5.522**	**207.457**
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	24.056	0	24.056
Egyéb átfogó jövedelem	0	**0**	134	-369	-1.473	-124	0	**0**	-1.832
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	**0**	**0**	**134**	**-369**	**-1.473**	**-124**	**24.056**	**0**	**22.224**
Osztalék	0	0	0	0	0	0	-17.640	**0**	-17.640
Hozzájárulások és kiosztások összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-17.640**	**0**	**-17.640**
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	-2.301	2.301	0
Üzleti kombinációból eredő saját tőke egyéb növekedése vagy csökkenése	0	0	0	0	0	0	1	0	**1**
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-2.300**	**2.301**	**1**
Záró egyenleg 2017.12.31-én	**50.000**	**113.445**	**292**	**-1.070**	**2.590**	**-124**	**39.086**	**7.823**	**212.042**

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.
*A Csoport az IFRS 9-re való áttérés következtében nem állapítja meg az újra az összehasonlító időszaki adatait, hanem az IFRS 9 hatását 2018.01.01-jén a nyitó saját tőke megfelelő elemeiben rendezi.
**OCI (Other Comprehensive Income): Egyéb átfogó jövedelem

E. Cash-flow-k kimutatása

(millió Ft)	Megjegyzés	2018	2017
Az üzleti év nyeresége/vesztesége		**24.056**	**30.508**
Működési tevékenységből származó cash-flow			
Módosító tételek:			
Értékcsökkenés és amortizáció	(24)	6.362	5.862
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszaírása	(13)	101	79
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszaírása	(11)	-7.627	-16.178
Nettó kamateredmény	(11)	-42.045	-42.662
ebből: amortizáció, elhatárolás és értékvesztett eszközök kamatkorrekciója		12.595	16.410
Nem pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség, nettó	(12)	-18	-41
Egyéb		298	-1.133
Nyereségadó-ráfordítás	(18)	3.542	1.601
		-39.387	**-52.472**
Működési tevékenység eszközeinek és forrásainak változása:			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	17.666	14.542
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-7.691	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	4.234	-923
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	-95.951	-161.700
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	-94.208	-27.971
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (eszköz) állományváltozása	(10)	-523	-26
Egyéb eszközök és értékesítésre tartott eszközök állományváltozása	(27,35)	-8.414	5.313
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban lévő befektetések állományváltozása	(44)	0	0
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(28)	-4.431	-10.977
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek állományváltozása		0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(30)	244.433	197.304
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (kötelezettség) állományváltozása	(10)	568	1.577
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10)	-607	84
Egyéb kötelezettségek, céltartalékok és értékesítésre tartott kötelezettségek állományváltozása	(33, 34, 35)	-3.479	3.219
		51.597	**20.442**
Kapott kamatbevétel	(7, 11)	66.346	75.144
Fizetett kamatok	(7, 11)	-24.300	-32.482
Kapott osztalék		44	3
Fizetett nyereségadó	(18)	-4.141	-3.562
Működési tevékenység során keletkezett (felhasznált) nettó pénzeszköz		**74.215**	**37.581**
Befektetési tevékenységből származó cash-flow			
Értékpapírok beszerzése	(20, 22)	-28.811	-3.316
Értékpapírok értékesítése	(20, 22)	53.899	31.580

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

E. Cash-flow-k kimutatása

Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések beszerzése	*(44)*	*-31*	*0*
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések értékesítése	*(44)*	*0*	*0*
Egyéb részesedések beszerzése		*0*	*0*
Egyéb részesedések értékesítése		*213*	*0*
Ingatlanok és berendezések beszerzése	*(24)*	*-7.340*	*-1.247*
Ingatlanok és berendezések értékesítése	*(24)*	*12.522*	*418*
Immateriális javak beszerzése	*(24)*	*-5.601*	*-4.546*
Immateriális javak értékesítése	*(24)*	*24*	*141*
Befektetési tevékenység során felhasznált nettó pénzeszköz		***24.875***	***23.030***
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow			
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása és visszavásárlása	*(31)*	*-1.025*	*-942*
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok lejárata	*(31)*	*-4.552*	*-20.086*
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	*(32)*		
Hátrasorolt kötelezettségek visszafizetése	*(32)*	*0*	*-15.551*
Új részvények kibocsátása és részvénykibocsátási felárból származó bevétel		*0*	*0*
Fizetett osztalék	*(36)*	*-17.640*	*0*
Finanszírozási tevékenységből származó nettó pénzeszköz		***-23.217***	***-36.579***
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek nettó növekedése/csökkenése		***75.873***	***24.032***
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év elején		***80.064***	***55.048***
Árfolyamhatás		*793*	*984*
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év végén	***(19)***	***156.730***	***80.064****

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.
*2017.12.31-re vonatkozóan a Magyar Nemzeti Bankkal és a hitelintézetekkel szembeni bankközi kihelyezések átsorolásra lekerültek a „Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek" sorról az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök" sorra, ezért ennek állománya a 2017-es évre vonatkozóan megjelenített pénzügyi kimutatáshoz képest 231 milliárd forinttal kevesebb.

II. Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz

(1) Általános megjegyzések

A Raiffeisen Bank Zrt. (a „Bank") 1987-ben kezdte meg működését, mint Magyarországon bejegyzett kereskedelmi bank. A Bank székhelye Magyarországon, a 1054 Budapest, Akadémia u. 6. szám alatt található.

A Bank internetes honlapjának az elérhetősége: https://www.raiffeisen.hu/raiffeisen-csoport/raiffeisen-bank-zrt

A Bank a Magyar Nemzeti Banktól teljes körű kereskedelmi banki engedélyt kapott és pénzügyi tevékenységek széles körét végzi. A Bank 2018. évi konszolidált pénzügyi kimutatásai a Bankra és annak leányvállalataira (a továbbiakban együtt: a „Csoport") vonatkoznak. A konszolidált leányvállalatokról további információ a (44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban kiegészítő megjegyzésben található.

A Bankot a Raiffeisen-RBHU Holding GmbH ellenőrzi. A Bankcsoport végső anyavállalata a Raiffeisen Bank International A.G. (RBI).

A beszámoló aláírására Tölgyes Ágnes Gazdasági vezető (cím: 1124 Budapest, Nárcisz utca 54. 1. em. 5.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett. A nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére Gáspár Tibor jogosult (regisztrációs szám: 168480, cím: 2330 Dunaharaszti, Király út 38.)

(2) A beszámoló összeállításának alapja

(2.1) Megfelelőségi nyilatkozat

A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) összhangban készültek.

Az IFRS-ek a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) és annak jogelőd testülete által kibocsátott számviteli elveket, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC) és annak jogelőd testülete által kiadott értelmezéseket foglalják magukban.

A Tulajdonos 2019. április 29-én hagyta jóvá a pénzügyi kimutatások közzétételét.

(2.2) Az értékelés alapja

A pénzügyi kimutatások alapvetően az eredeti bekerülési érték figyelembevételével készültek, kivéve az alábbi esetekben:

- a derivatív pénzügyi instrumentumok értékelése valós értéken történik,
- az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értéken szerepelnek,
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékelése valós értéken történik,
- minősített valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételként megjelölt megjelenített pénzügyi eszközök és kötelezettségek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek,

- minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség, valamint minden nem pénzügyi eszköz és kötelezettség amortizált bekerülési értéken vagy – ahol értelmezhető –, halmozott értékcsökkenéssel és/vagy értékvesztéssel módosított eredeti bekerülési értéken jelenik meg.

A pénzügyi kimutatások készítése megköveteli, hogy a vezetőség olyan megítéléseket, becsléseket és feltételezéseket alkalmazzon, amelyek befolyásolják a számviteli elvek alkalmazását és az eszközök, források, bevételek és ráfordítások összegét. A tényleges értékek eltérhetnek ezektől a becslésektől.

A vezetőség egyezteti a Csoport felügyelőbizottságával a kritikus számviteli politikai irányelveinek és becsléseinek kidolgozását, kiválasztását és közzétételét, valamint a politika és becslések alkalmazását.
A becslések bizonytalanságának fő forrásai a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés melyet a (6) Pénzügyi kockázat kezelés fejezet részletez, valamint a valós érték meghatározása melyet a (42) Valós érték meghatározása fejezet részletez.

A becsléseket és feltételezéseket folyamatosan felülvizsgálatra kerülnek. A számviteli becslések felülvizsgálata során feltárt eltérések a feltárás időszakában, illetve azt követően kerülnek megjelenítésre, ha későbbi időszakok is érintenek.

(2.3) Funkcionális és bemutatási pénznem

A pénzügyi kimutatások magyar forintban készültek, amely a Csoport funkcionális pénzneme. Hacsak nincs eltérően jelölve, az adatok millió forintra kerekítve kerülnek bemutatásra.

(3) A számviteli politikák változása

(3.1) Változás a pénzügyi kimutatások prezentációjában

Az IFRS 9 első alkalmazása mellett a Csoport a pénzügyi kimutatások prezentációján is változtatott. A módosítást követően a pénzügyi kimutatások prezentációja támaszkodik az Európai Bankbizottság (EBA) által kiadott FINREP adatszolgáltatás követelményeire, ezzel magasabb fokú átláthatóságot és összehasonlíthatóságot tesz lehetővé. A változások főként a pénzügyi instrumentumok bemutatásához kapcsolódnak, azok az IFRS 9 nyomán létrejött új értékelési kategóriákat tükrözik. A Csoport továbbra is két külön kimutatásban mutatja be az eredményt, illetve az egyéb átfogó jövedelmet.

A következő táblázatok a 2017-es üzleti év végén alkalmazott pénzügyi helyzetre vonatkozó- és átfogó-jövedelemre vonatkozó-kimutatás tételek új prezentációnak megfelelő besorolását mutatják be. Az oszlop megnevezések a régi-, a sor megnevezések az új pénzügyi helyzet vonatkozó kimutatás, valamint eredmény és egyéb átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatás tételeket tartalmazzák. A számviteli politika és az IFRS 9-re történő áttérés hatásait kifejtő megjegyzések már az új prezentációnak megfelelően kerülnek bemutatásra.

Prezentáció változása – a régi és új pénzügyi helyzetre és átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatások tételeinek megfeleltetése

Eszközök

(millió Ft)	Készpénz és készpénz egyenértékesek	Bankközi kihelyezések	Nettó hitelállomány	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Értékesíthető értékpapírok	Lejáratig tartott értékpapírok	Befektetések kapcsolt vállalkozásokban	Befektetések nem jegyzett értékpapírokban	Ingatlanok, gépek, berendezések	Immateriális javak	Tényleges adó-	Halasztott adó-követelések	Egyéb eszközök	Eszközök összesen
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	75.166	1.243	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.655	**80.064**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi instrumentumok	0	0	0	65.604	0	0	0	0	0	0	0	0	0	65.604
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok	0	0	4.234	59.112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	63.346
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	0	**0**	0	0	373.519	0	0	587	0	0	0	0	0	374.106
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	235.985	226.008	896.317	0	0	192.053	0	0	0	0	0	0	10.042	1.560.405
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	0	2.608	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.608
Tényleges adókövetelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	613	0	0	613
Ingatlanok és berendezések	0	0	0	0	0	0	0	0	14.537	0	0	0	0	14.537
Immateriális javak	0	0	0	0	0	0	0	0	60*	14.755	0	0	0	14.815
Halasztott adó követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.293	0	**1.293**
Egyéb eszközök	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.467	3.467
Eszközök összesen	**311.151**	**227.251**	**900.551**	**127.324**	**373.519**	**192.053**	**0**	**587**	**14.597**	**14.755**	**613**	**1.293**	**17.164**	**2.180.858**

Saját tőke és kötelezettségek

(millió Ft)	Bank-betétek	Ügyfélbe-tétek	Kibocsátott kötvé-nyek	Pénz-ügyi kö-telezett-ségek FVTPL	Tény-leges adókö-telezett-ség	Ha-lasztott adókö-telezett-ség	Hátra-sorolt kötele-zettsé-gek	Céltar-talékok	Egyéb kötele-zettsé-gek	Jegyzett tőke	Felhal-mozott ered-mény	Tőketar-talék	Álta-lános tartalék	Ér-tékelési tartalék	Saját tőke és kötelezett-ségek összesen
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	0	0	0	32.855	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**32.855**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénz-ügyi kötelezettségek	288.219	1.501.086	17.714	0	0	0	43.781	0	68.252	0	0	0	0	0	1.919.052
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	0	3.530	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.530
Kamatlábkocká-zatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értéké-nek változása	0	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	84
Tényleges adókötele-zettségek	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Céltartalékok	0	0	0	0	0	0	0	9.033	0	0	0	0	0	0	9.033
Halasztott adókötele-zettségek	0	0	0	0	0	361	0	0	0	0	0	0	0	0	361
Egyéb kötelezettségek	0	**0**	0	0	0	0	0	0	9.749	0	0	0	0	0	9.749
Kötelezettségek összesen	**288.219**	**1.501.170**	**17.714**	**36.385**	**6**	**361**	**43.781**	**9.033**	**78.001**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.974.670**
Jegyzett tőke	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50.000	0	0	0	0	50.000
Tőketartalék	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	113.445	0	0	113.445
Halmozott egyéb átfogó jövedelem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.649	3.649
Eredménytartalék	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.064	0	0	0	3.064
Egyéb tartalék	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.522	0	**5.522**
Eredmény	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30.508	0	0	0	30.508
Saját tőke összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**50.000**	**33.572**	**113.445**	**5.522**	**3.649**	**206.188**
Saját tőke és kötele-zettségek összesen	**288.219**	**1.501.170**	**17.714**	**36.385**	**6**	**361**	**43.781**	**9.033**	**78.001**	**50.000**	**33.572**	**113.445**	**5.522**	**3.649**	**2.180.858**

Eredménykimutatás

(millió Ft)	Kamat- és kamatjellegű bevételek	Kamat- és kamatjellegű ráfordítások	Jutalék- és díjbevételek	Jutalék- és díjráfordítások	Osztalék-bevétel	Nettó kereskedési	Kockázatkezelési céllal tartott derivatívák nettó eredménye	Egyéb üzleti bevétel	Értékvesztés és céltartalék	Munkabér és juttatások	Bérleti díj- ráfordítások	Berendezések költségei	Egyéb működési ráfordítások	Tényleges adó	Halasztott adó	Tárgyévi eredmény
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	48.145	0	0	0	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**48.171**
Egyéb kamatbevétel	4.037	4	0	0	0	12.882	10.050	0	0	0	0	0	0	0	0	26.973
Kamatráfordítások	-176	-13.231	0	-4	0	-10.386	-8.685	0	0	0	0	0	0	0	0	-32.482
Osztalékbevétel	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Díj- és jutalékbevételek	151	0	41.809	0	0	14.071	5.358	196	0	0	0	0	0	0	0	61.585
Díj- és jutalékráfordítások	0	0	0	-7.687	0	-10.267	0	-331	0	0	0	0	-1.216	0	0	-19.501
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	0	0	0	3.937	-3.709	4	0	0	0	0	0	0	0	232
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	0	**0**	0	0	0	0	223	0	0	0	0	0	0	0	0	223
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek	0	0	0	0	0	3	0	-161	0	0	0	0	0	0	0	-158
Egyéb nettó működési bevétel	0	0	0	0	0	0	0	3.485	0	0	0	0	0	0	0	3.485
Egyéb működési ráfordítás	0	0	0	0	0	-2	0	68	65	0	0	0	-16.114	0	0	-15.983
Személyi jellegű ráfordítások	0	0	0	0	0	0	0	0	9	-23.865	0	0	-12	0	0	-23.868
Egyéb adminisztratív költségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-241	-7.935	-4.501	-8.288	0	0	-20.965
Értékcsökkenés és amortizáció	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-5.862	0	0	-5.862
Egyéb eredmény	0	0	0	0	0	0	0	0	-79	0	0	0	0	0	0	-79
Bankadó és állami intézkedések eredménye	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-4.626	-32	0	-4.658
Pénzügyi eszközök értékvesztése	0	0	0	0	0	0	0	0	9.416	0	0	0	5.545	0	0	**14.961**
Nyereségadó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.894	1.325	-1.569
Az üzleti év nyereségé/vesztesége	**52.157**	**-13.227**	**41.809**	**-7.691**	**3**	**10.264**	**3.237**	**3.261**	**9.411**	**-24.106**	**-7.935**	**-4.501**	**-30.573**	**-2.926**	**1.325**	**30.508**

A Csoport az IFRS 9 szabályai alkalmazása során elkülönítette a derivatíváihoz kapcsolódó valós értéket a derivatívákon realizált és elhatárolt kamat- és díjeredménytől, így e beszámolóban ezen kamatok és díjak már a kamateredményben kerül kimutatásra.
Ezen túlmenően a 2017-re készült beszámolóban még a nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmények között szerepeltek a valutaváltási tevékenységből származó díjbevételek és -ráfordítások, illetve a devizaváltáshoz kapcsolódó marzseredmények, amelyek 2018-tól a díjeredményben kerülnek megjelenítésre. Az új besorolás az összehasonlító adatok esetén is megtörtént.

Egyéb átfogó jövedelem kimutatás

(millió Ft)	Pénzügyi eszközök egyéb átfogó jövedelemben megjelenő valós értékváltozása		Cash-flow fedezeti ügyletek		Egyéb átfogó jövedelmet terhelő nyereségadó	Egyéb átfogó jövedelem összesen
	Értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének változása	Eredménybe átvezetett rész	Hatékony rész valós értékének változása	Eredménybe átvezetett rész		
Eredménybe nem átsorolható tételek	**140**	**0**	**0**	**0**	**-13**	**127**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok valós értékének változásai	140					140
Eredménybe nem átsorolandó tételekhez kapcsolódó nyereségadó					-13	-13
Eredménybe átsorolható tételek	**1.234**	**63**	**67**	**-92**	**-345**	**927**
Cash-flow fedezeti ügyletek (hatékony rész)	0	0	67	-92	0	-25
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség			67			-92
Eredménybe átvezetett nettó összeg				-92		67
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok valós érték változásai	**1.234**	**63**	**0**	**0**	**0**	**1.297**
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	1.234					1.234
Eredménybe átvezetett nettó összeg		63				63
Eredménybe átsorolható tételekhez kapcsolódó nyereségadó					-345	-345
Egyéb átfogó jövedelem összesen	**1.374**	**63**	**67**	**-92**	**-358**	**1.054**

(3.2) A számviteli politikák változása

Az alábbi változásokat kivéve, a Csoport konzisztensen alkalmazta az (4) A számviteli politika lényeges elemei megjegyzésben bemutatott számviteli politikákat a pénzügyi kimutatásokban bemutatott minden időszakra vonatkozóan.

A Csoport 2018. január 1-jétől alkalmazza az IFRS 9 (lásd 3.2.1) és az IFRS 15 (lásd 3.2.2) standardokat.

Egyéb standard módosítások és értelmezések is alkalmazásra kerültek a Csoport által (azok kötelező első alkalmazási dátumaihoz igazodva), azonban ezek a módosítások és értelmezések nem, vagy elhanyagolható hatást gyakoroltak a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

(3.2.1) IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok

Az új standard alapvető változásokat hoz a pénzügyi eszközök elszámolásában és bizonyos tekintetben a pénzügyi kötelezettségek elszámolásában is.

Az IFRS 9-re történő áttérés az alábbi fő változásokat okozta a Csoport pénzügyi instrumentumokra vonatkozó számviteli politikájában:

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek besorolása

Az IFRS 9 három fő besorolási kategóriát tartalmaz a pénzügyi eszközök tekintetében: amortizált bekerülési értéken történő értékelés (AAC), egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken történő értékelés (FVOCI) és eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés (FVTPL). Az IFRS 9 egy új besorolási és értékelési megközelítést alkalmaz a pénzügyi eszközök tekintetében, amely egyrészt függ a választott üzleti modelltől, ahogyan az eszközöket kezeli a Csoport, másrészt pedig függ a pénzáramlások jellemzőitől. A standard megszünteti az IAS 39 hatálya alatt létező lejáratig tartott (HTM), kölcsönök és követelések (L&R) valamint, értékesíthető (AFS) pénzügyi eszköz kategóriákat. Az IFRS 9 hatálya alatt a beágyazott származékos ügyletet tartalmazó szerződéseknél az alapszerződés a standard hatálya alatt kezelendő pénzügyi eszköz, ami soha sem választható el a származékos ügylettől. Ezáltal a hibrid pénzügyi instrumentum teljes egészére kerülnek alkalmazásra.

Az IFRS 9 nagyrészt megtartja a korábban hatályos IAS 39 követelményeit a pénzügyi kötelezettségek besorolásának vonatkozásában.

Amíg IAS 39 hatálya alatt minden eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettség (FVTPL) valós értékében történő változás az eredményben került elszámolásra, addig az IFRS 9 hatálya alatti valós érték változások általánosságban a következők szerint számolandók el:

- azon valós értékben történő változások, amelyek a kötelezettség hitelkockázatában beállt változásnak tulajdoníthatók, az egyéb átfogó jövedelemben kerülnek elszámolásra, és
- a valós érték változás fennmaradó összege pedig az eredményben kerül bemutatásra.

(4.11.2) Besorolás és későbbi értékelés megjegyzés mutatja be azt, hogy a Csoport hogyan sorolja be az IFRS 9 szerint a pénzügyi eszközeit és kötelezettségeit.

A pénzügyi eszközök értékvesztése

Az IFRS 9 az előretekintő „várható hitelezési veszteség” modellt (expected credit loss, ECL) alkalmazza az IAS 39 „felmerült veszteségek” modelljével szemben. Jelentős mérlegelésre van szükség annak meghatározásakor, hogy a gazdasági tényezők változása hogyan befolyásolja a várható veszteségeket, ami a modellben valószínűségekkel súlyozott végeredményként jelenik meg.

Az új értékvesztési modellt kell alkalmazni az amortizált bekerülési értéken és FVOCI értéken értékelt eszközök esetén, a tőkeinstrumentumok kivételével, továbbá bizonyos hitelelkötelezettségek és pénzügyi garanciák esetében.

Az IFRS 9 szabályai szerint a Csoport a hitelezési veszteségeket korábban jeleníti meg, mint az IAS 39 hatálya alatt. Az (4.11.5) Pénzügyi eszközök értékvesztése megjegyzés mutatja be, hogy a Csoport hogyan alkalmazza az IFRS 9 értékvesztésre vonatkozó előírásait.

Áttérés

Az IFRS 9 alkalmazásából eredő számviteli politika változásokat a Csoport visszamenőlegesen alkalmazta az alábbi kivételekkel:

- Az összehasonlító időszak adatai nem kerültek újra megállapításra. A pénzügyi eszközök és kötelezettségek korábbi könyv szerinti értéke és az első alkalmazás időpontját magában foglaló beszámolási időszak kezdetén (tehát 2018. január 1-jén) érvényes könyv szerinti értéke közötti különbözeteket a Csoport a 2018. január 1-i nyitó eredménytartalékában és a halmozott egyéb átfogó jövedelemben jeleníti meg. Ennek megfelelően a 2017. december 31-re közzétett adatok nem tükrözik az IFRS 9 előírásait, ezért ezek az adatok nem összehasonlíthatók a 2018. december 31-re közzétett IFRS 9 szerinti adatokkal.
- A Csoport az IFRS 9 kezdeti alkalmazásakor (2018. január 1.) fennálló tények és körülmények alapján végezte el az alábbiak értékelését:
  o Üzleti modell meghatározása, amelyben a Csoport a pénzügyi eszközeit tartja.
  o Bizonyos nem kereskedési céllal tartott tőkeinstrumentumok egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltként történő megjelölése.
- Amennyiben egy adósságinstrumentum alacsony hitelkockázatú az IFRS 9 kezdeti alkalmazásakor, a Csoport azt feltételezte, hogy az adósságinstrumentum hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti bekerülés óta.
- Az IFRS 9 által biztosított lehetőséggel élve a Csoport a 2018. január 1-jén kezdődő beszámolási időszakban is az IAS 39 fedezeti elszámolásokra vonatkozó előírásait alkalmazta.

Az IFRS 9-re történő áttérésre vonatkozó további információkat, az áttérés hatásainak részleteit a (46) Az IFRS 9-re történő áttérés hatásai megjegyzés mutatja be.

(3.2.1) IFRS 15 Vevői szerződésekből származó bevétel

Az IFRS 15 a vevőkkel kötött szerződések elszámolására vonatkozóan tartalmaz átfogó útmutatást, felváltva az IAS 18 Árbevétel és az IAS 11 Beruházási szerződések című standardokat és a kapcsolódó értelmezéseket.

A Csoport az IFRS 15-öt 2018. január 1-jétől alkalmazza, visszamenőlegesen, az IFRS 15 által választható gyakorlati megoldások alkalmazása nélkül. Az IFRS 15 a Csoport jutalék- és díjbevételeit (illetve a kapcsolódó eszközöket és kötelezettségeket) érinti, de ezek elszámolására nem volt hatással. Az IFRS 15 alkalmazásának hatásai így bizonyos új közzétételi követelményekre korlátozódnak (lásd a (8) Nettó jutalék- és díjbevétel megjegyzést).

(4) A számviteli politika lényeges elemei

A számviteli politika a pénzügyi kimutatások elkészítése során a Csoport által alkalmazott sajátos elveket, alapelveket, konvenciókat, szabályokat és gyakorlatokat foglalja magában. Az alábbiakban közzétett számviteli politika a beszámolóban megjelenített minden időszakra következetesen alkalmazásra került.

(4.1) A pénzügyi kimutatások prezentálása

A jelen pénzügyi kimutatások a Bank és leány-, valamint társult vállalatai a (továbbiakban: a Csoport) kimutatásait foglalják magukban. A leányvállalatok bevételei, ráfordításai, eszközei és kötelezettségei a megfelelő kimutatássorokon szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, az egymás közötti egyenlegek és tranzakciók kiszűrését követően.

(4.2) A konszolidáció alapja

I. Leányvállalatok

A leányvállalatok azok a gazdálkodó egységek, amelyek a Bank ellenőrzése alatt állnak. Ellenőrzés fennállásáról akkor beszélünk, ha a Bank közvetlenül vagy közvetve ki van téve a befektetést befogadóban való részvételéből származó hozamoknak, illetve rendelkezik az azokra vonatkozó jogokkal és a befektetést befogadó felett gyakorolt hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. . Annak megítélésekor, hogy a Bank ellenőrzést gyakorol-e egy adott gazdálkodó egység fölött, a jelenleg gyakorolható vagy átváltható potenciális szavazati jogok létezését és hatását kell figyelembe venni. A leányvállalatok pénzügyi kimutatásai az ellenőrzés létrejöttének kezdetétől annak megszűnéséig képezik a konszolidált pénzügyi kimutatások részét.

A leányvállalatok Bank általi akvizíciójának elszámolása az akvizíciós módszer alkalmazásával történik. A Bank az akvizícióhoz kapcsolódó költségeket a felmerülés időpontjában ráfordításként számolja el. Amennyiben a leányvállalatért fizetett ellenérték meghaladja a felvásárolt cég azonosítható eszközeiből, kötelezettségeiből és függő kötelezettségeiből való részesedés valós értékét, a különbözet goodwillként kerül elszámolásra. Amennyiben az kevesebb, mint a Bank felvásárolt azonosítható eszközökből, kötelezettségekből és függő kötelezettségekből való részesedésének valós értéke, a különbözetet azonnal az eredménykimutatásban jeleníti meg a felvásárolt eszközök azonosításának és értékelésének újbóli meghatározását követően. A felvásárolt társaság azonosítható eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek értékelése a felvásárlás napján számított valós értéken történik.

II. Speciális célú gazdálkodó egységek

A speciális célú gazdálkodó egységek valamely szűk, pontosan körülhatárolt cél – például egy konkrét hitelügylet – végrehajtására létrehozott gazdálkodó egységek. A speciális célú gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásait akkor tartalmazzák a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai, ha a Csoporttal fennálló kapcsolatuk tartalmának, valamint az adott gazdálkodó egység kockázatainak és hasznainak értékelése alapján a speciális célú gazdálkodó egység a Csoport ellenőrzése alatt áll.

III. Alapkezelési tevékenység

A Csoport befektetők megbízásából befektetési alapokban tartott eszközöket kezel. Ezeknek a befektetési alapoknak a pénzügyi kimutatásait nem tartalmazzák a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások, csak abban az esetben, ha a Csoport ellenőrzi a befektetési alapot. A Csoport alapkezelési tevékenységére vonatkozó információkat a 45. számú kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

IV. Ellenőrzés

A konszolidációnak egyetlen alapfeltétele van, mégpedig a kontroll gyakorlása. Kontrollról akkor beszélünk, ha a befektető az alábbi három feltétel mindegyikével rendelkezik: (a) joga van a befektetés hozamaira, (b) a befektető ki van téve a befektetés hozamainak változékonyságának, továbbá (c) a befektető hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. A kontroll fogalma a Nemzetközi Számviteli Sztenderdek (IFRS) 10-ben került meghatározásra. A Bank alkalmazta a kontroll fogalmát és a releváns hatások figyelembe vételével konszolidálta a leányvállalatokat.

V. A konszolidáció során kiszűrt tranzakciók

Az egymás közötti egyenlegek, valamint a csoporton belüli tranzakciók realizált és nem realizált bevételei és ráfordításai kiszűrésre kerülnek a konszolidált beszámoló készítése során. A nem realizált veszteségek ugyanúgy kiszűrésre kerülnek, mint a nem realizált nyereségek, de csak amennyiben nincs értékvesztésre utaló bizonyíték.

(4.3) Társult vállalkozások

A társult vállalkozás olyan gazdálkodó egység, amelyben a Csoport jelentős befolyással bír, de azt nem ellenőrzi az IFRS 10 előírásai alapján.

A társult vállalkozások elszámolása a tőkemódszerrel történik, kivéve, ha a befektetést kizárólag a közeljövőben történő elidegenítés céljából tartják. Ilyen esetekben a társult vállalkozásban lévő befektetést a könyv szerinti érték és az eladási költségekkel csökkentett piaci érték közül az alacsonyabb értéken értékelik.

A tőkemódszer szerint a befektetést kezdetben valós értéken tartják nyilván, és a könyv szerinti értéket növelik vagy csökkentik a Csoportnak a befektetést befogadó társaság felvásárlás utáni eredményéből való részesedésének megjelenítése céljából. Az eredmény változásai a konszolidált egyéb átfogó jövedelemben jelennek meg, de a társult vállalkozás tartalékaiban a megszerzés után bekövetkező változásokat közvetlenül a saját tőke változásainak konszolidált kimutatásában jelenítik meg. Amennyiben a társult vállalkozás veszteségéből a Csoportra jutó rész egyenlő vagy meghaladja a Csoport részesedését a társult vállalkozásban, beleértve az egyéb, biztosítékkal nem fedezett követeléseket is, a Csoport nem számol el további veszteségeket, kivéve, ha kötelmei keletkeztek vagy fizetéseket teljesített a társult vállalkozás nevében.

A Bank és társult vállalkozásai közötti tranzakciókból származó nyereség a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltségének a mértékéig kiszűrésre kerül. A veszteségek a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltségének a mértékéig szintén kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha az ügylet az átruházott eszköz értékvesztésére szolgáltat bizonyítékot

(4.4) Külföldi pénznemben bonyolított ügyletek

A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásaiban szereplő tételek értékelése annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénznemében történik, amelyben a gazdálkodó egység működik (funkcionális pénznem).

A funkcionális pénznemtől eltérő bármilyen más pénznemben végrehajtott ügyletek külföldi pénznemben végrehajtott ügyletnek számítanak. Az ilyen ügyleteket a Csoport az ügylet napján érvényes árfolyamon számítja át a funkcionális pénznemre. A külföldi pénznemben nyilvántartott monetáris eszközöket és kötelezettségeket a Csoport a fordulónapon érvényes MNB középárfolyamon számítja át magyar forintra.

A monetáris tételek utáni árfolyamnyereség vagy veszteség az effektív kamatlábbal és az időszaki kifizetésekkel módosított, időszak elején funkcionális pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték, valamint az időszak végi árfolyamon átszámított, külföldi pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték különbözete. A valós értéken értékeltként megjelölt, külföldi pénznemben lévő nem monetáris eszközök és kötelezettségek funkcionális pénznemre való átszámítása a valós érték meghatározásának napján érvényes árfolyamon történik.

Az átszámításból eredő árfolyamkülönbözetek az eredményben kerülnek elszámolásra az értékesíthető tőkeinstrumentumok átszámításából származó különbözetek kivételével, ami az egyéb átfogó jövedelemkimutatásban szerepel.

(4.5) Immateriális javak

Az immateriális javak olyan azonosítható, nem monetáris, fizikai megjelenés nélküli eszközök, amelyek szolgáltatások nyújtását vagy adminisztrációs célokat szolgálnak.

I. Goodwill

Goodwill üzleti kombinációk során merül fel - ideértve leányvállalatok akvizícióját és társult vállalkozásokban való részesedésszerzést -, amikor az átadott ellenérték meghaladja a Csoport által a cég azonosítható eszközeiben,

kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben szerzett részesedésének a valós értékét. Amennyiben a megvásárolt cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben való részesedés valós értéke meghaladja az átadott ellenértéket, a különbözet azonnal az eredménykimutatásban kerül kimutatásra.

A goodwill felhalmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken van kimutatva. A goodwill könyv szerinti értéke minden fordulónapon felülvizsgálatra kerül az esetleges értékvesztésre utaló jelek meghatározása érdekében. Ilyen jel esetén becslés készül a goodwill megtérülő értékére. Értékvesztés miatti veszteség akkor kerül kimutatásra, ha a goodwill nettó könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét. A goodwillre képzett értékvesztés az eredménykimutatás terhére kerül elszámolásra és a későbbiekben nem visszaírható.

A társult vállalkozásban való részesedésszerzés során keletkezett goodwill a „Tőkemódszerrel elszámolt befektetések" soron kerül kimutatásra.

II. Egyéb immateriális javak

A határozott hasznos élettartamú immateriális javak kezdeti értékelése bekerülési értéken, majd azt követően felhalmozott amortizációval és felhalmozott értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

Az egyéb immateriális javakat lineáris módszerrel amortizálják hasznos élettartamuk alatt, amely nem haladja meg a 6 évet a használatbavételtől kezdődően. Az értékcsökkenés megszüntetésére a következő dátumok közül a korábbi időpontban kerül sor: amikor az eszközt az IFRS 5-tel összhangban értékesítésre tartott eszközként sorolják be (vagy értékesítésre tartottként besorolt elidegenítési csoportba foglalják), vagy amikor az eszköz kivezetésre kerül. Az értékcsökkenési módszerek és a hasznos élettartamok minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek.

Az immateriális javak létrehozása érdekében felmerült személyi jellegű ráfordítások aktiválásra kerülnek, majd értékcsökkenést számolnak el utána. A későbbiekben felmerülő egyéb ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha azok növelik az adott eszközben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznokat. Minden egyéb ráfordítást a felmerülés időpontjában az eredményben számolnak el.

(4.6) Ingatlanok és berendezések

I. Saját használatú ingatlanok

Az ingatlanok és berendezések értékelése, beleértve a bérelt ingatlanon végzett beruházásokat is, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

A bekerülési érték részét képezik a közvetlenül az eszköz beszerzéséhez kapcsolódó költségek. A karbantartási és javítási költségeket a Csoport azok felmerülésekor az eredménnyel szemben számolja el. Az ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó főbb fejlesztéseket akkor jelenítik meg az adott eszköz könyv szerinti értékében, ha valószínű, hogy az adott részben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznok befolynak a Csoporthoz és annak költsége megbízhatóan mérhető.

Az értékcsökkenés a becsült hasznos élettartam alatt lineáris módszerrel kerül elszámolásra és az eredménykimutatás „Értékcsökkenés és amortizáció" során mutatja ki a Csoport.

A tárgyi eszközök becsült hasznos élettartama a következő:

Ingatlanok (saját tulajdonban)	50 év
Ingatlanok (bérelt)	17 év
Berendezések	3 -7 év

Földterület után nem számol el a Csoport értékcsökkenést.

Az értékcsökkenési módszerek, a hasznos élettartamok és a maradványértékek minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek. A Csoport az ingatlanokat, gépeket és berendezéseket értékvesztési vizsgálatnak veti alá, bizonyos események vagy a körülmények olyan változása esetén, amelyek azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg nem térül meg.

Az ingatlanok és berendezések értékesítéséből származó nyereség és veszteség az értékesítés bevétele és a könyv szerinti érték alapján kerül meghatározásra és az „Egyéb működési bevétel" vagy az „Egyéb működési ráfordítás" sorokon kerül bemutatásra az eredményben.

II. Befektetési célú ingatlanok

A befektetési célú ingatlanok olyan ingatlanok, amelyeket a Csoport azért tart, hogy bérleti díjbevételeket szerezzen belőle, vagy értéknövelés céljából. A Csoport a bekerülési érték modellt alkalmazza a befektetési célú ingatlanjaira. A Csoport a befektetési célú ingatlanokra is lineáris értékcsökkenési leírást alkalmaz, az ingatlanok hasznos élettartama 20 év. A befektetési célú ingatlanok valós értékét az IAS 40 szerint közzéteszi, azt külső független szakértő állapítja meg, és negyedévente felülvizsgálatra kerül. A valósérték piaci adatokkal van alátámasztva.

III. Lízingelt eszközök

A pénzügyi lízing során lényegében minden a lízingelt eszköz tulajdonlásával járó kockázat és haszon a Csoport részére átruházásra kerül. A Csoport az IAS 17 standard által meghatározott kritériumok önmagukban vagy kombinációban történő teljesülése esetén minősít egy lízinget pénzügyi lízinggé, kivéve amennyiben egyéb jellemzők alapján egyértelmű, hogy a lízing alapvetően nem adja át a tulajdonlással járó lényegileg összes kockázatot és hasznot, akkor az a lízing operatív lízingnek minősül.

A lízing kezdetekor a Csoport a pénzügyi lízinget eszközként és kötelezettségként jeleníti meg. Ezek az „Ingatlanok és berendezések", valamint az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek" sorokon kerülnek megjelenítésre. A lízingelt eszköz a lízing futamidő kezdetekor érvényes valós értéke vagy a minimális lízingfizetések nettó jelenértéke közül az alacsonyabb értéken kerül kimutatásra.

Az aktivált lízingelt eszköz értékcsökkenése a becsült hasznos élettartam és a lízingügylet futamideje közül a rövidebb időszak alatt történik. A pénzügyi lízing szerződés megkötésekor felmerült kezdeti költségek a lízingelt eszköz bekerülési értékét növelik és a lízing időtartama alatt kerülnek figyelembevételre a lízing bevételekhez hasonlóan.

Operatív lízingként kerül kimutatásra minden a pénzügyi lízingtől eltérő lízingügylet. A Csoport az operatív lízing alapján történő lízingfizetéseket a lízingügylet futamideje alatt az eredményben az „Egyéb adminisztratív költségek" soron lineárisan számolja el.

(4.7) Követelések fejében szerzett eszközök

Amennyiben a Csoport a fedezetként bevont ingatlanra bejegyzett jelzálogjoggal rendelkezik, jogosult azt bírósági végrehajtás útján vagy anélkül értékesíteni, a saját nevében végrehajtott értékesítési eljárás keretében. Az ingatlan kényszerértékesítés tárgya is lehet, amennyiben az ingatlan tulajdonosa felszámolási eljárás alá vont gazdasági társaság.

Amennyiben a Csoport vételi joggal rendelkezik az ingatlan felett, a Csoport követelése érvényesíthető az ingatlannal szemben. A Csoport jogosult ez esetben megvásárolni az ingatlant az opciós szerződésben meghatározott vételáron, és követelését a vételárral szemben beszámítani, vagy egy harmadik személyt kijelölni a vételi jog gyakorlására, és a harmadik személy által fizetett vételárat beszámítani a követelésével szemben.

A hitel- és lízingügyletek felmondásakor visszavett eszközöket szakértő által meghatározott áron értékelik. A lízingből visszavett eszközöknél az értékesítést megelőzően a Csoport csak a követelésre képzi meg az értékvesztést, mert később a követelést az eszközértékesítés bevételével csökkenti. Kölcsönszerződések esetében a visszavett eszközökre az értékesítés éves veszteséghányada és a jövőbeni kilátások alapján képeznek értékvesztést.

Az értékvesztés a mérlegben az „Egyéb eszközök" között, az eredménykimutatásban az „Egyéb ráfordítások", a feloldás összege az „Egyéb bevételek" között kerül bemutatásra.

(4.8) Részesedések

A Csoport részesedései között azokat a tőkeinstrumentumokat mutatja ki, amelyek megszerzésére a Csoport hosszú távú stratégiai céljaival, terveivel, illetve üzletpolitikájával összhangban kerül sor. Az így megszerzett tulajdoni részesedések és üzletrészek között lehetnek leányvállalatok, társult vállalkozások és egyéb befektetések.

A leányvállalat olyan gazdálkodó egység, amely fölött a Csoport kontrollal rendelkezik, azaz mint anyavállalat jogosult a befektetést élvező cég által megtermelt változó természetű pozitív hozamokra, viseli a negatív hozam következményeit és döntéseivel képes a működését irányítani, így a hozamokat befolyásolni.

Társult vállalkozás az az entitás, amely fölött a Csoport jelentős befolyással bír anélkül, hogy kontrollal rendelkezne.

A Csoport azon részesedéseit, amelyek felett kontrollal rendelkezik, de valamely oknál fogva mégsem kerül a konszolidáció során teljes bevonásra, a „Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban lévő befektetések" soron jeleníti meg. A Csoport ezen részesedéseit - az IAS 27 adta lehetőséggel élve - bekerülési értéken mutatja ki a bekerülési értéket szükség esetén halmozott értékvesztéssel csökkentve. Amennyiben értékvesztés, illetve a részesedés birtoklása során egyéb eredményjellegű tétel (pl. tőkeleszállítás) elszámolása válik szükségessé, az az egyéb átfogó jövedelemmel szemben történik.

Azokat a nem kereskedési célú tőkeinstrumentumait, amelyek olyan gazdálkodó egységekben való befektetést testesítenek meg, amelyek felett a Csoport sem kontrollal, sem jelentős befolyással nem bír, az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök soron mutatja be.

(4.9) Készpénz és készpénz-egyenértékesek

A készpénz és készpénz-egyenértékesek tartalmazzák a pénztári készpénzállományt, a jegybankoknál lévő korlátlan felhasználású egyenlegeket és azokat a magas likviditású pénzügyi eszközöket, amelyeknek eredeti lejárata három hónapnál rövidebb, amelyek valós értéke változásának kockázata elhanyagolható, és amelyeket a Csoport rövid távú kötelezettségeinek teljesítése során használ fel.

A készpénz és készpénz-egyenértékesek amortizált bekerülési értéken kerülnek a mérlegben kimutatásra a „Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek" soron.

(4.10) A valós érték meghatározása

A Csoport számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Csoport, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Csoportnak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig a piacon megfigyelhető eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A valós érték meghatározása feltételezi, hogy az eszköz értékesítésére vagy a kötelezettség átruházására irányuló ügylet az eszköz vagy kötelezettség elsődleges piacán, vagy ennek hiányában az eszköz vagy kötelezettség szempontjából legkedvezőbb piacon megy végbe.

Az elsődleges piac az értékelendő eszköz vagy a kötelezettség tekintetében a legnagyobb volumennel és aktivitási szinttel rendelkező piac.

A legkedvezőbb piac az a piac, amely maximalizálja azt az összeget, amelyet az eszköz értékesítéséért kapnának, vagy minimalizálja azt az összeget, amelyet a kötelezettség átruházásáért fizetnének a tranzakciós költségek és a szállítási költségek figyelembevételét követően.

A valós érték meghatározása részletesen a (42) Valós érték meghatározása kiegészítő megjegyzésben szerepel.

(4.11) Pénzügyi instrumentumok

(4.11.1) Megjelenítés és kezdeti értékelés - 2018. január 1-je előtt és 2018. január 1-je után is hatályos számviteli politika

A pénzügyi eszközök szokásos módon történő vételét és eladását a Csoport a kötési időpontban jeleníti meg, amikor az eszköz vételére, illetve eladására elkötelezi magát. Szokásos módon történő vétel, illetve eladás egy pénzügyi eszköz megvásárlása vagy eladása olyan szerződés alapján, amelynek feltételei az eszköz átadását az érintett piacon érvényben lévő szabályozás vagy szokványok által általában meghatározott időtávon belül írják elő.

Minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség (beleértve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket is) kezdeti megjelenítésére akkor kerül sor, amikor a Csoport az instrumentumra vonatkozó szerződéses rendelkezések hatálya alá kerül. Pl. a bankokkal, vagy ügyfelekkel szembeni kölcsönökből eredő követeléseket akkor jelenítik meg, amikor a készpénz folyósításra kerül a hitelfelvevő részére.

Kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget a Csoport valós értéken értékeli, növelve vagy csökkentve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként – azon tranzakciós költségekkel, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatók.

IFRS 9.B5.1.2A alapján egy pénzügyi instrumentum valós értéke a kezdeti megjelenítéskor sok esetben a tranzakciós ár (vagyis az adott vagy kapott ellenérték valós értéke).

Ha a kezdeti megjelenítés során az adott instrumentum Csoport által meghatározott valós értéke eltér a tranzakciós ártól - például nem piaci kamatozású követelések (ún. off-market interest rate loans) esetében - akkor a különbözetet az instrumentum kezdeti megjelenítésekor a Csoport ekképp számolja el:

a) ha a fenti említett valós értéket az azonos eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó aktív piaci jegyzett ár bizonyítja, vagy olyan értékelési technikán alapul, amely kizárólag megfigyelhető piacokról származó adatokat használ, a valós érték és a tranzakciós ár különbözetét a Csoport az eredményben számolja el a „Nettó kereskedési és

valósérték változásból származó eredmény" eredménykimutatás soron,

b) minden más esetben a kezdeti megjelenítéskori valós értéket a Csoport a valós érték és az ügyleti ár különbözetének elhalasztása érdekében módosítja. A kezdeti megjelenítést követően a Csoport csak annyiban jeleníti meg halasztott különbözetet nyereségként vagy veszteségként, amennyiben az valamely tényező (ideértve az időt is) olyan változásából származik, amelyet a piaci szereplők figyelembe vennének az eszköz vagy a kötelezettség árazásakor.

(4.11.2) Besorolás és későbbi értékelés

I. Pénzügyi eszközök besorolása és későbbi értékelése - 2018. január 1-jétől hatályos számviteli politika

Kezdeti megjelenítéskor a Csoport a pénzügyi eszközöket amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Az adott eszköz számviteli besorolását egy két lépcsős értékelési metodológia biztosítja, amely megadja, hogy az egyes instrumentum típusokat mely számviteli értékelési kategóriákba kell sorolni. A két fő lépés:

- üzleti modell
- szerződéses pénzáramok karakterisztikájának vizsgálata (Solely Payment of Principal and Interest, SPPI-teszt)

A fentieket összefoglalóan alábbi ábra mutatja be:

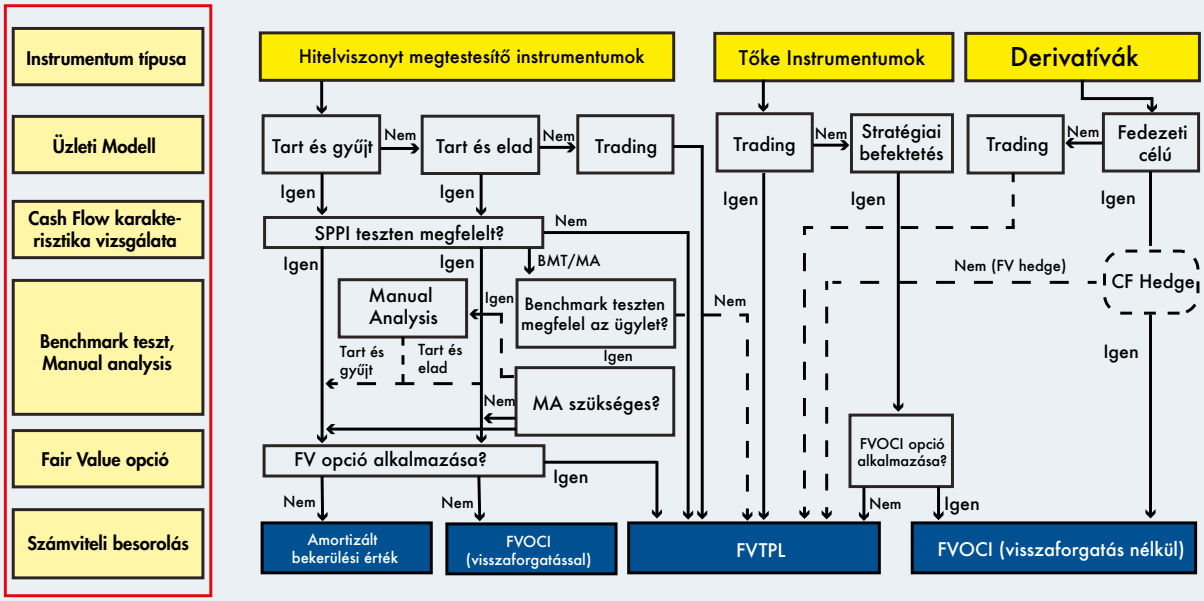

A pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell

A Csoport üzleti modellje portfólió szinten kerül meghatározásra, mivel az tükrözi leginkább, hogy a pénzügyi eszközök csoportjait hogyan kezeli együtt egy adott üzleti cél elérése érdekében, és a management is ilyen szinten kap információkat a pénzügyi eszközökről. Az üzleti modell meghatározása során a Csoport az alábbi információkat mérlegeli:

- hogyan értékelik az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben lévő pénzügyi eszközöket), és hogyan jelentik a Csoport vezetőségének,
- milyen kockázatok befolyásolják az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben található pénzügyi eszközöket) és ezen kockázatok kezelésének módját,
- hogyan ösztönzik az üzleti vezetőket – az ösztönzés a kezelt vagyon valósértékén vagy a realizált szerződéses pénzáramokon alapuljon,

- a korábbi időszakok értékesítéseinek gyakorisága, értéke és időzítése, az értékesítés okai, valamint a jövőbeli értékesítési tevékenységre vonatkozó elvárások; és
- az értékesítési tevékenység és a szerződéses cash-flow-k beszedése mindegyike integráltan vagy járulékosan tartozik-e az üzleti modellhez (tart és gyűjt vagy tart és elad üzleti modell).

Tart és gyűjt (hold-to-collect) üzleti modell

Az üzleti modell célja a pénzeszköz vagy vagyon tartása és szerződéses cash-flow megszerzése, még akkor is, ha bizonyos eszközök értékesítésre kerülnek, vagy az értékesítés előfordulhat a jövőben.

A lentiek összeegyeztethetők a tart és gyűjt üzleti modellel, amennyiben:

- az értékesítés a pénzügyi eszköz hitelezési kockázatának növekedésének következménye
- az eladások nem gyakoriak (még ha jelentős is), vagy külön-külön és összességében is inszignifikánsak (még ha gyakori is az eladás)
- az értékesítés a pénzügyi eszköz lejáratához közel történik és az eladási bevételek megközelítőleg megegyeznek a hátralévő szerződéses cash-flow-k összegével.

Az IFRS 9 nem határoz meg számszaki útmutatást a tart és gyűjt portfólióból történő értékesítések mértékére és gyakoriságára vonatkozóan. A Csoport akkor tekinti az adott portfolióból történő értékesítéseket a tart és gyűjt üzleti modellel konzisztensnek, ha 3 éves periódus alatt a portfolió kevesebb, mint 10%-át (könyv szerinti érték) értékesítik. Lejárathoz közelinek tekinti a Csoport az értékesítést, amennyiben az a lejárat előtt legfeljebb 3 hónappal történik.

Tart és elad (hold-and-sell) üzleti modell

A modell elsődleges célja a napi likviditás biztosítása. A portfólióba tartozó instrumentumokból eredmény realizálás egyaránt történhet a szerződéses cash-flow elemek gyűjtéséből és az instrumentumok értékesítéséből.

Egyéb üzleti modellek

- Trading portfólió: elsődleges célja a rövidtávú nyereség szerzése.
- Stratégiai célú befektetések portfólió: célja, hogy az ebbe a kategóriába kerülő tőkeinstrumentumokat hosszú távon megtartsa és az azokból származó pénzáramokat (pl. osztalék) beszedje.
- Fedezeti portfólió: olyan derivatív ügyletek, melyek fedezeti elszámolásba kerültek bevonásra, mint fedező instrumentumok.

A szerződéses cash-flow jellemzőinek vizsgálata

A Csoport a pénzügyi eszköz szerződéses feltételeit elemzi annak megállapítására, hogy azok olyan cash-flow-kat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI teszt), azaz konzisztensek-e egy alapvető kölcsönmegállapodás feltételeivel, illetve hogy a tőke megegyezik-e a pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéskori valós értékével. A kamat a pénz időértékének, egy meghatározott időszak alatt kint levő tőkeösszeggel kapcsolatos hitelkockázatnak, továbbá egyéb alapvető hitelezési kockázatoknak és költségeknek (például likviditási kockázat kezeléséből eredő költségek és adminisztratív költségek) az ellenértékét, valamint a nyereségrátát tartalmazza. Ez magában foglalja annak értékelését is, hogy a pénzügyi eszköznek van-e olyan szerződéses feltétele, amely módosíthatja a szerződéses cash-flow-k ütemezését vagy. Ennek értékelésekor a Csoport az alábbiakat mérlegeli:

- olyan feltételes események, amelyek megváltoztathatják a cash-flow-k összegét és ütemezését,
- tőkeáttétel,
- előtörlesztés és meghosszabbítási feltételek,
- olyan feltételek, amelyek a Csoport követelését az adós bizonyos eszközeire vagy bizonyos eszközökből származó cash-flow-kra korlátozzák (pl. nemteljesítés esetén nem végrehajtható pénzügyi eszközök), és
- olyan feltételek, amelyek módosítják a pénz időértékével kapcsolatos elemet – például ha a pénzügyi eszköz kamatlába rendszeres időközönként újra megállapításra kerül.

A pénzáram karakterisztikák vizsgálata során a Csoport a pénz időértékében bekövetkező torzulásokat is vizsgálja kvantitatív- (Benchmark-test) és kvalitatív (Manual Analysis) módszerekkel.

A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálatát a Csoport elsősorban csoportképzéssel, termék klaszterbe sorolással hajtja végre. 2018-ban a Csoport alábbi két portfóliójában azonosított olyan szerződéses feltételeket, melyek nem felelnek meg az IFRS 9 standard szerinti alapvető kölcsönmegállapodás feltételeinek.

Otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek (CSOK – Családok otthonteremtési kedvezménye, Otthonteremtő kamattámogatott hitelek): E magánszemélyeknek nyújtott, lakásvásárlást finanszírozó hitelek közös jellemzője, hogy a felszámított szerződéses kamat egy meghatározott részét általában a magyar állam fizeti meg a hitelt felvevő magánszemély helyett, egy meghatározott időszakon keresztül. Szintén közös jellemzője e hiteleknek, hogy a szerződéses kamat meghatározott időszakonként változó (ez az időszak 3, 5 és 10 év lehet) az Államadósság Kezelő Központ Zrt. ("ÁKK") által rendszeresen közzétett, államkötvény, illetve diszkont kincstárjegy aukciókon kialakuló hozamok átlagának ("ÁKK átlaghozamok") a függvénye. A szerződéses kamat megállapítására szolgáló képletben az ÁKK átlaghozamokat 1,3-del szorozza a Csoport, majd az így kapott értékhez egy kockázati felárat ad hozzá. Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszöröző jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással az otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

MFB (Magyar Fejlesztési Bank) Hitelprogramok: A hitelprogramok kapcsán adott vállalkozási hitelek kamatának közös jellemezője, hogy a hitel devizaneme és a báziskamat megállapítására szolgáló ráta devizaneme eltér (currency mismatch). Az IFRS 9 szerint az eltérő devizák miatt a hitelekből adódó szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőkét, illetve a kint lévő tőkére történő kamatfizetéseket tartalmazzák.

A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálata klaszterbe nem sorolható szerződések esetén egyedileg történik.

Számviteli besorolás

A Csoport a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken (AAC, At Amortized Cost) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása (hold-to-collect); valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI).

Egy pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilvántartott összegével.

Az adósságinstrumentum típusú pénzügyi eszközeit a Csoport az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken (FVOCI, at Fair Value Through Other Comprehensive Income) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amely szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját (hold-and-sell); valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései.

A kezdeti megjelenítéskor a Csoport visszavonhatatlanul dönthet amellett, hogy egy nem kereskedési célú és leányvállalatba, közös vezetésű vállalkozásba, társult vállalkozásba történő befektetésnek nem minősülő tőkeinstrumentum valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be. Ezt a döntést instrumentumonként külön-külön hozza meg a Csoport.

Minden egyéb – tehát nem amortizált bekerülési értéken, vagy FVOCI-n értékelt – pénzügyi eszközt a Csoport eredménnyel szemben valós értéken értékeltként (FVTPL, at Fair Value Through Profit and Loss) sorol be.

A Csoport emellett a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek).

II. Pénzügyi eszközök besorolása és későbbi értékelése - 2018. január 1-jét megelőzően hatályos számviteli politika

A Csoport a pénzügyi eszközöket az IAS 39 alapján következő kategóriákba sorolja be:

- kölcsönök és követelések;
- lejáratig tartott befektetések;
- értékesíthető pénzügyi eszközök;
- eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, ezen belül:
  - o kereskedési céllal tartott, vagy
  - o eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt.

Kölcsönök és követelések (Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések)

A hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések között szerepelnek a fix vagy meghatározható kifizetések melletti követelések, amelyeket a Csoport pénzeszközök vagy szolgáltatások rendelkezésre bocsátásával keletkeztetett, ide nem értve a rövid távú nyereségszerzési céllal létrehozott és a nem kereskedési célúként vagy nem eredménnyel szemben valós értéken értékeltként követeléseket.

A kölcsönök és követelések kezdeti értékelése közvetlen tranzakciós többletköltséggel növelt valós értéken, a későbbiekben pedig értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett, az effektív kamatláb módszer alkalmazásával meghatározott amortizált bekerülési értéken történik.

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztéssel.

Lejáratig tartott pénzügyi eszközök

A lejáratig tartott értékpapírok olyan fix vagy meghatározható kifizetéssel rendelkező, rögzített lejáratú, nem származékos pénzügyi eszközök, amelyeket a Csoport lejáratig szándékozik és képes megtartani. Ebben a kategóriában főként államkötvények szerepelnek.

Értékesíthető pénzügyi eszközök

Az értékesíthető pénzügyi eszközök olyan nem származékos pénzügyi eszközök, amelyek nem minősülnek hitelnek és követelésnek, lejáratig tartott befektetésnek vagy eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköznek. Ezek az értékesíthető instrumentumok főleg Magyar Államkötvények.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök közé a Csoport által alapvetően rövid távú nyereségszerzési (kereskedési) céllal tartott, valamint a kezdeti megjelenítéskor az eredménnyel szemben valós értéken megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek (értékpapírok és származékos szerződések) tartoznak. Ezeknek az eszközöknek a későbbi értékelése a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban valós értéken történik úgy, hogy a tranzakciós költségek közvetlenül az eredményben kerülnek elszámolásra.

III. Pénzügyi kötelezettségek besorolása és későbbi értékelése (2018. január 1-je előtt és 2018. január 1-je után is hatályos számviteli politika)

A Csoport a pénzügyi kötelezettségeket, a pénzügyi garanciák és hitelnyújtási elkötelezettségek kivételével, amortizált bekerülési értéken, vagy eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be. Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek 2018. január 1-je előtti besorolási kategóriájának neve: egyéb pénzügyi kötelezettségek volt.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek közé tartoznak a kereskedési célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek, a számvitelileg fedezeti kapcsolatba nem vont származékos pénzügyi kötelezettségek.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt (2018. január 1-je előtt egyéb) pénzügyi kötelezettségek bekerülést követő értékelése az effektív kamatláb módszerrel számított amortizált bekerülési értéken történik.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kezdeti megjelenítést követő valós érték változásait a Csoport az eredményben jeleníti meg.

IV. ÁTSOROLÁSOK – 2018. JANUÁR 1-JÉTŐL HATÁLYOS SZÁMVITELI POLITIKA

A Csoport akkor, és csak akkor sorolja át az érintett pénzügyi eszközeit, ha megváltoztatja a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modelljét.

Amennyiben a Csoport átsorolja pénzügyi eszközeit, az átsorolást az átsorolás időpontjától kezdve, a jövőre nézve kell alkalmaznia. A Csoport az átsorolás időpontjának az üzleti modell megváltozását követő első negyedéves beszámolási időszak első napját tekinti. A Csoport nem állapítja meg újra a korábban már megjelenített nyereségeket, veszteségeket (az értékvesztés miatti nyereségeket és veszteségeket is beleértve) és kamatokat.

A pénzügyi kötelezettségek átsorolása nem lehetséges a kezdeti megjelenítésük után.

V. ÁTSOROLÁSOK – 2018. JANUÁR 1-JÉT MEGELŐZŐEN HATÁLYOS SZÁMVITELI POLITIKA

A pénzügyi eszközöket csak bizonyos, az IAS 39 standard által konkrétan nevesített esetekben volt lehetőség átsorolni a fent említett értékelési kategóriák között (pl. kölcsönök és követelésekből értékesíthető kategóriába, vagy kereskedési céllal tartott kategóriából lejáratig tartott kategóriába).

A pénzügyi kötelezettségek átsorolása nem t lehetséges a kezdeti megjelenítésük után.

(4.11.3) Származékos termékek (2018. január 1-je előtt és 2018. január 1-je után is hatályos számviteli politika)

A származékos pénzügyi instrumentumok közé tartoznak a határidős devizaszerződések, a kamatlábswapok, a határidős kamatláb-megállapodások, a futures és a (vásárolt és kiírt) opciós szerződések. A származékos termékek kezdeti megjelenítése és későbbi értékelése valós értéken történik.

A Csoport egyrészt kereskedési céllal, másrészt kamat- és devizakockázat fedezésére köt ilyen ügyleteket. A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitettségei kezeléséhez. A használt instrumentumok közé kamatlábswapok, különböző valuták kamatlábaira kötött swapügyletek, határidős szerződések és opciók tartoznak.

A Csoport rendelkezik olyan instrumentumokkal, amelyek egyszerre tartalmaznak kötelezettség és sajáttőke-elemet és több beágyazott származékos terméket, amelyek értéke kölcsönösen összefügg egymással. A következő instrumentumok tartoznak ide: strukturált betétek, strukturált swapok, strukturált határidős ügyletek, valamint strukturált hitelviszonyt megtestesítő kibocsátott értékpapírok. A beágyazott származékos termékeket elkülönítik, amennyiben azok gazdasági

jellemzői és kockázatai nincsenek egyértelmű és szoros kapcsolatban az alapszerződés jellemzőivel és kockázataival; a beágyazott származékos termék kondíciói megfelelnének egy önálló származékos termék meghatározásának, ha különálló szerződésben lennének; továbbá a kombinált szerződést nem valós értéken értékelik. Az ilyen beágyazott származékos termékeket a Csoport valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.

A származékos termékek eszközként kerülnek besorolásra e, ha valós értékük pozitív, és kötelezettségként, ha valós értékük negatív. A különböző ügyletekből eredő származékos eszközök és kötelezettségek csak abban az esetben kerülnek nettósításra, ha az ügyleteket ugyanazon féllel bonyolítják, jogi úton érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek nettósítására és a felek nettó módon kívánják rendezni a cash-flow-kat.

A Csoport a származékos ügyletek kamatait - függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e – a „Nettó kamateredmény" soron számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény" soron mutatja ki.

(4.11.4) Fedezeti elszámolás (2018. január 1-je előtt és 2018. január 1-je után is hatályos számviteli politika)

A Csoport bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Csoport formálisan dokumentálja a fedezeti ügyletet vagy ügyleteket és a fedezett ügylet vagy ügyletek közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Csoport a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait ellentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

Valós érték fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség valós értékében bekövetkezett változásoknak való kitettség fedezésére, amely a nettó eredményt érintheti, akkor a származékos ügylet elhatárolt kamattal csökkentett valós érték változása közvetlenül elszámolásra kerül az eredményben, a fedezett ügyleten keletkező, a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változással együtt a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" soron. A valós érték fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamatai a „Nettó kamateredmény" soron jelennek meg.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésre kerül vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport a fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja. Az effektív kamatláb módszerrel értékelt fedezett ügyleteknek addig elszámolt módosítását a hátralévő futamidő során az eredményben kell amortizálni az újraszámolt effektív kamatláb alkalmazásával.

A Csoport fix kamatozású hiteleket, betéteket, fix kamatozású kibocsátott, valamint vásárolt kötvényeket fedez valós érték fedezeti egy- és kétdevizás kamatswap ügyletekkel.

Cash-flow fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség pénzáramainak változékonyságából eredő olyan kitettség fedezésére, ami a fedezett tétellel kapcsolatos beazonosítható kockázatnak tulajdonítható, akkor a származékos ügyleten képződött, elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési nyereségnek vagy veszteségnek azt a részét, amely hatékony fedezetként került meghatározásra, az egyéb átfogó jövedelemben kell elszámolni, a nem hatékony részt pedig a nettó nyereségben vagy veszteségben kell szerepeltetni a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" soron. A cash-flow fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamatai a „Nettó kamateredmény" soron jelennek meg.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti egy- és kétdevizás kamatswap ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésére kerül, vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja attól az időponttól, amikor a fedezeti kapcsolat hatékonysága megszűnt. A Csoport az átfogó jövedelemben felhalmozódott nyereség vagy veszteség komponenseket azon időszakokban vezeti át, melyek során az eszköz vagy kötelezettség hatással van az eredményre, illetve ha nem látja annak a lehetőségét, hogy az átfogó jövedelemben elszámolt veszteség egésze vagy egy része megtérüljön, akkor azt egy összegben átvezeti az eredménybe és a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" soron mutatja ki.

(4.11.5) Pénzügyi eszközök értékvesztése

I.PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKVESZTÉSE - 2018. JANUÁR 1-JÉTŐL ALKALMAZOTT SZÁMVITELI POLITIKA

A várható hitelezési veszteségek meghatározása olyan számviteli becsléseket igényel, amelyek definíció szerint ritkán egyeznek meg a tényleges eredményekkel.

A Csoport a várható hitelezési veszteségeket a teljes futamidő alapján vizsgálja az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott és az az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába tartozó hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumokra, a hitelkeretekből eredő kitettségekre, a lízingkövetelésekre és a pénzügyi garancia szerződésekre vonatkozóan. A Csoport ezekre a várható veszteségekre valamennyi beszámolási időpontra értékvesztést (pénzügyi eszközök esetén) vagy céltartalékot (hitelkeretek, pénzügyi garancia szerződéses esetén) képez.

A Csoport nem jelenít meg értékvesztést a tőkeinstrumentumokra vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése

A Csoport a várható hitelezési veszteségek tekintetében az alábbi értékelési kategóriákba sorolja az eszközeit:

Teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta (Stage 1 besorolás):
A Stage 1 besorolású pénzügyi instrumentumokra 12 havi várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges, amely az élettartam alatti várható hitelezési veszteség része: azon várható hitelezési veszteség, amely a pénzügyi instrumentummal kapcsolatos, a beszámoló fordulónapja után 12 hónapon belül lehetséges nemteljesítési eseményekből ered.

Teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok, azaz olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett (Stage 2 besorolás):
A Stage 2 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges. Az élettartam alatti várható hitelezési veszteség a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatt lehetséges nemteljesítési eseményekből eredő várható hitelezési veszteség.

Értékvesztett pénzügyi instrumentumok (Stage 3 besorolás):
Értékvesztett minősítést kap az a kitettség, amely esetében fennáll annak objektív bizonyítéka, hogy az adós nem fog tudni eleget tenni a Csoport felé fennálló fizetési kötelezettségei teljesítésének. A Stage 3 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges (lásd ennek meghatározását fentebb).

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkezetett pénzügyi instrumentumok (Purchased or Originated Credit Impaired, POCI besorolás):
POCI pénzügyi eszközök azok, amelyek a könyvekbe való bekerülésükkor értékvesztettnek minősülnek. A Csoport esetében vásárlással, vagy olyan szerződés módosítás esetén kerülhetnek POCI pénzügyi eszközök a könyvekbe, amely

szerződésmódosítás az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésével, és egyidejűleg a módosított pénzügyi eszköz könyvekbe való felvételével jár. POCI pénzügyi eszközök esetében azok bekerülésétől a könyvekből való kivezetésükig élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges.

Alacsony hitelkockázatú pénzügyi eszközök

A Csoport a befektetési fokozatú állampapírok esetén alkalmazza csak ezt a besorolást, melyre a Csoport 12 havi várható hitelezési veszteséget jelenít meg minden esetben, tehát abban az esetben is, ha azok hitelkockázata a kezdeti megjelenítésük óta lényegesen növekedett. Befektetési fokozatúnak a Csoport azon állampapírokat minősíti, amelyekre a külső hitelminősítők AAA és BBB- (Standard &Poor's, Fitch), illetve Aaa és Baa3 (Moody's) minősítést adtak.

Jelentős növekedés a hitelkockázatban („Stage 2-be történő mozgás")

A Csoport akkor tekinti a pénzügyi instrumentum hitelkockázatának jelentős növekedését a pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése óta bekövetkezettnek, amikor az alábbi mennyiségi, minőségi vagy felmondási kritériumok közül egy vagy több teljesült:

Mennyiségi kritériumok

A Csoport elsődleges indikátorként mennyiségi kritériumokat alkalmaz az összes portfólió hitelkockázatának jelentős emelkedésére vonatkozóan. A kvantitatív besoroláshoz a Csoport összehasonlítja az aktuális és ez eredeti hátralévő futamidőre vonatkozó nemteljesítési valószínűséget. A jelentősnek tekintett nemteljesítési valószínűség (Probability of Default, PD) növekmény szegmensenként eltérő, (non-retail szegmensek esetében alapesetben 250%, amely egy évnél hosszabb futamidejű ügyletek esetében minimum 150%-ig csökkenhet összhangban az anyabanki előírásokkal. A lakossági (magánszemély és mikróvállalat) szegmens esetén az ügylet eredeti és aktuális hitelminősítése (ratingje), a hátralévő futamideje és a nem teljesítési görbe (PD görbe) alapján határozódik meg a jelentős PD növekmény.

Minőségi kritériumok

A Csoport minőségi kritériumokat használ másodlagos mutatóként az összes lényeges portfólió hitelkockázatának jelentős növekedésének meghatározásához. A Stage 2-be történő mozgás akkor történik, ha az alábbi kritériumok teljesülnek:

A szuverén, banki, vállalati pénzügyi intézmények, a helyi és regionális önkormányzati portfóliók k esetében, ha a hitelfelvevőre vonatkozóan teljesül az alábbi kritériumok közül egy vagy több:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- 30 napon túli késedelem,
- az ügyfél hitelkockázati státusza miatt megkülönböztetett kezelést igényel.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének vizsgálata magában foglalja az előretekintő információkat, és negyedévente kerül meghatározásra a Csoport valamennyi nem lakossági portfóliójában.

Lakossági (magánszemély és mikróvállalat) portfóliók esetében, ha a hitelfelvevő az alábbi kritériumok közül egyet vagy többet teljesít:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- szakértői megítélés,
- 30 napon túli késedelem,
- nemteljesítési (default) esemény az ügyfél másik ügyletén.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének megítélése magában foglalja az előretekintő információkat és a Csoport lakossági portfólióira ügylet szinten, havi rendszerességgel valósul meg.

Értékvesztett hitelek definíciója („Stage 3-ba történő mozgás")

Nem lakossági ügyfelek esetén összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül:

Mennyiségi kritériumok

A hitelfelvevő több mint 90 napos késedelemben van a szerződéses fizetési kötelezettségéhez képest. A több, mint 90 napot meghaladó késedelmű ügyfelek nem Stage 3-ban történő feltüntetetésre nincs lehetőség.

Materiális késedelemnek minősül, ha a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő késedelem eléri a 70.000 forintot és a finanszírozási szerződésből származó késedelem nem késő részhez viszonyított aránya eléri a 2,5%-ot.

Minőségi kritériumok

A hitelfelvevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfelvevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Nem lakossági ügyfelek esetében várható nemfizetés miatt defaultossá válik az ügyfél az alábbi esetekben:

- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul az ügyféllel szemben,
- a Csoport a finanszírozási szerződést azonnali hatállyal felmondja,
- a Csoport a tartozást pénzügyi nehézségek fennállása miatt materiális veszteség mellett átstrukturálja, a fent említett materialitási határ alkalmazása mellett,
- a Csoport az ügyfélen hitelezési veszteséget szenved el, vagy pénzügyi nehézségek miatt az eszközt veszteséggel értékesíti (jellemzően ez nem elsődleges defaultok),
- pénzügyi szervezetek esetén a felügyeleti engedély visszavonásra kerül,
- fizetési moratórium egy országban.

Egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése esetén: A várható veszteség vizsgálat érdekében a Csoport a pénzügyi nehézséggel érintett ügyfelek kiszűrésére korai komplex, kvalitatív és kvantitatív jelzéseken alapuló figyelmeztető rendszert és folyamatot alkalmaz, mely során pénzügyi indikátorok segítségével vizsgálja az ügyfél várható veszteségének és várható megtérülésének viszonyát.

Minden IFRS szerint értékvesztett ügyfelet nem teljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében.

A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi nem lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan, és összhangban vannak a belső hitelkockázat-kezelési célú nem teljesítés fogalmával. A default definíció következetesen került alkalmazásra a Csoport default valószínűségre (Probability of Default, PD), a defaultkori kitettségre (Exposure at Default, EAD), és a nem teljesítéskor várható veszteségére (Loss Given Default, LGD) vonatkozó modelljeiben.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok legalább 3 hónapos vagy az átstrukturált hitelek esetén annál hosszabb ideig, de legalább egy évig tartó időszakon keresztül.

Lakossági ügyfelek esetén a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül:

Mennyiségi kritériumok

Az adott pénzügyi eszköz több mint 90 napos materiális késedelemben van a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő fizetési kötelezettségéhez képest vagy az adott pénzügyi eszköz valaha 180 napot meghaladó materiális fizetési késedelemben volt.
Materiális késedelemnek minősül, ha a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő késedelem eléri a 2.000 forintot.

Minőségi kritériumok

A hitelfelvevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfelvevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Lakossági ügyfelek esetében várható nem fizetés miatt defaultossá válik az ügylet az alábbi esetekben:

- az adós elhunyt,
- az adós csalást követett el,
- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul a mikrovállalati ügyféllel szemben,
- finanszírozási szerződés azonnali hatállyal történő felmondása,
- tartozás pénzügyi nehézségek fennállása miatti átstrukturálása,
- egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése.

Minden értékvesztett (a fogalom meghatározását lásd fentebb) ügyletet nem teljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében. A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek értékelése

A várható hitelezési veszteség az az elfogulatlan módon számszerűsített és valószínűséggel súlyozott összeg, ami tükrözi a pénz időértékét, valamint azokat az ésszerű és indokolható információkat, amelyek a pénzügyi kimutatások fordulónapján aránytalanul magas költség vagy erőfeszítés nélkül rendelkezésre állnak múltbeli eseményekről, aktuális körülményekről és a jövőbeli gazdasági körülményekre vonatkozó előrejelzésekről.

Specifikusabban, a Csoport a következőképpen értékeli a várható hitelezési veszteségeket:

Stage 1 és Stage 2 hitelkockázati kitettségek esetén: Az adott hónapra vonatkozó várható marginális hitelezési veszteség a PD, az LGD és az EAD szorzatának összege. A fenti számítás hatékonyan becsüli a várható hitelezési veszteségek jövőbeli értékeit, amelyekből ezután jelenértéket számítunk a fordulónapra vonatkozóan. Ezután a várható hitelezési veszteségek kiszámolt értékeinek előretekintő forgatókönyv alapján történő súlyozására kerül sor.

A Stage 3-as kategóriába sorolt hitelkockázati kitettségek tartalékainak becslésére a Csoport különböző modelleket alkalmaz:

- A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzintézeti, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a tartalékokat a workout szakértők számítják ki a várható megtérülések ügylet effektív kamatlábával történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több szcenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés szcenáriók valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.
- A lakossági hitelek esetében a Stage 3-as besorolásnak megfelelő várható hitelezési veszteséget a legvalószínűbb vártható veszteségnek (BEEL, Best Estimate of Expected Loss)) közvetett költségekkel kiigazított, konzervatív pótlékokat (add-on-okat) nem tartalmazó statisztikai becslése alapján számítjuk ki.

Diszkontráta

A Csoport a várható hitelezési veszteségek számításánál a következő diszkontrátákat alkalmazza:

- nem értékvesztetten vásárolt vagy keletkezetett pénzügyi instrumentumok (nem POCI) pénzügyi eszközök: eredeti vagy aktuális effektív kamatláb,
- értékvesztetten vásárolt vagy keletkezetett pénzügyi eszközök (POCI): hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb,
- le nem hívott hitelkeretek: piaci kamatláb,
- pénzügyi garanciák: piaci kamatláb.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végez, és meghatározza a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat az egyes portfoliók tekintetében.
Ezen gazdasági változók köre és a nem teljesítés valószínűségére, a nem teljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nem teljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhat. Az elemzés során szakértői becslést is alkalmaz a Csoport. E gazdasági változók előrejelzését (az "alap közgazdasági forgatókönyv") a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatása a nem teljesítés valószínűségére, a nem teljesítéskor várható veszteségre és a várható nem teljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozódik meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a defaultrátákra és a nem teljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

Lakossági portfóliók esetén a Csoport ezen gazdasági változók alapján egy makrómodellt használ a várható bedőlési valószínűségek becslésére, ezen makrómodell alapján előre vetített PD változás hatása három éves periódusra vonatkozik, utána visszatér az eredeti PD görbéhez.

Az alap gazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research a legjobb és a legrosszabb forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, a várható eltérések megragadása érdekében. Az Csoport arra a következtetésre jutott, hogy három forgatókönyv megfelelően rögzíti a várható eltéréseket. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő szcenárió valószínűséggel súlyozzuk.

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak van kitéve, ezért a tényleges kimentelek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfolióira vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban

A Csoport a várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztést az alábbiak szerint jeleníti meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban:

- az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök esetében: az eszköz bruttó könyv szerinti értékéből történő levonással;
- a hitelnyújtási elkötelezettségek és pénzügyi garanciaszerződések esetében: céltartalékként;
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén: a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nem jelenik meg az értékvesztés-állomány, mert ezen pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke megegyezik a valós értékkel. Ezen pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztést a valós értékelés értékelési tartalékában jeleníti meg a Csoport, valamint a kiegészítő megjegyzésekben bemutatja ennek összegét.

II.PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKVESZTÉSE - 2018. JANUÁR 1. ELŐTT ALKALMAZOTT SZÁMVITELI POLITIKA

Minden mérlegfordulónapon a Csoport felméri, hogy van-e objektív bizonyítéka a nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztésének. Pénzügyi eszközök akkor értékvesztettek, ha objektív bizonyíték jelzi, hogy az eszköz kezdeti megjelenítése óta olyan veszteséget okozó esemény történt, amely hatással van az eszköz jövőbeni cash-flow-ira és ez a hatás megbízhatóan becsülhető.

A pénzügyi eszköz értékvesztésének objektív bizonyítéka lehet az adós nem teljesítése, késedelembe esése, a Csoport által nyújtott hitel vagy egyéb követelés átütemezése olyan feltételekkel, amelyeket egyébként a Csoportk nem alkalmazna, arra utaló jelek, hogy az adós vagy kibocsátó csődbe megy, egy értékpapír aktív piacának eltűnése, vagy egy adott

eszközcsoportra vonatkozó más megfigyelhető adatok, mint például a csoporthoz tartozó hitelfelvevők vagy kibocsátók fizetési helyzetében bekövetkező kedvezőtlen változások, illetve olyan gazdasági körülmények, amelyek összefüggésben állnak a Csoporton belüli nem teljesítésekkel.

Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni hitelek és egyéb követelések értékvesztése

Értékvesztést egyedi hitelekre, valamint csoportos értékvesztés esetében hitelcsoportokra képzünk. A jövőbeni eseményekből várható veszteségeket a Csoport nem mutatja ki.

Egyedileg értékelt követelések

Az egyedileg jelentősnek tekintett hitelek esetében a Csoport minden mérlegfordulónapon egyedileg felméri, hogy van-e objektív bizonyíték a hitelek értékvesztésére. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott követelések értékvesztés miatti vesztesége a pénzügyi eszköz könyv szerinti értékének és az eszköz eredeti effektív kamatlábával diszkontált becsült jövőbeni cash-flow-k jelenértékének a különbözete. A veszteség megjelenítése az eredményben történik, és azt a hitelekkel és követelésekkel szembeni értékvesztés számla tükrözi. Az értékvesztett eszközök után a Csoport továbbra is számol el kamatot a diszkonthatás lebontásán keresztül.

Csoportosan értékelt követelések

A Csoport az egyedi értékvesztés elszámolása mellett portfolió alapú értékvesztést is képez. Az egyedileg nem meghatározható értékvesztés portfolió alapon azonosítható lehet, így azok a követelések, melyeknél nincs objektív bizonyíték veszteségre, a hasonló pénzügyi eszközökkel egy csoportban, közösen kerülnek értékelésre. A hitelezési veszteségre képzett értékvesztés a hasonló hitelkockázati jellemzőkkel (termék, eszköztípus, ügyféltípus, biztosíték típusa, értékesítési csatorna típusa, késedelembe esés állapota, stb.) rendelkező eszközökre vonatkozó korábbi veszteségi tapasztalatok alapján kerül megállapításra, tekintettel az aktuális portfolióteljesítményre. Azok a hitelek, melyeket a Csoport egyedileg értékel és melyekre értékvesztést számolt el, kikerülnek a portfolió alapú értékelésből.

A portfolió alapú értékvesztésnél alkalmazott becslések módosítása

A Csoport a pénzügyi válság kapcsán több módosítást is megvalósított a portfolió alapú értékvesztés-képzési gyakorlatában. A nem lakossági portfolió vonatkozásában a csoportos értékvesztés-képzés során a Csoport 2010 végén az RBI (Raiffeisen Bank International) által kezdeményezett nemzetközi bankcsoportszintű harmonizáció keretében átállt a csoportszinten egységesen meghatározott modellek használatára: 2010 végétől az utolsó 5 év nem-teljesítési rátáinak éves átlagát alkalmazzák, ezzel párhuzamosan megszüntetésre került a default ráták ágazati elkülönítése, illetve minősítési fokozatok közötti simítása, valamint bevezették az RBI Group szintű nem-teljesítéskori veszteségráta alkalmazását.

2013 decemberében bevezetésre került az új Corporate rating modell, amely 25 különböző rating kategóriát rendel a nem-defaultos ügyfelekhez. A rating kategóriákhoz rendelt default rátákat az RBI csoportszinten becsüli minden jelentősebb nem lakossági szegmensre (nagyvállalatok, kiemelten nagyvállalatok, projektfinanszírozás, pénzügyi vállalatok), így biztosítható, hogy minden egyes kategóriában pontos becsléshez elegendő megfigyelés legyen.

A Csoport bevezette a hitelegyenértékesítési tényezők alkalmazását a beszámolójában, a Raiffeisen Bank International csoportszintű számviteli előírásainak eleget téve, illetve azzal összhangban a mérlegen kívüli tételeire elszámolt portfólió alapú céltartalék meghatározásakor.

A lakossági portfolió vonatkozásában az RBI Group standardokkal összhangban 2016-ban bevezetésre került egy Bázel II-es elvek mentén felépített értékvesztés-képzési módszertan.

A CRR (az EU hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU –as rendelete) 178. c. szerint defaulted-nak nem minősülő ügyletekre a várható bedőlési valószínűségeket (PD) a Csoport a vonatkozó RBI Group Direktíva alapján az ügylet score pontszámából kalkulálja. A portfolió alapú

értékvesztésnél a PD-n kívül a Csoport az LGD-t és a hitelegyenértékes tényezőt veszi figyelembe, amelyekből várható veszteséget kalkulál. A CRR 178. c. szerint defaulted-nak minősülő ügyletekre lakás- és jelzáloghitelek esetén a Csoport a fedezeti érték jelenértéke alapján, egyéb default-os ügyletekre pedig a BEEL paraméter alapján számol el értékvesztést.

Értékvesztés visszaírása

Ha az értékvesztés miatti veszteség összege egy későbbi időszakban csökken, és a csökkenés objektív módon az értékvesztés megjelenítését követően bekövetkező eseményhez kapcsolható, a többlet visszaírásra kerül az értékvesztési számla megfelelő csökkentésével. A visszaírás az eredménykimutatásban jelenik meg.

Lejáratig tartott értékpapírok értékvesztése

A lejáratig tartott értékpapírok értékvesztés miatti vesztesége a pénzügyi eszköz könyv szerinti értéke és a jövőbeni becsült cash-flow-knak az eszköz eredeti effektív kamatlábával diszkontált értéke közötti különbözet. A veszteséget az eredményben jelenítik meg. Ha egy későbbi esemény következtében az értékvesztés miatti veszteség összege csökken, a csökkenés az eredménnyel szemben kerül visszaírásra.

Értékesíthető értékpapírok értékvesztése

Az értékesíthető értékpapírokban lévő befektetéseket értékvesztettnek tekintik, ha a könyv szerinti érték magasabb, mint a mérleg fordulónapján becsült megtérülő összeg, és ezt olyan objektív bizonyítékok támasztják alá, mint például a kibocsátó jelentős pénzügyi nehézségei, tényleges szerződésszegések, továbbá az, hogy a kibocsátó nagy valószínűséggel csődbe jut, vagy más pénzügyi átszervezésre kényszerül. Az értékesíthető értékpapírok utáni értékvesztés miatti veszteség megjelenítése az egyéb átfogó jövedelemben megjelenített és a saját tőkén belüli értékelési tartalékban bemutatott halmozott veszteségnek az eredménybe történő átvezetésével történik. Az egyéb átfogó jövedelemből átvezetett és az eredményben megjelenített kumulált veszteség a tőketörlesztés és amortizáció nélküli bekerülési értéknek és az aktuális valós értéknek a különbözete, csökkentve az eredményben korábban kimutatott értékvesztés miatti veszteséggel. Az értékvesztés miatti veszteség időérték miatti változása a kamatbevétel komponenseként jelenik meg.

Ha egy későbbi időszakban az értékvesztett értékesíthető, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír valós értéke nő és ez a növekmény objektív módon az értékvesztés miatti veszteség eredményben történő elszámolását követő eseményhez kapcsolható, az értékvesztés miatti veszteséget visszaírják a visszaírás összegének az eredményben történő megjelenítésével. Az értékvesztett értékesíthető, részesedést megtestesítő értékpapírok valós értékének későbbi növekedését azonban az egyéb átfogó jövedelemben jelenítik meg.

(4.11.6) Pénzügyi eszközök leírása

I.PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK LEÍRÁSA (2018. JANUÁR 1-JÉTŐL HATÁLYOS SZÁMVITELI POLITIKA)

A hitelek és adósságinstrumentumok (részlegesen vagy teljes mértékben) leírásra kerülnek, amennyiben a Csoport ésszerűen nem várja a pénzügyi eszköz egészének vagy egy részének megtérülését. Általában ez a helyzet, ha a Csoport úgy ítéli meg, az adósnak nem áll rendelkezésre elegendő bevételforrás, amely a leírással érintett összeg visszafizetésére alkalmas cash-flow-t generálna.

A Csoport a jogi igényérvényesítési eljárásban érintett, nem magánszemély ügyféllel szemben fennálló követelések leírásáról az alábbi szempontrendszer alapján dönt:

- a jogi igényérvényesítési eljárás (felszámolás, végrehajtás) során a követelés behajthatatlannak lett minősítve,
- a fennálló tartozásból várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit,
- vagy a felszámolási eljárásban a hitelezői besorolás alapján a Csoport várható megtérülése nulla.

A Csoport nem magánszemélyek esetén alkalmazza az IFRS 9 részleges leírásra vonatkozó bekezdéseit, amennyiben a teljes kintlévőség megtérülésére nem lehet számítani a folyamatban lévő igényérvényesítés vagy az ügyfél működési pénzáramlásai alapján, akkor a meglévő értékvesztés erejéig részleges leírást hajt végre. Az ügyféltől jogilag követelt érték változatlanul a részleges leírás előtti követelés bruttó értékével egyezik meg.

Nem magánszemély ügyfelek esetén lehetőség van követelések elengedésére, ami szintén kivezetési eseménynek minősül. Elengedésre az ésszerű gazdálkodás követelményének teljesülése esetén kerülhet sor. Az ésszerűség kritériumai között nem csak üzleti, gazdasági megfontolások állhatnak, hanem bármilyen természetű érvelés lehet ésszerű, mint pl. jogi, technikai, technológiai érdekek egyebek között.

Magánszemély esetén abban az esetben alkalmazható leírás, ha az ügyletből várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit és az ügylet behajthatatlannak lett minősítve.

A hitel leírása vagy elengedése a tárgyévi eredménykimutatásban, a hitel számviteli kategóriájának függvényében a "Pénzügyi eszközök értékvesztése" (amortizált bekerülési értéken értékelt vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) vagy a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény" soron (eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) kerül elszámolásra. A már leírt pénzügyi eszközökből származó megtérüléseket a Csoport szintén ezeken az eredménysorokon számolja el.

II. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK LEÍRÁSA (2018. JANUÁR 1-JE ELŐTT HATÁLYOS SZÁMVITELI POLITIKA)

A hitelt (és a kapcsolódó értékvesztési számlát) a Csoport rendszerint teljesen vagy részben leírja, annak a követelésrésznek az erejéig, amelynek megtérülésére nincs reális kilátás. Biztosítékkal fedezett hitelek esetében azon követelésrész erejéig lehetséges leírást elszámolni, amelyre a biztosítékból várható megtérülés várhatóan nem nyújt kellő fedezetet.

Ugyanakkor a követelések részleges leírására vonatkozó elveket csak 2017-ben alkalmazta a Csoport, előtte nem, mert annak visszamenőleges alkalmazása kivitelezhetetlen, mivel a korábbi időszakok értékeinek meghatározása jelentős becsléseket igényel, amelyek megbízhatóan nem megállapíthatóak a korábbi időszak fordulónapján fennálló körülmények alapján. A részleges leírás csak a vállalati ügyfelek esetében lehetséges, ha az ügyfélnek nincs működéséből származó cash-flow-ja és/vagy jogi igényérvényesítési eljárás alatt áll. Részleges leírás csak korábban megképzett értékvesztés ellenében lehetséges. A részlegesen leírt követeléseket a Csoport elkülönítetten tartja nyilván a tényleges jogi értelemben vett behajthatatlanság beálltáig.

(4.11.7) A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése – módosítások esetét kivéve (2018. január 1-je előtt és 2018. január 1-je után is hatályos számviteli politika)

A pénzügyi eszközök akkor kerülnek kivezetésre, amikor lejárnak az eszközből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogok, vagy a Csoport átadja a pénzügyi eszköz szerződéses pénzáramainak átvételére vonatkozó jogokat egy olyan ügylet keretében, amelyben lényegileg a pénzügyi eszköz tulajdonjogából származó összes kockázatot és hasznot átruházza. Az átadott pénzügyi eszközben a Csoport által létrehozott vagy megtartott bármilyen érdekeltség önálló eszközként vagy kötelezettségként kerül kimutatásra.

A Csoport olyan ügyleteket is köt, amelyek során a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban megjelenített eszközöket ruház át, de teljes egészében vagy részben megtartja az átadott eszközöknek vagy azok egy részének valamennyi vagy lényegében valamennyi kockázatát és hasznát. Amennyiben a Csoport az összes vagy lényegében összes kockázatot és hasznot megtartja, az eszköz nem kerül kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból. Az összes vagy lényegileg összes haszon és kockázat megtartása melletti eszközátadások közé tartoznak például az értékpapír-kölcsönzési és -visszavásárlási ügyletek.

Az egyidejű teljes hozamcsere-ügylet megkötésével átruházott eszközök - a repóügyletekhez hasonlóan - fedezett finanszírozási ügyletként kerülnek elszámolásra.

Olyan ügyletek során, amikor a Csoport nem tartja meg, és nem is ruházza át lényegében a pénzügyi eszköz tulajdonlásával kapcsolatos összes kockázatot és hasznot, az eszköz akkor kerül kivezetésre, ha a Csoport nem tartja meg az eszköz feletti ellenőrzést. A megtartott jogok és kötelmek önálló eszközként, illetve kötelezettségként kerülnek kimutatásra az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök vagy az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek soron az adott ügylet irányának típusától függően. Amennyiben a tranzakció során a Csoport megtartja

az eszköz feletti ellenőrzést, akkor az eszköz a folytatódó részvételből következő kitettség mértékéig kerül továbbra is kimutatásra, amit az határoz meg, hogy milyen mértékben kitett a Csoportk az átruházott eszköz értékében bekövetkezett változásoknak.

Bizonyos ügyleteknél a Csoport megtartja azt a kötelmet, hogy díj ellenében kezelje az átadott pénzügyi eszközt. Az átadott eszközt teljes egészében kivezetik, ha megfelel a kivezetési kritériumoknak. A szolgáltatási szerződéssel kapcsolatban eszközt kell kimutatni, amennyiben a szolgáltatási díj magasabb a szolgáltatás értékénél, illetve forrást, ha alacsonyabb annál.

A Csoport értékpapír-vásárlásokat (-eladásokat) hajt végre lényegében azonos értékpapírok bizonyos jövőbeni időpontban rögzített áron történő viszonteladására (visszavásárlására) vonatkozó megállapodások keretében.

A jövőbeni időpontban történő viszonteladási elkötelezettséggel vásárolt értékpapírokat nem jelenítik meg értékpapírként. A kifizetett összegeket az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök soron jelenítik meg és úgy mutatják be, mint amelynek biztosítéka a mögöttes értékpapír.

A visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok továbbra is az értékpapírok között szerepelnek és kerülnek értékelésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az értékpapírok átadásával kapcsolatos kötelezettségeket a Csoport az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek között jeleníti meg.

Az eladási és visszavásárlási ellenértékek közötti különbözetet időarányosan jelenítik meg az ügylet időtartama alatt, és az egyéb kamatbevételben vagy a kamatráfordításokban mutatják ki.

A pénzügyi kötelezettségeket akkor kerülnek kivezetésre , amikor a szerződéses kötelmek teljesülnek, törlésre kerülnek vagy lejárnak.

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetésének eredménye a nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény és az „Egyéb működési bevétel/ráfordítás" soron kerül elszámolásra.

(4.11.8) Pénzügyi eszközök és kötelezettségek módosításai

I.PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK MÓDOSÍTÁSAI (2018. JANUÁR 1-JÉTŐL HATÁLYOS SZÁMVITELI POLITIKA)

Pénzügyi eszközök

Amennyiben a Csoport egy pénzügyi eszközt újratárgyal, a szerződéses feltételeit módosítja vagy új pénzügyi eszközre cserél minden esetben értékelést hajt végre. Ennek alapján, ha az újratárgyalt cash-flow-k lényegesen különböznek az eredeti eszköz szerződéses cash-flow-itól, akkor az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésre kerül a könyvekből és helyette az új eszköz kerül felvételre az újratárgyaláskori valós értéken. Kivezetett pénzügyi eszköz könyv szerinti értéke és a valós értéken a könyvekbe felvett pénzügyi eszköz értéke közötti különbözet az eredményben az „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek" soron kerül elszámolásra.

A Csoport a lényegességet az alábbi kritériumok mentén vizsgálja:

- minőségi kritériumok:
  - o devizanem változása, amennyiben nem szerepelt a szerződésben a különböző devizanemekben történő lehívás,
  - o pénzügyi instrumentum változása (pl.: hiteltermékből kötvény),
  - o SSPI kritériumot sértő kitétel szerződésbe iktatása/eliminálása.
- mennyiségi kritériumok:
  - o az ügylet cash- flow-val súlyozott átlagos hátralévő futamideje kumulatív számolva legalább 2 évvel és az eredeti futamidő legalább 50%-ával változik (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve),

o a módosított ügyleti cash-flow-k eredeti (vagy változó kamatozású ügyletek esetén aktuális) effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékétől legalább 10%-kal és nem lakossági ügyletek esetében legalább 100.000 EUR-val, lakossági ügyletek esetén legalább 2.000 EUR-val eltér (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve).

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi eszközből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi eszköz kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét és az új, valamint a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték közötti különbözetet módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg az eredményben. Amennyiben a módosításra az adós pénzügyi nehézségével összefüggésben került sor, a módosítási miatti nyereség vagy veszteség az értékvesztéssel együtt kerül bemutatásra. Egyéb esetekben, a módosítási nyereséget vagy veszteséget „Egyéb eredményként" számolja el a Csoport.

A módosítás kapcsán elszámolt tranzakciós díjak mindkét esetben az új kitettség amortizált bekerülési értékét módosítják.

Pénzügyi kötelezettségek

A Csoport kivezeti a pénzügyi kötelezettséget, amennyiben annak feltételei módosultak és a módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k lényegesen eltérőek(a lényegességi feltételek megegyeznek a pénzügyi eszközökre vonatkozó feltételekkel). Ebben az esetben a módosított feltételeknek megfelelő új pénzügyi kötelezettséget a Csoport a módosítás időpontjában érvényes valós értéken jeleníti meg. A megszűnt pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke és az új, módosított pénzügyi kötelezettség valós értéke közötti különbözetet a Csoport az eredményben " Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek soron jeleníti meg.

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi kötelezettség kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét és az új, valamint a módosítás előtti amortizált bekerülési érték közötti különbözetet módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg Egyéb eredmény soron.

A módosítás kapcsán elszámolt tranzakciós költségek és díjak a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét módosítják, amennyiben a szerződésmódosítás nem eredményez kivezetést.

Amennyiben a szerződésmódosítás a módosított pénzügyi kötelezettség kivezetését eredményezi, a módosításhoz kapcsolódó tranzakciós költségek és díjak általában az eredményben számolandók el, azt az esetet kivéve, amikor egyértelműen bizonyítható, hogy azok kizárólag a módosítás miatt a könyvekbe felvett pénzügyi kötelezettséghez kapcsolónak.

II.PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK MÓDOSÍTÁSAI (2018. JANUÁR 1-JE ELŐTT HATÁLYOS SZÁMVITELI POLITIKA)

Pénzügyi eszközök

Amennyiben a Csoport egy pénzügyi eszközt újratárgyal, a szerződéses feltételeit módosítja vagy új pénzügyi eszközre cserél minden esetben értékelést hajt végre. Ennek alapján, ha az újratárgyalt cash-flow-k lényegesen különböznek az eredeti eszköz szerződéses cash-flow-itól, akkor az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésre kerül a könyvekből és helyette az új eszköz kerül felvételre az újratárgyaláskori valós értéken. A Csoport a lényegességet minőségi (devizanem váltás, adós váltás) és mennyiségi (a módosított ügyleti cash-flow-k effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékétől legalább 10%-kal eltér) kritériumok alapján állapítja meg. Kivezetett pénzügyi eszköz könyv szerinti értéke és a valós értéken a könyvekbe felvett pénzügyi eszköz értéke közötti különbözet az eredményben kerül elszámolásra.

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi eszközből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi eszköz kivezetését.

Pénzügyi kötelezettségek

A Csoport kivezeti a pénzügyi kötelezettséget, amennyiben annak feltételei módosultak és a módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k lényegesen eltérőek (a lényegességi feltételek megegyeznek a pénzügyi eszközökre vonatkozó feltételekkel). Ebben az esetben a módosított feltételeknek megfelelő új pénzügyi kötelezettséget a Csoport valós értéken jeleníti meg. A megszűnt pénzügyi kötelezettség könyv szerinti érték és az új, módosított pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke közötti különbözetet a Csoport az eredményben jeleníti meg.

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi eszközből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-k-tól, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi eszköz kivezetését. Ebben az esetben eredmény elszámolás nem történik, és az effektív kamatláb újraszámításra került.

(4.11.9) Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítása (2018. január 1-je előtt és 2018. január 1-je után is hatályos számviteli politika)

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére abban az esetben kerül sor, amennyiben jogilag érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek egymással szemben történő beszámítására, és szándék van a nettó alapon történő rendezésre, vagy arra, hogy egyidejűleg történjen meg az eszköz realizálása és a kötelezettség rendezése.

(4.11.10) Pénzügyi és operatív lízing (2018. január 1-je előtt és 2018. január 1-je után is hatályos számviteli politika)

Pénzügyi lízingnek minősülnek azok a szerződések, ahol az adott eszköz tulajdonjogával kapcsolatos lényegileg valamennyi kockázat és haszon átadásra kerül a másik fél számára, de a tulajdonjog nem feltétlenül száll át. A Csoport lízingbe adóként a pénzügyi lízing keretében lízingbe adott eszközöket követelésként jeleníti meg a pénzügyihelyzetkimutatásban (a bankokkal, illetve az ügyfelekkel szembeni követelések között) a lízingben lévő nettó befektetéssel megegyező összegben. A Csoport a nettó lízingbefektetésből származó pénzügyi bevételeket állandó időszakonkénti megtérülési ráta alkalmazásával mutatja ki. Az elszámolási időszakra vonatkozó lízingfizetéseket a bruttó lízingbefektetéssel szemben kell figyelembe venni, csökkentve ezáltal mind a tőke összegét, mind pedig a nem realizált pénzügyi bevételt.

Minden egyéb lízinget operatív lízingként sorolnak be. Lízingbe adóként a Csoport az operatív lízingbe adott eszközöket az „Ingatlanok, gépek, berendezések" között mutatja ki, és ennek megfelelően számolja el. Értékvesztés miatti veszteséget olyan mértékben számolnak el, amilyen mértékben a maradványérték nem térül meg teljesen és ezáltal a berendezés könyv szerinti értéke értékvesztett.

(4.12) Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek

A betétek, a kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek alkotják a Csoportk adósságfinanszírozási forrásait.

A betétek, a kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek kezdeti értékelése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt valós értéken, majd a későbbiekben amortizált bekerülési értéken, az effektív kamatláb módszer alkalmazásával történik.

(4.13) Céltartalékok függő kötelezettségekre

A Csoport céltartalékot mutat ki, ha múltbeli események következtében meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van, amely megbízhatóan becsülhető, és valószínű, hogy a kötelem kiegyenlítése gazdasági haszon kiáramlását fogja eredményezni. A céltartalékok meghatározása a várható jövőbeli cash-flow-k diszkontálásával történik, a pénz időértékére és adott esetben a kötelezettségre jellemző kockázatokra vonatkozó jelenlegi piaci értékítéletet tükröző, adózás előtti ráta alkalmazásával.

A függő kötelezettségek, amelyek hitelkereteket és bizonyos kibocsátott garanciákat foglalnak magukban, és az egyéb kötelezettségek, amelyek a peres kötelezettségek és a munkavállalókkal szembeni kötelezettségek, múltbeli események nyomán felmerülő lehetséges kötelmek, amelyeknek meglétét csak egy vagy több bizonytalan, a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése igazolja majd.

A kiáramlások várható ütemezése a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következésétől függ, ez hitelkeretek és garanciák esetén a lejáratáig bármikor, míg peres kötelezettségek esetén a perzárást követően várható.

(4.14) Pénzügyi garanciák

A pénzügyi garanciák olyan szerződések, amelyek alapján a Csoport meghatározott kifizetéseket köteles teljesíteni a garancia kedvezményezettje felé olyan veszteség kapcsán, amit a kedvezményezett amiatt szenved el, hogy egy bizonyos adós nem teljesíti határidőre egy adósságinstrumentum feltételei alapján fennálló fizetési kötelezettségét.

A pénzügyi garancia kötelezettségek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, majd a kezdeti valós értéket amortizálják a pénzügyi garancia futamideje alatt. A garanciakötelezettség ezt követően az amortizált összeg és (amennyiben a garancia alapján történő kifizetés valószínűvé vált) a várható fizetendő összeg jelenértéke közül a magasabb értéken kerül kimutatásra. A pénzügyi garanciák a kötelezettségek között kerülnek kimutatásra.

További részletek a (40) Függő és jövőbeni kötelezettségek kiegészítő megjegyzésben találhatók.

(4.15) Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel, egyéb kamatbevétel és – ráfordítás

A Csoport pénzügyi instrumentumainak kamatbevétele és kamatráfordítása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával az eredménykimutatás „Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel" és „Kamatráfordítások" soraiban kerül kimutatásra. Ez alól képeznek kivételt az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kereskedési könyvben tartott és kereskedési célúként besorolt pénzügyi instrumentumok, valamint a kockázatkezelési célra megjelölt származékos termékek, amelyek kamatbevétele az „Egyéb kamatbevétel", kamatráfordítása a „Kamatráfordítások" soron kerül kimutatásra. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelek kamatbevétele szintén az „Egyéb kamatbevétel" soron, míg az eredménnyel szemben valós értéken értékelt betétek kamatráfordítása a „Kamatráfordítások" soron jelenik meg. A derivatívák esetén a kamatok leválasztásra kerülnek a valós érték változásaitól, így a kamateredmény már csak realizált és nem realizált kamateredményt tartalmaz a derivatívákat illetően.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, és a kamatbevételek és kamatráfordítások adott időszakra való felosztására használt módszer.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti vagy adott esetben ennél rövidebb időszak alatti becsült jövőbeni pénzkifizetéseket és pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb meghatározása a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség kezdeti megjelenítésekor történik, és a későbbiekben a változó kamatozású instrumentumoknál az átárazódáskor kerül felülvizsgálatra. Az effektív kamatláb számításánál a Csoport úgy készít becslést a jövőbeli cash-flow-kra, hogy figyelembe veszi a pénzügyi instrumentum összes szerződéses feltételét, de figyelmen kívül hagyja

az előtörlesztési opciókat és a jövőbeni hitelezési veszteséget. A számítás tartalmaz a szerződő felek közötti minden olyan kapott vagy fizetett összeget, amely szerves része az effektív kamatlábnak, beleértve a tranzakciós költségeket és minden más prémiumot és diszkontot. A tranzakciós költségek olyan járulékos költségeket tartalmaznak, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzéséhez vagy kibocsátásához kapcsolódnak.

Kamatbevétel összegének kiszámítása

2018. január 1-je előtt az értékvesztett pénzügyi eszközök utáni kamatot a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábának az értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értékre történő alkalmazásával számította ki a Csoportk. A nem értékvesztett pénzügyi eszközök esetén a kamatleszámolás alapja a bruttó könyv szerinti (értékvesztést nem tartalmazó) érték.

2018. január 1-je után a nem értékvesztett (Stage 1 és Stage 2) pénzügyi eszközök utáni kamatot a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábának a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékre történő alkalmazásával számítja ki a Csoport. Értékvesztett (de nem POCI) pénzügyi eszközök esetén a kamatbevételt a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábának a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értékére (nettó könyv szerinti értékére) való alkalmazásával számítja ki a Csoport; amennyiben e pénzügyi eszközök visszakerülnek a nem értékvesztett kategóriákba (Stage 1, 2), a kamatelszámolás alapja ismét a bruttó könyv szerinti érték lesz. POCI pénzügyi eszközök esetén az eszköz könyvekből való kivezetéséig a kamatbevételt úgy számítja ki a Csoport, hogy a hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre (nettó könyv szerinti értékre) alkalmazza.

(4.16) Díj- és jutalékbevételek

A díj- és jutalékeredmény között kerül kimutatásra minden realizált és elhatárolt díj- és jutalékeredmény, kivéve azokat a díjakat és jutalékokat, amelyeket a pénzügyi instrumentumok effektív kamatlábának kiszámításakor a Csoport figyelembe vett, illetve azokat, amelyek eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz kapcsolódnak.

A Csoport díj- és jutalékbevételeire az IFRS 15 Vevői szerződésekből származó bevétel standardot alkalmazza. Ez egy 5 lépéses modellt határoz meg, ami általános keretrendszerként szolgál az vevőkkel kötött szerződésekből eredő bevételek elszámolására.

A Csoport díj és jutalékbevételeinek elszámolásának lépései a következők:

i. A szerződés azonosítása
A Csoport gyakorlatában a szerződés két vagy több fél közötti megállapodás, amely érvényesíthető jogokat és kötelmeket teremt. A szerződések a Csoport szabályozott tevékenységéből adódóan rögzített szóbeli vagy írásbeli megegyezések lehetnek. Formától függetlenül a szerződések kereskedelmi tartalommal bírnak, továbbá olyan érvényesíthető jogokat és kötelezettségeket hozzanak létre, amelyek jogilag kikényszeríthetőek.

ii. A szerződésben foglalt teljesítési kötelmek azonosítása
Ebben a lépésben kerül meghatározásra, hogy a szerződés alapján mely ígért szolgáltatás, vagy azok kombinációja kezelhető elkülönült teljesítési kötelemként.
A Csoport a vevőnek ígért szolgáltatást különállónak tekinti a következő két feltétel teljesülése esetén:
• A vevő a szolgáltatást hasznosítani tudja (tehát az áru vagy szolgáltatás képes a különállóságra);
• és a Csoport a szolgáltatás vevő számára való átadására vonatkozó ígérete a szerződésben szereplő egyéb ígéretektől elkülönülten azonosítható.

iii. Az ellenérték meghatározása
Az ügylet ára az az összeg, amelyre a Csoport a várakozásai szerint jogosult lesz a vevő számára nyújtott szolgáltatás ellenértékeként, ide nem értve a harmadik felek nevében beszedett összegeket.

Változó ellenérték
A Csoport az ügyleti árban csak annyiban veszi figyelembe a változó ellenérték becsült összegének egy részét vagy

egészét, amennyiben nagyon valószínű, hogy a megjelenített halmozott bevétel összegében nem következik be jelentős visszaírás akkor, amikor a későbbiekben megszűnik a változó ellenértékhez kapcsolódó bizonytalanság. Ezen valószínűség értékelésekor a Csoport a bevétel-visszaírás valószínűségét és nagyságrendjét is figyelembe veszi.

iv. Az ellenérték allokálása a teljesítési kötelmekre
Az ügyleti ár allokálásával a Csoport azt a célkitűzést követi, hogy minden teljesítési kötelemhez olyan összegű ügyleti árat rendeljen hozzá, amely megfelel annak az ellenértékösszegnek, amelyre a Csoport az ígért szolgáltatások vevőnek való átadásáért várakozása szerint jogosultságot szerez.
Az allokációs célkitűzés megvalósítása érdekében az ügyleti ára a relatív önálló eladási áron kerül hozzárendelésre a szerződésben azonosított minden teljesítési kötelemhez.
Az önálló eladási ár az az ár, amelyen a Csoport az ígért szolgáltatást elkülönülten eladná egy vevőnek.

v. A díj- és jutalékbevétel elszámolása
A díj- és jutalékbevételt akkor kell megjeleníteni, amikor az ígért szolgáltatás feletti ellenőrzés átszáll a Csoporttól a vevőre, ezáltal a Csoport kielégíti a teljesítési kötelmet. Ez történhet egy meghatározott időtartam alatt (folyamatosan kielégített teljesítési kötelmek) vagy egy konkrét időpontban.

A Csoport tevékenységéből adódóan a szolgáltatások elszámolása jellemzően a teljesítés időpontjában, vagy rövid ciklussal, leggyakrabban havi gyakorisággal történik. Előfordulnak negyedéves, valamint éves díjak, jutalékok, melyek az adott időszakra vonatkozó szolgáltatás igénybevételére jogosítják a szerződő partnert.

Az időszaki szolgáltatási díjak jellemzően nagy tételszámú kis összegekből tevődnek össze, melyek esetében az időtartam és az időpontbeli elszámolás különbözetét a Csoport nem tekinti jelentősnek, ezért jellemzően a pénzügyi terhelés időpontjában kerülnek számvitelileg elszámolásra.

A Csoport díj- és jutalékbevételeket eredményező lényeges szolgáltatásait (8) Nettó jutalék- és díjbevétel pont tartalmazza.

(4.17) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

A nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény sor a kereskedési célú, valamint a fedezeti elszámolás nélküli kockázatkezelési céllal tartott eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó - veszteséggel csökkentett - nyereséget tartalmazza és magában foglal minden realizált és nem realizált valósérték-változást, kamatot, osztalékot és árfolyam-különbözetet.

(4.18) Egyéb működési bevétel/ráfordítás

Az egyéb nettó működési bevétel tartalmazza a készletek, az immateriális javak, valamint az ingatlanok és berendezések elidegenítéséből származó nyereségeket.

(4.19) Osztalékbevétel

Osztalékbevétel akkor kerül kimutatásra, amikor az osztalék felvételéhez való jog létrejön. A tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében ez rendszerint az osztalék jóváhagyásának a napja.

(4.20) Munkavállalói juttatások

A Csoport alkalmazza az IAS 19 munkavállalói juttatások standard előírásait. Munkavállalói juttatásoknak minősülnek azok a kötelezettségek, amelyek a munkavállaló által nyújtott szolgálatért cserébe keletkeznek.

Rövid távú munkavállalói juttatások közé tartoznak a 12 hónapon belül kifizetendő a bérek, fizetések és kapcsolódó társadalombiztosítási járulékok, a rövid távú fizetett távollétek, jutalmak, bónuszok, valamint a nem pénzben nyújtott juttatások.
Hosszú távú juttatások közé tartoznak a 12 hónapon túl kifizetésre kerülő egyéb jutalmak, juttatások.

Végkielégítés címén a Csoport csak akkor mutat ki kötelezettségeket és követeléseket, ha bizonyíthatóan elkötelezte magát az adott munkaviszony megszüntetése kapcsán.

A munkavállalói juttatásokat a Csoport a „Személyi jellegű ráfordítások" között számolja el, a standardhoz kapcsolódó lényeges tételeket a (15) Személyi jellegű ráfordítások megjegyzés tartalmazza.

(4.21) Nyereségadó

Az időszakra vonatkozó nyereségadó a tényleges és a halasztott adót foglalja magában. A nyereségadót az eredménykimutatásban jelenítik meg, az üzleti kombinációkra vagy a közvetlenül a saját tőkében vagy az egyéb átfogó jövedelemben megjelenített tételekre vonatkozó rész kivételével.

A tényleges adó a tárgyévi adóköteles nyereség után fizetendő adó a mérleg fordulónapján hatályban lévő, vagy lényegileg hatályban lévő adókulcsokkal számítva, valamint a korábbi időszakokkal kapcsolatosan fizetendő adó bármely módosítása. A Csoport a nyereségadók közé sorolja a magyar adótörvények által meghatározott társasági adót, helyi iparűzési adót, valamint az innovációs járulékot.

A halasztott adó meghatározása a mérlegmódszer alkalmazásával történik, amely figyelembe veszi az eszközök és kötelezettségek számviteli beszámolóban szereplő könyv szerinti értéke és az adófizetés céljából kiszámított összegek közötti átmeneti különbözeteket. A halasztott adó számítása azokkal az adókulcsokkal történik, amelyek a mérlegfordulónapig hatályba lépett vagy lényegileg hatályba lépett törvények alapján várhatóan vonatkozni fognak az átmeneti különbözetekre azok visszafordulásakor.

Halasztott adókövetelés csak a jövőben várhatóan rendelkezésre álló adóköteles eredmény mértékéig számolható el, amellyel szemben a követelés felhasználható lesz. A halasztott adókövetelésekет minden egyes mérlegfordulónapon felülvizsgáljuk és csökkentjük azt, ha a kapcsolódó adóelőny realizálása már nem valószínű.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha ugyanabban az adóbevallási csoportban merülnek fel és ugyanazon adóhatóság által kivetett nyereségadóra vonatkoznak, valamint a nettósítás jogilag megengedett.

A közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára elszámolt pénzügyi eszközök valós értéken történő újraértékeléséhez kapcsolódó halasztott adót szintén közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára számolják el, és a későbbiekben az eredményben jelenítik meg, amikor a halmozott valósérték-nyereséget vagy -veszteséget megjelenítik az eredményben.

(4.22) Jegyzett tőke

A részvényeket a Csoport saját tőkeként sorolja be, ha nincs szerződéses kötelem pénz vagy más pénzügyi eszköz átadására. A tőkeinstrumentumok kibocsátásához közvetlenül hozzárendelhető járulékos költségek a saját tőkében kerülnek kimutatásra a bevételekből levonva, adó nélkül.

(5) Még nem alkalmazott standardok és értelmezések

Magánszemélyek, privátbanki ügyfelek valamint kis- és középvállalkozások hiteltermékei esetében automatikus scorecard alapú értékelés van érvényben.

IFRS 16 Lízingek

A Csoport 2019. január 1-jétől kell, hogy kötelezően alkalmazza az IFRS 16 Lízingek standardot.

Az IFRS 16 a lízingbevevők számviteli elszámolásaira vonatkozóan egyetlen modellt vezet be, amely alapján a lízingbevevő a mögöttes eszköz használatának jogát megtestesítő használatijog-eszközt, valamint lízingfizetésekre vonatkozó kötelmet, vagyis lízingkötelezettséget jelenít meg. A lízingbevevőnek elkülönítetten kell megjelenítenie a lízingkötelezettségre vonatkozó kamatráfordítást és a használatijog-eszközre vonatkozó értékcsökkenési leírást. A lízingbevevőnek emellett bizonyos események (például a lízing futamidejének változása, a lízingfizetéseket meghatározó indexek vagy kamatlábak változása miatt a jövőbeli lízingfizetések változása) bekövetkezése esetén újra kell értékelnie a lízingkötelezettséget. A lízingbevevő a lízingkötelezettség átértékelésének összegét általában a használatijog-eszköz módosításaként jeleníti meg. A standard megjelenítési kivételeket fogalmaz meg a rövid futamidejű lízingekre és olyan lízingekre vonatkozóan, amelyek esetében a mögöttes eszköz alacsony értékű. A lízingbeadó elszámolása a jelenlegi standard előírásaihoz hasonlóan történik, tehát a lízingbeadóknak továbbra is pénzügyi vagy operatív lízingként kell besorolnia a lízingeket.

Az IFRS 16 felváltja a jelenlegi lízingekkel kapcsolatos szabályozásokat, vagyis az IAS 17 Lízingek standardot, az IFRIC 4 Annak meghatározása, hogy egy megállapodás tartalmaz-e lízinget értelmezést, a SIC-15 Operatív lízingek – ösztönzők és a SIC-27 A lízing jogi formáját magában foglaló tranzakciók tartalmi megítélése értelmezést. Az IFRS 16 emellett az IAS 17-nél szélesebb körű közzétételi követelményeket is megfogalmaz.

A Csoport, mint lízingbevevő

Az IFRS 16 kezdeti alkalmazásának konszolidált pénzügyi kimutatásokra gyakorolt várható becsült hatásai az alábbiakban kerülnek bemutatásra. A Csoport új eszközöket és kötelezettségeket fog megjeleníteni a korábban operatív lízingnek minősített ügyletei esetében. Korábban az operatív lízingfizetések lineáris alapon az eredményben kerültek elszámolásra a lízing futamideje alatt. Ezen lízingekkel kapcsolatos költségek jellege az IFRS 16-ra történő áttérés következtében megváltozik, mivel a Csoport a használatijog-eszközökre értékcsökkenési leírást, a lízingkötelezettségekkel kapcsolatban pedig kamatráfordítást fog megjeleníteni. Ezen felül az operatív lízingek következtében elszámolt összes költségnek (jelenleg lízingdíj-költség, az IFRS 16 alatt értékcsökkenés és kamat) a lízing futamidő alatti megoszlása is megváltozik.

Az ingatlanok esetében a Csoport, mivel a szerződés egy lízing összetevőn kívül egy vagy több lízing vagy nem lízing összetevőt is tartalmaz, a szerződésben meghatározott ellenértéket a lízing összetevő relatív önálló eladási ára és a nem lízing összetevők összesített önálló eladási ára alapján rendeli hozzá az egyes lízing összetevőkhöz. Minden más lízingelt eszköz esetében a Csoport azt a gyakorlati megoldást választotta, hogy a nem lízing összetevőt nem különíti el a lízing összetevőktől, hanem azokat egyetlen lízing összetevőként számolja el.
A Csoport a standard által megengedett mentesítési kivételekkel összhangban úgy döntött, hogy a standard követelményeit nem alkalmazza a rövid futamidejű lízingek, valamint az olyan lízingek esetében, amelyeknél a mögöttes eszköz kis értékű.

A Csoport 2018. év végén 693 millió forint összegben jelenített meg lízingelt eszközt és 686 millió forint összegben lízing kötelezettséget a könyveiben az IAS 17 standardnak megfelelően, melyekre nem volt hatása az IFRS 16 alkalmazásának.

A Csoport, mint lízingbeadó

A Csoport nem rendelkezik lízingbeadóként lízingügyletekkel, ezért ebben a tekintetben az IFRS 16-ra történő áttérésnek nem várható jelentős hatása.

Áttérés

A Csoport az IFRS 16-ot 2019. január 1-jén alkalmazza először, és az áttérésre a módosított visszamenőleges alkalmazás módszerét választotta, vagyis a standard első alkalmazásának halmozott hatását a felhalmozott eredmény nyitóegyenlegének kiigazításaként jeleníti meg az első alkalmazás időpontjában.

A Csoport az IFRS 16-ra történő áttérés kapcsán az alábbi döntéseket hozta:

- A Csoport az első alkalmazás időpontjában újraértékeli, hogy a szerződés az IFRS 16 hatálya alatt lízing-e, vagy lízinget tartalmaz-e.
- A korábban az IAS 17 alapján operatív lízingnek minősített lízingek esetében az első alkalmazás időpontjában megjelenített használatijog-eszközt a lízingkötelezettséggel azonos értéken értékeli, kiigazítva az adott lízing kapcsán a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban közvetlenül az első alkalmazás időpontját megelőzően megjelenített előre kifizetett vagy elhatárolt lízingdíjak értékével.
- A Csoport a meglehetősen hasonló jellemzőkkel (például hasonló fennmaradó lízing-futamidővel, hasonló kategóriájú mögöttes eszközzel, hasonló gazdasági környezettel) rendelkező lízingek portfóliójára egyetlen diszkontrátát alkalmaz.
- A Csoport az értékvesztési felülvizsgálat alternatívájaként közvetlenül az első alkalmazás időpontját megelőzően értékelte, hogy a lízingek az IAS 37 Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések standard szerint hátrányosak-e. Ennek során nem azonosított hátrányos szerződést, ezáltal a használati jog- eszközt az első alkalmazás időpontjában nem kell kiigazítania a hátrányos lízingek kapcsán a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban közvetlenül az első alkalmazás időpontját megelőzően megjelenített céltartalékok összegével.
- A Csoport a rövid futamidejű lízingek esetében alkalmazza a standard által megengedett egyszerűsítéseket.
- A Csoport az első alkalmazás időpontjában a használatijog-eszköz értékelésénél nem veszi figyelembe a kezdeti közvetlen költségeket.

A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján a Csoport 9.215 millió forint összegben jelenít meg várhatóan használatijog-eszközt, az új előírások miatt ezzel egy időben a lízingkötelezettségek könyv szerinti értéke várhatóan 9.215 millió forinttal fog növekedni 2019. január 1-jével. A (26) Operatív lízing megjegyzésben megjelenített, 2018.12.31-i állapot szerint várhatóan a jövőben fizetendő 13.285 millió Forint ettől eltér, mert az IAS 17-nak megfelelően azok ÁFÁ-val növelt értéken kerülnek bemutatásra, továbbra tartalmazzák a rövid futamidejű és az alacsony értékű lízingeket is. Az új előírások miatt a működési költségek összegében 1.594 millió forintos csökkenés, az értékcsökkenési leírás összegében 1.368 millió forint növekedés, a lízingkötelezettséggel kapcsolatos kamatráfordítások miatt a kamatráfordításokban pedig 249 millió forint emelkedés várható a 2019. évben.

Egyéb standardok, standard módosítások és értelmezések

Az alábbi standardoknak, standard módosításoknak és értelmezéseknek várhatóan nem lesz jelentős hatásuk a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira:

IFRIC 23 – Bizonytalanság a jövedelemadók kezelésében (hatálybalépés 2019. január 1-jén)

Az értelmezés pontosítja az IAS 12 Nyereségadók megjelenítési és értékelési követelményeit. A módosítás alkalmazása várhatóan nem befolyásolja a Csoport pénzügyi kimutatásait.

Az IAS 28 módosítása - Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések (hatálybalépés 2019. január 1-jén)

A módosítások pontosítják, hogy a gazdálkodó egység köteles az IFRS 9 előírásait alkalmazni azon társult vagy közös vállalkozásokban lévő hosszú lejáratú érdekeltségeire vonatkozóan, amelyekre nem a tőkemódszert alkalmazzák. Az IFRS 9 alkalmazása tehát elsőbbséget élvez az IAS 28 alkalmazásával szemben.
A módosítás alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira.

Még nem alkalmazandó szabványok és értelmezések (az EU által még nem jóváhagyott)

Éves javítások a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokhoz - 2015-2017 ciklus (hatályba lépés 2019. január 1.)

A 2015-2017 ciklus IFRS módosításai az IFRS 3 Üzleti kombinációk, az IFRS 11 Közös szerveződések, az IAS 12 Nyereségadók és az IAS 23 Hitelfelvételi költségek standardokat érintik.

- IFRS 3 Üzleti kombinációk standardban leírt akvizíciós módszer alkalmazási körére vonatkozóan tartalmaz kiegészítő útmutatást. Eszerint, ha egy közös tevékenységben részt vevő fél (az IFRS 11 szerint) megszerezte a kontrollt a közös tevékenység felett, az ügylet üzleti kombinációnak minősül. Emiatt a felvásárlónak a közös tevékenységben korábban meglévő teljes érdekeltségét újra kell értékelnie.
- IFRS 11 Közös szerveződések kapcsán pontosításra kerültek a közös tevékenységben meglévő érdekeltség kezelésére vonatkozó előírások, közös ellenőrzés megszerzését követően. Ennek alapján, ha egy gazdálkodó félnek érdekeltsége van egy közös tevékenységben, de nem gyakorol közös ellenőrzést, később közös ellenőrzést szerez, a tranzakció nem minősül üzleti kombinációnak, így a gazdálkodó fél korábbi érdekeltsége nem kerül újraértékelésre.
- IAS 12 Nyereségadók standard módosításában a fizetett osztalékok jövedelemadó hatásainak megjelenítésére vonatkozó előírások kerülnek pontosításra. A módosítás leírja, hogy az osztalékhoz fűződő jövedelemadó hatások azokhoz a tranzakciókhoz köthetők, amelyek az osztalékként kiosztható profitot eredményezték. Ezért az osztalék jövedelemadó hatásait az eredményben, az egyéb átfogó jövedelemben vagy közvetlenül a saját tőkében kell megjeleníteni aszerint.
- IAS 23 Hitelfelvételi költségek standardban pontosításra került IAS 23 alapján aktiválható hitelfelvételi költségek köre. Amennyiben egy gazdálkodó egység kifejezetten eszköz megszerzése céljából vesz fel hitelt, a gazdálkodó egységnek az aktiválható hitelfelvételi költségek összegében a használatba vételig vagy értékesítésre kész állapotba hozásáig felmerülő költségek tartoznak. Azonban miután ezek a tevékenységek befejeződtek, de a hitellel kapcsolatban később is merülnek fel hitelfelvételi költségek, a hitelt, mint általános célú hitelt kell figyelembe venni.

Ezen módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira.

IFRS 9 módosítása – Negatív előtörlesztési kompenzációk (hatálybalépés 2019. január 1-jei, korai alkalmazás megengedett)

Az IFRS 9 standard módosításai lehetővé teszik a gazdálkodó egységek számára, hogy azon pénzügyi eszközeiket, amelyek negatív kompenzációs előtörlesztési jellemzőkkel bírnak, amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken (FVOCI-n) értékeljék, amennyiben a többi ehhez kapcsolódó előírásnak is eleget tesznek. A módosítás alapján a „negatív kompenzáció" „ésszerű kompenzáció”-nak értelmezhető.

A módosítás alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira.

(6) Pénzügyi kockázatkezelés

(6.1) Bevezetés és áttekintés

A Csoport kamat-, devizaárfolyam-, hitel- és likviditási kockázat kezelésére vonatkozó elveit a felsőbb vezetés és az Igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

A kockázatkezelés az üzleti területektől teljesen függetlenül működik. A nem sztenderd termékeket és szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek esetében a Hitelkockázati Főosztály (CRM - Credit Risk Management Department), a sztenderd termékeket igénybe vevő ügyfelek esetében a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály (RRM - Retail Risk Management Department) látja el a hitelkockázat-kezelést. Az egyedi hitelkockázat-elemzés, -minősítés, -bírálat és -monitoring

a Hitelkockázati Főosztály feladata; a portfoliószintű hitelkockázat-mérést, a piaci (kamat-, árfolyam-, likviditási-) és működési kockázatok elemzését az Integrált Kockázatelemzési Főosztály végzi.

A Csoport a pénzügyi instrumentumokból eredő alábbi kockázatoknak van kitéve:

i. Hitelkockázat
ii. Piaci kockázat
iii. Likviditási kockázat
iv. Működési kockázat

Ez a kiegészítő megjegyzés bemutatja a Csoport fenti kockázatokkal szembeni kitettségét, a kockázatok mérésére és kezelésére vonatkozó céljait, politikáját és folyamatait, továbbá tőkemenedzsmentjét.

(6.2) Hitelkockázat

A hitelkockázat egy ügyfél vagy partner szerződéses kötelmének a nemteljesítéséből fakadó pénzügyi veszteség kockázatát jelenti. Elsősorban a Csoport hitelezési, kereskedelem-finanszírozási és lízingtevékenységéből merül fel, de egyes mérlegen kívüli termékekből (például garancia) vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok formájában tartott eszközökből is eredhet.

A hitelkockázat kezelése

A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak a Csoport vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúlya jelenti, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Csoport Hitelpolitikai Irányelvei (Credit Policy) keretein belül. A Csoport elsődlegesen cash-flow alapon hitelez, amikor az ügyfél alaptevékenységének előre látható cash-flow-i biztosítják a hitel visszafizetését. Esetenként nagyobb hangsúlyt kap a biztosíték értéke, vagy a finanszírozott projektek jövőbeli bevétele, egy portfolió megtérülési aránya, illetve ezek kombinációja. A hiteldöntések ennek megfelelően az igényelt összeg nagysága, futamideje, a termék típusa, az ügyfél pénzügyi helyzete, nem pénzügyi jellemzői és kilátásai, továbbá a biztosíték alapján születnek.

A hitelkockázat elsősorban a lakossági és vállalati ügyfelekkel, bankokkal és önkormányzati hitelfelvevőkkel folytatott banki tevékenységgel kapcsolatos nemteljesítési kockázatból ered. A nemteljesítési kockázat annak a kockázata, hogy az ügyfél nem lesz képes a szerződés szerinti pénzügyi kötelmeit teljesíteni. Hitelkockázat eredhet azonban migrációs kockázatból, a hitelezők koncentrálódásából, hitelkockázat-mérséklési technikákból és országkockázatból is.

A hitelkockázat a legfőbb kockázati tényező a Csoporton belül, amit a belső és jogszabályi tőkekövetelmények is jeleznek. Így a Csoport egyedi és portfolió alapon is elemzi és figyelemmel kíséri a hitelkockázatot. A hitelkockázat-kezelés és a hitelezési döntések a vonatkozó hitelkockázati politikán, hitelkockázati kézikönyveken, valamint az e célból kifejlesztett eszközökön és folyamatokon alapulnak.

A belső hitelkockázat-ellenőrző rendszer különféle típusú monitoring-intézkedéseket foglal magában, amelyek szorosan beépültek az ügyfél hitelkérelmével kezdődő, a Csoport jóváhagyásán keresztül a hitel törlesztéséig vezető munkafolyamatba.

A hitelkockázatból eredő veszteségek elszámolása egyedi értékvesztés és csoportos értékvesztés képzésével történik. Az utóbbi esetben az értékvesztés azonos kockázati profillal rendelkező, bizonyos feltételeknek megfelelő hitelekből álló portfoliók esetében kerül elszámolásra. A lakossági üzletágban az értékvesztés képzése egyes termékportfóliók szerint történik.

Az ügyfelekkel és bankokkal szembeni követelésekkel kapcsolatos hitelkockázat kapcsán az értékvesztés elszámolása a várható veszteség összegében, a csoportszintű standardok alapján történik. Értékvesztés miatti veszteséget akkor kell elszámolni, ha a várhatóan visszafizetésre kerülő tőke- és kamatösszegek diszkontált értéke - a biztosítékok figyelembevételével - nem éri el a hitel könyv szerinti értékét. A portfólió alapú értékvesztés számítása olyan értékelési

modell alapján történik, amely a múltbeli veszteségtapasztalat alapján és a gazdasági környezetet is figyelembe véve, jövőbeli gazdasági feltételekre vonatkozó előrejelzések figyelembe vételével becslést ad az adott portfoliót alkotó hitelekkel kapcsolatos várható jövőbeni cash-flow-kra.

A válságra való reakcióként a Csoport 2010-től félévente végez integrált céltartalék- és értékvesztés-, tőkekövetelmény-, adózás utáni eredmény előrejelzéseket és stresszteszteket. A makrogazdasági környezetre vonatkozó várakozások alapján statisztikai modellek segítségével felmérjük a nemteljesítési arányokat és ezek fenti mennyiségekre gyakorolt hatását. Az előrejelzés időtávját 3 évre terjesztettük ki, az idei évtől a stressz szcenárióké is 3 évesek, valamint vizsgáljuk az első és második pilléres tőkemegfelelést mind a várható, mind pesszimista forgatókönyvek esetén.

A Csoport átstrukturálással, korai figyelmeztető folyamatok bevezetésével, valamint a behajtás és követeléskezelés megerősítésével reagált ügyfeleinek a pénzügyi és reálgazdasági válság okozta pénzügyi nehézségeire.

Hitelminősítés folyamata

A vállalati ügyfelek, projektcégek, áru- és kereskedelemfinanszírozással foglalkozó cégek és önkormányzati ügyfelek kockázatértékelése és ügyfélminősítése egyedi értékelésen és minősítésen alapul, rendszeres pénzügyi monitoringgal és éves limitmegújítás mellett. A finanszírozás hitellimiteken alapul, ügyletszinten csak egyszerű jóváhagyási metódussal.

Magánszemélyek, privátbanki ügyfelek valamint kis- és középvállalkozások hiteltermékei esetében automatikus scorecard alapú értékelés van érvényben.

A belső ügyfélminősítési kategóriák a következők:

- **Minimális kockázatú:**
  Nem lakossági portfolió: Ez a besorolás a külsőleg legjobb minősítésű (AAA) vállalatok számára van fenntartva, valamint egyéb speciális esetekre, amelyeket minimális kockázatúnak tekintenek (például a kormányhoz kapcsolódó társaságok, külső minősítő által AAA-nak minősített OECD országok).
  Lakossági portfolió: Ez a besorolás a legjobb minősítésű ügyfelek számára van fenntartva.

- **Kiváló minősítésű:**
  Nem lakossági portfolió: Minden egyéb ügyfél számára ez a legjobb elérhető minősítési kategória. A kiváló jövedelmezőségre alapozva a pénzügyi kötelmek bármikor teljesíthetőek. Az ebben a kategóriában szereplő vállalatoknak erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.
  Lakossági portfolió: A kiváló jövedelemre alapozva a pénzügyi kötelmek bármikor teljesíthetőek.

- **Nagyon jó minősítésű:**
  Nem lakossági portfolió: Nagyon erős jövedelmezőségre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést - tőkét és kamatot egyaránt - hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó vállalatoknak szintén erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük és piaci helyzetük.
  Lakossági portfolió: Magas jövedelmi helyzetre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést - tőkét és kamatot egyaránt - hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó ügyfeleknek megnyugtató a pénzügyi helyzetük.

- **Jó minősítésű:**
  Nem lakossági portfolió: Erős jövedelmezőség alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelmet teljesíteni tud. Jó a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.
  Lakossági portfolió: Magas jövedelme és szociodemográfiai helyzete alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelmet teljesíteni tud.

- **Átlagos minősítésű:**
  Nem lakossági portfolió: Erős jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Ésszerű mérlegszerkezet kielégítő tőkebázissal.

Lakossági portfolió: Megfelelő hitelkapacitása és szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható.

- **Elfogadható minősítésű:**
  Nem lakossági portfolió: Kielégítő jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben. Korlátozott finanszírozási rugalmasság.
  Lakossági portfolió: Kielégítő jövedelmi helyzet és megfelelő szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben.

- **Alacsony hitelképességű:**
  Nem lakossági portfolió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsony jövedelmezőséggel rendelkeznek és korlátozott a pénzügyi rugalmasságuk. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését. Üzleti fundamentumaik átlag alattiak és bizonyos helyeken gyengeségeket mutatnak.
  Lakossági portfolió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek és hitelkapacitásuk korlátozottabb. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését.

- **Gyenge hitelképességű/átlag alatti:**
  Nem lakossági portfolió: Gyenge jövedelmezőségű és gyenge finanszírozási szerkezetű társaságok. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.
  Lakossági portfolió: Alacsony a jövedelme és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.

- **Kétes / magas nem teljesítési kockázatú:**
  Nem lakossági portfolió: Nagyon gyenge jövedelmezőségű és problémás finanszírozási szerkezetű társaságok. Számolni kell a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.
  Lakossági portfolió: Nagyon alacsony jövedelmezőségű és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. Számolnak a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.

- **Default:**
  Nem teljesítés. A pénzügyi kötelmeket nem tudták teljes egészében határidőre teljesíteni.

- **Besorolatlan:**
  Nem lakossági portfolió: A besorolatlan kitettségek a vállalati szektorban többségükben a társasági portfóliónak a standard megközelítés alá eső alszegmense (575/2013/EU rendelet 150 cikkelye), így definíció szerint nincsen belső ügyélminősítésük. (pl.: peresített kötelezettség, az egyéb követelések között kimutatott valutaváltók elszámolási számlái)

  Lakossági portfolió: A besorolatlan kitettségeket a lakossági szektorban többnyire a negatív számlaegyenlegek, kódolatlan ügyletek, elhanyagolható számosságban adathiba következményeképp nem minősített ügyletek és a dolgozói hitelek jelentik Másrészről a lakossági portfolióban ugyanebbe a kategóriába sorolódnak a leányvállalatok által harmadik félnek nyújtott hitelek.

A következő táblázat a közzétételek céljaira meghatározott pénzügyi eszköz osztályokat illetve a hitelkereteket és pénzügyi garanciák pénzügyi instrumentum osztályt egyeztetése a megfelelő mérlegsorokkal. A céltartalékok mérlegsoron a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákkal kapcsolatos várható hitelezési veszteségek jelennek meg.

2018.12.31 (millió Ft)	Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	Céltartalékok***	Összesen
Készpénz	91.867	0	0	0	0	0	0	91.867
Hitelintézetekkel szembeni követelések	64.863	0	0	0	0	408.332	0	473.195
Ügyfelekkel szembeni követelések	0	0	7.691	0	0	1.061.896	0	1.069.587
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	14.860	0	24.212	467.128	201.866	0	708.066
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	1.447	0	0	1.197	0	0	2.644
Egyéb követelések	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	2.485	2.485
Származékos eszközök	0	31.631	0	0	0	0	0	31.631
Total	**156.730**	**47.938**	**7.691**	**24.212**	**468.325**	**1.672.094**	**2.485**	**2.379.475**

*A mérlegsor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 39 845 m Ft értékben, amely a (21)Bankközi kihelyezések táblában nem szerepel.
** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembe vételre a hitelkockázati kitettséget bemutató tábláknál.
*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a (33) Céltartalékok tábla részletezi.
**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva "Hitelek és előlegek" soron szerepelnek.

A Csoport kitettségeinek hitelminősége

Az alábbi táblázatok eszközosztályonként tartalmaznak információt a pénzügyi eszközök, valamint a kihasználatlan hitelkeretek és garanciák hitelminőségéről. Azoknál a pénzügyi eszközöknél, amelyek amortizált bekerülési értéken vagy FVOCI-n értékeltek, az egyes hitelminősítési kategória sorokban a bruttó könyv szerinti értékek szerepelnek. Azoknál az instrumentumoknál, amelyek FVTPL értékeltek, a sorok a könyv szerinti értéket tartalmazzák. A garanciák és kihasználatlan hitelkeretek esetén az egyes hitelminősítési kategória sorokban a garantált összeg, illetve a hitelkeret összege szerepel.

(millió Ft)	2018.12.31										2017.12.31
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredmény-nyel szem-ben valós értéken értékelt pénz-ügyi eszközök	Összesen	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
Hitelintézetekkel szembeni követelések											
Minimális kockázatú	1.925	0	0	0	0	0.000	0	0	0	**1.925**	**0**
Kiváló minősítésű	154.279	61.735	0	0	0	0	0	0	0	**216.014**	**0**
Nagyon jó minősítésű	35.014	30.134	0	0	0	0	0	0	0	**65.148**	**199.981**
Jó minősítésű	160	0	0	0	0	0	0	0	0	**160**	**0**
Átlagos minősítésű	304	0	0	0	0	0	0	0	0	**304**	**220**
Elfogadható minősítésű	189.653	0	0	0	0	0	0	0	0	**189.653**	**27.049**
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Kétes / magas nem telje-sítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Bruttó érték	**381.335**	**91.869**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**473.204**	**227.250**
Értékvesztés állomány	-6	-3	0	0	0	0	0	0	0	**-9**	**0**
Könyv szerinti érték	**381.329**	**91.866**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**473.195**	**227.250**
Ügyfelekkel szembeni követelések											
Minimális kockázatú	35.374	2.555	0	0	0	0	0	0	864	**38.793**	**8.110**
Kiváló minősítésű	68.689	4.143	0	6	0	0	0	0	1.410	**74.248**	**35.428**
Nagyon jó minősítésű	208.019	33.029	0	15	0	0	0	0	1.459	**242.522**	**161.691**
Jó minősítésű	123.556	11.630	0	49	0	0	0	0	932	**136.167**	**155.155**
Átlagos minősítésű	219.450	39.040	0	68	0	0	0	0	1.470	**260.028**	**215.579**
Elfogadható minősítésű	165.925	37.111	0	27	0	0	0	0	1.201	**204.264**	**154.588**
Alacsony hitelképességű	39.217	32.554	0	15	0	0	0	0	129	**71.915**	**91.600**
Gyenge hitelképességű	10.085	7.663	0	12	0	0	0	0	157	**17.917**	**31.167**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	720	4.700	0	23	0	0	0	0	12	**5.455**	**14.384**
Default	9	388	54.876	8.450	0	0	0	0	57	**63.780**	**77.989**
Besorolatlan	5.682	1.027	216	0	0	0	0	0	0	**6.925**	**8.378**
Bruttó érték	**876.726**	**173.840**	**55.092**	**8.665**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7.691**	**1.122.014**	**954.069**
Értékvesztés állomány	-1.730	-7.207	-39.458	-4.032	0	0	0	0	0	**-52.427**	**-53.518**
Könyv szerinti érték	**874.996**	**166.633**	**15.634**	**4.633**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7.691**	**1.069.587**	**900.551**

(millió Ft)	2018.12.31									2017.12.31	
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredmény-nyel szem-ben valós értéken értékelt pénz-ügyi eszközök	Összesen	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok											
Minimális kockázatú	60.011	0	0	0	46.354	0	0	0	0	106.365	90.206
Kiváló minősítésű	0	0	0	0	128.611	0	0	0	0	128.611	0
Nagyon jó minősítésű	0	0	0	0	65.916	3.230	0	0	449	69.595	147.486
Jó minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Átlagos minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.772
Elfogadható minősítésű	141.867	0	0	0	223.068	0	0	0	38.623	403.558	419.593
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nem telje-sítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó érték	201.878	0	0	0	463.949	3.230	0	0	39.072	708.129	659.057
Értékvesztés állomány	-12	0	0	0	-46	-5	0	0	0	-63	0
Könyv szerinti érték	201.866	0	0	0	463.903	3.225	0	0	39.072	708.066	659.057
Egyéb követelések											
Minimális kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kiváló minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Nagyon jó minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.584
Jó minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Átlagos minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
Elfogadható minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.650
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.887
Bruttó érték	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.176
Értékvesztés állomány	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Könyv szerinti érték	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.176

(millió Ft)	2018.12.31									2017.12.31	
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredmény-nyel szem-ben valós értéken értékelt pénz-ügyi eszközök	Összesen	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák											
Minimális kockázatú	19.460	979	0	0						20.439	17.465
Kiváló minősítésű	73.686	1.812	0	0						75.498	39.152
Nagyon jó minősítésű	176.521	4.426	0	0						180.947	190.082
Jó minősítésű	51.661	8.691	0	0						60.352	64.449
Átlagos minősítésű	89.491	9.639	0	0						99.130	115.024
Elfogadható minősítésű	72.740	22.509	0	0						95.249	94.560
Alacsony hitelképességű	11.335	13.250	0	0						24.585	28.089
Gyenge hitelképességű	833	293	0	0						1.126	5.728
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	122	324	0	0						446	1.589
Default	0	0	1.686	0						1.686	7.249
Besorolatlan	1.234	859	761	0						2.854	3.376
Bruttó érték	**497.083**	**62.782**	**2.447**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**562.312**	**566.763**
Könyv szerinti érték (Cél-tartalékok mérlegsoron)	-235	-268	-1.982	0	0	0	0	0	0	-2.485	-3.088
Származékos eszközök											
Minimális kockázatú									0	0	259
Kiváló minősítésű									17.151	17.151	245
Nagyon jó minősítésű									1.265	1.265	22.552
Jó minősítésű									165	165	1.509
Átlagos minősítésű									6.293	6.293	6.193
Elfogadható minősítésű									6.622	6.622	1.390
Alacsony hitelképességű									109	109	70
Gyenge hitelképességű									0	0	0
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú									0	0	0
Default									1	1	0
Besorolatlan									25	25	21
Könyv szerinti érték									**31.631**	**31.631**	**32.239**

Összehasonlító időszaki információ IAS 39 alatt (értékvesztés miatt veszteségek és a kitettségek hitelminősége)

2017.12.31 (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Befektetések hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokban	Egyéb követelések	Származékos eszközök	Mérlegen kívüli kötelezettség
Egyedileg értékvesztett						
Minimális kockázatú	0	3	0	0	0	0
Kiváló minősítésű	0	6.777	0	0	0	8.016
Nagyon jó minősítésű	0	0	0	0	0	1.777
Jó minősítésű	0	2.314	0	0	0	218
Átlagos minősítésű	0	1.522	0	0	0	3.909
Elfogadható minősítésű	0	26	0	0	0	302
Alacsony hitelképességű	0	253	0	0	0	302
Gyenge hitelképességű	0	236	0	0	0	72
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	0	415	0	0	0	179
Default	0	76.563	0	0	0	7.216
Besorolatlan	0	2.788	0	0	0	1.828
Egyedileg értékvesztett pénzügyi eszközök teljes bruttó összege	**0**	**90.897**	**0**	**0**	**0**	**23.819**
Egyedileg képzett érték-vesztés összesen	0	-42.237	0	0	0	-2.503
Egyedileg értékvesztett pénzügyi eszközök teljes könyv szerinti értéke	**0**	**48.660**	**0**	**0**	**0**	**21.316**
Portfolió alapon értékvesztett						
Minimális kockázatú	0	8.084	0	0	0	4.585
Kiváló minősítésű	0	26.219	0	0	0	6.831
Nagyon jó minősítésű	0	151.508	0	0	0	68.480
Jó minősítésű	0	146.673	0	0	0	35.915
Átlagos minősítésű	0	205.841	0	0	0	37.246
Elfogadható minősítésű	0	144.525	0	0	0	33.511
Alacsony hitelképességű	0	87.477	0	0	0	7.968
Gyenge hitelképességű	0	23.324	0	0	0	2.262
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	0	12.685	0	0	0	653
Default	0	1.412	0	0	0	33
Besorolatlan	0	4.485	0	0	0	1.321
A portfolió alapon érték-vesztett pénzügyi eszközök teljes bruttó összege	**0**	**812.233**	**0**	**0**	**0**	**198.805**
Portfolió alapon képzett értékvesztés összesen	0	-11.281	0	0	0	-585
A portfolió alapon érték-vesztett pénzügyi eszközök teljes könyv szerinti értéke	**0**	**800.952**	**0**	**0**	**0**	**198.220**

2017.12.31 (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Befektetések hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokban	Egyéb követelések	Származékos eszközök	Mérlegen kívüli kitettségek
Késedelmes, de nem értékvesztett						
Minimális kockázatú	0	0	0	0	0	0
Kiváló minősítésű	0	0	0	0	0	0
Nagyon jó minősítésű	0	0	0	0	0	0
Jó minősítésű	0	0	0	0	0	0
Átlagos minősítésű	0	0	0	0	0	0
Elfogadható minősítésű	0	0	0	0	0	0
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	7	0	0	0	0
Kétes/magas nem teljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0
Default	0	5	0	0	0	0
Besorolatlan	0	315	0	0	0	0
A késedelmes, de nem értékvesztett pénzügyi eszközök teljes könyv szerinti értéke	**0**	**327**	**0**	**0**	**0**	**0**
Késedelmes kategóriák:						
0-30 nap	0	319	0	0	0	0
31-90 nap	0	3	0	0	0	0
91-180 nap	0	5	0	0	0	0
180 nap – 1 év	0	0	0	0	0	0
1 éven túl	0	0	0	0	0	0
A késedelmes, de nem értékvesztett pénzügyi eszközök teljes könyv szerinti értéke	**0**	**327**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nem késedelmes és nem értékvesztett						
Minimális kockázatú	0	23	90.206	1	259	12.880
Kiváló minősítésű	0	2.432	0	3	245	24.305
Nagyon jó minősítésű	199.982	10.183	147.486	3.585	22.553	119.825
Jó minősítésű	0	6.168	0	10	1.509	28.316
Átlagos minősítésű	220	8.216	1.772	14	6.193	73.869
Elfogadható minősítésű	27.049	10.038	419.594	1.650	1.390	60.746
Alacsony hitelképességű	0	3.870	0	15	70	19.820
Gyenge hitelképességű	0	7.600	0	1	0	3.394
Kétes/magas nem teljesítési kockázatú	0	1.283	0	1	0	757
Default	0	9	0	10	0	0
Besorolatlan	0	790	0	1.887	21	227
A nem késedelmes és nem értékvesztett pénzügyi eszközök teljes könyv szerinti értéke	**227.251**	**50.612**	**659.058**	**7.177**	**32.240**	**344.139**
Tartalmazza az újratárgyalt követeléseket						
Teljes bruttó összeg	**227.251**	**954.069**	**659.058**	**7.177**	**32.240**	**566.763**
Értékvesztés összesen	**0**	**-53.518**	**0**	**0**	**0**	**-3.088**
Könyv szerinti érték összesen	**227.251**	**900.551**	**659.058**	**7.177**	**32.240**	**563.675**

Hitelportfólióra vonatkozó információk

AEGON portfólió

A Csoport a 2018 június 4-én aláírt megállapodás keretében megvásárolta az Aegon Hitel Zrt. jelzáloghitel-állomány portfólióját. A megállapodás kizárólag a hitelszerződés szerint időben fizető, valamint a 90 napnál nem hosszabb ideje fennálló késedelemmel rendelkező, teljesítő ügyfélkörre került megkötésre. A jelzáloghitel állomány megvásárlása szervesen illeszkedik a Csoport stratégiájába, amely univerzális bankként kiemelt céljának tekinti a lakossági hitelezési piacon meghatározó piaci részesedés elérését. A szükséges felügyeleti jóváhagyásokat követően, az ügyfelek Raiffeisen Csoport általi átvétele 2018. október 5-én zárult le. A tranzakció keretében 4.264 db ügylet, mintegy 30,5 milliárd forint hitelállomány került átvételre. A portfolió kezdeti lemorzsolódása a várakozásokkal összhangban történt, míg a portfolió minősége valamelyest jobb lett a tervezettnél.

Magyar Nemzeti Bank „Növekedési Hitelprogram"

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemeként 2013. június 1-jén elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját (NHP), melynek célja kifejezetten a kis- és középvállalkozások kedvezményes hitelhez való juttatása.

2016-ban tovább bővül a program és elindult annak harmadik szakasza, mely két pillérből áll. A Harmadik szakasz II. pillérben a forint refinanszírozási hitelhez egy piaci árazású euró/forint csereügylet (CIRS) kapcsolódik, amely lehetővé teszi hitelintézetek számára, hogy devizában nyújtsanak finanszírozást – árfolyamkockázat nélkül – a természetes devizafedezettel rendelkező kis- és középvállalatok (KKV) részére.

Az MNB kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, 0%-os kamatozású fedezett hitelt nyújt, tehát előfinanszírozást nem nyújt. A maximális futamidő a beruházási hiteleknél, az EU támogatás előfinanszírozásánál és a kiváltó hitel esetében 10, a forgóeszköz hitelek esetében 1 év lehet. A bankok legfeljebb évi 2,5 százalékos hiteldíjat számolhatnak fel. A hitel igényelhető beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU támogatás előfinanszírozásra, illetve deviza hitelek kiváltására.

Az NHP keretében kapott források és folyósított hitelek nem piaci kondíciók mellett kötött ügyletnek minősülnek. Az IFRS 9.5.1.1A és a B5.1.2A-ban foglaltakkal összhangban, ebben az esetben a Csoport meghatározza a piaci értékkülönbözetet, ami a futamidő alatt amortizálásra kerül a kamat eredménybe.

2018.12.31-én az NHP refinanszírozási állomány 73.767 millió Ft volt (2017.12.31-én 81.435 millió forint NHP refinanszírozási állománnyal rendelkezett a Csoport).

Magyar Nemzeti Bank „Piaci Hitelprogram"

2016-ban a Magyar Nemzeti Bank a hitelezési kockázatok csökkentése és a gazdasági növekedés kis- és középválllati hitelezésen keresztüli dinamizálása érdekében elindította a bankok piaci hitelezésre való átállását segítő Piaci Hitelprogramot (PHP). A PHP részeként az MNB bevezetett a hitelezési aktivitáshoz kötött kamatcsere ügyletet, amely a bankok KKV-hitelezésből adódó kamatkockázatának kezelésén, jegybank általi részleges átvállalásán keresztül ösztönözheti a hitelezési aktivitást.

A Csoport a program keretében 40.000 millió forint értékben kötött kamatcsere ügyletet az MNB-vel, mellyel 10.000 millió forintnyi új KKV-nak történő hitelkihelyezést vállalt. A Csoport a program keretében tett vállalását teljesítette.

A kezdeti valósérték meghatározásának alapja a tender zárulásának időpontjában érvényes piaci 'bid ár' alapján képzett hozamgörbével diszkontált jelenérték. A nem piaci kamatozás egyértelmű bizonyítéka a jelentős kezdeti valósérték különbözet a hasonló kondícióval rendelkező, de piaci kamatozású források költsége és a program keretében kapott forrás ár különbözete.

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkezetett pénzügyi instrumentumok:

A Csoport POCI eszközállományának jelentős része a 2014. évi LXXVII. Törvény („Kúria törvény"), a 2014. évi XL. Törvény („Elszámolási törvény") valamint a 2014. évi LXXVII. Törvény („Forintosítási törvény") hatálya alá tartozó hitelek a 2015. évi CXLV. Törvényben elrendelt egyes fogyasztóbarát kölcsönszerződések fixált árfolyamon történt forintosítása kapcsán történt devizaváltás okán került a könyvekbe.

A portfólióval kapcsolatos változások

2018-ban a hitelintézetekkel szembeni kitettség jelentősen nőtt pár nagy összegű kihelyezés következtében (2018: 473 milliárd Ft; 2017: 227,3 milliárd Ft, illetve a kockázati besorolásban a Raiffeisen Csoport hitelminősítési változása miatt volt mozgás.

2018-ban a vállalati szegmensben nagymértékű portfólió növekedés mellett (2018: 816,9 milliárd Ft; 2017: 695,6 milliárd Ft) tovább csökkent a nem-teljesítő hitelek állománya (2018: 31,8 milliárd Ft; 2017: 46,6 milliárd Ft). A csökkenés a nem teljesítő portfóliót érintő átfogó stratégia implementációjának köszönhető: a Csoport továbbra is részletes operatív workout tervet követ, melynek keretében külső refinanszírozási, jogi igényérvényesítési és követeléseladási lépések mellett él a részleges és/vagy teljes leírás lehetőségével is, amennyiben további megtérülésre már nem számít. A nem teljesítő állomány csökkenése a portfólió méretéhez képest elhanyagolható kockázati költség mellett történt.

A lakossági és kisvállalati portfólióban jelentős állománybővülés volt 2018-ban (2018: 296 milliárd HUF; 2017: 252,6 milliárd Ft) akvizíciós tevékenység (AEGON portfólió megvásárlása) és piaci aktivitás növekedése miatt, emellett nem változott jelentősen a nem teljesítő állományok nagysága 2018-ban (2018: 31,9 milliárd HUF) 2017: 31,4 milliárd Ft). A lakossági szegmensben a nem minősített (besorolatlan) állomány (2018:2,4 milliárd HUF; 2017: 5,1 milliárd Ft) legnagyobb részét a dolgozói hitelek teszik ki.

Az önkormányzatokkal és költségvetési szervekkel szembeni követelések állománya tovább nőtt 2018 folyamán egy nagyobb ügyfél hatására. (2018: 7,8 milliárd Ft; 2017: 5,8 milliárd Ft).

Várható hitelezési veszteségek

Az amortizált bekerülési értéken illetve egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt eszközök értékvesztésének megállapítása a számviteli politikában leírtak szerint történik, lásd a (4.11.5) A pénzügyi eszközök értékvesztése kiegészítő megjegyzést.

A kockázatkezeléshez szükséges hitelkockázati kitettség meghatározása összetett feladat és modellek alkalmazását igényli, mivel a kitettség változik a piaci feltételek, a várható cash-flow és az idő múlásának függvényében. A portfólió hitelkockázatának felmérése további becsléseket tartalmaz a default valószínűség, a default esetén várható veszteség arányok és az ügyfelek közötti nem teljesítési korrelációk valószínűségének tekintetében. A Csoport a hitelkockázatot a nem teljesítési valószínűség (PD), a kockázati kitettség (EAD) és a nem teljesítésből származó várható veszteség (LGD) felhasználásával méri. Ez az elsődlegesen használt megközelítés az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteségek mérésére vonatkozóan.

A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzintézeti, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a tartalékokat a workout szakértők számítják ki a várható megtérülések az ügylet effektív kamatlábával történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több szcenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés szcenáriók valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.

Az amortizált bekerülési értéken és az egyéb átfogó jövedelemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztések mérése olyan terület, amely komplex modelleket és jelentős előfeltételezéseket igényel a jövőbeni gazdasági feltételekre és a hitelek viselkedésére vonatkozóan. A várható hitelezési veszteségek számviteli követelményeinek alkalmazása során jelentős becslések az alábbiak:

- a jelentős hitelkockázat-növekedési kritériumainak meghatározása,
- megfelelő modellek és feltételezések kiválasztása a várható hitelezési veszteségek meghatározására vonatkozóan,
- megfelelő számú és súlyozású jövőbeni szcenárió meghatározása az egyes terméktípusokra, piacokra, valamint a hozzájuk kapcsolódó várható hitelezési veszteségekre vonatkozóan,
- portfóliók képzése a hasonló pénzügyi eszközökből a várható hitelezési veszteségek mérésére érdekében.

A lakossági portfóliókban (magánszemély és mikróválllati) a PD becslés alapvetően homogén szegmensek és termékportfóliók vonatkozásában történik, míg az LGD becslés ennél jellemzően granulárisabb (homogén fedezető portfóliók).

A nem lakossági portfólió esetében a PD becslés szegmens szinten történik, míg az LGD becslés ennél több paraméterrel kalkulál (szegmens, termék, fedezettség ténye és mértéke).

A nemteljesítés (default) valószínűsége (PD)

A fizetésképtelenség valószínűsége azt a valószínűséget jelenti, hogy a hitelfelvevő nem teljesíti pénzügyi kötelezettségeit az elkövetkező 12 hónap során vagy a kötelezettség fennmaradó élettartama alatt. Általánosságban elmondható, hogy a nemteljesítés élettartam-valószínűségének számítása a CRR 178. cikke szerinti nemteljesítés szabályozásának 12 hónapos időtartamú, konzervatív margintól megtisztított valószínűségéből indul ki. Ezt követően különféle statisztikai módszerek kerülnek alkalmazásra annak becsléséhez, hogy az alapértelmezett jellemzők (többek között rating, késedelem hogyan alakulnak a kezdeti felismeréstől kezdve a kölcsön vagy hitelportfólió teljes élettartama alatt. A jellemző kockázati profil historikus adatokon és paramétereken alapul.

A Csoport a következő szegmensekre használ statisztikai modelleket az előretekintő információk beépítésére a PD-be:
- szuverén, a helyi és regionális kormányzatok, a biztosítótársaságok és a kollektív befektetési vállalkozások,
- vállalati ügyfelek, projektfinanszírozás és pénzügyi intézmények,
- lakossági (magánszemély és mikróvállat).

A korlátozott információk esetén, amikor egyes bemeneti értékek nem állnak rendelkezésre teljes körűen, csoportosításra, átlagolásra és összehasonlító adatok alkalmazására kerül sor a számítások elvégzéséhez.

	Átlag PD	
Nem lakossági	*Nem lakossági*	*Lakossági*
Minimális kockázatú	*0,03%*	*0,09%*
Kiváló minősítésű	*0,05%*	*0,26%*
Nagyon jó minősítésű	*0,12%*	*0,52%*
Jó minősítésű	*0,22%*	*1,03%*
Átlagos minősítésű	*0,85%*	*2,04%*
Elfogadható minősítésű	*1,59%*	*3,98%*
Alacsony hitelképességű	*4,74%*	*7,63%*
Gyenge hitelképességű	*9,59%*	*14,09%*
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	*21,70%*	*32,95%*

A nemteljesítés (default) valószínűsége (PD)

A nem teljesítéskor várható veszteségráta a Csoport várakozása a veszteség mértékére vonatkozóan. A nem teljesítéskor várható veszteségráta partner- és a terméktípustól függően eltérő.
Non-retail szegmensek esetében tekintettel az elérhető adatok mennyiségére és a non-retail szegmensek portfólión belüli súlyára a modellezési feladatokat az RBI látja el:
- vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozás, a pénzintézetek és biztosítótársaságok, ill. a helyi és regionális kormányzatok esetében a Csoport saját LGD becsléseket használ a tapasztalt megtérülési adatok figyelembe vételével,
- szuverén adósságok nemteljesítéskor várható vesztesége piaci információs források felhasználásával kerül megállapításra,
- befektetési alapok esetében tapasztalati bedőlések hiányában szakértői alapon a tőkeszámításhoz figyelembe vett fedezetlen LGD használt.

Az alkalmazott saját becsléseken alapuló LGD értékekbe a makrogazdasági előrejelzések is beépítésre kerültek, és a Csoport az LGD értékek esetében három szcenárió súlyozott átlagaként kalkulált értéket használ a várható veszteség számszerűsítése során.

Lakosság szegmens esetén a LGD becslés a Csoport által gyűjtött megtérés adatokon alapul. A modellezés a Csoport termékenként saját hatáskörben végzi a RBI által jóváhagyott módszertan alapján, annak validálásával.

Kockázati kitettség nem teljesítéskor (EAD)

A kockázati kitettség meghatározása azon összegek figyelembevételével történik, amelyre a Csoport követelésként tekint egy várható nem teljesítési időpontban, a következő 12 hónap vagy a teljes élettartam során. A 12 hónapos és élettartamra vonatkozó kitettség meghatározása a várható visszafizetési jellemzők alapján történik, amely terméktípusonként változik. Az amortizálódó termékek és a bullet típusú hitelek esetében a 12 hónapos vagy élethosszig tartó szerződéses visszafizetési kötetezettségeken alapul. Adott esetben a számítás során figyelembe vételre kerülnek az előtörlesztésre/ refinanszírozásra vonatkozó feltételezések is, ha ez releváns.

A Csoport nem lakossági szegmensek tekintetében az ún. magas bedőlési valószínűségekkel rendelkező Corporate és SMB portfólió esetében végez saját becsléseket a mérlegen kívüli tételek nemteljesítéskori várható kitettségének számszerűsítése érdekében. Az alkalmazott hitelkonverziós faktorok rulírozó és nem rulírozó kitettségek esetében különböző módszertannal vannak számszerűsítve, a kapcsolódó modellezési feladatokat az RBI végzi.

A lakossági portfóliók tekintetében a kockázati kitettség meghatározása havi szinten történik a jövőbeli várható tőketörlesztések figyelembevételével. Revolving típusú ügyletek esetében a kitettség a hitelkonverziós faktor (CCF) figyelembevételével kerül meghatározásra a következőképpen: EAD= kihasznált keret * (1+CCF). A revolving ügyletek várható élettartama statisztikai módszerekkel kerül megbecslésre, aminek segítségével ezen terméktípusok esetén is tudunk lejáratig tartó várható veszteséget kalkulálni.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végzett, és meghatározta a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat és a várható hitelezési veszteségeket az egyes portfóliók tekintetében.

Ezek a gazdasági változók és a nem teljesítés valószínűségére, a nem teljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nem teljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhat. Ezen elemzés során szakértői becslést is alkalmaztak. E gazdasági változók előrejelzését (az "alap közgazdasági forgatókönyv") a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatását a nem teljesítés valószínűségére, a nem teljesítéskor várható veszteségre és a várható nem teljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozzák meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a default rátákra és a nem teljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

A várható veszteséget befolyásoló legfontosabb makrogazdasági feltételezések a következők:

- Vállalati portfóliók: Bruttó hazai termék; Munkanélküliségi ráta; Hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama; Inflációs ráta.
- Lakossági portfóliók: Bruttó hazai termék.

Az alapgazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research a legjobb és a legrosszabb forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt,(a három forgatókönyv súlyozása: 25% optimista, 50% alap, 25% pesszimista szcenárió), a várható eltérések megragadása érdekében. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő szcenárió valószínűséggel súlyozzuk.

Bruttó hazai termék	***Szcenárió***	***2019***	***2020***	***2021***
	Optimista	*4,00%*	*2,90%*	*2,30%*
	Alap	*2,90%*	*-0,40%*	*-0,80%*
	Pesszimista	*1,00%*	*-0,40%*	*-1,50%*
Munkanélküliségi ráta	***Szcenárió***	***2019***	***2020***	***2021***
	Optimista	*3,10%*	*3,20%*	*4,60%*
	Alap	*3,40%*	*3,80%*	*5,30%*
	Pesszimista	*5,70%*	*6,10%*	*8,00%*
Hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama	***Szcenárió***	***2019***	***2020***	***2021***
	Optimista	*3,52%*	*3,68%*	*3,89%*
	Alap	*4,61%*	*4,81%*	*5,11%*
	Pesszimista	*5,43%*	*5,76%*	*6,32%*
Inflációs ráta	***Szcenárió***	***2019***	***2020***	***2021***
	Optimista	*4,99%*	*5,58%*	*4,44%*
	Alap	*3,12%*	*3,89%*	*2,39%*
	Pesszimista	*1,46%*	*1,72%*	*-0,07%*

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak van kitéve, ezért a tényleges kimentelek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfólióira vonatkozóan.

A következő táblázat a várható hitelezési veszteségekre képzett értékvesztések és céltartalékok alakulását (a céltartalék és értékvesztés állomány nyitó és záró értékének pénzügyi instrumentum osztályonként való egyeztetését) mutatja

Várható hitelezési veszteségek tárgyévi alakulása

	Nyitó egyenleg 2018. 01.01	Keletkeztetésből és vásárlásból származó növekedés	Kivezetésből származó csökkenés	Hitelkockázat-változásból származó változás (nettó)	Kivezetéshez nem vezető módosításból származó változás (nettó)	Becslési módszertan aktualizálásából származó változás (nettó)	Az értékvesztési számla leírásokból származó csökkenése	Egyéb változások hatása	Záró egyenleg 2018. 12.31	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok										
Hitelintézetekkel szembeni követelések	3	6	-2	-1	0	0	0	0	6	**0**
Ügyfelekkel szembeni követelések	1.487	1.226	-257	-625	0	0	0	-101	1.730	**0**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3	9	0	48	0	0	0	-2	58	**0**
Stage 1 összesen	**1.493**	**1.241**	**-259**	**-578**	**0**	**0**	**0**	**-103**	**1.794**	**0**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	3	0	0	0	0	3	**0**
Ügyfelekkel szembeni követelések	8.559	2.198	-1.759	-1.960	0	0	-30	198	7.207	**0**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	5	0	0	0	0	5	**0**
ebből: nemteljesítőkre képzett értékvesztés	2.148	1	-234	-716	0	0	-1	407	1.605	**0**
Stage 2 összesen	**8.559**	**2.198**	**-1.759**	**-1.952**	**0**	**0**	**-30**	**198**	**7.214**	**0**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Ügyfelekkel szembeni követelések	46.870	3.070	-9.835	5.816	0	0	-6.794	332	39.458	**182**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	21.392	483	-6.111	3.346	0	0	-331	244	19.023	**0**
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	25.478	2.587	-3.724	2.470	0	0	-6.463	88	20.436	0
Stage 3 összesen	**46.870**	**3.070**	**-9.835**	**5.816**	**0**	**0**	**-6.794**	**332**	**39.459**	**182**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Ügyfelekkel szembeni követelések	5.334	40	-6.771	5.529	0	0	-69	-31	4.032	**0**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	5.334	40	-6.771	5.529	0	0	-69	-31	4.032	**0**
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
POCI összesen	5.334	40	-6.771	5.529	0	0	-69	-31	4.032	**0**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen	**62.256**	**6.549**	**-18.624**	**8.815**	**0**	**0**	**-6.893**	**396**	**52.499**	**182**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Stage 1	190	178	-136	-20	0	0	0	23	235	**0**
Stage 2	301	419	-512	89	0	0	0	-28	269	0
Stage 3	2.131	35	-586	392	0	0	0	9	1.981	**0**
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	**2.622**	**632**	**-1.234**	**461**	**0**	**0**	**0**	**4**	**2.485**	**0**

*A Csoport a korábban leírt összegek későbbi megtérüléseit a Pénzügyi eszközök értékvesztése eredménykimutatás soron mutatja be.

A Keletkeztetésből és vásárlásból származó növekedés oszlop magába foglalja az Aegon portfólió vásárlás kapcsán könyvekbe került hitelállományra képzett értékvesztést melynek bekerülés kori összege 1.585 millió forint volt.

A Csoport bizonyos, tárgyévben leírt pénzügyi eszközeivel kapcsolatosan továbbra is végez behajtási tevékenységet. Az ilyen pénzügyi eszközökkel kapcsolatos szerződéses követelés összege 27.904 millió Ft.

Szerződésmódosítások és várható hitelezési veszteségek

2018-ban sor került olyan szerződésmódosításra, amely nem vezetett a pénzügyi eszközök kivezetéséhez. A 2018-ban ilyen módon módosított és élettartami várható hitelezési veszteséggel érintett pénzügyi eszközök módosítás előtti amortizált bekerülési értéke 2.503 millió Ft volt, nettó módosítási vesztesége 353 millió Ft volt.

Hitelek újratárgyalt feltételekkel

Az újratárgyalt feltételek melletti hitelek olyan hitelek, amelyeket átstrukturáltak a hitelfelvevő pénzügyi helyzetének romlása miatt. Ilyen esetekben a szerződés eredeti feltételeit azért változtatják meg, hogy segítsék az ügyfelet a pénzügyi nehézségből való kilábalásban.

A Csoport által használt újratárgyalási (forborne) definíció az EBA (EU) 2015/227 szabályozáson alapul.

Nem lakossági: A vállalati, önkormányzati ügyfelekkel és költségvetési szervekkel szembeni követelések minden típusú kitettsége lehet az újratárgyalás alapja (hitelek, folyószámlakeretek, kötvények, garanciák, faktorkeretek és egyéb pénzügyi eszközök).

A Csoport a nem lakossági hitelek esetén azon ügyleteket tekinti átstrukturáltnak, amelyek esetében nehéz pénzügyi helyzet miatt az ügyletek kényszerű újratárgyalására kerül sor, melynek során az ügyfél olyan könnyítésekben (engedményben) részesül az új szerződés keretében, amit a Csoport számára a nehéz pénzügyi helyzetére tekintettel a teljes megtérülést célozva nyújt, és amely intézkedést normál üzleti helyzetben más adós számára nem nyújtatna.

Az engedmények (concession) jellemző esetei: a futamidő meghosszabbítása, revolving/rulírozó hitel átalakítása amortizálódó hitellé, türelmi idő biztosítása, standstill megállapodás, kamattőkésítés, kedvező árazás, pénzügyi kötelezettségvállalástól való eltekintés, tőke- vagy kamatelengedés, régi ügylet kiváltása. A gyakorlatban a korábbi évekhez hasonlóan legtöbbször futamidő és törlesztő részlet átütemezés és amortizálódóvá alakítás fordul elő.

A **lakossági hitelek** minden típusa (személyi hitelek, hitelkártyák, folyószámlakeretek, jelzáloghitelek) képezheti az újratárgyalás alapját. Az újratárgyalás két fő típusa:

- a Csoport által kívánt újratárgyalási módozatok,
- kormányzati programok.

Az ügylet akkor tekintendő türelmi intézkedéssel érintettnek, azaz forborne-nak a fentiek alapján, ha

- az ügyfél nehéz pénzügyi helyzetben van és
- az adott ügylet kondícióiban, feltételeiben olyan, az ügyfél részére a lent nevesített engedmény (concession) nyújtására vonatkozó módosítás(ok) történt(ek) (kiváltás vagy módosítás formájában), amelyeket normál pénzügyi helyzetben lévő ügyfélnek nem biztosítana a Csoport.

Forborne ügyletnek tekinthető az adott ügylet – a módosított kondícióktól, aktuális késedelmes státusztól függetlenül –, amennyiben a szerződésmódosításban engedményt nyújt a Csoport (concession), és a szerződéskötést megelőző 6 hónapban az ügyfélen legalább egyszer 60 napot meghaladó késedelem állt fenn vagy a szerződésmódosításkor 60 napot meghaladó késedelemben volt.

A türelmi intézkedéssel érintett (forborne) kitettségeket tekinti a Csoport az MNB 39/2016 rendelete szerinti átstrukturált követelésnek.

A Csoport átstrukturált hitelkitettségét a mérlegfordulónapon az alábbi táblázat mutatja:

2018.12.31	Átstrukturált kitettségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
	Teljesítő kitettségek	Nemteljesítő kitettségek	Összesen	Teljesítő kitettségek	Nemteljesítő kitettségek	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	12.647	37.865	50.512	-1.016	-18.926	-19.942	39.615
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	**12.647**	**37.865**	**50.512**	**-1.016**	**-18.926**	**-19.942**	**39.615**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	55	35	90	0	-2	-2	82
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**55**	**35**	**90**	**0**	**-2**	**-2**	**82**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	713	458	1.171	0	-260	-260	307
Összesen	13.415	38.358	51.773	-1.016	-19.188	-20.204	40.004

2017.12.31	Átstrukturált kitettségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
	Teljesítő kitettségek	Nemteljesítő kitettségek	Összesen	Teljesítő kitettségek	Nemteljesítő kitettségek	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	21.729	50.831	72.560	-891	-22.174	-23.065	55.156
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	**21.729**	**50.831**	**72.560**	**-891**	**-22.174**	**-23.965**	**55.156**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	2.344	650	2.994	-14	-649	-663	513
Összesen	24.073	51.481	75.554	-905	-22.823	-23.728	55.669

Az újratárgyalt hitelek állománya jelentősen csökkent 2017-ről 2018-ra, elsősorban a nem lakosság szegmensben a nem teljesítő hitelek állományát csökkentő lépések hatására, mint például részleges leírások, bankon kívüli hitelkiváltások és egyéb térülések.

Hitelek leírása

Hitel (és a kapcsolódó értékvesztési számla) leírására rendszerint akkor kerül sor, részben vagy teljesen, ha a tőkeösszeg megtérülésére nincs reális kilátás, a biztosítékkal fedezett hitelek esetében pedig akkor, ha a biztosíték realizálásából származó bevételek már befolytak és ezek érvényesítéséből sem várható további megtérülés.

Biztosítékok

A Csoport hitelezési politikája szerint a hitelezés során az ügyfél visszafizetési képességét veszik figyelembe, ahelyett, hogy túlzott mértékben biztosítékokra támaszkodnának. Az ügyfél hitelképességi besorolásától és a terméktípustól függően egyes hitelek biztosíték nélküliek is lehetnek. Mindazonáltal a biztosíték fontos hitelkockázatot mérséklő tényező lehet.

A biztosítéki fedezettség számításakor általános elv, hogy a Csoport csak olyan biztosítékot vesz figyelembe értékkel, amely szerepel a Raiffeisen Bank Nemzetközi Csoport "Biztosíték értékelés és kezelés" című funkcionális szabályokban [Raiffeisen Bank International Group Collateral Evaluation and Management (Functional regulations)] és az összes alábbi feltételnek megfelel:

- jogi érvényesíthetőség,
- fenntartható belső érték,
- érvényesíthetőség és érvényesítési hajlandóság,
- a hitelfelvevő hitelképességi besorolása és a biztosíték értéke csak kevéssé vagy egyáltalán nem függ össze.

Az allokált súlyozott biztosítéki érték (WCV, Weighted Collateral Value)) a fedezetek diszkontált piaci értéke, csökkentve a megelőző terheléssel, maximalizálva a jelzálogjog összegében, korrigálva a devizapufferrel (Hfx) és lecsökkentve a fedezett szerződés szerinti kitettség összegére.

A főbb elfogadott biztosítéktípusok az alábbiak: ingatlan jelzálog, pénzóvadék, értékpapírok, gépeken lévő zálogjog, készleteken lévő zálogjog, áruk, kezességek és garanciák, valamint egyéb komfortfaktorok.

A biztosítékokkal kapcsolatos folyamatok (értékelés és rendszeres újraértékelés, ingatlan helyszíni szemle, fizikai meglét ellenőrzése, fedezettségi követelmények vizsgálata, stb.) felelőse a Hitelkockázati Főosztály Biztosíték Menedzsment Területe.

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok valós értékét - a követelések erejéig számított allokált súlyozott biztosítéki értéket- biztosíték típusok szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2018.12.31 (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Egyéb követelések	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzóvadék	**0**	**22.849**	**0**	**10.631**	**293**	**33.773**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**0**	**13.141**	**0**	**826**	**0**	**13.967**
Államkötvények	0	2.199	0	34	0	**2.233**
Vállalati kötvények	0	2.830	0	64	0	**2.894**
Egyéb kötvények	0	8.112	0	728	0	**8.840**
Részvények	**0**	**7.280**	**0**	**631**	**0**	**7.911**
Jelzálog	**0**	**336.355**	**0**	**12.226**	**0**	**348.581**
Lakóingatlanon	0	185.377	0	1.170	0	**186.547**
Kereskedelmi ingatlanon	0	126.341	0	5.384	0	**131.725**
Egyéb jelzálog	0	24.637	0	5.672	0	**30.309**
Garancia	**0**	**114.253**	**0**	**32.434**	**0**	**146.687**
Állami garancia	0	26.892	0	13.003	0	**39.895**
Bankgarancia	0	45.914	0	19.431	0	**106.792**
Egyéb biztosíték	**0**	**78.952**	**0**	**11.651**	**0**	**49.156**
Összes biztosíték	**0**	**531.383**	**0**	**68.399**	**293**	**600.075**

2017.12.31 (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Egyéb követelések	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzóvadék	**0**	**24.309**	**0**	**13.348**	**973**	**38.630**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**0**	**9.709**	**1.508**	**598**	**0**	**11.815**
Államkötvények	0	955	1.508	57	0	**2.520**
Vállalati kötvények	0	2.870	0	128	0	**2.998**
Egyéb kötvények	0	5.884	0	413	0	**6.297**
Részvények	**0**	**2.405**	**0**	**1.560**	**120**	**4.085**
Jelzálog	**0**	**267.222**	**0**	**14.168**	**0**	**281.390**
Lakóingatlanon	0	164.802	0	1.215	0	**166.017**
Kereskedelmi ingatlanon	0	77.328	0	6.606	0	**83.934**
Egyéb jelzálog	0	25.092	0	6.347	0	**31.439**
Garancia	**239**	**31.228**	**0**	**15.575**	**0**	**47.042**
Állami garancia	239	24.220	0	11.579	0	**36.038**
Bankgarancia	0	7.008	0	3.996	0	**11.004**
Egyéb biztosíték	**0**	**81.627**	**0**	**7.585**	**0**	**89.212**
Összes biztosíték	**239**	**416.500**	**1.508**	**52.834**	**1.093**	**472.174**

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok valós értékét a kitettségek besorolása szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2018.12.31 (millió Ft)	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI		
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	**0**
Ügyfelekkel szembeni követelések	411.587	68.488	26.636	17.742	6.930	**531.383**
Egyéb követelések	0	0	0	0	0	**0**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	56.366	11.691	342	0		**68.399**
Származékos eszközök					293	**293**
Összesen	**467.953**	**80.179**	**26.978**	**17.742**	**7.223**	**600.075**

2017.12.31 (millió Ft)	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Összesen
	Egyedileg értékvesztett	Portfólió alapon értékvesztett	Késedelmes, de nem értékvesztett	Nem késedelmes és nem értékvesztett	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	239	**239**
Ügyfelekkel szembeni követelések	67.124	332.090	19	17.267	**416.500**
Egyéb követelések	0	0	0	1.508	**1.508**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	1.770	12.944	0	38.120	**52.834**
Származékos eszközök	0	0	0	1.093	**1.093**
Összesen	**68.894**	**345.034**	**19**	**58.227**	**472.174**

Az időszak alatt birtokbavétellel megszerzett biztosíték

A fedezetérvényesítés vagy egyéb biztosíték érvényesítése során a Csoport által átvett eszközök nettó könyv szerinti értékét az alábbi táblázat mutatja:

(millió forint)	2018.12.31	2017.12.31
Ingatlanok és berendezések	1.182	1.262
Egyéb	14	14
Átvett eszközök összesen	**1.196**	**1.276**

Koncentrációk

A Csoport szektoronként vizsgálja a hitelkockázat koncentrációját. A hitelkockázat koncentrációjának szektoronkénti bontását a mérlegfordulónapokra vonatkozóan bruttó módon az alábbi táblázatok mutatják:

2018.12.31 (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Egyéb követelések	Származékos eszközök	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák
Ingatlan	0	178.802	0	0	1.647	6.273
Belföldi kereskedelem	0	163.524	0	0	174	102.468
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	124.739	0	0	109	43.934
Pénzügyi tevékenység	283.851	74.411	287.752	0	18.727	116.476
Nemzeti Bank	189.353	14	0	0	5.883	0
Közigazgatás	0	7.887	420.377	0	0	658
Bányászat	0	27.552	0	0	7	2.836
Feldolgozóipar	0	132.996	0	0	794	100.281
Mezőgazdaság	0	22.027	0	0	6	2.119
Közlekedés, hírközlés	0	89.213	0	0	4.244	27.011
Építőipar	0	12.671	0	0	13	100.545
Energiaipar	0	20.585	0	0	7	38.564
Infrastruktúra	0	1.329	0	0	0	1.155
Háztartások	0	266.264	0	0	20	19.992
Összesen	**473.204**	**1.122.014**	**708.129**	**0**	**31.631**	**562.312**

2017.12.31 (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Egyéb követelések	Származékos eszközök	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák
Ingatlan	0	174.415	0	3	953	27.633
Belföldi kereskedelem	0	131.652	0	5	146	134.169
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	113.696	0	226	106	49.864
Pénzügyi tevékenység	215.944	21.749	230.791	5.157	24.288	118.582
Nemzeti Bank	11.307	0	0	0	586	0
Közigazgatás	0	5.955	426.495	1.630	0	1.126
Bányászat	0	9.466	0	0	0	71
Feldolgozóipar	0	129.600	1.772	1	710	62.742
Mezőgazdaság	0	19.175	0	0	6	3.322
Közlekedés, hírközlés	0	99.259	0	1	5.285	10.313
Építőipar	0	8.806	0	2	32	94.773
Energiaipar	0	13.036	0	0	110	36.117
Infrastruktúra	0	1.180	0	0	0	910
Háztartások	0	226.080	0	152	18	27.141
Összesen	**227.251**	**954.069**	**659.058**	**7.177**	**32.240**	**566.763**

A koncentrációk tekintetében nagyobb változás 2017-ről 2018-ra az Ügyfelekkel szembeni kitettségben az pénzügyi szektorban volt, pár nagy összegű kihelyezéssel elsősorban a lízing vállalatoknak.

(6.3) Piaci kockázat

A piaci kockázat annak a kockázatát jelenti, hogy egy pénzügyi instrumentum jövőbeli cash-flow-inak valós értéke a piaci árakban bekövetkező változások hatására ingadozni fog. A piaci kockázat három típusú kockázatból áll: devizakockázat, kamatkockázat és egyéb árfolyamkockázat.

A piaci kockázat kezelése

A piaci kockázatkezelés célja a piaci kockázati kitettségek elfogadható paramétereken belüli ellenőrzése, a hozam optimalizálása mellett.

Az RBI VaR (Value at Risk) limitrendszert működtet, amelynek keretében külön VaR limiteket határoztak meg az alábbi kockázattípusokra: kereskedési könyvi kamatlábkockázat, banki könyvi kamatlábkockázat, kereskedési könyvi részvényárfolyam-kockázat, volatilitási kockázat továbbá a teljes banki nyitott devizapozícióra vonatkozó kockázat. Ezen kívül a kötvények és a pénzpiaci termékek közötti spread kockázatot is külön komponensként jelenítik meg a riportok.

Az elmúlt évek során a Csoporton belüli audit és kontroll funkciók sokkal szigorúbbakká váltak. A piaci kockázatok területéhez kapcsolódóan további jelentések lettek kialakítva. A Csoport a piackonformitással kapcsolatban rendszeres napi monitoring-tevékenységet végez, melynek eredményéről a Vezetőség rendszeres beszámolót kap.

A Csoport különböző stressz teszteket dolgozott ki, amiknek eredményei a Vezetőség számára szintén rendszeresen bemutatásra kerülnek.

A Csoport elkülönítetten kezeli a kereskedési és a nem kereskedési portfólióján belüli piaci kockázattal kapcsolatos kitettségeit.

A kereskedési portfólió az árjegyzésből vagy a saját számlás pozíciókból fakadó és egyéb, a Csoport által ilyen típusként megjelölt, piaci árazás módszerével értékelt pozíciókat tartalmazza. A kereskedési tevékenység a hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírokkal, devizával és származékos pénzügyi instrumentumokkal végzett tranzakciókat foglalja magában.

A nem kereskedési (banki könyvi) portfóliók a Csoport lakossági és kereskedelmi banki eszközeinek és kötelezettségeinek kamatkockázat kezeléséből eredő pozícióit tartalmazza. A Csoport nem kereskedési tevékenysége felölel minden tevékenységet, amely nem a kereskedési tevékenységhez tartozik, beleértve a hitelnyújtást, betétgyűjtést és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátását.

A banki könyvbe sorolt lejárattal nem rendelkező termékcsoportokra vonatkozóan speciális kamatláb-modell került bevezetésre, mely beépült a kockázati riportokba is.

Kamatkockázattal szembeni kitettség – kereskedési és banki könyv

A kamatkockázat annak kockázata, hogy a piaci kamatlábak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A kamatlábkockázat mérése a banki könyvi nettó kamatbevétel, valamint a kereskedési könyv piaci árazási értékének a kamatlábak volatilitásával szembeni érzékenységvizsgálatával történik.

A banki és kereskedési könyvi portfóliók legjelentősebb kockázati tényezője a kamatkitettség. A Csoport szigorú bázispontérték- és VaR limiteket határoz meg, amelyeket naponta ellenőriz.

A Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumai a mérlegfordulónapon kamattípus szerinti bontásban a következők:

Fix kamatozású instrumentumok

(millió Ft)	*2018.12.31*	*2017.12.31*
Pénzügyi eszközök	*1.169.715*	*897.160*
Pénzügyi kötelezettségek	*312.298*	*348.851*
Összesen	***857.417***	***548.309***

Változó kamatozású instrumentumok

	2018.12.31		*2017.12.31*	
(millió Ft)	*Pénzügyi eszközök*	*Pénzügyi kötelezettségek*	*Pénzügyi eszközök*	*Pénzügyi kötelezettségek*
HUF	*682.984*	*1.195.441*	*750.272*	*1.011.433*
CHF	*6.925*	*11.328*	*26.620*	*6.113*
EUR	*341.304*	*436.863*	*365.149*	*336.239*
USD	*29.335*	*106.639*	*6.180*	*130.412*
Egyéb deviza	*10.765*	*14.185*	*2.880*	*17.085*
Összesen	***1.071.313***	***1.764.456***	***1.151.101***	***1.501.282***

Kamatozó pénzügyi instrumentumok

A 2018-as változásokat az alábbi tételek magyarázzák:

- a fix kamatozású hitelek és egyéb követelésekben 14 milliárd Ft-os csökkenés volt tapasztalható,
- a bankközi hitelkihelyezések, illetve a pénzügyintézetek hitelei esetében 172 milliárd Ft növekedés volt a fix kamatozású instrumentumok esetében,
- az MNB-nél elhelyezett fix kamatozású betétek állománya 130 milliárd Ft-tal nőtt,
- a fix kamatozású értékpapírok állománya 19 milliárd Ft-tal csökken, ezen belül is az államkötvényeknél 39 milliárd Ft csökkenés volt tapasztalható, a kincstárjegyek állománya 17 milliárd Ft-tal csökkent, az egyéb kötvények állománya 36 milliárd Ft-tal emelkedett,
- a fix kamatozású forrás oldali tételek esetében az MNB-től felvett hitelek állománya 62 milliárd Ft-tal csökkent; az egyéb ügyfelek fix kamatozású betétei 39 milliárd Ft-tal nőttek.

A Csoport elsődleges kockázatkezelési módszerként kamatláb-swapokat és egyéb derivatív kamatláb megállapodásokat köt annak érdekében, hogy a kamatkockázati kitettség elfogadható határokon belül maradjon.

A Csoport fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban megjelölt származékos termékeket használ egyes fix kamatozású hitelek, fix kamatozású betétek, kibocsátott és vásárolt fix kamatozású kötvények valós értékének fedezésére. A Csoport rendelkezik fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt szerződésekkel is kamatkockázati kitettségének kezelése céljából. A Csoport a származékos ügyletek kamatait - függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e – a „Nettó kamateredményben" számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a fedezeti elszámolásba be nem vont ügyletek esetén a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény" soron, a fedezeti elszámolásba bevont ügyletek esetén pedig a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" eredménykimutatás soron mutatja ki.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti kétdevizás kamatswap ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

A cash-flow fedezeti ügyletekkel kapcsolatos információkat a (10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek megjegyzés tartalmazza.

Devizaárfolyam-kockázattal szembeni kitettség

A devizaárfolyam-kockázat annak a kockázata, hogy a devizaárfolyamok változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A devizaárfolyam-kockázatnak való kitettség meghatározásakor a Csoport a teljes nyitott pozíciót figyelembe veszi.

A Csoport mérlegfordulónapon érvényes devizapozícióját mutatják be az alábbi táblázatok:

2018.12.31 (millió Ft)	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb	Összesen
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	127.588	796	13.357	10.223	4.766	**156.730**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök – a származékos termékek kivételével	15.491	0	737	79	0	**16.307**
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	7.691	0	0	0	0	**7.691**
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	24.212	0	0	0	0	**24.212**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**262.347**	**0**	**177.800**	**11.359**	**16.819**	**468.325**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	949.111	6.988	588.485	118.976	8.534	**1.672.094**
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	1.386.440	7.784	780.379	140.637	30.119	**2.345.359**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek – a származékos termékek kivételével	1.406	0	0	0	0	**1.406**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.335.530	11.399	578.114	213.016	19.849	**2.157.908**
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	**1.336.936**	**11.399**	**578.114**	**213.016**	**19.849**	**2.159.314**
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	**49.504**	**-3.615**	**202.265**	**-72.379**	**10.270**	**186.045**
Nettó származékos és spot pozíció	141.325	4.031	-194.988	72.344	-11.590	**11.122**
Nettó nyitott pozíció összesen	**190.829**	**416**	**7.277**	**-35**	**-1.320**	**197.167**

2017.12.31 (millió Ft)	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb	Összesen
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	60.540	1.052	10.156	3.536	4.780	**80.064**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök – a származékos termékek kivételével	35.410	0	439	123	0	**35.972**
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	0	0	0	0	0	**0**
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	30.239	0	27.382	5.725	0	**63.346**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**194.700**	**0**	**162.447**	**535**	**16.424**	**374.106**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	951.258	30.050	497.281	81.629	187	**1.560.405**
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	1.272.147	31.102	697.705	91.548	21.391	**2.113.893**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek – a származékos termékek kivételével	1.595	0	0	0	0	**1.595**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.223.002	9.785	475.848	189.248	21.169	**1.919.052**
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	**1.224.597**	**9.785**	**475.848**	**189.248**	**21.169**	**1.920.647**
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	**47.550**	**21.317**	**221.857**	**-97.700**	**222**	**193.246**
Nettó származékos és spot pozíció	140.469	-20.854	-222.338	111.788	-14.306	**-5.241**
Nettó nyitott pozíció összesen	**188.019**	**463**	**-481**	**14.088**	**-14.084**	**188.005**

A Csoport összességében 2018 és 2017 év végén is alacsony deviza kitettséggel rendelkezik. USD devizanemben minimálisra csökkent a nyitott pozíció az előző évhez képest.

A Csoport szigorú korlátokat határoz meg a nyitott pozíciókra és VaR mutatókat is használ. Ezeket a limiteket naponta figyelemmel követik.

A devizaopciókhoz kapcsolódó kockázatok tükrözve vannak az FX VaR számokban, valamint az opciókra vonatkozó deriváltakra (gamma és vega) limiteket határoz meg a Csoport, melyeket naponta figyelemmel követnek.

Egyéb árfolyamkockázati kitettség – kereskedési könyv

Az egyéb árfolyamkockázat annak a kockázata, hogy a piaci árak (nem a kamatláb- vagy devizakockázatból eredő) változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak, függetlenül attól, hogy ezeket a változásokat az adott pénzügyi instrumentumra vagy annak kibocsátójára jellemző tényezők okozzák, vagy olyan tényezők, amelyek a piaci kereskedés tárgyát képező valamennyi hasonló pénzügyi instrumentumot érintenek.

A Csoport árfolyamkockázata csak a tőzsdén forgalmazott részvényekkel szembeni kitettségekből adódik. A Csoport szigorú limiteket határoz meg a nyitott részvénykitettségekre és árfolyamkockázati VaR-t is használ. Ezeket a limiteket naponta nyomon követik.

A piaci kockázat kezelésének eszközei – kereskedési és banki könyv

Kockáztatott érték

A Csoport kereskedési és banki könyvi portfóliján belüli piaci kockázati kitettség mérésének és ellenőrzésének legfőbb eszköze a kockáztatott érték (VaR = Value at Risk) mutató. A VaR mutató azt jelzi, hogy adott időszak alatt, adott megbízhatósági szint mellett mekkora egy pénzügyi instrumentum maximális vesztesége, normál üzletmenetet feltételezve. A Csoport által használt VaR modell 99%-os megbízhatósági szintet és kereskedési könyv esetében 10 napos, banki könyv esetében 250 napos birtokban tartási időszakot feltételez. A VaR egy kockázati mutató, amelyet a pénzügyi instrumentum lehetséges veszteség-eloszlásához kell rendelni. A Csoport a Monte-Carlo VaR számítást alkalmazza. A kereskedési könyvi termékeket tekintve azok három kockázati tényezőre oszthatók - deviza, kamat és részvényárfolyam - és a kockázatok is ennek alapján vannak csoportosítva.

A VaR nem az egyes komponensek (devizakockázat, kamatlábkockázat és részvényárfolyamkockázat) összege, mivel a komponensek között együtthatás áll fenn (diverzifikációs hatás).

A diverzifikációs hatás csökkenti a portfólió teljes kockázatát, amennyiben az egyedi kockázati komponensek nem mozognak együtt. A devizakockázat, az egyéb árfolyamkockázat és a kamatkockázat nem korrelál egymással tökéletesen, ezért létezik diverzifikációs hatás. A VaR érték az alaptényezőkre külön-külön és azok teljes csoportjára is naponta kiszámításra kerül. A tőkeigény számszerűsítése esetében a diverzifikációs hatással nem számol a Csoport.

A Csoport kereskedési és banki könyvének piaci kockázatát bemutató VaR számítást az alábbi táblázatok tartalmazzák:

(millió Ft)	2018.12.31			
Kereskedési könyv	**VaR év végén**	**Átlagos VaR**	**Minimum VaR**	**Maximum VaR**
Árfolyamkockázat	110	109	3	467
Kamatkockázat	342	332	160	662
Részvény (ill. áru) kockázat	14	10	0	113
Teljes kockázat	380	280	147	489
Banki könyv	**VaR év végén**	**Átlagos VaR**	**Minimum VaR**	**Maximum VaR**
Árfolyamkockázat	0	0	0	0
Kamatkockázat	1.417	1.233	293	3.667
Teljes kockázat	1.417	1.233	293	3.667

(millió Ft)	2017.12.31			
Kereskedési könyv	**VaR év végén**	**Átlagos VaR**	**Minimum VaR**	**Maximum VaR**
Árfolyamkockázat	33	159	7	797
Kamatkockázat	471	228	35	617
Részvény (ill. áru) kockázat	6	3	0	25
Teljes kockázat	270	248	98	826
Banki könyv	**VaR év végén**	**Átlagos VaR**	**Minimum VaR**	**Maximum VaR**
Árfolyamkockázat	0	0	0	0
Kamatkockázat	612	977	463	2.064
Teljes kockázat	612	977	463	2.064

Gap jelentés

A VaR érték mérése mellett a kamatlábkockázatot a klasszikus tőke- és kamatlejárati elemzés módszerével is megbecsülik. A gap jelentés az eszközöket és kötelezettségeket különböző átárazódási kategóriákba sorolja aszerint, hogy egy adott eszköz, illetve kötelezettség várhatóan mikor árazódik át.

Az eszközök, illetve kötelezettségek átárazódása akkor történik meg, amikor:

- esedékessé válnak,
- szerződés szerint sor kerül egy tőkerész visszafizetésére,
- a kamat a szerződés szerint egy referenciakamat alapján átárazásra kerül,
- az eszközök vagy kötelezettségek lejárat előtt visszafizetésre kerülnek.

A kamatkockázatot hordozó mérlegen kívüli tételeket névleges betétként és hitelként kezelik. Ugyanabba az átárazódási kategóriába sorolt eszközök és kötelezettségek különbözete a „gap" („átárazódási rés"). A gap pozitív, amennyiben az eszközök kamatkockázata magasabb, mint a kötelezettségeké, és negatív a fordított esetben. Az egyes átárazódási kategóriákhoz kamatérzékenységi mérőszámot, ún. BPV-t rendelünk. Adott kategória BPV-je (Basis Point Value) azt jelöli, hogy az oda eső pozíció jelenértéke mennyivel változik a hozamgörbe 1 bázispontos párhuzamos elmozdulásának hatására. Az egyes átárazódási kategóriákhoz devizánként az Anyabank által jóváhagyott BPV limitek tartoznak.

Az alábbi táblában láthatóak a gap jelentések:

(ezer Ft)	2018.12.31			
Kereskedési könyv	**HUF**	**EUR**	**CHF**	**USD**
0 - 3 hó	-50	-555	1	48
3 - 6 hó	-1.467	1.372	0	-184
6 hó - 1 év	-415	567	0	13
1 - 2 év	457	7	0	-11
2 - 3 év	18	2	0	-3
3 - 5 év	663	0	0	-4
5 - 7 év	263	0	0	0
7 - 10 év	-117	-11	0	0
10 - 15 év	82	0	0	0
15 - 20 év	41	0	0	0
20 éven túli	0	0	0	0
Banki könyv	**HUF**	**EUR**	**CHF**	**USD**
0 - 3 hó	1.802	-1.849	-59	-286
3 - 6 hó	-10.986	-166	-12	763
6 hó - 1 év	1.307	1.382	-1	230
1 - 2 év	-3.822	1.296	-12	-375
2 - 3 év	-1.413	1.910	-6	174
3 - 5 év	-11.488	9.213	11	369
5 - 7 év	-8.325	2.863	12	129
7 - 10 év	-353	2.186	8	0
10 - 15 év	-1.673	5	36	0
15 - 20 év	-438	0	-40	0
20 éven túli	-38	0	0	0

(ezer Ft)	2017.12.31			
Kereskedési könyv	**HUF**	**EUR**	**CHF**	**USD**
0 - 3 hó	-188	162	3	-15
3 - 6 hó	-1.357	-199	-8	33
6 hó - 1 év	-2.088	3.064	0	-39
1 - 2 év	-1.677	224	0	-7
2 - 3 év	-345	2	0	-2
3 - 5 év	-100	3	0	-10
5 - 7 év	292	-1	0	-16
7 - 10 év	-767	-24	0	0
10 - 15 év	100	0	0	0
15 - 20 év	0	0	0	0
20 éven túli	0	0	0	0
Banki könyv	**HUF**	**EUR**	**CHF**	**USD**
0 - 3 hó	-917	-262	-769	706
3 - 6 hó	-3.346	-1.775	515	465
6 hó - 1 év	7.132	1.875	-1	-1.152
1 - 2 év	-503	365	-1	706
2 - 3 év	-5.882	1.700	1	656
3 - 5 év	12.163	6.476	10	1.471
5 - 7 év	-16.895	3.105	13	0
7 - 10 év	-324	950	13	0
10 - 15 év	-1.084	10	-9	0
15 - 20 év	-485	0	-10	0
20 éven túli	-161	0	0	0

(6.4) Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport nehézségbe ütközik pénzügyi kötelezettségeivel kapcsolatos kötelmeinek teljesítése során.

A likviditási kockázat kezelése

A likviditáskezelés célja, hogy a Csoport számára megfelelő likviditást biztosítson, ezáltal valamennyi kötelezettségét esedékességkor teljesíteni tudja, mind normál, mind feszített körülmények között.

A likviditási kockázat kezelése az RBI Csoport és a Raiffeisen Csoport . számára is kiemelt fontosságú, ezért a Csoport a Csoportra vonatkozó standardok átfogó együttesével és helyi belső szabályokkal, szabályozásokkal és gyakorlatokkal rendelkezik a likviditáskezelésre vonatkozó jogi szabályozások mellett. A likviditáskezeléssel összefüggő eljárásokat, feladatokat, felelősségi köröket, jelentéseket és a limitrendszerre vonatkozó utasításokat a Csoport vezérigazgatói utasításban szabályozza.

A likviditáskezelés az Eszköz-Forrás Bizottság (Asset and Liability Committee, ALCO) egyik fő feladata. Az ALCO felel az eszköz- és forrásgazdálkodásért, a likviditási kockázat kezeléséért és a helyi limitrendszer kialakításáért az RBI Likviditási Kockázatkezelése által meghatározott limitek szerint (vagy néha annál szigorúbb mértékben). Az ALCO havonta ülésezik, illetve szükség szerint rendkívüli üléseket is tart.

A belső likviditási jelentéseken túl az RBI naponta likviditási jelentéseket készít a Csoport által szolgáltatott adatok segítségével a csoportszintű likviditási kockázat nyomon követése érdekében.

A Csoport likviditási politikája, melynek szerves része a likviditási krízisterv, évente felülvizsgálatra kerül. A Csoport likviditási helyzete erős, likviditási kockázati kitettsége alacsony.

Az alábbi táblázat a Csoport nem származékos pénzügyi kötelezettségei és a kibocsátott pénzügyi garancia- szerződések utáni, diszkontálás nélküli cash-flow-kat mutatja be azok legkorábbi lehetséges lejárata alapján. A táblázatban emellett szerepel a származékos pénzügyi kötelezettségek lejárati elemzése, beleértve a hátralévő szerződéses lejáratot azokra a származékos termékekre vonatkozóan, amelyek esetében a szerződéses lejáratok alapvetők a cash-flow-k ütemezése szempontjából. A táblázatban bemutatott bruttó nominális pénzáram a nem származékos pénzügyi kötelezettség és a kibocsátott pénzügyi garanciák után fizetendő hátralévő szerződéses, diszkontálás nélküli cash-flow. A származékos termékekre vonatkozó közzététel a pénzáramok bruttó összegét mutatja.

2018.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	Szerződéses cash-flow-k időzítése			
			0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek						
Betétek	2.138.104	**2.158.326**	1.812.855	71.948	183.957	89.566
Rövid pozíciók	1.406	**1.406**	1.406	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	12.137	**12.836**	0	7.373	4.976	487
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.667	**7.667**	7.631	36	0	0
Adott pénzügyi garanciák	95.163	**95.163**	4.602	15.550	31.479	43.532
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek	336.629	**336.629**	36.725	52.610	9.090	238.204
Kötelezettségek összesen	**2.591.106**	**2.612.027**	**1.863.219**	**147.517**	**229.502**	**371.789**
Származékos termékek						
Kereskedési célú derivatívák		**-33.322**	-6.952	-8.909	-11.822	-5.639
Kimenő pénzáramok		**-124.301**	-33.783	-37.107	-46.278	-7.133
Bejövő pénzáramok		**90.979**	26.831	28.198	34.456	1.494
Fedezeti ügyletek		**-7.523**	-105	-652	-5.387	-1.379
Kimenő pénzáramok		**-11.687**	-105	-652	-9.551	-1.379
Bejövő pénzáramok		**4.164**	0	0	4.164	0
Származékos termékek összesen		**-40.845**	**-7.057**	**-9.561**	**-17.209**	**-7.018**

2017.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	Szerződéses cash-flow-k időzítése			
			0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek						
Betétek	1.896.639	**1.921.156**	1.569.703	86.667	163.029	101.757
Rövid pozíciók	1.596	**1.596**	1.596	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	17.714	**19.147**	0	4.680	13.405	1.062
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4.699	**4.996**	4.969	27	0	0
Adott pénzügyi garanciák	82.272	**82.272**	6.156	8.302	31.295	36.519
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek	353.033	**353.033**	30.365	54.969	4.602	263.097
Kötelezettségek összesen	**2.355.953**	**2.382.200**	**1.612.789**	**154.645**	**212.331**	**402.435**
Származékos termékek						
Kereskedési célú derivatívák		**-59.275**	-5.976	-35.053	-14.419	-3.827
Kimenő pénzáramok		**-183.983**	-34.419	-59.296	-86.137	-4.131
Bejövő pénzáramok		**124.708**	28.443	24.243	71.718	304
Fedezeti ügyletek		**-3.465**	-19	-198	-1.960	-1.288
Kimenő pénzáramok		**-23.884**	-19	-198	-22.379	-1.288
Bejövő pénzáramok		**20.419**	0	0	20.419	0
Származékos termékek összesen		**-62.740**	**-5.995**	**-35.251**	**-16.379**	**-5.115**

A Csoport havi szinten képez gazdasági tőkét a Csoport kereskedési könyvi portfóliójában található illikvid piaci pozíciókra. Ezek alakulását mutatja be az alábbi táblázat:

2018		2017	
Dátum	millió Ft	Dátum	millió Ft
2018.01.31	119	2017.01.31	95
2018.02.28	119	2017.02.28	55
2018.03.29	146	2017.03.31	61
2018.04.27	152	2017.04.28	74
2018.05.31	44	2017.05.31	67
2018.06.29	55	2017.06.30	64
2018.07.31	63	2017.07.31	63
2018.08.31	64	2017.08.31	39
2018.09.28	52	2017.09.29	41
2018.10.31	51	2017.10.31	49
2018.11.30	54	2017.11.30	47
2018.12.28	19	2017.12.29	106

(6.5) Működési kockázat

A működési kockázat a közvetlen vagy közvetett veszteség kockázatát jelenti, amely a Csoport folyamataival, személyi állományával, technológiájával és infrastruktúrájával kapcsolatos különböző okokból, valamint a tisztán hitel-, piaci és likviditási kockázatoktól eltérő külső tényezőkből fakad. A jogi és a szabályozási előírásoknak, valamint a vállalati kultúra általánosan elfogadott normáinak történő megfeleléssel kapcsolatos kockázat is része a működési kockázatnak. Működési kockázat megtalálható a Csoport valamennyi üzleti és támogató területén.

A Csoport célja, hogy a működési kockázatokat költséghatékony módon kezelje, elkerülve a pénzügyi veszteségeket és a reputációs kockázatokat, továbbá a kezdeményezőkészséget és kreativitást korlátozó kontrollfolyamatokat.

A Csoportban működési kockázat-kezeléssel foglalkozó hálózat működik, amelynek része a különálló működési kockázat kontrolling csoport és a központosított csalás kockázat kontrolling csoport és az üzleti egységekben, támogató részlegeken, régiókban és leányvállalatokban dolgozó kb. 100 működési kockázat-kezelő kolléga.

A működési kockázat kontrolling számos eszközt használ a különböző területek működési kockázatainak azonosítására: kulcskockázati indikátorokat, forgatókönyveket, kontroll és kockázati önértékelést, veszteségadat- gyűjtést és külső adatbázisokat.

A fenti folyamatok segítik a kockázatok korai azonosítását és szükségesek a jövőbeli veszteséget okozó események előfordulásának csökkentéséhez. A veszteséget okozó eseményeket a működési kockázat-kezelő kollégák feltöltik a veszteség-adatbázisba, és ezen adatok, illetve más kiegészítő információk alapján (pl. kulcskockázati indikátorok, intézkedési tervek státusza) a működési kockázat kontrolling negyedéves jelentéseket készít.

A működési kockázat kontrolling erős vezetőségi támogatást kap. A működési kockázatok és a lehetséges kockázatcsökkentő intézkedések megvitatására negyedévente sor kerül az Operational Risk and Fraud Committee ülése során, ahol a vezérigazgató, a kockázatkezelési vezérigazgató-helyettes, a bankműveletekért felelős vezérigazgató-helyettes, vállalati vezérigazgató-helyettes, lakossági vezérigazgató-helyettes és a Bizottság további tagjai (általában főosztályvezetők) vesznek részt és döntenek a kockázatcsökkentő intézkedési tervek prioritásáról, az RBI CRO-ja pedig a CRO meeting keretében kerül tájékoztatásra a legfontosabb működési kockázatot érintő kérdésekről.

(6.6) Tőkegazdálkodás

A Csoport tőkekövetelményét a Csoport helyi szabályozó hatósága (MNB) állapítja meg és követi nyomon.

2008. január 1-jétől a Csoport köteles megfelelni a Bázel II szavatoló tőkével kapcsolatos előírásainak, 2014. június 30-ától pedig a Bázel III előírásainak is.

2008 decemberében az osztrák pénzpiaci felügyelő hatóság és a nyolc érintett tagállam hatóságai a Csoportnak, mint az RBI csoport tagjának közös engedélyt adtak a belső minősítésen alapuló módszer alkalmazására a hitelkockázat- kezelés terén, egyes hitelportfóliók kivételével, amelyek kezelése az elfogadott bevezetési terv szerint a standard módszer szerint folytatódik továbbra is.

A Bázel III szabályozás fejlett módszere bevezetéséből adódó fő jellemzők az alábbiak:

- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség negatív különbözetének levonása az alapvető és járulékos tőkéből,
- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének hozzáadása a járulékos tőkéhez a kockázattal súlyozott (belső minősítéssel kezelt) kitettség 0,6%-áig,
- a szavatoló tőkének fedezetet kell biztosítania a hitel- és piaci kockázat és működési kockázatokból adódó tőkekövetelményre is.

A Csoport szavatoló tőkéje két szintre bontható:

- alapvető tőke (T1),
  - elsődleges alapvető tőke (CET1) amely magában foglalja az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokat (jegyzett tőke, ázsió, felhalmozott eredmény, halmozott egyéb átfogó eredmény, egyéb tartalékok), illetve a hozzájuk kapcsolódó levonásokat, úgymint az immateriális javak, goodwill, halasztott adókövetelések utáni levonások; a hitelkockázati kiigazítások hiánya várható veszteséghez viszonyítva; az értékpapírosítási pozíciók miatt levonások; valamint a limittúllépések miatti levonások,
  - kiegészítő alapvető tőke (AT1): amely magába foglalja a kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumokat.
- járulékos tőke (T-2), amely magában foglalja az alárendelt kölcsönök állományát, valamint a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék összegének a várható veszteség feletti többletét azokra a hitelportfóliókra vonatkozóan, amelyek esetében a Bázel III szerinti belső minősítésen alapuló módszert alkalmazzák.

A hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének járulékos tőkében való beszámíthatósága is korlátokhoz kötött. További levonásokat kell érvényesíteni a szavatoló tőke elemeiből a más pénzügyi intézményekben szerzett minősített részesedések.

A banki műveletek két csoportját alkotják a kereskedési könyvi és a banki könyvi ügyletek. A kockázattal súlyozott eszközök számítása meghatározott előírások szerint történik, amelyek célja az eszközökhöz és a mérlegen kívüli kitettségekhez kapcsolódó különböző szintű kockázatok tükrözése. A Bázel II/III szabályozás kiterjesztette a tőkekövetelmény számítást működési kockázat tőkekövetelmény számítására is.

A Csoport a megfelelő tőkeellátottság fenntartására törekszik a befektetők, hitelezők és a piac bizalmának a megőrzése, valamint az üzleti tevékenység jövőbeni fejlődése érdekében. A tőkeszint hatása a részvényesek hozamára szintén fontos szempont. A Csoport fontosnak tartja egy nagyobb tőkeáttéttel, esetleg potenciálisan elérhető magasabb hozam és a szilárd tőkehelyzet által nyújtott előnyök és biztonság közötti egyensúly fenntartását.

Az adott időszakban a Csoport valamennyi külső szabályozás által előírt tőkekövetelménynek megfelelt.

Szabályozói tőkekövetelmény

A Csoport folyamatosan szem előtt tartja, hogy a tőkemegfelelés meghaladja az előírt szintet és ennek biztosítása érdekében megteszi a megfelelő lépéseket időben. A Csoport a Bázel III előírásainak megfelelően kiszámítja a szavatoló (Bázel III, 1. pillér) és a gazdasági tőkét (Bázel III, 2. pillér, ICAAP) is a tőkemegfelelés meghatározásához. A Csoport 2008. december 1-jén kezdte meg a belső módszer szerinti hitelkockázati tőkekövetelményre való fokozatos áttérést, elsőként a nem lakossági szegmensre bevezetve az F-IRB módszert. 2010 júliusa, illetve 2012 áprilisa óta a Csoport magánszemély, illetve mikrovállalati ügyfeleivel szemben fennálló kitettségére belső módszerrel (A-IRB) számít tőkekövetelményt. A szabályozói tőkekövetelmény felett a tőkepuffereket is tartania kell a banknak (rendszerkockázati, tőkefenntartási, rendszerszinten jelentős intézményi tőkepuffer). A 2018-as IFRS 9 átállásból adódó tőkeváltozás teljes összegét érvényesíti a Csoport a szavatoló tőke számításban, melynek hatása 1 291 millió forint volt az alapvető tőkében.

Tőkemegfelelés

(millió Ft)	*2018*	*2017*
Jegyzett tőke	*50.000*	*50.000*
Tőketartalék	*113.445*	*113.445*
Eredménytartalék	*37.000*	*32.011*
Halmozott egyéb átfogó jövedelem	*1.687*	*3.649*
Általános banki kockázatok fedezetére képzett tartalékok	*7.823*	*5.522*
Elsődleges alapvető tőke módosításai prudenciális szűrők miatt	*-2.389*	*-1.007*
(-) Cégérték	*-1.035*	*-1.035*
(-) Immateriális javak	*-15.554*	*-13.688*
(-) Halasztott adó miatti levonások	*-1.971*	*-1.294*
Elsődleges alapvető tőke	***189.006***	***187.603***
IRB szerinti értékvesztés és céltartalék többlet	*2.115*	*4.442*
Alárendelt kölcsönként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	*45.011*	*43.420*
Járulékos tőke	***47.126***	***47.862***
Szavatoló tőke összesen	***236.132***	***235.465***
Tőkekövetelmény	***96.177***	***82.616***
Tőkemegfelelési mutató (%)	***19,64%***	***22,80%***

Tőkeallokáció

Az egyes üzletágak és tevékenységek közötti tőkefelosztás során elsődleges szempont, hogy egyfelől a lehetséges kockázatok fedezésére, a biztonságos banküzemhez elegendő tőke legyen biztosítva (a vállalkozás folytatásának elve), másrészt az is szükséges, hogy szélsőséges piaci körülmények során esetlegesen elszenvedett magas veszteségekre is fedezetet biztosítson. Az allokáció során szintén kiemelt szempont a Csoport tőkearányos nyereségének optimalizálása.

A kockázatok számszerűsítéséhez a Csoport meghatározza a jogszabály által előírt és a közgazdaságilag indokolt tőkeszükségletet, az optimalizáció pedig a közgazdaságilag indokolt tőkeszükséglet alapján történik.

Az egyes egységek és tevékenységek közötti tőkeallokációt az IRD Hitelkockázat és ICAAP Koordináció csoportja végzi, és azt a Csoport vezetősége ellenőrzi. Az optimális tőkeallokáció további eszköze a kockázat és tőkeköltség alapú árazás.

A Csoport tőkemenedzsmenttel és tőkeallokációval kapcsolatos elveit az igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

(7) Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel, egyéb kamatbevételek és kamatráfordítások

(millió Ft)	2018	2017
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	**43.206**	**48.171**
Egyéb kamatbevétel	**23.140**	**26.973**
Kereskedési célú eszközök után	**18.582**	**22.440**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*604*	*595*
Származékos ügyletek - kereskedési célú	*10.950*	*12.882*
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	*7.028*	*8.963*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök után	**2.429**	**3.311**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*2.429*	*3.311*
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök után	**359**	**0**
Hitelek és előlegek	*359*	*0*
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatlábkockázat	**1.614**	**1.087**
Egyéb	**156**	**135**
Kamatbevételek összesen	**66.346**	**75.144**
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	**-8.490**	**-12.487**
Egyéb kamatráfordítás	**-15.810**	**-19.995**
Kereskedési célú kötelezettségek után	**-13.688**	**-18.755**
Származékos ügyletek - kereskedési célú	*-9.438*	*-11.366*
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	*-4.250*	*-7.389*
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatlábkockázat	**-2.105**	**-1.229**
Egyéb	**-17**	**-11**
Kamatráfordítások összesen	**-24.300**	**-32.482**
Nettó kamateredmény	**42.046**	**42.662**

A Csoport nettó kamateredménye kis mértékben, 616 millió forinttal romlott az előző évhez képest:

A csökkenést részben az effektív módszerrel elszámolt ügyletek nettó kamatainak változása magyarázza (968 millió Ft csökkenés), mivel csökkent az ügyfelek effektív módszerrel számolt hitelkamat-eredménye, melyet kis mértékben kompenzált a bankközi ügyleteken keletkező kamateredmény. Nőtt az egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt kötvények kamata, csökkent a kibocsátott kötvények után fizetett kamat.

Rontotta a kamateredményt az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után elszámolt kamatbevétel (-882 millió Ft).

A nettó kamateredményt javította a származékos ügyleteken elszámolt kamateredmény (1.128 millió Ft növekedés). Ez főként a kétdevizás kamatswap és a lejárt nem kamatarbitrázs ügyleteken számolt kamatoknak köszönhető.

(millió Ft)	2018	2017
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	**43.206**	**48.171**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök után	**4.907**	**3.552**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	4.907	3.552
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök után	**38.299**	**44.619**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	4.324	4.962
Hitelek és előlegek	33.957	39.563
Egyéb eszközök	18	94
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	**-8.490**	**-12.487**
Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek után	**-8.490**	**-12.487**
Betétek	-5.142	-7.924
Hátrasorolt kötelezettségek	-2.602	-3.395
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-746	-1.168
Effektív kamat módszerrel elszámolt nettó kamateredmény	**34.716**	**35.684**

(8) Nettó jutalék- és díjbevétel

Az alábbi táblázat a Csoport nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt ügyleteihez kapcsolódó díj- és jutalékeredményeket tartalmazza:

(millió Ft)	2018	2017
Jutalék- és díjbevételek		
Értékpapírok	3.700	5.130
Vállalati pénzügyek	60	16
Díj alapú tanácsadás	4	3
Vagyonkezelés	30	22
Letétkezelés	606	599
Kollektív befektetésekkel kapcsolatos központi adminisztrációs szolgáltatás	2.011	1.655
Fizetési szolgáltatások	31.830	29.637
Ügynöki szolgáltatás	212	299
Hitelszolgálati tevékenység	216	682
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek	3	0
Adott pénzügyi garanciák	1.947	1.814
Hitelnyújtás	177	241
Pénzváltás	20.574	19.479
Egyéb	1.891	2.008
Jutalék- és díjbevételek összesen	**63.261**	**61.585**
Jutalék- és díjráfordítások		
Értékpapírok	-633	-338
Elszámolás és teljesítés	-58	-59
Letétkezelés	-563	-547
Fizetési szolgáltatások	-3.823	-3.666
Hitelszolgálati tevékenység	-595	-938
Kapott pénzügyi garanciák	-819	-672
Ügynöki szolgáltatás	-19	-22
Pénzváltás	-10.423	-10.267
Egyéb	-2.372	-2.992
Jutalék- és díjráfordítások összesen	**-19.305**	**-19.501**
Nettó jutalék- és díjbevétel	**43.956**	**42.084**

(millió Ft)	2018	2017
Jutalék- és díjbevételek		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	63.261	61.585
Jutalék- és díjbevételek összesen	**63.261**	**61.585**
Jutalék- és díjráfordítások		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-19.305	-19.501
Jutalék- és díjráfordítások összesen	**-19.305**	**-19.501**
Nettó jutalék- és díjbevétel	**43.956**	**42.084**

A Csoport nettó jutalékeredménye 1.872 millió Ft-tal javult az előző évhez képest. Ez elsősorban a jutalékbevételek növekedésének köszönhető. Azon belül is jelentősen nőtt a forgalmi jutalékbevételek összege, illetve az ügyletek kapcsán elszámolt marzseredmény, az alapkezelői tevékenység díjbevétele. Ugyanakkor az értékpapírok forgalmazása során realizált jutalékeredmény elmaradt 2017-hez képest, ugyanis mind az ügyfelek megbízásából végzett értékpapír-adásvételi ügyletek, mind a befektetési jegyek forgalmazása során kapott jutalékok összege csökkent. A jutalék ráfordítás kissé kevesebb az előző évhez képest.

(9) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

Kereskedési célú pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség vagy veszteség

(millió Ft)	2018	2017
Származékos ügyletek	**6.965**	**-2.523**
Kereskedési célú származékos ügyletek	1.690	-14
Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül	5.275	-2.509
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-77	-117
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-1.051	-527
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	810	-931
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség/veszteség, nettó	**6.647**	**-4.098**

A gazdasági fedezeti céllal kötött származékos ügyletek (Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül sor) értékelési eredményében volt a legnagyobb változás. Ennek oka, hogy 2018-ban az MNB-vel kötött swap ügyletek értékelési eredménye 5.844 millió forint nyereség volt, míg ez 2017-ben 787 millió forint veszteséget eredményezett.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2018	2017
Hitelek és előlegek	180	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége, nettó	**180**	**0**

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2018	2017
Hitelek és előlegek	75	944
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-2.437	-1.665
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége/vesztesége, nettó	**-2.362**	**-721**

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokon belül az államkötvények árfolyamvesztesége és értékelési eredménye 2018-ban 2.411 millió forint veszteség volt, míg 2017-ben ez 1.691 millió forint veszteség volt.

(10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek

A következő tábla a fedezeti elszámolás alá vont derivatívák, illetve fedezett tételek valós értékelésből származó nettó eredményét mutatja be:

(millió Ft)	2018	2017
A fedezeti instrumentum valós értékének változásai [megszűnéssel együtt]	*-108*	*-1.624*
A fedezett tétel fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változásai	*365*	*1.543*
A cash-flow fedezeti ügyletekből származó eredményben megjelenített hatékonytalanság	*-224*	*304*
ebből: élő kapcsolatok	*-118*	*409*
ebből: bontott kapcsolatok	*-106*	*-105*
Fedezeti elszámolásból eredő nyereségek/veszteségek, nettó	***33***	***223***

A vásárolt kötvényeket fedező egydevizás és kétdevizás kamatswapok valós értékeléséből származó nettó eredmény 2018-ban 780 millió forint volt (2017-ben -886 millió forint). A betétportfóliót fedező kamatswapok -477 millió forintos valós értékelési eredményt generáltak 2018-ban (2017-ben 31 millió forintot). A nyújtott hiteleket fedező kamatswapok 2018. évi nettó valós értékelési eredménye 176 millió forint volt (2017-ben -262 millió forint). A fedezeti elszámolásba bevont kibocsátott kötvényállományt fedező kamatswapok kapcsán elszámolt valós értékelési eredmény 2018-ban -573 millió forint volt (2017-ben -488 millió forint).

2018-ban a fedezett vásárolt kötvényeken -710 millió forint (2017-ben 858 millió forint), a fedezett betétportfólión 607 millió forint (2017-ben -84 millió forint), a fedezett hiteleken -91 millió forint (2017-ben 227 millió forint), illetve a fedezett kibocsátott kötvényállományon 544 millió forint (2017-ben 524 millió forint) valós értékelési eredmény került elszámolásra.

Cash-flow fedezeti ügyletek

A Csoport 2012 decemberétől alkalmazza a cash-flow fedezeti elszámolást.

A Csoport a deviza- és kamatláb kockázatok fedezésére egydevizás és kétdevizás kamatswap ügyleteket alkalmaz a devizában denominált hitel portfólió, illetve a forintos betétállományok esetében.

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport cash-flow fedezeti elszámolást alkalmazza:

2018.12.31 (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	*0*	*2.000*	*107.444*	*9.000*
Átlagos fix kamatláb	*-*	*0,17%*	*0,66%*	*1,42%*
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	*0*	*0*	*13.679*	*0*
Átlagos HUF/EUR árfolyam	*-*	*-*	*322,39*	*-*

2018.12.31 (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	78.103	18.203
Átlagos fix kamatláb	-	-	0,58%	0,68%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	8.805	0
Átlagos HUF/EUR árfolyam	-	-	312,15	-

A 2018-ban és 2017-ben élő CCIRS ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, BUBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cserél el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

A cash-flow fedezésbe bevont fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonytalansággal kapcsolatos összegeket a következő tábla szemlélteti:

(millió Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változás 2018-ban	A fedezeti ügylet egyéb átfogó jövedelemben megjelenített értékváltozása	Az eredményben megjelenített hatékonytalanság	A cash-flow fedezeti ügyletek tartalékából az eredménybe átsorolt összeg
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek				
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek							
Kamatláb kockázat							
Kamatswap (IRS) ügyletek	118.444	561	930	-765	-783	15	0
Kamatláb kockázat fedezése összesen	118.444	561	930	-765	-783	15	0
Kamatláb kockázat / Devizakockázat HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	13.679	40	426	139	272	-133	106
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	13.679	40	426	139	272	-133	106
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	132.123	601	1.356	-626	-511	-118	106

A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékük, akkor az eszközoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák" soron, ha pedig negatív a valós értékük, akkor a forrásoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák" soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonytalanság, illetve a fedezeti kapcsolat bontásakor az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe átsorolt összegek is a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" eredménykimutatás soron szerepelnek.

A cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

(millió Ft)	A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott érték változása 2018-ban	Cash-flow hedge tartaléka	
		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok*
		2018.12.31	
Kamatláb kockázat			
Hitelek	-508	-441	0
Betétek	-270	-213	0
Kamatláb kockázat fedezése összesen	-778	-654	0
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	1	1	1
Betétek	278	-193	-224
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	279	-192	-223
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	**-499**	**-846**	**-223**

*Az itt megjelenített összegek olyan, már megszűnt fedezeti kapcsolatokból erednek, ahol a fedezett tétel bekövetkezése várható, ezért a Csoport ezeket az összegeket akkor számolja el az eredménybe, amikor a fedezett tétel bekövetkezik, vagy ismertté válik, hogy a fedezett tétel bekövetkezése már nem várható (ekkor a teljes kapcsolódó összeget átsorolja a Csoport a tőkéből az eredménybe).

A Csoport fix kamatozású éves, illetve éven belüli fizetési frekvenciával rendelkező, forintban, valamint euróban denominált hiteleket és betéteket sorol a fedezeti elszámolásban érintett ügyletek közé. A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont fedezett hitelek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök" soron, a fedezett betétek pedig az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek" soron szerepelnek.

Összehasonlító adatok IAS 39 szerint

A cash-flow fedezeti ügyletben megjelölt származékos ügyletek 2017.12.31-én fennálló névértékeit és könyv szerinti értékeit az alábbi táblázat tartalmazza:

2017.12.31 (millió Ft)	Névérték	Könyv szerinti érték	
		Eszközök	Kötelezettségek
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek			
Kamatláb kockázat			
Kamatswap (IRS) ügyletek	96.306	790	495
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**96.306**	**790**	**495**
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	8.805	25	534
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	**8.805**	**25**	**534**
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	**105.111**	**815**	**1.029**

2018-ban az élő és bontott cash-flow fedezeti ügyletek hatékony részéhez kapcsolódóan 405 millió forint veszteség (2017-ben 25 millió forint veszteség) került elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben. 2018-ban 106 millió forint veszteség (2017-ben 172 millió forint veszteség) került átvezetésre az eredménybe a bontott cash-flow fedezeti ügyletekkel kapcsolatban, és ezeket az összegeket a Csoport a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" között mutatta ki. 2018 folyamán az élő cash-flow fedezeti ügyletek hatékonytalansága kapcsán ugyanezen a soron 119 millió forint veszteség (2017-ben 476 millió Ft nyereség) került elszámolásra.

Valós érték fedezeti ügyletek

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport valós érték fedezeti elszámolást alkalmazza:

2018.12.31	Lejárat			
(millió Ft)	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	5.000	65.895	82.566
Átlagos fix kamatláb	-	1,14%	1,43%	1,49%
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	20.418	58.960	7.046
Átlagos fix kamatláb	-	0,46%	0,51%	0,96%
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	964	5.908	4.109	301
Átlagos fix kamatláb	0,99%	3,82%	5,74%	6,04%
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	163.413	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	0,87%	-
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	16.847	0
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	25,69	-

2017.12.31	Lejárat			
(millió Ft)	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	49.179	24.820
Átlagos fix kamatláb	-	-	0,98%	1,63%
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	21	54.010	6.450
Átlagos fix kamatláb	-	1,65%	0,39%	1,06%
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	1.100	0	0
Átlagos fix kamatláb	-	2,58%	-	-
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	620	10.840	597
Átlagos fix kamatláb	-	1,11%	3,76%	6,19%
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	26.000	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	0,56%	-
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	16.388	0
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	25,78	-

A 2018-ban és 2017-ben élő CCIRS ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, PRIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cserél el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

A valós érték fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonytalansággal kapcsolatos összegeket mutatja be az alábbi táblázat:

2018.12.31 (millió Ft)	Névérték	Könyv szerinti érték		A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változás 2018-ban	Az eredményben megjelenített hatékonytalanság
		Eszközök	Kötelezettségek		
Valós érték micro fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	153.461	329	1.517	707	55
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	86.424	23	405	176	85
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	0	0	0	-14	1
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	11.282	740	0	-573	-29
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**251.167**	**1.092**	**1.922**	**296**	**112**
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	16.847	64	0	74	16
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	**16.847**	**64**	**0**	**74**	**16**
Valós érték micro fedezeti ügyletek összesen	**268.014**	**1.156**	**1.922**	**370**	**128**
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	163.413	900	751	-478	129
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**163.413**	**900**	**751**	**-478**	**129**
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	**163.413**	**900**	**751**	**-478**	**129**
Valós érték fedezeti ügyletek összesen	**431.427**	**2.056**	**2.673**	**-108**	**257**

A valósérték fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékük, akkor az eszközoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák" soron, ha pedig negatív a valós értékük, akkor a forrásoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák" soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonytalanság a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" eredménykimutatás soron szerepel.

A valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

2018.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett valós érték módosítás				A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változása 2018-ban
			Eszközök		Kötelezettségek		
	Eszközök	Kötelezettségek	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt kötvények	161.417	0	-1.895	0	0	0	-710
Hitelek	64.535	0	229	3	0	0	-91
Betétek	0	0	0	0	0	0	15
Kibocsátott kötvények	0	10.963	0	0	501	0	544
Betétportfólió	0	113.437	0	0	-522	0	607
Valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	**225.952**	**124.400**	**-1.666**	**3**	**-21**	**0**	**365**

*A Csoport a fedezett tételeknek a fedezeti elszámolás miatti valós érték módosításait attól az időponttól kezdve amortizálja az eredménybe, amikortól a fedezett tételek könyv szerinti értékét már nem módosítja a fedezeti elszámolások miatt, azaz a fedezeti kapcsolat megszűnik.

A valósérték fedezeti kapcsolatban fedezett vásárolt kötvények könyv szerinti értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök", a nyújtott hitelek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök", a betétek és kibocsátott kötvények az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek" soron szerepel. A fedezett betétportfólió elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelésből származó értékelési különbözete a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban elkülönítetten, a „Kamatláb-kockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása" soron jelenik meg.

Összehasonlító adatok IAS 39 szerint

A valós érték fedezeti ügyletben megjelölt származékos ügyletek 2017.12.31-én fennálló névértékeit és könyv szerinti értékeit (valós értékeit) az alábbi táblázat tartalmazza:

2017.12.31	*Névérték*	*Könyv szerinti érték*	
(millió Ft)		*Eszközök*	*Kötelezettségek*
Valós érték micro fedezeti ügyletek			
Kamatláb kockázat			
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	*73.999*	*261*	*1.720*
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	*60.481*	*134*	*671*
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	*1.100*	*27*	*0*
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	*12.057*	*1.324*	*0*
Kamatláb kockázat fedezése összesen	***147.637***	***1.746***	***2.391***
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	*16.388*	*0*	*104*
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	***16.388***	***0***	***104***
Valós érték micro fedezeti ügyletek összesen	***164.025***	***1.746***	***2.495***
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek			
Kamatláb kockázat			
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	*26.000*	*47*	*6*
Kamatláb kockázat fedezése összesen	***26.000***	***47***	***6***
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	***26.000***	***47***	***6***
Valós érték fedezeti ügyletek összesen	***190.025***	***1.793***	***2.501***

2018-ban a valós érték fedezeti kapcsolatba bevont fedezett tételek fedezett kockázat miatti valós érték változása 281 millió forint nyereség (2017-ben 1.573 millió forint nyereség), amelyet a Csoport a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" soron mutat ki.

A valós érték fedezeti kapcsolatba bevont származékos ügyletekkel kapcsolatban a Csoport 2018-ban 108 millió forint veszteséget (2017-ben 1.625 millió forint veszteséget) számolt el a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek" soron.

(11) A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége

Az alábbi táblázat az előző megjegyzésekben bemutatott pénzügyi instrumentumokból származó eredményeket összegzi.

(millió Ft)	2018	2017
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	**11.541**	**-414**
Nettó kamateredmény	4.894	3.684
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	6.647	-4.098
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	**-458**	**81**
Nettó kamateredmény	-491	-142
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	33	223
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	**539**	**0**
Nettó kamateredmény	359	0
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	180	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok	**67**	**2.590**
Nettó kamateredmény	2.429	3.311
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	-2.362	-721
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	**5.331**	**3.379**
Nettó kamateredmény	4.907	3.552
Értékvesztés	-42	8
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	424	-173
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	**37.069**	**48.319**
Nettó kamateredmény	29.809	32.133
Értékvesztés	7.668	16.170
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	-408	16
A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége	**54.089**	**53.955**

(12) Egyéb működési bevételek és ráfordítások

(millió Ft)	2018	2017
Tárgyi eszköz eladás vesztesége/nyeresége	18	129
Készletértékesítés nyeresége/vesztesége	202	140
Üzemeltetési díjbevétel	0	109
Káreseményekből származó bevételek	46	5
Kapott bérleti díj	226	0
Szakértői díjak bevétele	143	71
Számviteli szolgáltatások bevétele	38	60
Energiaszolgáltatás bevétele	1.782	2.164
Egyéb nem banki tevékenységek bevételei	299	502
Egyéb	104	305
Egyéb működési bevételek összesen	**2.858**	**3.485**
Tranzakciós illeték és egyéb adók	-16.369	-15.340
Káreseményekből származó ráfordítások	-86	-57
Szakértői díjak	-50	0
Egyéb céltartalékok	58	-114
Egyéb nem banki tevékenységek ráfordításai	-25	-311
Egyéb ráfordítások	-233	-161
Egyéb működési ráfordítások összesen	**-16.705**	**-15.983**

Az egyéb működési bevételek 627 m Ft-os csökkenéséből legnagyobb részt, az energiaszolgáltatási bevételek csökkenése magyaráz (382 m Ft). Az egyéb működési ráfordítások növekedését a tranzakciós illeték 1.255 m Ft-os növekedése okozta.

(13) Nem pénzügyi eszközök értékvesztése

Nem pénzügyi eszközök értékvesztésének alakulása:

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2018.01.01	Növekedés	Visszaírás	Záró egyenleg 2018.12.31
Egyéb nem pénzügyi eszközök (-) értékvesztése vagy (+) értékvesztésének visszaírása	-88	-101	71	**-118**
Egyéb	-88	-101	71	**-118**
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	**-88**	**-101**	**71**	**-118**

(14) Egyéb eredmény

(millió Ft)	2018	2017
Módosítás miatti nyereség/veszteség, nettó	-353	0
Egyéb nem pénzügyi eszközök értékvesztése	-101	-79
Egyéb eredmény	**-454**	**-79**

A Módosítás miatti nyereség/(veszteség), nettó sor olyan szerződésmódosítások eredményhatását tartalmazza, mely nem vezetett az eszközök kivezetéséhez.

(15) Személyi jellegű ráfordítások

(millió Ft)	2018	2017
Bérköltség	-19.814	-18.454
Bérjárulékok	-4.570	-4.720
Személyi jellegű egyéb kifizetések	-1.051	-694
Összesen	**-25.435**	**-23.868**

(millió Ft)	2018		2017	
	Létszám (fő)	Bérköltség	Létszám (fő)	Bérköltség
Teljes munkaidős	2 334	-18 759	2 266	-17 619
Részmunkaidős	211	-1 016	175	-821
Nyugdíjas	7	-39	7	-14
Egyéb	0	0	0	0
Összesen	**2 552**	**-19 814**	**2 448***	**-18 454**

*Tavaly egy nagyobb létszámú leányvállalatunk adata nem került bekonszolidálásra, ezért módosult most a 2017-es létszámadat.

(16) Egyéb adminisztratív költségek

(millió Ft)	2018	2017
Irodaház költségei: bérlet, karbantartás, egyéb	-7.837	-8.150
IT költségek	-3.028	-3.912
Szakértői díjak	-2.654	-2.618
Hirdetések és PR tevékenység ráfordításai	-1.735	-1.629
Betétbiztosítási díjak	-1.208	-1.769
Kommunikációs költségek	-1.371	-1.324
Irodai beszerzések	-275	-344
Gépkocsik költségei	-255	-239
Biztonsági költségek	-138	-145
Üzleti utazási költségek	-156	-148
Oktatási költségek	-182	-191
Egyéb	-494	-496
Összesen	**-19.332**	**-20.965**

Az egyéb adminisztratív költségek 1.634 m Ft-os csökkentést az IT költségek 886 m Ft-os és a betétbiztosítási díjak 560 m Ft-os csökkenése indukálta.

(17) Bankadó és egyéb speciális közterhek

(millió Ft)	2018	2017
Pénzügyi szervezetek különadója	-4.045	-3.937
Szanálási alap	-931	-721
Bankadó és egyéb speciális közterhet	**-4.976**	**-4.658**

A pénzügyi szervezetek különadóját a Csoport az adóévet megelőző második adóév módosított mérlegfőösszege után fizeti. Ennek megfelelően a 2018-ra illetve 2017-re fizetendő különadó alapja nem az IFRS, hanem a magyar számvitel szerinti elkészített mérlegből levezetett módosított mérlegfőösszegen alapul. A különadó mértéke 50 milliárd Ft-ot meg nem haladó adóalap részre 0,15%, illetve az azt meghaladó részre 0,21%. A módosított mérlegfőösszeg számításánál bizonyos bankközi hitelek és bizonyos pénzügyi szervezetek által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok levonhatók.

A hitelintézeti különadót a Csoport az adózás előtti eredménye után fizeti. Az adó mértéke 30%, de az adójogszabályok olyan módon kapcsolják azt össze az adott évre fizetendő pénzügyi szervezetek különadójával, hogy a két különadó összességében az adóévet megelőző második adóév módosított mérlegfőösszegére számított adó eredményez. Emiatt a Csoport a hitelintézeti különadót nem tekinti jövedelemadónak.
A hitelintézeti különadó összege csökkenti a pénzügyi szervezetek különadóját és maximum annak összegéig kell megfizetni.

A szanálási törvény alapján a Csoport rendszeres éves díjat fizet a Szanálási Alapba, amelynek európai uniós szinten egységes és transzparens számítási módszertanát európai bizottsági rendelet határozza meg. A rendelet alapján az intézmények által fizetendő rendszeres éves díjakat a szanálási feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank számítja ki és erről minden év május 1-jéig értesíti az intézményeket. Az intézmények rendszeres éves díját úgy kell meghatározni, hogy a Szanálási Alap eszközei 2024. december 31-ig – ezen időszakra egyenletesen elosztva – elérjék a Magyarországon engedélyezett hitelintézetek biztosított betétállománya kártalanítási összeghatárt (100 000 EUR) meg nem haladó betétrészeinek legalább 1 százalékát (célszint). A Csoport kockázatalapú díjat fizető intézménynek minősül. A kockázatalapú díjak úgy kerülnek kiszámításra, hogy a korlátozott tevékenységet végző befektetési vállalkozások fix díjaival és a sávos fix díjakkal csökkentett éves célszint kerül felosztásra a kockázatalapú intézmények között, a kockázatkiigazítási szorzó segítségével korrigált díjalapjuk arányában.

(18) Nyereségadó

Az eredménykimutatásban szereplő nyereségadó

(millió Ft)	2018	2017
Tényleges adóráfordítás	**4.394**	**2.894***
Társasági adó	1.379	194
Iparűzési adó	2.640	2.353*
Innovációs járulék	375	347
Halasztott adóráfordítás/-bevétel	**-852**	**-1.325**
Átmeneti különbözetek keletkezése és visszafordulása	315	-661
Tárgyévben megjelenített, korábban meg nem jelenített negatív adóalapok adóhatása	-1.167	-664
Nyereségadó	**3.542**	**1.569**

A Társaság adó 2018-ban és 2017-ben is az adóalap 9%-a, az iparűzési adó 2018-ban és 2017-ben is az adóalap 2%-a, az innovációs járulék 2018-ban és 2017-ben is az adóalap 0,3%-a.

2018-as társasági adó alapjának meghatározásakor 1.461 millió forint adóalap növelő tétel került figyelembevételre az IFRS 9 áttérés miatt, melynek jelentős része az értékvesztés számítás eltérő módszertanából adódik.

*2017.12.31-re vonatkozóan változott a nyereségadó összege, mivel 32 millió forint átsorolásra kerül a ' Bankadó és egyéb speciális közterhek' sorra, mivel az a Pénzügyi szervezetek különadójához kapcsolódott. Továbbá az Iparűzési adó összege növekedett, mert átsorolásra került 8 millió forint adótöbblet.

Az effektív adókulcs levezetése

	2018		2017	
	(%)	(millió Ft)	(%)	(millió Ft)
Adózás előtti eredmény		27.598		32.079
A Társaság nyereségadókulcsával számított nyereségadó	9,00%	2.484	9,00%	2.887
Adóalap-módosító tételek adóhatása	-7,30%	-2.014	-7,86%	-2.522
Veszteségelhatárolás felhasználása:				
- tárgyévben érvényesített korábbi években képződött felhasznált negatív adóalap hatása	-4,48%	-1.236	-5,20%	-1.669
- korábbi években képződött veszteségre a tárgyévben megjelenített halasztott adó hatása	-4,23%	-1.167	-2,07%	-664
Le nem vonható ráfordítások	1,18%	326	0,46%	147
Le nem vonható értékvesztés, céltartalék	0,26%	73	-0,80%	-258
Adómentes bevételek	-0,16%	-43	-0,10%	-31
Egyéb	0,12%	33	-0,15%	-47
Ki nem mutatott adókövetelés, vagy -kötelezettség	-1,12%	-310	0,02%	8
Kúria elszámolás alapján visszajáró társasági adó	0,00%	0	-4,81%	-1.543
Konszolidáció hatása	1,33%	367	0,11%	34
Egyéb jövedelemadó – helyi iparűzési adó, innovációs járulék	10,92%	3.015	8,43%	2.705
Előző évek módosításai	0,00%	0	0,00%	0
Összesen	**12,83%**	**3.542**	**4,89%**	**1.569**

A ,,Veszteségelhatárolás felhasználása" sor 2017-ben olyan elhatárolt veszteség tárgyévi társasági adóban történő felhasználását tartalmazza, amelyre korábban nem történt halasztott adóképzés.
A „Kúria elszámolás alapján visszajáró társasági adó" soron a Csoport olyan társasági adó túlfizetéseket szerepeltet, amelyek összegét 2015-ben állapította meg. Ennek a társasági adó túlfizetésnek a teljes fennmaradó összege

érvényesítésre került a 2017-es társasági adóalap megállapításakor. Mivel ezek az összegek hatással vannak az előző évi tényleges adóráfordításra, de nem kapcsolódnak az előző évi adózás előtti eredményhez, az effektív adókulcs levezetésben egyeztető tételként jelennek meg.

A Kúria elszámolás miatti társasági adó túlfizetések háttere a következő:

A Parlament által 2014. október 6-án kihirdetésre került árfolyam és egyoldalú kamatelszámolásra vonatkozó törvény, amely a Kúria jogegységi határozatával kapcsolatos rendezéséről szóló törvényt egészíti ki. Ehhez kapcsolódóan 2014. december 31-i hatállyal módosult többek között a Társasági adótörvény is. A törvény vonatkozott a fogyasztói devizás, a deviza alapú és az egyoldalú kamatemelés tekintetében a forint hitelekre és pénzügyi lízingre, valamint a végtörlesztéses és az eszközkezelős hitelekre és pénzügyi lízingre.
A törvény szerint az árfolyamrés (vételi és eladási árfolyam) alkalmazása a deviza és deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések esetén tisztességtelen volt, ezért az adósokkal a Csoportnak el kellett számolnia.
Az adósokkal való elszámoláshoz szükséges pontos számítási módszertant az MNB rendeletben határozta meg.

Az elszámolás következményeképpen a Csoportnak a 2008-2014 adóévek vonatkozásában adótúlfizetése keletkezett, amit társasági adóra vonatkozó túlfizetésként kezelt és tényleges adókövetelésként számolt el az adóráfordítással szemben a túlfizetés megállapításának évében (2015-ben).

Egyéb átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban megjelenített nyereségadó

	2018			2017		
(millió Ft)	*Adózás előtt*	*Adóráfordítás/ Adóbevétel*	*Adózás után*	*Adózás előtt*	*Adóráfordítás / Adóelőny*	*Adózás után*
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe	.	.	.	.	.	.
Valós értékelés tartalékának változása (tőkeinstrumentumok)	143	-10	133	140	-13	127
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe - összesen	**143**	**-10**	**133**	**140**	**-13**	**127**
Tételek, amelyeket a Bank átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe	**.**	**.**	**.**	**.**	**.**	**.**
Fedezeti ügyletek tartalékának változása	.	.	.	.	.	.
A valós érték változásának hatékony része	-511	30	-481	67	69	136
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	106	6	112	-92	0	-92
Valós értékelés tartalékának változása (adósságinstrumentumok)	.	.	.	.	.	.
A valós érték változása	-1.842	152	-1.690	0	0	0
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	82	7	89	0	0	0
Valós értékelés tartalékának változása (értékesíthető pénzügyi eszközök)	.	.	.	.	.	.
A valós érték változása	0	0	0	1.234	-414	820
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	0	0	0	63	0	63
Külföldi érdekeltségekkel kapcsolatos deviza átszámítási különbözetek	0	-124	-124	0	0	0
Tételek, amelyeket a Bank átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe - összesen	**-2.165**	**71**	**-2.094**	**1.272**	**-345**	**927**
Összesen	**-2.022**	**61**	**-1.961**	**1.412**	**-358**	**1.054**

A halasztott adó egyenlegének változása

	Nettó egyenleg 2018. január 1-jén	IFRS 9 alkalmazásának hatása	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2018. december 31-én		
					Nettó	Halasztott adókövetelések	Halasztott adókötelezettségek
Ingatlanok és berendezések; immateriális javak	-76	0	71	0	-5	0	-5
Befektetési célú értékpapírok - értékesíthető	0	0	0	0	0	0	0
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	-430	0	0	148	-282	0	-282
Adósságinstrumentumok - hitelkockázati komponens	0	0	0	0	0	0	0
*Származékos ügyletek**	69	0	0	37	106	106	0
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	694	0	-395	0	299	299	0
Elhatárolt veszteség	664	0	1.167	0	1.831	1.831	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	10	0	11	0	21	21	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	1	0	-1	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően					**1.970**	**2.257**	**-287**
Beszámítás						-285	285
Adókövetelések / Adókötelezettségek	**932**	**0**	**853**	**185**	**1.970**	**1.972**	**-2**

	Nettó egyenleg 2017. január 1-jén	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2017. december 31-én		
				Nettó	Halasztott adókövetelések	Halasztott adókötelezettségek
Ingatlanok és berendezések; immateriális javak	0	-76	0	-76	0	-76
Befektetési célú értékpapírok - értékesíthető	-3	0	-427	-430	0	-430
*Származékos ügyletek**	0	0	69	69	69	0
Hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	0	694	0	694	694	0
Elhatárolt veszteség	0	664	0	664	664	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	-32	42	0	10	10	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	0	1	0	1	1	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően				**932**	**1.438**	**-506**
Beszámítás					-145	145
Adókövetelések / Adókötelezettségek	**-35**	**1 325**	**-358**	**932**	**1 293**	**-361**

*A származékos ügyletek nettó módon kerülnek megjelenítésre.

2018-ban 1.972 millió forint (2017: 1.293 millió forint) halasztott adókövetelés került felvételre, mely a következő tételekből tevődik össze:

- 317 millió forint (2017: 629 millió forint) a társasági adóalapot módosító, átmeneti különbségeket okozó visszaforduló tételek miatt került megképzésre,
- 1.831 millió forint (2017:664 millió forint), mely a korábbi évekről hozott elhatárolt veszteségek egyenlegéből várhatóan a jövőben felhasználható lesz a Csoport megítélése szerint,
- -176 millió forint, mely az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének, valamint a cash-flow fedezeti ügyletek valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

2018-ban 2 millió forint halasztott adókötelezettség került felvételre, mely az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve. 2018-ban kisebb mértékű halasztott adó kötelezettség került megjelenítésre 2017-hez képest, mivel a társasági adóval kapcsolatos halasztott adó követelések és kötelezettségek jelentős része nettó módon került kimutatásra. 2017-ben 361 millió forint halasztott adókötelezettség került felvételre, mely az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének, valamint a cash-flow fedezeti ügyletek valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.
2018-ban a Csoport 163.186 millió forint (2017: 196.501 millió forint) összegű jövőben várhatóan fel nem használható negatív adóalappal rendelkezik. A 2015. január 1-ét megelőzően keletkezett elhatárolt veszteséget utoljára a 2025. adóévben, a 2015. január 1-ét követően keletkezett veszteségeket 5 évig lehet felhasználni.

(19) Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek

	2018.12.31			2017.12.31		
(millió Ft)	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	Összesen
Pénztár és csekk	82.291	9.576	91.867	40.358	9.648	50.006
Magyar Nemzeti Bank	39.845	0	39.845	17.625	0	17.625
Egyéb bank	5.452	19.566	25.018	2.557	9.876	12.433
Összesen	**127.588**	**29.142**	**156.730**	**60.540**	**19.524**	**80.064**

A Magyar Nemzeti Banknál (MNB) vezetett folyószámla a kötelező tartalékot tartalmazza. A Csoportnak bizonyos betétek után az MNB-nél 1 % (2017: 1 %) kötelező tartalékot kell elhelyezni. Az előírt átlagos tartalék egyenlege 16.904millió Ft volt (2017: 14.367 millió Ft). A kötelező tartalék előírás teljesíthető azáltal is, hogy a Csoport államkötvényeket tart a portfóliójában.

(20) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

2018.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	**388**	**0**	**31.243**	**31.631**
Kamatláb	-18	0	19.206	19.188
Részvény	0	0	24	24
Deviza	406	0	12.012	12.418
Egyéb	0	0	1	1
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	**1.451**	**0**	**-4**	**1.447**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**14.773**	**83**	**4**	**14.860**
Államkötvények és kincstárjegyek	14.324	82	5	14.411
Banki kötvények	449	1	-1	449
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	**16.612**	**83**	**31.243**	**47.938**

2017.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	**450**	**0**	**29.182**	**29.632**
Kamatláb	*0*	*0*	*23.285*	*23.285*
Részvény	*0*	*0*	*94*	*94*
Deviza	*450*	*0*	*5.803*	*6.253*
Egyéb	*0*	*0*	*0*	*0*
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	**918**	**0**	**-5**	**913**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**34.584**	**483**	**-7**	**35.059**
Államkötvények és kincstárjegyek	*34.304*	*482*	*-7*	*34.779*
Banki kötvények	*280*	*1*	*0*	*280*
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	**35.952**	**483**	**29.170**	**65.604**

A Monetáris Tanács 2017. november 21-én egy újabb nem-konvencionális eszközök 2018. januári bevezetéséről döntött. Ezen eszközök egyike az általános hatáskörű, feltétel nélküli monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz (MIRS). Az eszköz bevezetésének célja, hogy a laza monetáris kondíciók a hozamgörbe hosszabb szakaszán is érvényesüljenek, valamint segítse a hosszú kamatfixálású hitelek arányának növekedését.

Az általános hatáskörű monetáris politikai eszközként bevezetett 5 és 10 éves futamidejű MIRS igénybevételére az MNB által kiírt tendereken pályázhattak a bankok, mérlegfőösszegük arányában. A korábbi jegybanki IRS-programokhoz képest eltérés, hogy a MIRS használata nem feltételhez kötött. A Csoport kihasználta az igénybevehető keretet. Az eszköz igénybevétele lehetőséget biztosított a Bank fix kamatozású hitelezésének erősítésére.

A MIRS rendelkezésre bocsátása az MNB által meghirdetett kondíciókon történt, mely kedvezőbb volt az aktuális piaci kondícióknál. Ezen derivatívák kezdeti valós értékének meghatározása a tender meghirdetésének időpontjában jegyzett (különböző lejáratú) IRS ügyletek áraiból felépített hozamgörbéken alapuló diszkontálással valósult meg. A Csoport a pénzügyi instrumentum felvételénél a piaci árhoz viszonyított kezdeti valósérték különbözetet eredményként számolta el.

2018 folyamán a Csoport 95.136 millió forint névérték összegben kötött MIRS kamatswapokat, melyeknek a 2018.12.31-én fennálló eszközoldali könyv szerinti értéke 3.517 millió forint, a forrásoldali könyv szerinti értéke 145 millió forint volt, illetve a MIRS-ek kapcsán elszámolt 4.135 millió forintos valós értékelési eredmény a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény" soron jelent meg.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök

2018.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek
Hitelek és előlegek	**7.545**	**32**	**114**	**7.691**	**-154**
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**7.545**	**32**	**114**	**7.691**	**-154**

2018. december 31-én a Csoport a nem kereskedési célú, eredménnyel szemben valós értéken értékelt Hitelek és előlegek között olyan nyújtott hiteleket jelenít meg, amelyek pénzáramlásai nem kizárólag tőke- illetve kamatfizetéseket testesítenek meg (bővebben lásd a (46) megjegyzést az IFRS 9-re történő áttérés hatásait leíró részben). 2017. december 31-én az eredménnyel szemben valósan értékelt nem kereskedési célú Hitelek és előlegeket értéke 0 volt.

A kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelendő hitelek állománya 2018 folyamán elsősorban az Aegon portfólió részeként vásárolt hitelállománnyal nőt 1,6 milliárd forint értékben.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök

2018.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**24.964**	**660**	**-1.412**	**24.212**	**0**
Államkötvények és kincstárjegyek	24.964	660	-1.412	24.212	0
Vállalati és egyéb kötvények	0	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	**24.964**	**660**	**-1.412**	**24.212**	**0**

2017.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**59.977**	**1.536**	**-2.401**	**59.112**	**0**
Államkötvények és kincstárjegyek	58.345	1.521	-2.527	57.339	0
Vállalati és egyéb kötvények	1.632	15	126	1.773	0
Hitelek és előlegek	**2.929**	**0**	**1.305**	**4.234**	**0**
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	**62.906**	**1.536**	**-1.096**	**63.346**	**0**

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök állományában az előző évhez képest csökkenés történt, mely elsősorban 2018. folyamán lejárt, illetve eladott államkötvényeknek és vállalti kötvényeknek tulajdonítható.

(21) Bankközi kihelyezések

2018.12.31	Éven belül		Éven túl		Összesen
(millió Ft)	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Magyar Nemzeti Bank	112.538	36.970	0	0	**149.508**
Egyéb bankok	58.589	185.185	0	15.059	**258.833**
Értékvesztés	-2	-3	0	-4	**-9**
Bankközi kihelyezések	**171.125**	**222.152**	**0**	**15.055**	**408.332**

2017.12.31	Éven belül		Éven túl		Összesen
(millió Ft)	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Magyar Nemzeti Bank	11.307	0	0	0	**11.307**
Egyéb bankok	38.181	166.503	0	11.260	**215.944**
Értékvesztés	0	0	0	0	**0**
Bankközi kihelyezések	**49.488**	**166.503**	**0**	**11.260**	**227.251**

A bankközi kihelyezések a mérlegben az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron szerepelnek.

A Magyar Nemzeti Bankkal szemben fennálló követelést 2017-ben származékos ügyletek mögött álló call óvadék tette ki, 2018-ban egy napos kihelyezés is volt az MNB-s egyenlegben Az egyéb bankközi kihelyezések állománya 42.867 millió forinttal nőtt 2018 során az előző évhez képest.

(22) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

Ez a megjegyzés a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírpiacon jegyzett értékpapírokat mutatja be. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVTPL) papírok a (20) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök megjegyzésben míg a nem jegyzett értékpapírok a (23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokban megjegyzésben kerülnek részletezésre.

A nem FVTPL, értékpapírpiacon jegyzett értékpapírok állományából 202 millió Ft az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök" mérlegsoron, 468 millió Ft pedig „Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök" soron szerepel.

A Csoport kötelezettségei fedezetére 2018-ban 1.636 millió Ft értékben (2017: 380 millió forint) adott biztosítékba az értékpapír-befektetésekből.

2018-ban az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírokkal kapcsolatban 1.699 millió forint nyereséget számolt el a Csoport az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban (2017: 1.374 millió forint nyereséget), és 82 millió forint ráfordítás került átsorolásra az átfogó jövedelemből az eredménybe (2017: 63 millió forint ráfordítás).
2018-ban Csoport szinten addicionális limit került elfogadásra ezen értékpapírok esetében, ennek következtében jelentősen nőtt a banki és az államkötvények állománya is.

Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapír-befektetések

2018.12.31 (millió Ft)	*Bekerülési érték*	*Elhatárolt kamat*	*Nem realizált nyereség/ veszteség*	*Diszkont/ prémium*	*Érték-vesztés*	*Könyv szerinti érték*
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	*145.477*	*1.844*	*0*	*-5.455*	*-6*	*141.860*
Banki kötvények	*60.000*	*11*	*0*	*0*	*-5*	*60.006*
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	***205.477***	***1.855***	***0***	***-5.455***	***-11***	***201.866***

2017.12.31 (millió Ft)	*Bekerülési érték*	*Elhatárolt kamat*	*Nem realizált nyereség/ veszteség*	*Diszkont/ prémium*	*Érték-vesztés*	*Könyv szerinti érték*
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	*133.844*	*1.791*	*0*	*-3.584*	*0*	*132.051*
Banki kötvények	*60.000*	*3*	*0*	*0*	*0*	*60.003*
Lejáratig tartott értékpapírok összesen	***193.844***	***1.794***	***0***	***-3.584***	***0***	***192.054***

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

2018.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Diszkont/ prémium	Érték-vesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	**902**	**0**	**294**	**0**	**0**	**1.197**
Üzletrészek	50	0	-16	0	0	35
Részvények	413	0	283	0	0	696
Befektetési jegyek	439	0	27	0	0	466
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	**467.669**	**3.037**	**3.174**	**-6.702**	**-51**	**467.127**
Államkötvények és kincstárjegyek	241.907	2.606	1.956	-6.582	-12	239.875
Banki kötvények	225.762	431	1.218	-120	-39	227.252
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**468.571**	**3.037**	**3.468**	**-6.702**	**-51**	**468.324**

Összehasonlító adatok IAS 39 szerint

2017.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Diszkont/ prémium	Érték-vesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	**1.083**	**0**	**189**	**0**	**0**	**1.272**
Üzletrészek	49	0	-16	0	0	33
Részvények	382	0	172	0	0	554
Befektetési jegyek	652	0	33	0	0	685
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	**370.810**	**4.161**	**5.652**	**-7.789**	**0**	**372.834**
Államkötvények és kincstárjegyek	201.639	3.928	4.505	-7.746	0	202.326
Banki kötvények	169.171	233	1.147	-43	0	170.508
Értékesíthető értékpapírok összesen	**371.893**	**4.161**	**5.841**	**-7.789**	**0**	**374.106**

A Csoport úgy döntött, hogy az egyéb, kontroll alatt nem lévő részesedéseinek értékelését az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékeli és ennek megfelelően a valós érték változását sosem jeleníti meg az eredményben. A választás mögött az az ok áll, hogy ezek a részesedések nem a Csoport jövedelemtermelését, nyereségszerzését szolgálják, hanem különböző banki szolgáltatások nyújtását (pl. bankkártya-, pénzforgalmi tevékenység stb.) teszik lehetővé.
2017 és 2018 során ezen tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok állományának változása kizárólag a nem realizált valós érték változásából adódott; új beszerzés vagy értékesítés nem történt.

(23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokban

(millió Ft)	Tulajdoni részesedés %	Tulajdoni részesedés %	Nettó könyv szerinti érték	Nettó könyv szerinti érték
	2018.12.31	2017.12.31	2018.12.31	2017.12.31
RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt.	20,00%	20,00%	3	4
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	0,19%	0,19%	15	15
SWIFT	0,02%	0,02%	28	13
VISA Inc C.	0,03%	0,03%	678	535
CF Pharma Gyógyszergyártó Kft.	13,19%	13,19%	1	15
Pannon Lúd Mezőgazdasági és Szolgáltató Kft.	0,89%	0,89%	5	5
RAJNA befektetési jegy	-	-	467	685
Befektetések nem jegyzett értékpapírokban összesen			**1.197**	**1.272**

A befektetések nem jegyzett értékpapírokban az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök" mérlegsoron kerülnek bemutatásra. Mindkét évben a könyv szerinti értékek változása a valós értékek változásából fakadt.

(24) Tárgyi eszközök, immateriális javak és goodwill

(millió Ft)	Bruttó könyv szerinti érték					Halmozott értékcsökkenés/amortizáció					Könyv szerinti érték
	2018.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2018.12.31	2018.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2018.12.31	2018.12.31
Tárgyi eszközök											
Ingatlanok	10.741	2.911	-362	0	13.290	-7.233	-978	-2.180	0	-10.391	2.899
Gépek, berendezések	27.895	4.429	-3.511	-12.785	16.028	-16.866	-1.607	999	5.335	-12.139	3.889
Tárgyi eszközök összesen	**38.636**	**7.340**	**-3.873**	**-12.785**	**29.318**	**-24.099**	**-2.585**	**-1.181**	**5.335**	**-22.530**	**6.788**
Immateriális javak											
Vásárolt szoftver	44.075	5.601	-420	-9	49.247	-30.483	-3.746	419	0	-33.810	15.437
Egyéb immateriális javak	1.798	0	-37	0	1.761	-575	-31	23	0	-583	1.178
Immateriális javak összesen	**45.873**	**5.601**	**-457**	**-9**	**51.008**	**-31.058**	**-3.777**	**442**	**0**	**-34.393**	**16.615**

(millió Ft)	Bruttó könyv szerinti érték					Halmozott értékcsökkenés/amortizáció					Könyv szerinti érték
	2017.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2017.12.31	2017.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2017.12.31	2017.12.31
Tárgyi eszközök											
Ingatlanok	10.813	227	-299	0	10.741	-6.816	-712	296	0	-7.233	3.508
Gépek, berendezések	27.778	1.019	-902	0	27.895	-15.907	-1.454	495	0	-16.866	11.029
Tárgyi eszközök összesen	**38.591**	**1.246**	**-1.201**	**0**	**38.636**	**-22.723**	**-2.166**	**791**	**0**	**-24.099**	**14.537***
Immateriális javak											
Vásárolt szoftver	40.703	4.545	-1.173	0	44.075	-27.981	-3.639	1.137	0	-30.483	13.592
Egyéb immateriális javak	2.019	0	-221	0	1.798	-642	-49	116	0	-575	1.223
Immateriális javak összesen	**42.722**	**4.545**	**-1.394**	**0**	**45.873**	**-28.623**	**-3.688**	**1.253**	**0**	**-31.058**	**14.815***

* 2017-ben az előző évi pénzügyi kimutatáshoz képest 60 millió forint átsorolásra került az „Ingatlanok és berendezések" sorról az „Immateriális javak" sorra, mivel az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű joghoz kapcsolódik.

Az immateriális javak könyv szerinti értékében a Csoport az eszköz előállítása során 744 millió forint értékben számolt el ráfordításokat 2018-ban (2017-ben 354 millió forint értékben).
A Csoport 2018-ban és 2017-ben is 1.048 millió forint goodwillt mutatott ki könyveiben. Ebből a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-hez 1.023 millió forint, a Raiffeisen Autó Lízing Kft-hez 13 millió forint és az SCT Kárász utca Kft-hez pedig 12 millió forint üzleti vagy cégérték kapcsolódott.
2018-ban és 2017-ben nem keletkezett új goodwill és értékvesztés sem lett elszámolva az üzleti vagy cégértékre vonatkozóan.

(25) Pénzügyi lízing

Finanszírozási tevékenysége részeként a Csoport pénzügyi lízing ügyleteket köt lízingbe adóként. 2017. és 2018. december 31-én a Csoport bruttó lízingbefektetésének, valamint a minimális lízingfizetési követelések nettó jelenértékének levezetése a hátralévő futamidő szerinti bontásban a következő:

(millió Ft)	2018.12.31				2017.12.31			
	Éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Össz-esen	Éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Össze-sen
Bruttó lízingkövetelés	16.965	46.316	6.440	69.721	13.551	37.622	7.864	59.037
Meg nem szolgált pénzügyi bevétel	1.439	2.571	615	4.625	1.174	2.377	772	4.323
Minimális lízingfizetés nettó jelenértéke	**15.526**	**43.745**	**5.825**	**65.096**	**12.377**	**35.245**	**7.092**	**54.714**
Behajthatatlan minimális lízingfizetésekre képzett halmozott értékvesztés	231	119	6	356	265	37	0	302
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	**15.295**	**43.626**	**5.819**	**64.740**	**12.112**	**35.208**	**7.092**	**54.412**

A Lízing Csoport 2018-ban 24.829 millió Ft értékben kötött új üzletet (2017: 20.145 millió Ft).
A Lízing csoportban 2018-ban 0 Ft függő bérleti díjbevétel került elszámolásra pénzügyi bevételként (2017: 0 Ft), és a nem garantált maradványérték összege 9.205 millió forint volt (2017: 5.416 millió Ft). 2018. december 31-én a behajthatatlan minimális lízingfizetésekre és hitelfizetésekre képzett halmozott értékvesztés 390 millió Ft (2017: 302 millió Ft) volt. A szerződések eredeti lejárata 1 év és 34 év között van. A szerződések változó és fix kamatozásúak, a kapcsolódó BUBOR-hoz, CHFLIBOR-hoz, EURIBOR-hoz kötött kamattal. Nincs garantált maradványérték

(26) Operatív lízing

Operatív lízing, ahol a Csoport a lízingbe vevő

A fel nem mondható operatív lízingből származó fizetendő bérleti díjak:

(millió Ft)	2018.12.31	2017.12.31
1 éven belül	3.187	3.091
1-5 év között	6.266	11.105
5 éven túl	3.832	405
Összesen	**13.285**	**14.601**

A Csoport operatív lízing keretében ingatlanokat vesz bérbe. A bérleti szerződések operatív lízingnek minősülnek, mert az ingatlanokkal kapcsolatos kockázatok nem kerültek átadásra a Csoport részére. A Csoportnak nincsenek visszlízing ügyletei. A szerződések jelentős része 3 vagy 5 éves bérleti idővel rendelkezik, melyek esetében 3, illetve 5 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. Az ennél rövidebb bérleti idővel rendelkező szerződések esetében 1 vagy 2 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. A határozatlan idejű szerződések 1 év felmondási idővel rendelkeznek.
A Csoport tagjai 2020.01.01-től új székházba fognak költözni, ezért a meglévő székházbérleti szerződések 2019.12.31-i hatállyal felmondásra kerültek, ennek megfelelően a kapcsolódó bérleti díjak 2018-ban csak egy év vonatkozásában kerültek kimutatásra. Az új székházra vonatkozó bérleti díjak nem szerepelnek a kimutatásban, mivel azok jövőbeni elkötelezettségek.

A 2018-es évben a Csoport 721 millió Ft (2017: 6.364 millió Ft) ráfordítást számolt el operatív lízinggel kapcsolatban az eredményben. Az elszámolt ráfordítás azért csökkent jelentősen 2017-hez képest, mivel a Bank 2018-ban megvásárolta a Késmárk utca 11-13. Kft.-t, melytől az egyik székházát béreli, a kapcsolódó bérleti díjak pedig konszolidáció során kiszűrésre kerültek.

(27) Egyéb eszközök

(millió Ft)	2018.12.31	2017.12.31
Elhatárolások	2.419	1.474
Anyagok és készletek	204	193
Követelés fejében átvett készletek és ingatlanok	1.196	1.276
Adókövetelések	109	248
Egyéb eszközök	10	276
Egyéb eszközök összesen	**3.938**	**3.467**
ebből: értékvesztés	-118	-87

2017-ben és 2018-ban az egyéb eszközök jelentős részét az elhatárolások és a követelés fejében átvett eszközök teszik ki. A két év során csak az elhatárolások állományában történt jelentősebb mozgás, azon belül is a költségek és ráfordítások aktív időbeli emelkedett nagyobb mértékben 2018-ra. A kimutatott értékvesztés a követelés fejében átvett ingatlanokhoz kapcsolódott.

(28) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

2018.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	**502**	**0**	**26.516**	**27.018**
Kamatláb	0	0	14.295	14.295
Részvény	0	0	70	70
Deviza	502	0	12.151	12.653
Származékos ügyletek összesen	**502**	**0**	**26.516**	**27.018**
Rövid pozíciók	1.406	0	0	1.406
Rövid pozíciók összesen	**1.406**	**0**	**0**	**1.406**
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltpénzügyi kötelezettségek összesen	**1.908**	**0**	**26.516**	**28.424**

2017.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	**822**	**0**	**30.437**	**31.259**
Kamatláb	0	0	22.638	22.637
Részvény	0	0	81	81
Deviza	822	0	7.718	8.541
Származékos ügyletek összesen	**822**	**0**	**30.437**	**31.259**
Rövid pozíciók	1.596	0	0	1.596
Rövid pozíciók összesen	**1.596**	**0**	**0**	**1.596**
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltpénzügyi kötelezettségek összesen	**2.418**	**0**	**30.437**	**32.855**

A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitettségei kezeléséhez. Az alkalmazott instrumentumok kamatlábswapok, kétdevizás kamatlábswapok, határidős ügyletek és opciók. Ezeknek az ügyleteknek a valós értékét a fenti táblázat mutatja. Szintén a fenti táblázatban szerepelnek a kereskedési céllal kötött származékos ügyletek.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt fenti kötelezettségeket a Csoport a mérlegben a "Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek" között mutatja ki.

(29) Pénzügyi kötelezettségek egyeztető táblája a mérlegsorokhoz

A bankbetétek állományában az előző évi csökkenéshez képest most nagyobb növekedés látható, mely elsősorban a devizabetétek állományának növekedéséből fakad.

2018.12.31 (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt-ként megjelölt pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	0	270.900	270.900
Ügyfélbetétek	0	0	1.821.822	1.821.822
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	45.382	45.382
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	12.137	12.137
Származékos kötelezettségek	27.018	0	0	27.018
Rövid pozíciók	1.406	0	0	1.406
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	0	7.667	7.667
Összesen	**28.424**	**0**	**2.157.908**	**2.186.332**

(30) Bankbetétek és ügyfélbetétek

Bankbetétek

2018.12.31 (millió Ft)	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	4.584	5.355	85.009	154.222	**249.170**
Devizakülföldi	15.862	6	0	5.862	**21.730**
Bankbetétek összesen	**20.446**	**5.361**	**85.009**	**160.084**	**270.900**

2017.12.31 (millió Ft)	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	7.480	3.960	82.772	145.763	**239.975**
Devizakülföldi	34.022	274	0	7.622	**41.918**
Bankbetétek összesen	**41.502**	**4.234**	**82.772**	**153.385**	**281.893**

Ügyfélbetétek

2018.12.31 (millió Ft)	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	1.174.510	559.336	5.139	1.036	**1.740.021**
Devizakülföldi	38.241	43.329	1	230	**81.801**
Ügyfélbetétek összesen	**1.212.751**	**602.665**	**5.140**	**1.266**	**1.821.822**

2017.12.31 (millió Ft)	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	1.047.775	451.240	7.336	1.348	**1.507.699**
Devizakülföldi	25.166	37.906	1	193	**63.266**
Ügyfélbetétek összesen	**1.072.941**	**489.146**	**7.337**	**1.541**	**1.570.965**

A bankbetétek és ügyfélbetétek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek" mérlegsoron szerepelnek.

Az ügyfélbetétek esetén mind a lakossági, mind vállalati szektorban jelentősen nőtt az elhelyezett állomány.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett betétállomány (kártalanítási összeg) 2018 végén 695 milliárd Ft volt.

(31) Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

(millió Ft)	2018.12.31 Név-érték	2018.12.31 Könyv szerinti érték	2017.12.31 Név-érték	2017.12.31 Könyv szerinti érték
Amortizált bekerülési értéken értékelt	10.958	12.137	15.779	17.714
fix	10.185	11.335	13.957	15.857
indexált	0	0	847	856
változó	773	802	975	1.001
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	**10.958**	**12.137**	**15.779**	**17.714**

A kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a mérlegben az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek" soron szerepelnek.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett kibocsátott kötvényállomány (kártalanítási összeg) 2018 végén 1,8 milliárd Ft volt.

(32) Hátrasorolt kötelezettségek

2018.12.31 Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió)	Deviza-nem	Kamat-láb	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	41	EUR	5,83%	2024.12.31	12.993
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	30	EUR	5,83%	2024.12.31	9.645
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	25	EUR	5,68%	2024.12.31	8.107
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	25	EUR	5,68%	2024.12.31	8.107
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	20	EUR	5,69%	2024.12.31	6.530
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		**141**				**45.382**

2017.12.31 Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió)	Deviza-nem	Kamat-láb	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	41	EUR	5,50%	2024.12.31	12.531
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	30	EUR	5,56%	2024.12.31	9.309
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	25	EUR	5,35%	2024.12.31	7.821
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	25	EUR	5,35%	2024.12.31	7.821
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	20	EUR	5,42%	2024.12.31	6.299
Hátrasorolt kötelezettségek		**141**				**43.781**

A hátrasorolt kötelezettségek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek" mérlegsoron szerepelnek.
Ezek a hitelfelvételek a Csoport közvetlen, feltétlen és külön biztosíték nélküli kötelezettségei, amelyek a Csoport egyéb betéteseivel, illetve hitelezőivel szembeni kötelezettségekhez képest hátrasoroltak.

(33) Egyéb kötelezettségek

(millió Ft)	2018.12.31	2017.12.31
Elhatárolások	3.601	6.498
Adókötelezettségek	3.378	2.955
Egyéb kötelezettségek	267	296
Egyéb kötelezettségek	**7.246**	**9.749**

Az egyéb kötelezettségeken belül a két meghatározó tétel az elhatárolás és az adókötelezettség. Míg az utóbbi számottevően nem változott 2017-hez képest, addig az elhatárolások állománya jelentősen csökkent. Köszönhető ez főként a költségek és ráfordítások passzív időbeli elhatárolása csökkenésének, ugyanakkor kismértékben nőtt a hitelkeretekhez kapcsolódó passzív időbeli elhatárolás. Az egyéb kötelezettségek sor tartalmazza az MNB-vel kötött IRS ügyletek bekerüléskori értékelési különbözetét is, amely csökkent 2017-hez képest.

(34) Céltartalék

A következő táblázat a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékon kívüli céltartalékokat részletezi:

(millió Ft)	Nyugdíj és egyéb munkaviszony megszűnése utáni meghatározott juttatási kötelmek	Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Az IAS 37 szerint értékelt egyéb elkötelezettségek és adott garanciák és az IFRS 4 szerint értékelt adott garanciák	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2018.01.01	0	43	2.754	891	0	2.384	6.072
Céltartalékképzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	0	0	176	168	0	5.876	6.220
(-) Felhasznált összegek	0	-43	-2.754	0	0	-3.411	-6.208
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	0	0	-258	0	-245	-503
Egyéb mozgások	0	0	0	0	0	-72	-72
Záró egyenleg 2018.12.31	**0**	**0**	**176**	**801**	**0**	**4.532**	**5.509**

Az Átszervezésre képzett céltartalékok állományváltozása a Csoport szervezeti egységeinek közös székházba történő költözésére képzett céltartalék adta. Összhangban a Csoport hosszú távú hatékonyság növelő stratégiai céljaival, 2017 év folyamán a Csoport vezetése döntést hozott az irányítási és központi szervezetei egységeinek közös székházba költöztetéséről. A Csoport az aktuális székház szerződés felmondása kapcsán előnytelen bérleti szerződésből fakadó jövőbeni veszteségre 2.693 millió forint céltartalékot képzett 2017 évben. 2018 májusában a teljes céltartalék felhasználásra került, a 3.455 millió forint tényleges kifizetés ellenében.
Az egyéb céltartalékok jelentős változása a bonusz fizetésre képzett céltartalékok állományváltozására vezethető vissza.

(35) Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek, valamint megszűnt tevékenységek

A Csoport 2017-ben nem rendelkezett értékesítésre tartott eszközökkel és kötelezettségekkel. 2018 végén viszont az EURO GREEN ENERGY Fejlesztő és Szolgáltató Kft. eszközei és kötelezettségei átsorolásra kerültek az értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek közé, mivel a Csoport 2018-ban már tárgyalásokat folytatott a leányvállalat értékesítését illetően.

Megszűnt tevékenység nyeresége/vesztesége

A megszűnt tevékenység a Csoportnak olyan része, amelyet vagy elidegenített, vagy értékesítésre tartottá minősített. A Csoportnak nem volt jelentős megszűnt tevékenysége 2018-ban.

(36) Jegyzett tőke

2018. december 31-én, 2017. december 31-én a Csoport részvényesi struktúrája az alábbi volt:

	2018.12.31			
Tulajdonosok	Részvénytípus	Részvények darabszáma	Névérték	Összesen (millió Ft)
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		**5.000.009**		**50.000**

	2017.12.31			
Tulajdonosok	Részvénytípus	Részvények darabszáma	Névérték	Összesen (millió Ft)
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		**5.000.009**		**50.000**

A Csoport jóváhagyott, kibocsátott és befizetett jegyzett tőkéje 10.000 Ft névértékű törzsrészvényekből áll. Az alaptőke a beszámolóban bemutatott időszakban nem változott.

2017. és 2018. december 31-én a Csoport nem rendelkezett visszavásárolt saját részvénnyel.

Míg a 2016-os eredményből nem történt, a 2017-es eredményből 17.640 millió Ft osztalékfizetésre került sor. A Csoport a 2018-as eredményből 28.800 millió Ft osztalékot tervez kifizetni. (lásd. (48) Mérlegfordulónap utáni események)

(37) Tőketartalék

A Tulajdonos által a jegyzett tőkén felül, a tranzakciós költségek levonása után a Csoport rendelkezésére bocsátott összeg a tőketartalékba kerül elhelyezésre. Tekintettel arra, hogy a korábbi évek tőkekibocsátásakor jelentős összegű pozitív tőketartalék halmozódott fel, miközben az eredménytartalék egyenlege negatív volt, a tulajdonos úgy döntött, hogy 2017-ben 176.649 millió Ft összegű tőketartalékot áthelyez eredménytartalékba. Ehhez az MNB engedélyét a Csoport 2017 áprilisában megkapta. Ezen 2017-es átcsoportosítást követően már nem történt változás a tőketartalékban.

(38) Halmozott egyéb átfogó jövedelem

A halmozott egyéb átfogó jövedelem az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt befektetések valós értékének halmozott nettó változását tartalmazza.

Hitelviszonyt megtestesítő befektetések esetében addig szerepel ezen a mérlegsoron a nem realizált valós érték, amíg a befektetést ki nem vezetik, vagy nem válik értékvesztetté, ezt követően a kivezetés eredménye az eredménykimutatásban jelenik meg.

Az az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tőkeinstrumentumok esetén a kivezetést követően a kivezetéskor keletkezett eredmény közvetlenül a saját tőkén belül az eredménytartalék soron realizálódik.
Itt jelenik meg továbbá a cash-flow fedezeti elszámolásba bevont fedezeti ügyletek nyereségének vagy veszteségének hatékony része, illetve mindezen tételekhez kapcsolódó halasztott adó is.

(39) Egyéb tartalékok

A Csoport az Egyéb tartalékok között szerepelteti a 2013. évi CCXXXVII. törvény 38. fejezet 83.§ és a 2015. évi CLXXVIII. törvény 40.§ alapján képzett általános tartalékot. Ezen előírások szerint a hitelintézet az adózott nettó eredmény 10 %-át köteles általános tartalékba helyezni. Így a felhalmozott eredmény elkülönítéseként 2018-ban 2.301 millió Ft (2017: 2.854 millió Ft) összegben megtörtént a tartalékképzés.

(40) Mérlegben felhalmozott eredmény

Az adott és a korábbi üzleti évek fel nem osztott nyereségeit és veszteségeit foglalja magában.

(41) Függő és jövőbeni kötelezettségek

A Csoport a hitelnyújtásra vonatkozó jövőbeni kötelezettségvállalásokkal rendelkezik, ügyfelei részére folyószámla- és egyéb hitelkereteket biztosít.

A Csoport garanciákat és akkreditíveket is nyújt ügyfelei számára, hogy a harmadik fél felé garantálja az ügyfelek teljesítését.

A függő és jövőbeni kötelezettségek szerződés szerinti összegét az alábbi táblázat tartalmazza kategóriák szerinti bontásban. A táblázatban szereplő adatok a hitelnyújtási elkötelezettségek teljes összegét mutatják. A garanciák és egyéb adott elkötelezettségek esetében a bemutatott összeg azt a maximális veszteséget jelzi, amit a Csoport a mérleg fordulónapján számolna el, amennyiben a felek nem teljesítenék a szerződésben vállalt kötelezettségeket.

2018.12.31	Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegen kívüli elkötelezettségek és pénzügyi garanciák					
	Névérték			Céltartalék		
(millió Ft)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Hitelnyújtási elkötelezettségek	295.611	33.251	454	201	244	357
Adott pénzügyi garanciák	86.508	3.947	0	19	8	0
Egyéb adott elkötelezettségek	114.963	25.585	1.993	15	16	1.625
Összesen	**497.082**	**62.783**	**2.447**	**235**	**268**	**1.982**

* A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő elkötelezettségek esetében

2017.12.31.* (millió Ft)	Névérték	Céltartalék*
Hitelnyújtási elkötelezettségek	360.833	859
Adott pénzügyi garanciák	119.317	48
Egyéb adott elkötelezettségek	78.884	1.715
Összesen	**559.034**	**2.622**

*A 2017 évi beszámoló hasonló táblája tartalmazta a peres kötelezettségekre képzett céltartalékokat is, mely jelen beszámolóban a Céltartalékok megjegyzésben kerül megjelenítésre

A függő és jövőbeni kötelezettségvállalások mérlegen kívüli hitelezési kockázatot jelentenek, ugyanis a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban csupán a kapcsolódó díjak, jutalékok, valamint a lehetséges jövőbeni veszteségekre képzett céltartalékok jelennek meg mindaddig, amíg a kötelezettséget teljesítik, vagy az le nem jár. Számos ilyen mérlegen kívüli tétel lejár anélkül, hogy részben vagy teljes egészében igénybe vennék azokat. Ebből következően az összegek nem a várható jövőbeli cash-flow-kat mutatják.

A Csoportnak két jelenlegi budapesti központi irodája után 996 millió forintos bérleti szerződésből származó kötelezettségvállalása van 2018. évre vonatkozóan a 2019-es évre (2017-ban 1.397 millió forint).

(42) Valós érték meghatározása

Az olyan pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározásához, amelyre vonatkozóan nincs megfigyelhető piaci árfolyam, értékelési technikák használata szükséges a számviteli politikában leírtak szerint. Az olyan pénzügyi instrumentumok esetében, amelyekkel ritkán kereskednek és árfolyamuk kevéssé átlátható, a valós érték kevésbé objektív, és különböző mértékű megítéléseket igényel likviditástól, koncentrációtól, a piaci tényezők bizonytalanságától, árazási feltételezésektől és az adott instrumentumot érintő egyéb kockázatoktól függően. Lásd az alábbiakban a „Pénzügyi instrumentumok értékelése" részt.

A Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során használt kritikus számviteli döntések

Az alábbiak tartoznak a Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések közé:

Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia

A Csoport számviteli politikáját a valós érték meghatározására vonatkozóan a (4.8) A valós érték meghatározása kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

A Csoport a valós érték meghatározásánál a módszerek alábbi hierarchiáját alkalmazza:
1. szint: Adott eszköz és kötelezettség aktív piacon jegyzett módosítás nélküli árfolyamai.
2. szint: Az inputok közvetlenül vagy közvetetten, de továbbra is megfigyelhető adatokon alapulnak, azonban az eszköz vagy kötelezettség piaci értékelésével már csak közvetettebb kapcsolatban állnak. Ilyen lehet:
   a) a hasonló eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett árai
   b) adott vagy hasonló eszköz vagy kötelezettség nem aktív piacon jegyzett árai, melyek a mérés pillanatában nem mérik megfelelően a piaci szereplők értékítéletét
   c) a piacokon megfigyelhető minden egyéb, de nem árjellegű adat (azonos lejáratra vonatkozó hozamgörbék, kamatlábak, hitelkockázatok, volatilitási adatok stb.)
   d) nem közvetlenül megfigyelhető adatok, melyek a megfigyelhető piaci adatokból származtathatóak, illetve azok által megerősített
3. szint: Az eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó olyan inputok, melyek nem megfigyelhető piaci adatokon alapulnak (meg nem figyelhető inputok).

Az alábbi tábla foglalja össze a fordulónapon a mérlegben szereplő, valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumokat, a valós érték hierarchia azon szintje szerint, melybe az értékelés alapjául szolgáló inputok alapján kerültek. Amennyiben a valós értéket nem megfigyelhető inputokra épülő értékelési technikával állapítják meg, a valós értékek magukban foglalják a tranzakciós ár és a kezdeti megjelenítéskori valós érték közötti halasztott különbözetet.

Valósérték-hierarchia: valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2018.12.31 (millió Ft)	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	16.307	31.631	0	2.389	0	0	31.593	0
Származékos ügyletek	0	31.631	0	2.389	0	0	31.593	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1.447	0	0	0	0	-4	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	14.860	0	0	0	0	4	0	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	0	0	7.691	0	112	0	0	112
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	0	0	7.691	0	112	0	0	112
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	24.212	0	0	0	0	-1.412	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	24.212	0	0	0	0	-1.412	0	0
Hitelek és előlegek	0	0	0	0	0	0	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	467.127	1.145	53	0	0	-3.570	311	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	1.145	53	0	0	0	311	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	467.127	0	0	0	0	-3.570	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	2.657	0	76	0	0	2.638	0
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**507.646**	**35.433**	**7.744**	**2.465**	**112**	**-4.982**	**34.542**	**112**
Valós értéken értékeltpénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	0	28.424	0	-3.910	0	0	26.528	0
Származékos ügyletek	0	27.018	0	-3.910	0	0	26.528	0
Rövid pozíciók	0	1.406	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	4.029	0	621	0	0	4.030	0
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**0**	**32.453**	**0**	**-3.289**	**0**	**0**	**30.558**	**0**

2017.12.31 (millió Ft)	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	35.972	29.632	0	6.889	0	-12	29.182	0
Származékos ügyletek	0	29.632	0	6.889	0	0	29.182	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	913	0	0	0	0	-5	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	35.059	0	0	0	0	-7	0	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	0	0	0	0	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	59.112	4.234	0	-945	0	-2.401	1.305	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	59.112	0	0	0	0	-2.401	0	0
Hitelek és előlegek	0	4.234	0	-945	0	0	1.305	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	372.834	1.220	52	0	0	5.651	199	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	1.220	52	0	0	0	199	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	372.834	0	0	0	0	5.651	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	2.608	0	20	0	0	2.561	0
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**467.918**	**37.694**	**52**	**5.964**	**0**	**3.238**	**33.247**	**0**
Valós értéken értékeltpénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	0	32.855	0	5.422	0	0	30.438	0
Származékos ügyletek	0	31.259	0	5.422	0	0	30.438	0
Rövid pozíciók	0	1.596	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	3.530	0	-1.545	0	0	3.409	0
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**0**	**36.385**	**0**	**3.877**	**0**	**0**	**33.847**	**0**

Valósérték-hierarchia: amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2018.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Valós érték	Valósérték-hierarchia		
			1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*201.866*	*206.243*	*206.243*	*0*	*0*
Hitelek és előlegek	*1.470.228*	*1.514.362*	*0*	*0*	*1.514.362*
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1.672.094**	**1.720.605**	**206.243**	**0**	**1.514.362**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	*2.138.104*	*2.153.219*	*0*	*0*	*2.153.219*
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*12.137*	*12.535*	*0*	*12.535*	*0*
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	*7.667*	*7.667*	*0*	*0*	*7.667*
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**2.157.908**	**2.173.421**	**0**	**12.535**	**2.160.886**

2017.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Valós érték	Valósérték-hierarchia		
			1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*192.053*	*203.086*	*203.086*	*0*	*0*
Hitelek és előlegek	*1.368.351*	*1.392.873*	*0*	*0*	*1.392.873**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1.560.404**	**1.595.959**	**203.086**	**0**	**1.392.873**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	*1.896.639*	*1.895.679*	*0*	*0*	*1.895.679**
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*17.714*	*18.323*	*0*	*18.323*	*0*
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	*4.699*	*4.699*	*0*	*0*	*4.699*
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**1.919.052**	**1.918.701**	**0**	**18.323**	**1.900.378**

*A 2017. évi beszámolóban a „Hitelek és előlegek" illetve a „Betétek" állománya tévesen a 2. hierarchia szintre kerültek besorolásra. Ezt felülvizsgáltuk 2018-ban és a 2017. év adatait tartalmazó táblázatban már helyesen a 3. hierarchia szint alatt mutatjuk be.

Pénzügyi instrumentumok valós értékeinek meghatározása során alkalmazott feltevések

Számos pénzügyi instrumentumnak azonban nincs aktív piaca, ezért a valós értékek nettó jelenérték vagy más értékelési technika alkalmazásával kialakított becsléseken alapulnak, amelyeket jelentősen befolyásolnak a becsült jövőbeli cash-flow-k és diszkontráták összegére és időzítésére vonatkozó feltevések. Sok esetben az értékelt portfólió mérete miatt nem lenne lehetséges azonnal realizálni a becsült valós értékeket.

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása során alkalmazott módszerek, valamint értékelési technikák alkalmazása esetén a használt feltevések a következők:

I. Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek (1. hierarchia szint)

Rövid lejáratuk miatt a Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek könyv szerinti értéke a valós értékük jó közelítésének tekinthető.

II. Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések (3. hierarchia szint)

A hitelek valós értékének meghatározásakor a jövőbeni előre jelzett cash-flow-kat diszkontálja a Csoport a jelenértékükre az aktuális piaci kamatlábbal.

A Stage 1 és Stage 2 hitelezési kockázati kategóriájú hitelek valósérték kalkulációja központilag az anyavállalat által történik diszkontált cash-flow módszerével relevancia esetén viselkedési- (Behavioral Option Modelling) és pénzügyi (Financial Option Pricing) opcionalitási modellek figyelembevételével.

A Stage 3-as tehát értékvesztett hitelek esetén szintén diszkontált cash-flow módszerét alkalmazza a Csoport. Ezen ügyleteknél a valósérték számítás alapja a céltartalék-értékvesztés rendszer által adott várható megtérülések) a kockázatmentes ráta likviditási felárral eltolt értékével diszkontált jelenértéke (distressed cash-flow).

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Hitelek és előlegek" sorai tartalmazzák.

III. Értékpapírok (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott értékpapírok és jegyzett adósságinstrumentumok esetében a jegyzett piaci árfolyamot használják. A kereskedési célúként, valós értéken nyilvántartottként megjelölt, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt magyar államkötvények, illetve vállalati kötvények valós értékének meghatározása a Bloomberg információs rendszerben elérhető piaci árak alapján történik. Az értékpapírok valós értéke a tőzsdén jegyzett piaci árfolyam (ha létezik ilyen árfolyam). Ha nincs jegyzett árfolyam, akkor vagy az OTC piacon elérhető piaci ár, ennek hiányában a valós érték a szerződéses cash-flow-k diszkontált jelenértéke az értékelés időpontjában.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok" és „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok" sorai tartalmazzák.

IV. Befektetések nem jegyzett értékpapírokban (2. és 3. hierarchia szint)

Ezek az instrumentumok piacon nem jegyzett eszközök, melyek értékelésénél az egyéb piaci információkon túl egyéb feltételezésekkel is él a Csoport.

A 3. hierarchia szinten értékelt instrumentumok esetén a valósérték kalkulálása divident discount model alkalmazásával történik.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok" sorai tartalmazzák.

V. Származékos termékek (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott derivatívák valós értéke a jegyzett árfolyam.

Az egydevizás swapok és a határidős kamatlábügyletek valós értéke a diszkontált, előre jelzett jövőbeni cash-flow-k alapján kerül megállapításra. A számításhoz a Csoport a pénzügyi instrumentum hátralévő futamidejére vonatkozó piaci kamatlábakat használja.

A kétdevizás kamatswap ügyletek valós értékét diszkontált cash-flow számítással állapítja meg a Csoport (a kalkulációt a front office rendszer végzi). Az értékeléshez használt hozamgörbébe az ezen ügyletek piacára jellemző, országkockázati felárat is megtestesítő kamatfelár (basis swap spread) is be van építve.

A határidős deviza ügyletek valós értéke az aktuális határidős kamatlábakon alapszik. A plain vanilla és egzotikus devizaopciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódnak meg az értékek.

Egyes hitelek, betétek, plain vanilla kötvények (vásárolt, saját kibocsátású) valós értékének változásából adódó kitettség fedezetére a Csoport kamatlábcsere-ügyleteket kötött. Az ilyen fedezett hitelek, betétek és kötvények valós értéke a jövőbeni cash-flow-k mérlegfordulónapi diszkontált jelenértéke. A pénzügyi kimutatásokban ezek a hitelek, betétek amortizált bekerülési vagy valós értéken szerepelnek.

A CVA/DVA (Credit Value Adjustment/Debit Value Adjustment) számításának a célja az IFRS 13-nak szabályoknak megfelelően, hogy a Csoport számszerűsítse a jövőbeni lehetséges partnerkockázati veszteségeket azokra az ügyfelekre, akikkel szemben van derivatív kitettség. A modell változó paramétere a partner esetleges bedőlési valószínűségében bekövetkező változás és nem a piaci változók mozgása. Számítása úgy történik, hogy egy ügyfél esetében megbecslésre kerül a jövőben (egyes időpontokban) várható kitettség-érték (Mark-to-market alapon), a bedőlési valószínűségek és ezek szorzata összegzésre kerülnek, majd a végén egy megtérülési valószínűséggel van korrigálva az eredmény.

VI. Bankbetétek, ügyfélbetétek (3. hierarchia szint)

A bank- és ügyfélbetétek valós értéke diszkontált cash-flow-k alapján, a hasonló hátralévő futamidejű betétekre ajánlott aktuális kamatok alkalmazásával kerül megállapításra. A látra szóló betétek esetében a Csoport feltételezi, hogy a valós érték a mérlegfordulónapon látra fizetendő összeggel egyenlő.

Az IFRS 13-nak megfelelően a Csoport saját kibocsátói kockázatát úgy veszi figyelembe, hogy a diszkontáláshoz használt faktorokat az adott cash-flow mozgás napjára érvényes, devizánként meghatározott likviditási prémiummal eltolja. A likviditási prémium mértéke piaci információkon alapul például: BUBOR/LIBOR mértéke, IRS, FRA ügyletek kamatai, Asset Swap Spreadek.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Betétek" sorai tartalmazzák.

VII. Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, hátrasorolt kötelezettségek (2. és 3. hierarchia szint)

A kibocsátott kötvények valós értékét a mérlegfordulónapi rendelkezésre álló jegyzett piaci árak, vagy hasonló instrumentumok jegyzett piaci ára alapján határozza meg a Csoport. Az alárendelt kölcsöntőke esetében a valós érték a jövőbeni cash-flow-k diszkontálásával kerül meghatározásra.

A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőben cash-flow jelenértéke adja, míg a strukturált instrumentumok esetében a Csoport a beágyazott derivatívát értékeli, melyet le is választ az alapszerződésről.

Az IFRS 13-nak megfelelően kerül értékelésre a saját kibocsátói kockázat is a következőképpen: a kötvény cash-flow-it devizanemtől függően kerül diszkontálásra a HUF, illetve EUR zéró kupon IRS swap görbének eltoltjával, az eltolást pedig az aktuális, árazás napján érvényes likviditási prémiumok jelentik.
A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértékelésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.

Valós érték – 3-as szintű közzétételek

Az alábbi tábla foglalja össze a 3. szintű inputok alapján meghatározott valós értékek nyitó és záró

egyenlegének egyeztetését a releváns, valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok esetén:ó

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2018. 01.01	Árfolyamkülönbözetek	Kibocsátások	Rendezések	Nyereség/veszteség az eredményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyereség/veszteség az egyéb átfogó jövedelemben	Záró egyenleg 2018. 12.31
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök								
Hitelek és előlegek	9.279	0	1.497	-3.240	155	34	0	7.691
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**9.279**	**0**	**1.497**	**-3.240**	**155**	**34**	**0**	**7.691**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	51*	0	0	0	0	0	1	52
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**51**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**52**

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2018. 01.01	Árfolyamkülönbözetek	Kibocsátások	Rendezések	Nyereség/veszteség az eredményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyereség/veszteség az egyéb átfogó jövedelemben	Záró egyenleg 2018. 12.31
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök								
Hitelek és előlegek	0	0	0	0	0	0	0	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	49	3	0	0	0	0	0	52*
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**49**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**52**

* A 2017 évi záró és a 2018 évi nyitó egyenleg közti eltérés az IFRS9 standardra történő áttérés hatása, melyet a (44) megjegyzés részletez.

A fenti táblában bemutatott összes nyereség és veszteség az alábbiak szerint került bemutatásra az eredményben és az egyéb átfogó jövedelemben:

2018.12.31 (millió Ft)	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumen-tumok	Hitelviszonyt megtestesítő érték-papírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumen-tumok	Hitelviszonyt megtestesítő érték-papírok	Hitelek és előlegek
Eredményben megjelenített összes nyereség/ veszteség:	**0**	**0**	**540**	**0**	**0**	**0**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	*0*	*0*	*180*	*0*	*0*	*0*
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/ veszteség	**0**	**0**	**34**	**0**	**0**	**0**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	*0*	*0*	*34*	*0*	*0*	*0*

2018.12.31 (millió Ft)	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumen-tumok	Hitelviszonyt megtestesítő érték-papírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumen-tumok	Hitelviszonyt megtestesítő érték-papírok	Hitelek és előlegek
Eredményben megjelenített összes nyereség/ veszteség:	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/ veszteség	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

A következő táblázatok a 3. szintű valós érték meghatározás lényeges jellemzőit mutatják a valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumoknál illetve azoknál a pénzügyi instrumentumoknál, amelyeket a Csoport amortizált bekerülési értéken értékel, de valós értéküket közzéteszi).

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok:

2018.12.31 (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok	A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)	Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	7.691	a)	b)	c)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**7.691**				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	52	e)	f)	g)	h)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**52**				

2017.12.31 (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok	A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)	Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	0	0	0	0	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**0**				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	52	e)	f)	g)	i)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**52**				

Betűjel	Leírás
a)	*Teljesítő hitelek:* *Diszkontált Cash-Flow, viselkedési alapú opcióárazás (ahol alkalmazható), pénzügyi opcióárazás: Black-Scholes modell (eltolt) (ahol alkalmazható)* *Nem teljesítő hitelek:* *Diszkontált CF*
b)	*Teljesítő hitelek:* *Retail: kockázatmentes hozamgörbe a diszkontáláshoz* *Non-retail: kockázatmentes hozamgörbe, finanszírozási görbe (likviditási költséghez), hitelkockázati felár (CDS görbe)* *Nem teljesítő hitelek:* *Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) - workout/retail risk által becsülve* *Non-retail: várható megtérülés - workout által becsülve*
c)	*Teljesítő hitelek:* *Retail:* *kockázatmentes hozamgörbe: 0.182624 - 3.09585* *Non-retail:* *kockázatmentes hozamgörbe: 0.182624 - 3.09585* *finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): -0.101458% - +0.60903% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; -0.50726% - +2.57069% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor* *hitelkockázati felár (CDS görbéből): +0.035955% - +46.276932% CDS-ekre beértékeléskor; +0% - +44.45546% CDS-ekre kibocsátáskor* *Nem teljesítő hitelek:* *Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100%* *Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %*
d)	*Ha a kockázatmentes hozamgörbe, a finanszírozási görbe és a hitelkockázati felár nő, a FV csökken.* *Ha a stresszelt CF nő, és a várható megtérülési ráta nő, a FV értéke is növekszik*
e)	*Osztalékalapú vállalatértékelési modell (DDM)*
f)	*Magas növekedési ütemű periódus hossza* *Növekedési ütem a stabil szakaszban* *Béta* a stabil szakaszban*
g)	*Magas növekedési ütemű periódus hossza: 1-15 év* *Növekedési ütem a stabil szakaszban: 0-5%* *Béta a stabil szakaszban: 0.8-1.2*
h)	*A magas növekedési ütemű periódus hosszának növekedésével a FV csökken.* *Ha a növekedési ütem nő, növekszik a FV.* *A béta csökkenésével nő a FV.*
i)	*A magas növekedési ütemű periódus hosszának növekedésével a FV csökken.* *Ha a növekedési ütem nő, növekszik a FV.* *A béta növekedésének negatív FV hatása van.*

*béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok:

2018.12.31 (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0		
Hitelek és előlegek	1.514.362	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1514362**		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	2.153.219	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0		
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.667	Nincs átértékelés	nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**2.160.886**		

2017.12.31 (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0		
Hitelek és előlegek	1.392.873	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1392873**		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	1.895.679	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0		
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4.699	Nincs átértékelés	nem értmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**1.900.378**		

(43) Kapcsolt felek

A Csoport kapcsolt felei közé tartozik az anyavállalat, a társult vállalkozások, a közös vezetésű vállalatok, a kulcsfontosságú vezetők és közeli családtagjaik, valamint olyan gazdálkodó egységek, amelyek felett a kulcsfontosságú vezetők vagy közeli családtagjaik gyakorolnak ellenőrzést, közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást, vagy amelyekre vonatkozóan jelentős szavazati joggal rendelkeznek.

A kapcsolt felekkel folytatott ügyletek

Az időszak során a Csoport az alábbi ügyleteket folytatta kapcsolt felekkel:

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok:

2017.12.31 (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	16.129	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	108.455	334	0	33	0
ebből: nem teljesítő	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	**124.584**	**334**	**0**	**33**	**0**
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	55.219	377	0	473	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	**55.219**	**377**	**0**	**473**	**0**
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	23.669	196	0	5	0
Származékos ügyletek névleges összege	2.499.284	0	0	0	0
Az értékvesztés és a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek esetében	0	-140	0	0	0

2017.12.31 (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	89.044	715	0	8	0
ebből: nem teljesítő	0	5	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	**89.044**	**715**	**0**	**8**	**0**
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	65.979	5.629	0	217	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	**65.979**	**5.629**	**0**	**217**	**0**
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	21.034	0	0	5	0
Származékos ügyletek névleges összege	1.729.608	13.979	0	0	0
Az értékvesztés és a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek esetében	0	-53	0	0	0

Kapcsolt felekkel bonyolított ügyletekből származó kiadások és bevételek

2018 (millió Ft)	Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	Az intézmény vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Kamatbevétel	14.020	4	0	0	0
Kamatráfordítások	-10.238	-5	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	111	7	0	2	0
Díj- és jutalékráfordítások	-186	-6	0	0	0
Összesen	**3.707**	**0**	**0**	**2**	**0**

2017 (millió Ft)	Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	Az intézmény vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Kamatbevétel	10.844	96	0	0	0
Kamatráfordítások	-13.439	0	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	108	16	0	2	0
Díj- és jutalékráfordítások	-138	0	0	0	0
Összesen	**-2.625**	**112**	**0**	**2**	**0**

A kapcsolt felekkel bonyolított fenti tranzakciókra a szokásos üzletmenet keretében került sor, lényegében harmadik felekkel kötött tranzakciók kondíciójával megegyező feltételekkel, beleértve a kamatkondíciókat és a biztosítékokat.

A kulcspozícióban lévő vezetők kompenzációjának összege a 2018-as év során 829 millió forint volt (2017-ben kifizetett összeg: 901 millió forint)

(44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban

A Csoport leányvállalatait és az általuk végzett tevékenységek rövid leírását az alábbi táblázat tartalmazza:

Részesedések kapcsolt vállalkozásokban	Tulajdoni részesedés 2018. 12.31	Tulajdoni részesedés 2017. 12.31	Székhely	Tevékenység
Raiffeisen Gazdasági Szolgáltató Zrt.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Máshova nem sorolt, egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
Raiffeisen Corporate Lízing Zrt.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Pénzügyi lízing
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Biztosítási ügynöki, brókeri tevékenység
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Ingatlankezelés
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt.	80,00%	80,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Alapkezelés
RB Szolgáltató Központ Kft.	100,00%	100,00%	4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/b	Egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenység
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1158 Budapest, Késmárk utca 11-13.	Vagyonkezelés
Késmárk utca 11-13. Kft.	100,00%	-	1158 Budapest, Késmárk utca 11-13.	Ingatlankezelés
Harmadik Vagyonkezelő Kft.	100,00%	-	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Vagyonkezelés
EURO GREEN ENERGY Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1158 Budapest, Késmárk utca 11-13.	Villamosenergia-termelés
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Személygépjármű-, könnyűgépjármű kereskedelem
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Épületépítési projekt szervezése
RB Kereskedőház Kereskedelmi Kft.	-	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Fém, érc nagykereskedelem
SCTB Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	-	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Saját tulajdonú ingatlan adásvétele
SCTS Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	-	100,00%	1012 Budapest, Vérmező út 4.	Épületépítési projekt szervezése

Az alábbi táblázat azon kapcsolt vállalkozásokban lévő részesedések állományváltozásait mutatja, amelyek nem kerültek teljes bevonásra a konszolidáció során

(millió Ft)	Bruttó könyv szerinti érték 2018. 01.01	Növekedés	Csökkenés	Bruttó könyv szerinti érték 2018. 12.31	Értékvesztés állomány 2018. 01.01	Növekedés	Csökkenés	Értékvesztés 2018. 12.31	Nettó könyv szerinti érték 2018. 01.01	Könyv szerinti érték 2018. 12.31
Harmadik Vagyonkezelő Kft.	0	31	0	31	0	0	0	0	0	31
Összesen	**3.439**	**2.781**	**-1.597**	**4.623**	**-1.477**	**-3.191**	**2.370**	**-2.298**	**1.962**	**2.325**

A Bank 2017.03.30-án megvásárolta a Raiffeisen Gazdasági Szolgáltató Zrt.-től annak leányvállalatát, így 100%-os tulajdoni hányadot szerzett az SCTS Kft-ben.
SCTS Kft. és SCTB Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft. és RB Kereskedőház Kereskedelmi Kft. 2018.01.31-vel beolvadtak a SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft-be.
A Bank 2018.03.28-án a Késmárk utca 11-13. Szolgáltató Kft.-t, 2018.10.16-án pedig a Harmadik Vagyonkezelő Kft.-t vásárolta meg. Ezzel 100 %-os tulajdonjogú anyavállalattá vált ezen cégekben. A Bank az utóbbi céget nem vonta be a konszolidációba, tekintettel arra, hogy a cég csak addig gyakorolt kontrollt a cég felett, míg az be nem olvadt az SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft-be. Erre 2019.01.01-vel került sor.

(45) Alapkezelési tevékenység

A Csoport 0 zárt végű (2017: 0) és 15 nyílt végű (2017: 15) befektetési alapot kezel a 100 %-os tulajdonában lévő, konszolidált Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-n keresztül. Mivel magukat az alapokat a Csoport nem ellenőrzi, azokat nem vonta be a konszolidációba. A Csoport által nyújtott alapkezelési és letétkezelési szolgáltatásokért az alapok bizonyos díjakat és jutalékokat fizetnek, amelyek a „Nettó jutalék- és díjbevétel" soron kerülnek kimutatásra (lásd 8. számú kiegészítő megjegyzés).

2018-ban és 2017-ben az alapok állományának értékét, valamint az alapokkal lebonyolított ügyleteket a következő tábla mutatja:

(millió Ft)	*2018*	*2017*
Kezelt alapok	***171.414***	***155.349***
Nyílt végű alapok	*171.414*	*155.349*
Zárt végű alapok	*0*	*0*
Alapoktól származó nettó díj- és jutalék bevételek	*1.832*	*1.708*
Alapoktól elfogadott betétek	*7.510*	*9.971*
Alapok betétein keletkezett kamatbevételek/-ráfordítások	*-12*	*71*

A nyílt végű alapok között az elmúlt két évben nem volt határozott futamidejű alap.
Az alapoktól elfogatott betétek között a lekötött és a folyószámla betétek állománya is kimutatásra került.
Az alapok betétein a Csoport 2018-ban több kamatbevételt realizált, mint amennyi kamatráfordítása keletkezett. Ez annak volt köszönhető, hogy a Bank az euro folyószámlák után negatív kamatot „fizetett".

(46) Az IFRS 9-re történő áttérés hatásai

Ez a fejezet bemutatja az IFRS 9 2018.01.01-i első alkalmazásának hatását a 2017.12.31 fordulónappal készült pénzügyi kimutatásokban szerepeltetett pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.

(46.1) A pénzügyi eszközök és kötelezettségek besorolása az IFRS 9 kezdeti alkalmazásakor, 2018. január 1-jén

Az alábbi táblázat mutatja be a Csoport pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek az IAS 39 standarddal összhangban meghatározott eredeti értékelési kategóriáját és könyv szerinti értékét 2017. december 31-én, valamint az IFRS 9 standardnak megfelelően meghatározott új értékelési kategóriáját és könyv szerinti értékét az IFRS 9-re történő áttérés időpontjában, 2018. január 1-jén, pénzügyi instrumentum osztályonként:

(millió Ft)	Megje-gyzés	IAS 39 szerinti eredeti besorolás	IFRS 9 szerinti új besorolás	IAS 39 szerinti eredeti könyv szerinti érték	IFRS 9 szerinti új könyv szerinti érték
Pénzügyi eszközök					
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek		Kölcsönök és követelések	Amortizált bekerülési érték	80.064	**80.064**
Hitelek és előlegek	a)	Kölcsönök és követelések	Amortizált bekerülési érték	1.359.706	**1.360.143**
Hitelek és előlegek	a)	Kölcsönök és követelések	FVTPL (kötelező)	8.645	**9.279**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	b)	Lejáratig tartott (amortizált bekerülési érték)	Amortizált bekerülési érték	187.110	**187.107**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	b)	Lejáratig tartott (amortizált bekerülési érték)	FVOCI (kötelező)	4.943	**4.951**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	c)	Értékesíthető	FVOCI (kötelező)	361.396	**361.396**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	c)	Értékesíthető	Amortizált bekerülési érték	11.438	**11.294**
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	d)	Értékesíthető	FVOCI (megjelölt)	1.272	**1.271**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		FVTPL (kötelező)	FVTPL (kötelező)	35.059	**35.059**
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		FVTPL (kötelező)	FVTPL (kötelező)	913	**913**
Származékos ügyletek - fedezeti elszámolás alá nem vont		FVTPL (kötelező)	FVTPL (kötelező)	29.632	**29.632**
Származékos ügyletek - fedezeti elszámolás alá vont*		FVTPL (kötelező)	FVTPL (kötelező)	2.608	**2.608**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		FVTPL (megjelölt)	FVTPL (megjelölt)	59.112	**59.112**
Hitelek és előlegek		FVTPL (megjelölt)	FVTPL (megjelölt)	4.234	**4.234**
Egyéb eszközök**		Kölcsönök és követelések	Amortizált bekerülési érték	0	**0**
Pénzügyi eszközök összesen				**2.146.132**	**2.147.063**

*A fedezeti elszámolás alá vont származékos ügyletek esetében a cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változásának hatékony része az egyéb átfogó jövedelemben számolandó el, alkalmazandó értékelési kategóriájuktól (FVTPL (kötelező)) függetlenül.
**A fenti táblázat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Egyéb eszközök" sorából csak a pénzügyi eszközöket tartalmazza, ezért a fenti táblázat „Egyéb eszközök" sorában az összesített IAS 39 szerinti könyv szerinti érték nem egyezik meg a mérleg azonos nevű sorában 2017.12.31-én szereplő értékkel.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök kategóriájába tartozó pénzügyi instrumentummal az IAS 39 alatt a Csoport nem rendelkezett, így a tábla erre a kategóriára vonatkozó összesítést sem tartalmaz.

Megjegyzések:

a. Az IFRS 9 bevezetésével a Csoport a hitelállományára elvégezte a szerződéses pénzáramlások jellemzőit vizsgáló tesztet (SPPI teszt). Ennek eredményeképpen következő portfóliók esetében jutott a Csoport arra a következtetésre, hogy a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag a tőke- és a kint lévő tőkeösszeg utáni kamatkifizetéseket testesítenek meg, következésképpen az érintett hitelek eredménnyel szemben valós értéken értékelendők: Otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek (CSOK, Otthonteremtő kamattámogatott hitelek és MFB Hitelprogramok. (Részletes leírást lásd. (4.11.2) Besorolás és későbbi értékelés)

b. A Csoport az IAS 39 alatt Lejáratig tartottnak minősített értékpapírjait az IFRS 9 alatt két kategóriába sorolta annak megfelelően, hogy milyen üzleti modellben tartja ezeket az értékpapírokat. Az üzleti modell meghatározására az IFRS 9 alkalmazásának első napján, 2018. január 1-jén fennálló körülmények alapján került sor. A portfólió legnagyobb része tekintetében továbbra is a lejáratig való megtartás és a futam idő alatti szerződéses pénzáramok begyűjtése maradt a cél, így a "tart és gyűjt" üzleti modell alapján az amortizált bekerülés értéken értékelt kategóriába kerültek IFRS 9 alatt. A portfólió egy kisebb része tekintetében jogi előírások miatt a 2018. évi eladás vált kötelezővé, így a tart és elad üzleti modell alapján az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt kategóriába kerültek IFRS 9 szerint.

c. A Csoport az IAS 39 szerint Értékesíthetőnek minősített hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjait az IFRS 9 alatt két kategóriába sorolta annak megfelelően, hogy milyen üzleti modellbe tartja ezeket az értékpapírokat. A portfólió legnagyobb része esetén a szerződéses pénzáramok gyűjtése és az eladásból származó realizált árfolyamnyereség elérése alapján a „tart és elad" üzleti modell maradt a meghatározó, így IFRS 9 alatt az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt kategóriába kerültek. A portfólió egy kisebb része esetén a valósérték fedezeti elszámolás változása miatt, ezen papírokat „tart és gyűjt" üzleti modell is be lehet vonni az fedezeti kapcsolatba, mivel a papírokat a Csoport alapvetően lejáratig szeretné megtartani, ezért IFRS 9 alatt az amortizált bekerülési értéken értékelt kategóriába kerültek.

d. A Csoport az IAS 39 alatt Értékesíthetőnek minősített tulajdoni részesedést megtestesítő, nem kereskedési célú értékpapírjai esetében az IFRS 9 alatt az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken történő értékelést választotta.

(millió Ft)	*Megjegyzés*	*IAS 39 szerinti eredeti besorolás*	*IFRS 9 szerinti új besorolás*	*IAS 39 szerinti eredeti könyv szerinti érték*	*IFRS 9 szerinti új könyv szerinti érték*
Pénzügyi eszközök					
Betétek		*Amortizált bekerülési érték*	*Amortizált bekerülési érték*	*1.852.858*	***1.852.858***
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		*Amortizált bekerülési érték*	*Amortizált bekerülési érték*	*17.714*	***17.714***
Hátrasorolt kötelezettségek		*Amortizált bekerülési érték*	*Amortizált bekerülési érték*	*43.781*	***43.781***
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek 2017.12.31-én				*1.914.353*	***1.914.353***
Rövid pozíciók		*FVTPL (kötelező)*	*FVTPL (kötelező)*	*1.595*	***1.595***
Származékos ügyletek - fedezeti elszámolás alá nem vont		*FVTPL (kötelező)*	*FVTPL (kötelező)*	*31.260*	***31.260***
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek 2017.12.31-én				*32.855*	***32.855***
*Származékos ügyletek - fedezeti elszámolás alá vont**		*FVTPL (kötelező)*	*FVTPL (kötelező)*	*3.530*	***3.530***
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák 2017.12.31-én				*3.530*	***3.530***
*Egyéb kötelezettségek***		*Amortizált bekerülési érték*	*Amortizált bekerülési érték*	*4.699*	***4.699***
Pénzügyi instrumentumokra képzett céltartalékok		*Amortizált bekerülési érték*	*Amortizált bekerülési érték*	*2.961*	***2.622***
Pénzügyi kötelezettségek összesen				***1.958.398***	***1.958.059***

*A fedezeti elszámolás alá vont származékos ügyletek esetében a cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változásának hatékony része az egyéb átfogó jövedelemben számolandó el, alkalmazandó értékelési kategóriájuktól (FVTPL (kötelező)) függetlenül.

**A fenti táblázat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Egyéb kötelezettségek" sorából csak a pénzügyi kötelezettségeket tartalmazza, ezért a fenti táblázat „Egyéb kötelezettségek" sorában az összesített IAS 39 szerinti könyv szerinti érték nem egyezik meg a mérleg azonos nevű sorában 2017.12.31-én szereplő értékkel.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek kategóriájába tartozó pénzügyi instrumentummal az IAS 39 alatt a Csoport nem rendelkezett, így a tábla erre a kategóriára vonatkozó összesítést sem tartalmaz.

A táblázat nem tartalmazza a Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változását, amely az amortizált bekerülési értéken értékelt kategóriába tartozó betét tételekhez kapcsolódik.

(46.2) Az IAS 39 szerinti és az IFRS 9 szerinti könyv szerinti értékek egyeztetése

A következő táblázatok a pénzügyi instrumentumok 2017. decemberi 31-i, IAS 39 szerinti könyv szerinti értékének, valamint az IFRS 9-re történő áttérés időpontjában, 2018. január 1-jén érvényes, IFRS 9 szerinti könyv szerinti értékének egyeztetését mutatják be, valamint hogy az egyes tételekkel kapcsolatosan az IFRS 9-re való áttérés miatt mekkora összeggel módosul az eredménytartalék és a halmozott egyéb átfogó jövedelem 2018. január 1-jén.

Az Átsorolás oszlopban jeleníti meg a Csoport azon tételeket, melyeknek számviteli besorolása és értékelése is változott IFRS9 előírásaival összhangban.

Az Átértékelés oszlopban jeleníti meg a Csoport az IFRS9-ből adódó értékelésbeli változásokat azon ügyletek esetén, amelyek számviteli besorolása nem változott.

Pénzügyi eszközök – Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

(millió Ft)	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolás	Átértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredmény-tartalék 2018.01.01	Halmozott egyéb átfogó jövedelem 2018.01.01
Derivatívák	29.632	0	0	29.632	0	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	913	0	0	913	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	35.059	0	0	35.059	0	0
Hitelek és előlegek	0	0	0	0	0	0
Kereskedési céllal tartott pénzügyi instrumentumok összesen	**65.604**	**0**	**0**	**65.604**	**0**	**0**

A kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke az IFRS 9 miatti átértékelés és az IAS 39 szerinti és IFRS 9 szerinti értékelési kategóriák közötti átsorolási hatás következtében nem változott.

Pénzügyi eszközök – Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt

(millió Ft)	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolás	Átértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredmény-tartalék 2018.01.01	Halmozott egyéb átfogó jövedelem 2018.01.01
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	0	8.645	634	9.279	634	0
Átsorolás a Kölcsönök és követelések kategóriából	0	8.645	634	9.279	634	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi instrumentumok összesen	**0**	**8.645**	**634**	**9.279**	**634**	**0**

A hitelek és előlegekből a Kölcsönök és követelések értékelési kategóriából átsorolt 8 645 millió forint az 44.2. a) megjegyzésben bemutatott hitelekhez kapcsolódik, amelyek esetében a Csoport arra a következtetésre jutott, hogy a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag a tőke- és a kint lévő tőkeösszeg utáni kamatkifizetéseket testesítenek meg.

Pénzügyi eszközök – Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök

(millió Ft)	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolás	Átértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredmény-tartalék 2018.01.01	Halmozott egyéb átfogó jövedelem 2018.01.01
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*59.112*	*0*	*0*	*59.112*	*0*	*0*
Hitelek és előlegek	*4.234*	*0*	*0*	*4.234*	*0*	*0*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok összesen	***63.346***	***0***	***0***	***63.346***	***0***	***0***

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke az IFRS 9 miatti átértékelés és az IAS 39 szerinti és IFRS 9 szerinti értékelési kategóriák közötti átsorolási hatás következtében nem változott.

Pénzügyi eszközök – Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt

(millió Ft)	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolás	Átértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredmény-tartalék 2018.01.01	Halmozott egyéb átfogó jövedelem 2018.01.01
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	***1.272***	***0***	***-1***	***1.271***	***0***	***-1***
Átértékelés	*0*	*0*	*-1*	*0*	*0*	*-1*
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	***372.834***	***-6.495***	***7***	***366.346***	***-9***	***-2***
Átsorolás a Lejáratig tartott értékpapírok közül	*0*	*-6.495*	*7*	*0*	*0*	*7*
Átértékelés	*0*	*0*	*0*	*0*	*-9*	*-9*
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	***374.106***	***-6.495***	***6***	***367.617***	***-9***	***-3***

6 495 millió forint kisorolás az 44.2. b) és 44.2.c) megjegyzésben bemutatott, összességében a korábban értékesíthető kategóriába sorolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz kapcsolódik, amelyeket a Csoport továbbiakban a tart és gyűjt üzleti modellben tart.

A Csoport az IAS 39 alatt Értékesíthetőnek minősített tulajdoni részesedést megtestesítő értékpapírjai esetében az IFRS 9 alatt az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken történő értékelést választotta. Mivel a Csoport a pénzügyi kimutatások prezentációját is megváltoztatta 2018-ban, ezen értékpapírok a fenti táblázatban már 2017.12.31-én az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltként szerepelnek, ennek megfelelően átsorolást az értékesíthető értékpapírok közül a fenti táblázat nem tartalmaz.

A 9 millió forint átértékelési hatás az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés állomány IFRS 9 szerinti és IAS 39 szerinti értékének különbözete.

Pénzügyi eszközök – Amortizált bekerülési értéken értékelt

(millió Ft)	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolás	Átértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredmény-tartalék 2018.01.01	Halmozott egyéb átfogó jövedelem 2018.01.01
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**192.053**	**6.495**	**-147**	**198.401**	**-3**	**-144**
Átsorolás Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt kategóriába	*0*	*6.495*	*-144*	*0*	*0*	*-144*
Átértékelés	*0*	*0*	*-3*	*0*	*-3*	*0*
Hitelek és előlegek	**1.368.351**	**-8.645**	**437**	**1.360.143**	**437**	**0**
Átsorolás Kötelezően az eredménnyel szemben valósan értékelt kategóriába	*0*	*-8.645*	*634*	*0*	*634*	*0*
Átértékelés	*0*	*0*	*-197*	*0*	*-197*	*0*
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1.560.405**	**-2.150**	**290**	**1.558.544**	**434**	**-144**

A hitelek és előlegekből a Kötelezően az eredménnyel szemben valósan értékelt kategóriába átsorolt 8 645 millió forint az 44.2. a) megjegyzésben bemutatott hitelekhez kapcsolódik, amelyek esetében a Csoport arra a következtetésre jutott, hogy a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag a tőke- és a kint lévő tőkeösszeg utáni kamatkifizetéseket testesítenek meg. További 6 495 millió forint átsorolás az 44.2. b) és 44.2.c) megjegyzésben bemutatott, összességében a korábban értékesíthető kategóriába sorolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz kapcsolódik, amelyeket a Csoport továbbiakban a tart és gyűjt üzleti modellben tart.

A -200 millió forint átértékelési hatás az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés állomány IFRS 9 szerinti és IAS 39 szerinti értékének különbözete.

A fenti IFRS 9-re történő áttérés miatti átértékelési és átsorolási hatásokat bemutató táblák nem tartalmazzák a Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek, a Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök, valamint Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök mérlegsorokat. Könyv szerinti értékük az IFRS 9 miatti átértékelési és átsorolási hatás következtében nem változott.

Pénzügyi kötelezettségek – Kereskedési céllal tartott

(millió Ft)	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolás	Átértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredmény-tartalék 2018.01.01	Halmozott egyéb átfogó jövedelem 2018.01.01
Derivatívák	*31.260*	*0*	*0*	*31.260*	*0*	*0*
Betétek	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	*1.595*	*0*	*0*	*1.595*	*0*	*0*
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**32.855**	**0**	**0**	**32.855**	**0**	**0**

Pénzügyi kötelezettségek – Amortizált bekerülési értéken értékelt

(millió Ft)	IAS 39 szerinti könyv szerinti érték 2017.12.31	Átsorolás	Átértékelés	IFRS 9 szerinti könyv szerinti érték 2018.01.01	Eredmény-tartalék 2018.01.01	Halmozott egyéb átfogó jövedelem 2018.01.01
Betétek	1.896.639	0	0	1.896.639	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	17.714	0	0	17.714	0	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4.699	0	0	4.699	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**1.919.052**	**0**	**0**	**1.919.052**	**0**	**0**

A pénzügyi kötelezettségek könyv szerinti értéke az IFRS 9 miatti átértékelés és az IAS 39 szerinti és IFRS 9 szerinti értékelési kategóriák közötti átsorolási hatás következtében nem változott.
A Csoport Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (nem kereskedési célú), valamint Eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt kategóriába sorolandó pénzügyi kötelezettségekkel az áttérés napján nem rendelkezett.

(46.3) Az IAS 39 szerinti értékvesztés / IAS 37 szerinti céltartalék és az IFRS 9 szerinti értékvesztés egyeztetése

A következő táblázat a pénzügyi eszközökre vonatkozó 2017. december 31-i IAS 39 szerinti értékvesztés záró állományának és a 2017. december 31-én a hitelnyújtási elkötelezettségekre, pénzügyi garanciákra és egyéb elkötelezettségekre IAS 37 szerint képzett céltartalék záró állományának ugyanezen tételek 2018. január 1-jére vonatkozóan az IFRS 9 szerint kiszámolt várható hitelezési veszteségének nyitóállományához történő egyeztetését tartalmazza:

(millió Ft)	2017.12.31 (IAS 39 / IAS 37)	Átsorolás	Átértékelés	Bruttó könyv szerinti érték definíciós változása*	2018.01.01 (IFRS 9)
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	**53.518**	**-518**	**-496**	**9.752**	**62.256**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	3	0	3
Hitelek és előlegek	53.518	-518	-499	9.752	62.253
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**0**	**0**	**9**	**0**	**9**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	9	0	9
Mérlegek kívüli kitettségek	**9.033**	**0**	**-339**	**0**	**8.694**
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek	1.559	0	-54	0	1.505
Adott pénzügyi garanciák	1.401	0	-284	0	1.117
Egyéb elkötelezettségek	6.073	0	-1	0	6.072
Összesen	**62.551**	**-518**	**-826**	**9.752**	**70.959**

* IFRS9 szerint az értékvesztett hitelek kamatára képzett értékvesztés a nettó könyvszerinti részeként, az értékvesztés állományában kell megjeleníteni. IAS39 szerint az ilyen jellegű tételek a bruttó könyvszerinti érték részét képezték. Az értékvesztettként vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi eszközök pozitív értékvesztését a Csoport számviteli politikájával összhangban a bruttó könyvszerinti értékben jeleníti meg.

Az IFRS 9 új, várható veszteség-orientált értékvesztési szabályainak következtében szükséges volt az amortizált bekerülési értéken értékelt, és az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközök IAS 39 felmerült veszteség-alapú értékvesztési modellje szerint meghatározott értékvesztés állományok újra kalkulációja, valamint a mérlegen kívüli kitettségekhez kapcsolódó céltartalék állomány újra kalkulációja is megtörtént.

Az átsorolás oszlopban szerepeltetett összegek azon hitelekhez kapcsolódnak, amelyeket IAS 39 alatt amortizált bekerülési értéken, IFRS 9 alatt pedig már valós értéken kell értékelni és nem vonatkoznak rá az IFRS 9 értékvesztési követelményei (518 millió forint).

Az átértékelés oszlopban szerepeltetett összegek az értékvesztés állomány meghatározásához alkalmazott modellek változása miatti értékvesztés állomány-változást tükrözik.

(46.3) A pénzügyi eszközök és kötelezettségek besorolása

Az alábbi táblázat a pénzügyi instrumentumok kategóriáinak és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorainak egyeztetését mutatja be. Mivel az összehasonlító időszak adatai nem kerültek újra megállapításra az IFRS 9 első alkalmazása következtében, a 2017. december 31-re vonatkozó információt bemutató tábla oszlopai még az IAS 39 értékelési kategóriáit tükrözik.

2018.12.31 (millió Ft)	Kötelezően eredménynyel szemben valós értéken értékelt	Eredménynyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt	Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt - adósságinstrumentumok	Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt - tőkeinstrumentumok	Amortizált bekerülési értéken értékelt	Könyv szerinti érték összesen
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	0	0	0	0	156.730	156.730
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	47.938	0	0	0	0	47.938
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	7.691	0	0	0	0	7.691
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	0	24.212	0	0	0	24.212
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	0	0	467.128	1.197	0	468.325
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	0	0	0	0	1.672.094	1.672.094
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	2.657	0	0	0	0	2.657
Egyéb eszközök*	0	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	**58.286**	**24.212**	**467.128**	**1.197**	**1.828.824**	**2.379.647**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	28.424	0	0	0	0	28.424
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt megjelölt pénzügyi kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	0	0	0	0	2.157.908	2.157.908
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	4.029	0	0	0	0	4.029
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása**	-522	0	0	0	0	-522
Egyéb kötelezettségek*	0	0	0	0	0	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	**31.931**	**0**	**0**	**0**	**2.157.908**	**2.189.839**

*A fenti táblázat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás Egyéb eszközök sorából csak a pénzügyi eszközöket, az Egyéb kötelezettségek sorából csak a pénzügyi kötelezettségeket tartalmazza, ezért a fenti táblázat Egyéb eszközök és Egyéb kötelezettségek soraiban az összesített könyv szerinti érték nem egyezik meg a mérleg azonos nevű soraiban szereplő könyv szerinti értékekkel.

**A kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása az amortizált bekerülési értéken értékelt kategóriába tartozó betétekhez tételekhez kapcsolódik.

2017.12.31 (millió Ft)	Kereskedési és kockázatkezelési céllal tartott	Lejáratig tartott	Kölcsönök és követelések	Értékesíthető	Egyéb amortizált bekerülési érték	Könyv szerinti érték összesen
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	0	0	76.409	0	3.655	80.064
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	65.604	0	0	0	0	65.604
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	0	0	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	59.112	0	4.234	0	0	63.346
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	0	0	0	374.106	0	374.106
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	0	192.053	1.358.310	0	10.042	1.560.405
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	2.608	0	0	0	0	2.608
Egyéb eszközök*	0	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	**127.324**	**192.053**	**1.438.959**	**374.106**	**13.697**	**2.146.133**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	32.855	0	0	0	0	32.855
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	0	17.714	1.833.086	63.553	4.699	1.919.052
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	3.530	0	0	0	0	3.530
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása**	0	0	84	0	0	84
Egyéb kötelezettségek*	0	0	0	0	0	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	**36.385**	**17.714**	**1.833.170**	**63.553**	**4.699**	**1.955.521**

*A fenti táblázat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás Egyéb eszközök sorából csak a pénzügyi eszközöket, az Egyéb kötelezettségek sorából csak a pénzügyi kötelezettségeket tartalmazza, ezért a fenti táblázat Egyéb eszközök és Egyéb kötelezettségek soraiban az összesített könyv szerinti érték nem egyezik meg a mérleg azonos nevű soraiban szereplő könyv szerinti értékekkel.

**A kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása a betétportfólió tételekhez kapcsolódik.

(47) Számviteli törvény szerinti közzétételek

i. A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető, ő a nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult személy is (regisztrációs szám: 168480, cím: 2330 Dunaharaszti, Király út 38.)

ii. A beszámoló aláírására Tölgyes Ágnes Gazdasági vezető (cím: 1124 Budapest, Nárcisz utca 54. 1. em. 5.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett.

iii. A Csoport, mint hitelintézet a 2000/C. tv. alapján könyvvizsgálatra kötelezett, a Csoportkönyvvizsgálója a KPMG Hungária Kft. (nyilvántartási szám: 000202); a személyében felelős könyvvizsgáló Agócs Gábor (nyilvántartási száma: 005674). A könyvvizsgáló által auditált összevont éves beszámolóinak adatait a Cégbíróság teszi közzé, valamint a Csoport honlapján található meg. A Csoport internetes honlapjának címe www.raiffeisen.hu.

Könyvvizsgáló által felszámított díjak

A KPMG Hungária Kft. és KPMG Tanácsadó Kft. által alábbi nettó díjak kerültek felszámításra 2018-ban és 2017-ben:

(millió Ft)	*2018*	*2017*
Beszámoló könyvvizsgálata	*77*	*63*
Egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatások	*17*	*16*
Egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatás	*20*	*56*
Összesen	***114***	***135***

iv. A menedzsment által előterjesztett, osztalék jóváhagyására vonatkozó javaslat 28.800 millió Ft összegű osztalék kifizetését tartalmazta.

(millió Ft)	*2018.12.31*	*2017.12.31*
Eredménytartalék + adózott eredmény	*39.086*	*33.572*
Figyelembe vehető kapott/járó osztalék	*0*	*0*
Osztalékfizetésre rendelkezésre álló forrás	***39.086***	***33.572***

A Számviteli Törvény 114/A. § 17. pontja és 39. § (3a) bekezdése alapján nem volt figyelembe vehető, jelen pénzügyi kimutatások közzétételre történő jóváhagyása előtt elszámolt járó osztalék sem 2018-ban, sem 2017-ben.

(48) Mérlegfordulónap utáni események

A Csoport tulajdonosa a 2019. április 29-i tulajdonosi határozata alapján 28.800 millió forint osztalék kifizetéséről döntött, mely pénzügyi elszámolása 2019. április folyamán fog megtörténni. (lásd (35) Jegyzett tőke kiegészítő megjegyzést). Az osztalék fizetés 2,36% csökkenést jelent a tőkemegfelelési mutató értékében, mely csökkentés nem veszélyezteti a Bank működését.

A Bank Igazgatósága 2019.03.04-én 100 millió EUR az 575/2013. EU CRR rendelet 52. Cikke szerinti alárendelt kiegészítő alapvető (ún. subordinated additional tier 1) tőkeinstrumentumnak minősülő - kötvények zártkörű forgalomba hozataláról döntött. A kibocsátás dátuma 2019.03.13. A Bank a tőkeinstrumentum szavatoló tőkében kiegészítő alapvető tőkeként való beszámíthatóságával a becsléseink szerint a Tier1-es és a Pillar1-es tőkemegfelelési mutatóját 2,62%-kal növeli.

(49) A beszámolóban használt rövidítések, kifejezések

AAC (At Amortized Cost): amortizált bekerülési értéken történő értékelés
AFS (Available For Sale): értékesíthető
ALCO (Asset and Liability Committee): Eszköz-Forrás Bizottság
ÁKK: Államadósság Kezelő Központ Zrt.
BEEL (Best Estimat of Expected Loss): legvalószínűbb vártható veszteségnek
Béta: a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató
CCIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet
CF (Cash-Flow): pénzáram
CIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet
CRR: az EU hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU –as rendelete
Default: nem teljesítő
EAD (Exposure at Default) nemteljesítéskori kitettség
FRA (Forward Rate Agreement): határidős kamatláb-megállapodás
FV (Fair Value): valós érték
FVOCI (at Fair Value through Other Comprehensive Income): egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken történő értékelés
FVTPL (at Fair Value Through Profit and Loss): eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés
Gap: átárazódási rés
Hold-and-sell: tart és elad üzleti modell, ami pénzügyi eszközökből származó szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját
Hold-to-collect: tart és gyűjt üzleti modell, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása
ICCAP (Internal Capital Adequacy Assesment Process): tőkemegfelelés belső értékelési folyamata
IFRS (International Financial Reporting Standards): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS)
IRB (Internal Rating Based Approach): belső minősítésen alapuló módszer
IRS (Interest Rate Swap): kamatcsere ügylet
HTM (Held To Maturity): lejáratig tartott
L&R (Loans and Receivables): kölcsönök és követelések
LGD (Loss Given Default): nem teljesítéskor várható veszteségére
OCI (Other Ccomprehensive Income): egyéb átfogó jövedelem
PD (Probability of Default): nemteljesítési valószínűség
PL (Profit and Loss): eredmény
POCI (Purchased or Originated Credit Impaired): értékvesztetten vásárolt vagy keletkezetett
SPPI (Solely Payment of Principal and Interest): kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetések
Stage 1: teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta
Stage 2: teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok, azaz olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett
Stage 3: értékvesztett pénzügyi instrumentumok
Szt.: Számviteli törvény
Trading: kereskedési célú
VaR (Value at Risk): kockáztatott érték

Konszolidált eredménykimutatás euróban

(millió euró)	2018	2017
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	135	156
Egyéb kamatbevétel	72	87
Kamatráfordítások	-76	-105
Nettó kamateredmény	**131**	**138**
Osztalékbevétel	0	0
Díj- és jutalékbevételek	198	199
Díj- és jutalékráfordítások	-60	-63
Nettó díj és jutalékbevétel	**137**	**136**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	12	1
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	0	1
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek	1	-1
Egyéb működési bevétel	9	11
Egyéb működési ráfordítás	-52	-52
Személyi jellegű ráfordítások	-80	-77
Egyéb adminisztratív költségek	-60	-68
Értékcsökkenés és amortizáció	-20	-19
Egyéb eredmény	-1	0
Bankadó és egyéb speciális közterhek	-16	-15
Pénzügyi eszközök értékvesztése	24	48
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége/vesztesége	86	104
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráfordítás vagy bevétel	-11	-5
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége	**75**	**99**
Megszűnt tevékenységek nyeresége/vesztesége, adóhatással nettósítva	0	0
Az üzleti év nyeresége/vesztesége	**75**	**99**

A fenti adatok tájékoztató jellegűek, és nem képezik az auditált pénzügyi kimutatások részét.
Az átváltás során alkalmazott árfolyam 2018-ban 319,90 HUF/EUR, 2017-ben 309,34 HUF/EUR.

A fenti táblázat nem része a konszolidált beszámoló anyagának.

Konszolidált pénzügyihelyzet kimutatás euróban

(millió euró)	2018	2017
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	487	258
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	149	212
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	24	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	75	204
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	1,457	1,206
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	5,201	5,031
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	8	8
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0
Tényleges adókövetelések	2	2
Értékesítésre tartottá minősített befektetett eszközök	24	0
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban lévő befektetések	0	0
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések	0	0
Ingatlanok és berendezések	21	47
Immateriális javak	52	48
Halasztott adó követelések	6	4
Egyéb eszközök	12	11
Eszközök összesen	**7,518**	**7,032**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	88	106
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	6,712	6,188
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	13	11
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	-2	0
Tényleges adókötelezettségek	0	0
Az értékesítésre tartottá minősített elidegenítési csoportba tartozó kötelezettségek	0	0
Céltartalékok	25	29
Halasztott adókötelzettségek	0	1
Egyéb kötelezettségek	23	31
Kötelezettségek összesen	**6,859**	**6,367**
Jegyzett tőke	156	161
Tőketartalék	353	366
Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke	0	0
Egyéb tőke	0	0
Halmozott egyéb átfogó jövedelem	5	12
Eredménytartalék	47	10
Egyéb tartalékok	24	18
(-) Saját részvények	0	0
Tárgyévi eredmény	75	98
Saját tőke összesen	**660**	**665**
Kötelezettségek és saját tőke összesen	**7,518**	**7,032**

A fenti adatok tájékoztató jellegűek, és nem képezik az auditált pénzügyi kimutatások részét.
Az átváltás során alkalmazott árfolyam 2018-ban 321,51 HUF/EUR, 2017-ben 310,14 HUF/EUR.

A fenti táblázat nem része a konszolidált beszámoló anyagának.

Raiffeisen Bank Zrt. Éves jelentés 2018
A 2017. december 31-én érvényben lévő árfolyam (MNB): 1 EUR = 310,14 HUF
A 2018. december 31-én érvényben lévő árfolyam (MNB): 1 EUR = 321,51 HUF

A kiadó felelősséget vállal azért, hogy jelen kiadványa a valóságnak megfelelő adatokat és állításokat tartalmaz, s nem hallgat el olyan tényt, mely a bank helyzetének megítélése szempontjából jelentőséggel bír. A kiadó tudatában van annak, hogy a rendszeres és rendkívüli tájékoztatás elmaradásával, illetve félrevezető tartalmával okozott kár megtérítéséért a bank felel.

Kiadja a Raiffeisen Bank Zrt. • Felelős kiadó: Zolnai György vezérigazgató